

	Ani
Dela descoperirea Australiei	214
„ trecerea Transilvaniei sub Casa de Habsburg	213
„ anexarea Bucovinei la țările austriace	138
„ aflarea trenului în Anglia	136
„ construirea primului balon	130
„ revoluțiunea lui Horea	129
„ descoperirea curentului electric	123
„ aflarea altoirii vărsatului	119
„ aflarea luminatului cu gaz	113
„ aflarea corăbiilor cu vapor (abur) de R. Fulton în America	106
„ înființarea preparandiei din Arad	101
„ prima răpire a Basarabiei prin Ruși	100
„ nașterea Maiestății Sale ces. și reg. ap. FRANCISC IOSIF I. 6/18 August 1830	83
„ primul telegraf cu scriere	81
„ aflarea mașinilor de cusut	69
„ revoluția din Europa și din patrie	65
„ ștergerea iobăgiei (Duminica tuturor Sfinților 6 18 Iunie 1848)	
„ urcarea pe tron a Maiestății Sale FRANCISC IOSIF I. (2 De- cemvre 1848)	65
„ unirea principatelor române	54
„ reînființarea metropoliei ortodoxe a Românilor din Transil- vania și Ungaria	49
„ detronarea principelui Ioan Cuza	47
„ suirea pe tronul României a M. Sale Regelui Carol	47
„ războiul Austriei cu Prusia (Königrätz)	47
„ introducerea dualismului, împărțirea în două a imperiului habsburgic	46
„ revenirea Romei ca capitală a Italiei	43
„ primul Sinod anual al eparhiei ortodoxe arădane	43
„ reînființarea imperiului german	42
„ trecerea la cele eterne a marelui arhiepiscop Andreiu Baron de Șaguna (16 Iunie 1873)	40
„ proclamarea independenței statului român	36
„ răpirea din nou a Basarabiei prin Ruși	35
„ proclamarea regatului român și încoronarea primului rege român	32
„ descoperirea fonografului și telefonului	26
„ expoziția națională din București	7

Sărbători și alte zile schimbăcioase.

Carnevalul (câșlegile) 8 săptămâni și 6 zile; începutul Triodului în 3 februarie; lăsatul de carne 17 febr.; lăsatul de brânză 24 febr.; S-tul Teodor 9 martie; Floriile 7 aprilie; Înălțarea (Ispas) 23 maiu; Pogorîrea Duhului S. 2 iunie; lăsatul de post S. Apostoli 9 iunie; Postul S. Apostoli 2 săpt. și 5 zile; Bunavestire: Luni a 4-a săpt. din post; S George: Marți după Dum. Tomii; Nașterea Domnului: Mercuri.

Posturile.

Miercurile și Vinerile de peste an. Ajunul Botezului 5 ian. Postul Paștilor din 24 februarie — 14 aprilie. Postul S-lor Apostoli din 9 iunie până în 29 iunie. Postul Adormirii Născătoarei de Dumnezeu dela 1—14 August. Tăierea capului S-lui Ioan în 29 August; Ziua Crucii în 14 sept. Postul Nașterii Domnului din 15 Nov. până în 24 Dec.

Deslegări de post.

Miercurile și Vinerile dela Crăciun până în ajunul Botezului. Cele din săptămâna brânzei; din săptămâna după Paști (luminată), precum și cele din săptămâna după Rusalii.

Parastase oficiale :

În 20 februarie pentru mecenatele Emanuil Gozdu. 30 noemvre pentru fericitul Mitropolit Andrei Baron de Șaguna.

Sărbători școlare :

29 martie (11 april) aniversarea zilei sancționării legilor din 1848; 26 maiu (8 iunie) aniversarea încoronării. 5/18 august ziua nașterii M. Sale. 21 sept. (4 oct.) ziua onomastică a M. Sale. 6/19 nov. ziua memorabilă a fericitei reginei Elisabeta. În această zi în fiecare școală se va ține serbare școlară funebră, care va fi precedată de participarea tinerimei școlare la parastas.

Sărbătoare publică :

Ziua S. Ștefan, primul rege al Ungariei, în 7/20 August.

Elevii ort. români.

cari cercetează școalele elementare de stat și comunale sunt dispenzați dela prelegeri în următoarele zile:

I. În comunele, unde Românii ort. își au biserica lor: 1 ianuarie 6 ian., 2 febr., 25 mart., 29 iun., 8 sept., 21 nov., 25, 26 dec., Vinerea Patimilor, S Paști. Înălțarea Domnului, Rusaliile, ziua Hramului bisericei locale. II. Acolo, unde n'au biserica lor proprie: Ziua I și II. de Crăciun, 6 ian., Lunia Paștilor, Înălțarea Domnului. Lunia Rusaliilor. Tot în aceste zile sunt dispenzați și elevii ort. români dela școalele medii străine.

Întunecimi :

În anul 1913 vor fi 3 întunecimi de soare și 2 de lună, dar nici una nu se va putea vedea în părțile noastre.

Întunecimi parțiale de soare vor fi: 1) În 24 martie, dela 5 ore — 8 ore 12 m. d. m. Se va vedea în Asia nordostică și America nord-vestică. 2) În 18 august între orele 9—11 d. m. Se va vedea în America nordostică și Grönlanda. 3) În 17 sept. dela orele 4—7½ dimineața. Se va vedea în Africa sudică, Madagascar și pe Oceanul indic.

Întunecimi totale de lună vor fi: 1) În 9 martie, dela 11 ore 13 m. înainte de m. până la 2 ore 43 m. d. m. Se va vedea în America de Nord, partea vestică a Americii de sud, Oceanul pacific, Australia și Asia ostică. 2) În 2 septemvre se va începe la 10 ore 53 m. înainte de m. și va dura până la 3 ore 44 m. d. m., și se va vedea în America de Nord și de mijloc, Oceanul pacific, Australia, Asia și Oceanul indic.

Regentul anului: Venus.

Anotimpuri :

Primăvara se va începe în 8/21 martie la 6 ore dimineața. Vara în 9/22 iunie la 2 ore dimineața. Toamna în 10/23 sept. la 5 ore d. m. Iarna în 9/22 decemvre la ameză.

Lună nouă . . .
Pătrarul întâin . . .

Lună plină . . .
Pătrarul din urmă . . .

Palatul Tipografiei și Bibliotecii diecezane ort. rom. din Arad.

Ianuarie

are 31 de zile.

Gerar.

1913 Zilele săpt.	Calendarul Iulian	Calend. Gregor.	Soarele	
			răsare	apune
Marți	1 (†) Tăierea împ. S. Vasile	14 Felix	7 46	4 33
Merc.	2 P. Sivestru, m. Teagen ☾	15 Mauriț pust.		
Joi	3 Prf. Malachia, m. Gordiu	16 Marcel		<i>frig,</i>
Vineri	4 C. Teoctist, S. 70 Ap.	17 Antoniu		<i>vânt.</i>
Sâmb.	5 M. Teopempt, Teona	18 Maurus		

Toate ale praznicului, Ev. dela Matei, c. 3.

»*În vremea aceea, venit-a Isus din Galileia la Iordan...*«

Dum.	6 (†) Botezul Domnului	19 Canut	7 43	4 39
Luni	7 † St. Ioan Botezătorul	20 Fabian		
Marți	8 C. George și Domnica	21 Agneta		
Merc.	9 Mrt. Polieuet, Eustr. ☿	22 Vincențiu		<i>timp</i>
Joi	10 P. Grig., Domeț., Marcian	23 Logd. Mariei		<i>plăcut de</i>
Vineri	11 Cuv. Teodosiu s. M.	24 Timoteu		<i>iarnă.</i>
Sâmb.	12 Muc. Tațiana	25 Intorc. l. Saul		

Dumineca după Botez, Ev. dela Matei, c. 4, gl. 2, a Inv. 2.

»*În vremea aceea auzind Isus, că Ioan s'a prins...*«

Dum.	13 M. Ermil, Stratonie	26 Policarp	7 36	4 50
Luni	14 SS. Păr. ucși în Sinai	27 Ioan Crisost.		
Marți	15 C. Pavel, Ion Colibaș	28 Carol cel M.		
Merc.	16 Inch. einst. l. Ap. Pet. ☿	29 Francisc		<i>frig,</i>
Joi	17 C. Antonie cel mare	30 Adelgunda		<i>ninsoare.</i>
Vineri	18 SS. p. Atanasiu și Kiril	31 Petru		
Sâmb.	19 C. Macarie, m. Eufr.	1 Febr. Ign.		

Dumineca celor 10 leproși, Ev. 12. dela Luca, c. 17, gl. 3, a Inv. 3.

»*În vremea aceea, intrând Isus într'un sat...*«

Dum.	20 C. Entim, Vas, Vasilid	2 Int. Dlui	7 28	5 00
Luni	21 C. Maxim, Valer, Cand.	3 Blasiu		
Marți	22 A. Timot., m. Anast.	4 Veronica		
Merc.	23 M. Clement, Salman	5 Agația		<i>frig,</i>
Joi	24 C. Xenia, m. Pausir, ☾	6 Dorotea		<i>ninsoare</i>
Vineri	25 C. Grig., Puplie, Maris	7 Romuald		<i>multă.</i>
Sâmb.	26 C. Xenof., Arcadie	8 M. Ioan		

Dumineca lui Zacheiu, Ev. 15. dela Luca, c. 19, gl. 4, a Inv. 4.

»*În vremea aceea trecea Isus prin Ierihon...*«

Dum.	27 Ad. m. l. Gură de aur	9 Apolonia	7 18	5 11
Luni	28 C. Efrem și Paladiu	10 Gabriela		
Marți	29 Ad. mșt. s. Ign., m. Sarvil	11 Desideriu		<i>riforos,</i>
Merc.	30 (†) SS. Vas. Gr. și Ioan	12 Eulalia		<i>frig,</i>
Joi	31 S. Chir, Ioan, m. Viet	13 Eduard		<i>ninge.</i>

Vulcu I. Maxim primul fabricant și inginer
român în Arad (lângă stație)
cel mai bun izvor de procurare de motoară cu benzin
● ● ● și oleu brut. Batoze de treerat (călcat). ● ● ●

	LIBRĂRIA DIECEZANĂ ARAD	
	Asortiment bogat în ornate bisericesti ===== cu motive românești =====	

Notițe:

A series of horizontal dashed lines for writing notes, spanning the width of the page below the title.

Februarie

are 28 de zile.

Faur.

1913. Zilele săpt.	Calendarul Iulian	Calend. Gregor.	Soarele	
			răsare	apune
Vineri	1 M. Trifon, Perpetua ☾	14 Valentin	7 10	5 19
Sâmb.	2 (+) Întimp. Domnului	15 Faust	ninsoare.	
Dumineca Fariseului și a Vameșului, Ev. 16. dela Luca, c. 18, gl.5, a Inv. 11. »Zis-a Domnul pilda aceasta: doi oameni au intrat în bis...«				
Dum.	3 D. Sim și Ana pr.	16 Iuliana	7 07	5 22
Luni	4 C. Izidor m. Avramie	17 Sabas P.	frig, zăpadă multă.	
Mărți	5 M. Agata, m. Teodula	18 Coloman		
Merc.	6 P. Vucol, m. Fausta	19 Susana		
Joi	7 C. P. Partenie, Luca	20 Eucherius		
Vineri	8 M. Teodor Strat., Zah. ☀	21 Eleonora		
Sâmb.	9 S. M. Nichifor, Marcel	22 Petru intr.		

Dumineca fiului rătăcit, Ev. 17. dela Luca, c. 15. gl. 6, a Inv. 6.

»Zis-a Domnul pilda aceasta: un om are doi feciori...«

Dum.	10 M. Haral. Valentina	23 Romana l.d.s.	6 55	5 33
Luni	11 M. Vlasie, Teodora	24 Mateias	viforos, ninsoare, senin, frig.	
Mărți	12 P. Meletie, Saturnin	25 Geza		
Merc.	13 C. Martinian, Eulogie	26 Alesandru		
Joi	14 C. Auxentie, Maron ☀	27 Leandru		
Vineri	15 Ap. Onisim, m. Maior	28 Roman		
Sâmb.	16 M. Pamfilie, Valent,	1 Martie Albin		

Dumineca lăsatului de carne, Ev. dela Matei, c. 25, gl. 7, a Inv. 7.

»Zis-a Domnul: când va veni Fiul omenească...«

Dum.	17 M. Teodor Tiron, Mariana	2 Simplicius	6 42	5 44
Luni	18 P. Leon papa Romei	3 Cunigunda	senin, ger.	
Mărți	19 Ap. Archip și Apfia	4 Teofil		
Merc.	20 C. P. Leon ep., Agaton	5 Eusebius		
Joi	21 C. Timoteiu, Mauriciu	6 Friderich		
Vineri	22 M. din Eug., Talasiu	7 Toma		
Sâmb.	23 M. Policarp, c. Anton ☀	8 Gotfrid		

Dumineca lăsatului de brânză, Ev. dela Matei, c. 8, gl. 8, a Inv. 8.

»Zis-a Domnul: de veți ierta oamenilor greșalele lor...«

Dum.	24 Atl. cap. S. Ioan Botezăt.	9 Francisca	6 28	5 55
Luni	25 C. Tarasie, m. Regina	10 S. 40 Martiri	frig, senin.	
Mărți	26 M. Porfir, Fotni Sam.	11 Constantin		
Merc.	27 C. Procopiu Decapolit	12 Grigoriu		
Joi	28 P. Vasilie, m. Proteriu	13 Rozina		

Vulcu I. Maxim în Arad, recomandă cele mai bune garnituri de treerat cu garanță și marele magazin asortat cu uleiuri, saci, curele, țevi de cazane și toate cele trebuincioase □ mașinilor de treerat, precum și repararea lor. □

Martie

are 31 zile.

Germănar.

1913. Zilele săpt.	Calendarul Iulian	Calend. Geger.	Soarele	
			răsare	apune

Vineri	1 Cuv. Eudochia, Dom.	14 Matilda	6 18	6 02
Sâmb.	2 M. Teodot, Isichie, ☾	15 Cristof		

Dumineca 1. din post, Ev. dela Ioan, cap. 1, glas 1, a Inv. 9.

»In vremea aceea voia Isus să meargă în Galileia...«

Dum.	3 M. Eutropiu, Cleonic,	16 (†) Floriile	6 14	6 04
Luni	4 C. Geras, m. Acațiu	17 Gertrud		
Marți	5 M. Conon, m. Ar.	18 Alexandru		
Merc.	6 42 mucenici din Amoreia	19 Iosif		frig, umed, vânt.
Joi	7 MM. Eug. Eteriu, Elpidiu.	20 Joia m. Ioac.		
Vineri	8 C. Teofilact, Pavel	21 Vin. m. Bened.		
Sâmb.	9 SS. 40 Mucenici ☿	22 Sâmb. m. Oct.		

Dumineca 2. din post, Ev. dela Marcu, cap 2, gl. 2, a Inv. 10.

»In vremea aceea intrat-a Isus in Capernaum...«

Dum.	10 Mar. Codrat, Ciprian	23 (†) S. Paști	6 00	6 15
Luni	11 C. Sofronie, Piomie	24 a 2-a zi		
Marți	12 C. Teofan, Grig. Dial.	25 Bunavestire		
Merc.	13 Păr. Nichifor, Pupliu	26 Emanuil		zile frumoase, timp de primăvară
Joi	14 C. Benedict, Eusim.	27 Damasc		
Vineri	15 M. Agapiu, Romil	28 Ioan Capistr.		
Sâmb.	16 M. Sabin, Anin ☿	29 Ciril		

Dumineca a 3-a din post, Ev. dela Marcu, cap 4, glas 3, a Inv. 11.

»Zis-a Domnul: cine vrea să viind după mine...«

Dum.	17 Cuv. Alexiu, m. Marin	30 Ioan	5 45	6 25
Luni	18 P. Chiril, m. Eucarp.	31 Beniamin		
Marți	19 MM. Chrisant și Darius	1 Apr. Hugo		
Merc.	20 SS. uciși în m. Sava	2 Francisc		frumos, îngheț.
Joi	21 Păr. Iacob mărt.	3 Richard		
Vineri	22 M. Vasilie, Drosida	4 Ambrosiu		
Sâmb.	23 c. Nicon, Dometiu	5 Vincențiu		

Dumineca a 4-a din post, Ev. dela Marcu, cap. 10. gl. 4. a Inv. 1.

»In vremea aceea venit-a un om la Isus...«

Dum.	24 S. Păr. Zaharia ☾	6 Celestin S.m.	5 31	6 35
Luni	25 (†) Bunavestire	7 Herman		
Marți	26 S. M. V. Gavriil	8 Dionisie		
Merc.	27 C. Matrona din Tes.	9 Dimitrie		schimb. vântos.
Joi	28 C. Ștefan făcut. de min.	10 Daniel		
Vineri	29 Cuv. Marcu	11 Papa Leo		
Sâmb.	30 Păr. Ioan scar.	12 Papa Iuliu		

Dumineca a 5-a din post, Ev. dela Marcu, cap. 10, gl. 5, a Inv. 2.

»In vremea aceea luând Isus pe cei 12 învățdăci...«

Dum.	31 C. Ipatie, Avda, Ven.	13 Iustin	5 18	6 44
------	--------------------------	-----------	------	------

Vulcu I. Maxim fabricant de mașini în Arad, recomandă cele mai bune stropitori de vie, pluguri de vie planet Junior, și alte instrumente de vierit, precum și garnituri de călcat.

Aprilie

are 30 zile.

Prier

1913. Zilele săpt.	Calendarul Iulian	Calend. Gregor.	Soarele	
			răsare	apune
Luni	1 C. Maria eg., p. Gerontie ☾	14 Tiburtius	5 18	6 44
Marti	2 C. Tit, m. Amfian	15 Anastasia		
Merc.	3 C. P. Nichita mărt.	16 Turibius		
Joi	4 C. Părinte Iosif	17 Rudolf		vântos,
Vineri	5 S. M. Teodul, Agatop.	18 Apolonius		viforos.
Sămb.	6 P. Eutichie	19 Crescentia		

Duminea Floriilor, Ev. dela Ioan, c. 12.
„Mai nainte de Paști cu șase zile...”

Dum.	7 (+) Floriile ☀	20 Agneta	5 04	6 54
Luni	8 S. Ap Irodion, Agav, Ruf	21 Sulpitius		
Marti	9 M. Eupsichie, Avdiisus	22 Sofir, Caius		
Mierc.	10 S. M. Terentie și Pompie	23 George		timp
Joi	11 M Antipa	24 Adalbert		plăcut de
Vineri	12 (+) Vin. Patimilor	25 Marcu evang.		primăv.
Sămb.	13 M. Artemon, Chind.	26 Cletus		

Duminea Paștilor, Ev. dela Ioan, c. 1.
„Intru început era Cuvântul...”

Dum.	14 (+) Sfintele Paști	27 Peregrin	4 52	7 04
Luni	15 (+) Lunia Paștilor ☾	28 Vitalios		
Marti	16 (+) Marța Paștilor	29 Petru		
Merc.	17 C. P. Simeon și Acachie	30 Catarina		vânt,
Joi	18 C. P. Ioan	1 Maiu (+) In. Dlul		schimbă-
Vineri	19 C. P. Ioan Pustn.	2 Atanasiu		cios,
Sămb.	20 C Teodor	3 Aflarea crucii		ploaie.

Duminea Tomei, Ev. dela Ioan, c. 20. glas 1, a Inv. 1.
»Fiind seară în ziua aceea, într'una de Sâmbete...«

Dum.	21 M. Ian., Al. Max., Ap.	4 Florian	4 40	7 13
Luni	22 A. Natanail, c. Teodor	5 Pius		
Marti	23 (+) S-tul m. Georgiu ☾	6 Ioan		
Merc.	24 Mart. Sava și Elisav	7 Stanislau		schimb.
Joi	25 Ap. și ev. Marcu	8 Mihai		răcoros.
Vineri	26 M. Vas. ep., s. Glaf.,	9 Gregoriu		
Sămb.	27 M. Simeon fr. Domnului	10 Antoniu		

Duminea Mironosițelor, Ev. dela Marcu, c. 15, gl. 2, a Inv. 4.
»In vremea aceea venit-a Iosif din Arimatea...«

Dum.	28 A. Iason, m. Quintil.	11 (+) Rusaliile	4 30	7 23
Luni	29 MM. Ruf, Art., Magnu	12 a 2 zi Rus.		
Marti	30 A. Iacov fr. I. Ioan, ☾	13 Servațius		plaios.

Vulcu I. Maxim fabricant de mașini în Arad (lângă stație), instalează mori, fabrici de țiglărie. — Fireze (Joagăre). — Pompe de apă, vin, precum și
♥ ♠ ♥ ♠ ♥ ♠ ♥ ♠ tot felul de mașini. ♠ ♥ ♠ ♥ ♠ ♥

Maiu

are 31 de zile.

Florar.

1913. Zilele săpt.	Calendarul Iulian	Calend. Gregor.	Soarele	
			răsare	apune
Merc.	1 Pr. Eremia, m. Filosoful	14 Bonifacius	4 26	7 27
Joi	2 Aduc. moașt. s. At.	15 Sofia		
Vineri	3 M. Timoteiu, Rodop.	16 Ioan Nepom.		<i>răcoros,</i>
Sâmb.	4 M. Pelagia, s. Leontie	17 Ubald		<i>ploi multe.</i>

Dumineca slăbănogului, Ev. dela Ioan, c. 5, gl. 8, a inv. 5.

„În vremea aceea s'a suit Isus în Ierusalim...”

Dum.	5 M. Irina, Gaiu, Gaian	18 Felix	4 21	7 32
Luni	6 S. și Dreptul Iov.	19 Iov.		
Marti	7 M. M. Acacie, Satorn	20 Bernhard		
Merc.	8 Evang. Ioan, c. Arsen.	21 Constantin		<i>ploiș,</i>
Joi	9 Prof. Isaia, m. Gordian	22 Z. Dlui		<i>schimb.</i>
Vineri	10 A Sim. Zilot, m. Al.	23 Desideriu		
Sâmb.	11 M. Mochie, m. Dioscor	24 Ioana		

Dumineca Samarinencei, Ev. dela Ioan, c. 4, gl. 4, a inv. 7.

„În vremea aceea venit-a Isus în cetatea Samariei...”

Dum.	12 C. Epifanie, German	25 Urban	4 13	7 40
Luni	13 M. Gliceria, p. Sergie	26 Filip		
Marti	14 M. Isidor, Terapont	27 Maria Magd.		
Merc.	15 Păr. Pachomie cel M.	28 Wilhelm		<i>senin,</i>
Joi	16 Cuv. Teodor Sfințitul	29 Manilius		<i>plăcut.</i>
Vineri	17 S. Ap. Andronic	30 Ferdinand		
Sâmb.	18 M. Teodot, Paulin	31 Angela		

Dumineca orbului, Ev. dela Ioan, c. 9, gl. 5, a inv. 8.

»În vremea aceea trecând Isus văzut-a pe un orb...«

Dum.	19 S. M. Patrachie	1 Iun. Grațian	4 08	7 47
Luni	20 Mart. Talaleu	2 Erasmus		
Marti	21 (+) Const. și Elena	3 Clotilda		<i>timp</i>
Merc.	22 C. Vasilisc, Codru	4 Quirinus		<i>frumos,</i>
Joi	23 (+) Înălțarea Dlui	5 Bonifaciu		<i>apoi</i>
Vineri	24 C. Simeon, Marciana,	6 Norbert		<i>schimb.</i>
Sâmb.	25 Afl. cap. S. Ioan Botez.	7 Lucreția		<i>ploiș.</i>

Dumineca SS. Părinți, Ev. dela Ioan, c. 17, gl. 6, a inv. 10.

»În vremea aceea ridicând Isus ochii săi la cer...»

Dum.	26 S. Apostol Carp	8 Medard	4 04	7 53
Luni	27 M. Eladie, Terapont	9 Primus		
Marti	28 C. Nichita, M. Eutichie	10 Margareta		<i>schimb.</i>
Merc.	29 P. C. M. Teodosia	11 Barnaba		<i>senin,</i>
Joi	30 C. P. Isachie	12 Vasilides		<i>frumos.</i>
Vineri	31 M. Ermiu, Haralambie	13 Ant. de Pad.		

Vulcu I. Maxim

inginer român în Arad, pregătește tot felul de planuri tehnice pentru instalațiuni de tot soiul de fabrici, face calculațiuni de rentare cu tot felul de experți.

Iunie

are 30 de zile.

Cireșer.

1913. Zilele săpt.	Calendarul Iulian	Cal. Gregor.	Soarele	
			răsare	apune
Sămb.	1 M. Iustin, Firm	14 Antonia	4 03	7 57
Duminea Rusaliilor, Ev. dela Ioan, c. 7. „Iară în ziua cea mai de pe urmă, cea mare a Praznicului...”				
Dum.	2 (†) Sfintele Rusalii	15 Vitus	4 03	7 58
Luni	3 (†) Lunia Rusaliilor	16 Iustina		
Marți	4 P. Mitrofan, c. Sofia	17 Adolf		
Merc.	5 S.M. Doroteiu, Apolon	18 Marcel		plăcut,
Joi	6 C. P. Visarion, Ilarion	19 Gervasius		frumos.
Vineri	7 M. Teodot, Licarion	20 Silvestru		
Sămb.	8 M. Nicandru, Marc.	21 Alois		
Duminea tuturor sfinților, Ev. dela Matei, c. 10, gl. 8, a inv. 1. „Zis-a Domnul învățăceilor săi: tot cel ce mă va mărturisi...”				
Dum.	9 P. Chiril, s. Enata	22 Paulin	4 03	8 00
Luni	10 M. Timoteiu, p. Teofan	23 S. donia		
Marți	11 A. Vart. Varnava	24 N. I. Ioan Bot.		
Merc.	12 P. Onufr. m. Antonina	25 Prosper		zile fru-
Joi	13 M. Achilina, c. Trifiliu	26 Eremias		moase de
Vineri	14 Prof. Eliseiu, c. Iulit.	27 Ladislau		vară, apoi
Sămb.	15 Pf. Amos, p. Augustin	28 Leo papa II.		schimb.
Duminea II. după Rusalii, Ev. dela Matei, c. 4, gl. 1, a inv. 2. „In vremea aceea umblând Isus pe lângă marea Galileii...”				
Dum.	16 P. Tihon, m. Marcu	29 (†) Pet. și P.	4 06	8 00
Luni	17 M. Emanuil, Inocent. ș. a.	30 Leontinus		
Marți	18 M. Leontie, Eterie	1 Iulie Teob.		
Merc.	19 Ap. Iud. fr. Dlui, m. Zos.	2 Cer. Mariei		schimb.,
Joi	20 M. Metodie, Calist.	3 Heliodor		vânt,
Vineri	21 M. Iulian, Afrodisie	4 Uldarich		ploaie.
Sămb.	22 M. Evsechie, Zenon	5 Ciril		
Duminea III. după Rusalii, Ev. dela Matei, c. 6, gl. 2, a inv. 3. „Zis-a Domnul: lumina trupului este ochiul...”				
Dum.	23 M. Agripina, Dimit.	6 Isaia	4 10	7 57
Luni	24 (†) Nașt. St. Ioan Bot.	7 Willibald		
Marți	25 M. Fevronia, s. Firmin	8 Chilian		
Merc.	26 P. David, Ioan Anțion	9 Antonia		senin,
Joi	27 C. Samson, m. Anect	10 Amalia		timp fru-
Vineri	28 Aduc. m. Ciril și Ioan	11 Papa Pius I.		mos.
Sămb.	29 (†) St. A. Petru și Pavel	12 Henrich		
Duminea IV. după Rusalii, Ev. dela Matei, c. 8, gl. 3, a inv. 4. „In vremea aceea intrând Isus în Capernaum...”				
Dum.	30 Soborul s. Apostoli	13 Eugen M.	4 16	7 54

Vulcu I. Maxim fabricant de mașini în Arad, recomandă plugurile sale universale de oțel cu roțile de fer patentate, pluguri de săpat cucuruzul, pentru săparea primă și a doua. Grape și alte mașini economice.

Iulie

are 31 de zile.

Cuptor.

1913. Zilele săpt.	Calendarul Iulian	Calend. Gregor.	Soarele	
			răsare	apune
Luni	1 SS. Cosma și Dam.	14 Bonaventura	4 17	7 53
Marti	2 Vestm. Preac. p. Juvenal	15 Desp. Apost.		
Merc.	3 M. Iacint, p. Anatolie	16 Maria		<i>vifor,</i>
Joi	4 P. Andreiu, s. Ciprila	17 Alexiu		<i>umed,</i>
Vineri	5 C. Atanasie și Lamp. ☩	18 Friderich		<i>schimbă-</i>
Sâmb.	6 Cuv. Sisoie, m. Lucia	19 Aurelia, Paul		<i>cios.</i>

Dumineca V. după Rusalii, Ev. dela Matei, c. 8, gl. 4, a Inv. 5.

»In vremea aceea, trecând Isus de cea parte în pământul Gerges...«

Dum.	7 C. Toma, M-a Chir.	20 Ilie prof.	4 23	7 48
Luni	8 M. Procopiu, Avda	21 Daniil prof.		
Marti	9 M. Pangratie, Ciril	22 Maria Magd.		
Merc.	10 S. 45 M. din Nicapolia	23 Apolinarie		<i>furtuni</i>
Joi	11 M. Eufimia, Chindeu	24 Cristiana		<i>mari,</i>
Vineri	12 M. Proclu, Ilarie	25 Iacob		<i>și dese.</i>
Sâmb.	13 Sobor. Arch. Gavriil ☩	26 Ana		

Dum. VI. d. Rus. a s. Păr. Ev. d. Matei, c. 5, gl. 5, a Inv. 6. (caută la 25 Nov.)

„Zis-a Domnul învățăceilor săi: voi sunteți lumina lumii..“

Dum.	14 Ap. Aquila, m. Iust	27 Aurel	4 31	7 40
Luni	15 MM. Chirie și Iulita	28 Victor		
Marti	16 M. Atinogen, Faust	29 Marta		
Merc.	17 Martira Marina	30 Avdon		<i>noros,</i>
Joi	18 MM. Iacint și Emilian	31 Ignatiu		<i>schimb.</i>
Vineri	19 C. Dia și c. Macrina	1 Aug. Petru		<i>ploi.</i>
Sâmb.	20 (+) Sf. Profet Ilie ●	2 Portiancula		

Dum. VII. d. Rusalii. Ev. dela Matei, c. 9, gl. 6, a Inv. 7.

»In vremea aceea, trecând Isus au mers după dânsul doi orbi...«

Dum.	21 PP. Simeon, Ioan pustn.	3 Augustin	4 39	7 31
Luni	22 M. Maria Magdalena	4 Domnica		
Marti	23 MM. Foca, Vitaliu	5 Marta		
Merc.	24 M. Cristina, Capiton	6 Sc. la față		<i>umed,</i>
Joi	25 Ad. S. Anei, c. Eupr.	7 Caietan		<i>noros,</i>
Vineri	26 M. Ermolae, Ermocrat	8 Ciriac		<i>ploios.</i>
Sâmb.	27 M. Panteleimon ☾	9 Roman		

Dumineca VIII. după Rusalii, Ev. dela Matei, cap. 14, glas 7, a Inv. 8.

„In vremea aceea, văzut-a Isus popor mult...“

Dum.	28 Ap. Prohor, Nicanor,	10 Laurențiu	4 48	7 20
Luni	29 M. Calinic și Teodota	11 Susana		
Marti	30 Apost. Sila și Siluan	12 Clara		<i>schimb.</i>
Merc.	31 S. Eudoc. Iosif d. Arim.	13 Hipolit		<i>ploios.</i>

Vulcu I. Maxim fabricant de mașini. Arad.
Mare depozit de Garnituri de
treceat. Prețurile cele mai moderate și culante.

August

are 31 de zile.

Măsălar.

1913. Zilele săpt.	Calendarul Iulian	Calend. Gregor.	Soarele	
			răsare	apune
Joi	1 Scoat. s. cruci și 7 s. Mac.	14 Eusebiu	4 54	7 14
Vineri	2 Aduc. m. S. Ștefan	15 (†) Ad. Mariei		
Sâmb.	3 C. Isachie, Dalmat	16 Rocus		schimb.

Dumineca IX. după Rusalii, Ev. dela Matei, c. 14, gl. 8, a Inv. 9.
„In vremea aceea silit-a Isus pre învățăceii săi..“

Dum.	4 Sf. 7 coconi din Efes	17 Liberat	4 58	7 09
Luni	5 M. Eusignie, s. Fabiu	18 Helen		
Mărți	6 (†) Schimbarea la față	19 Ludvig		schimb.,
Merc.	7 M. Domeție, Narcis	20 (†) Stefan r.		vântos,
Joi	8 Păr. Emilian, Triandafil	21 Ioana		apoi se
Vineri	9 Ap. Matia, m. Anton	22 Timoteiu		înseni-
Sâmb.	10 M. Laurențiu, Sixt	23 Filip		nează.

Dumineca X. după Rusalii, Ev. dela Matei, c. 17, glas 1, a Inv. 10.
„In vremea aceea s'a apropiat câtră Isus un om...“

Dum.	11 M. Euplu, Zenon,	24 Bartolomeu	5 01	6 56
Luni	12 M. Fotie, Anich., Cas.	25 Ludovic reg.		
Mărți	13 C. Maxim, Dositeiu	26 Samuil		
Merc.	14 P. Michea, m. Luciu	27 Iosif		senin,
Joi	15 (†) Ad. Născ. de D-zeu	28 Augustin		plăcut.
Vineri	16 M. Diomed, Alcibiad	29 Tăi. c. s. Ioan		
Sâmb.	17 M. Miron, Straton	30 Roza		

Dumineca XI. după Rusalii, Ev. dela Matei, cap. 18, glas 2, a Inv. 11.
„Zis-a Domnul pilda aceasta: asemănatu-s'a împărăția...“

Dum.	18 M. Flor și Laur	31 Raimund	5 11	6 42
Luni	19 M. Andreiu, c. Teofan	1 Sept. Egid.		
Mărți	20 Pr. Samuil, m. Sev., Luc.	2 Absolon, Zen		
Merc.	21 Ap. Tadeu, m. Teocl.	3 Serafin		schimb.,
Joi	22 M. Agatonic, Severian	4 Rozalia		noros.
Vineri	23 M. Lup, Irineu	5 Victoria		
Sâmb.	24 M. Eutichie, Tațion	6 Zaharia		

Dumineca XII. după Rusalii, Ev. dela Matei, cap. 19, glas 3, a Inv. 1.
„In vremea aceea, apropiatu-s'a câtră Isus un tindr...“

Dum.	25 Ap. Vart., Tit, p. Epif.	7 Regina	5 26	6 29
Luni	26 M. Andrian și Natalia	8 N. Mariei		
Mărți	27 C. Pimen, Lib. Osiu	9 Gorgonius		
Merc.	28 Cuv. Moise Arabul	10 Nicolau		senin,
Joi	29 (†) Tăerea c. S. Ioan	11 Atanasiu		vânt,
Vineri	30 P. Alex., m. Felix, Sept.	12 Tobias		schimb.,
Sâmb.	31 Brăul Preacuratei	13 Maternus		

Maxim I. Vulcu

fabricant de mașini în Arad,
recomandă teascurile de
struguri după sistemul mobil sau francez recunosc. de cele mai bune.

Septembrie are 30 de zile. Răpciune.

1913. Zilele săpt.	Calendarul Iulian	Calend. Gregor.	Soarele răsare apune
--------------------------	-------------------	-----------------	-------------------------

Duminea XIII. după Rusalii, Ev. dela Matei, cap. 21, glas 4, a Inv. 2.
„Zis-a Domnul pilda aceasta: un om era stăpân al casei...”

Dum.	1 C. Simeon s., m. Erm.	14 Înălț. S. Cruci	5 36 6 15
Luni	2 M. Mamant, Ioan ajun. ☞	15 Hildegard	
Mărți	3 M. Antim, Aristion	16 Ludmila	
Merc.	4 M. Vavila, Prof. M,	17 Nicodim	vântos,
Joi	5 Pr. Zacharia, m. Urban	18 Toma	ploi.
Vineri	6 A. Mihail, m. Romil.	19 Lambert	
Sâmb.	7 M. Sozont, ap. Evod.	20 Fustachiu	

Dum. înaintea Înălțării S. Cruci, Ev. dela Ioan, c. 3, gl. 5, a Inv. 3.
»Zis-a Domnul: nimenea nu s'a suit la ceriu...«

Dum.	8 (+) Năst. N. de Dzeu	21 Mateiu	5 46 6 00
Luni	9 S. Ioach, Ana, m. Sev.	22 Mauriciu	
Mărți	10 M. Minodora, Mitr., N. ☞	23 Tecla	
Merc.	11 C. Teodora, c. Eufros.	24 Gellert	ploi,
Joi	12 M. Autonom, Cornut	25 Cleofas	schimb.
Vineri	13 M. Corneliu, Gordian	26 Ciprian	
Sâmb.	14 (+) Înălțarea Sf. Cruci	27 Cosma și Dam.	

Dum. după Înălț. S. Cruci, Ev. dela Marcu, c. 8, gl. 6, a Inv. 4.
»Zis-a Domnul: Cea ce va să vie după mine...«

Dum.	15 M. Nichita, c. Filoteu	28 Vincentiu	5 54 5 46
Luni	16 M. Eufimia, Meletina	29 Mihail	
Mărți	17 M. Sofia, Elpida ●	30 Hieronim	
Merc.	18 C. Eumenie, m. Ariadna	1 Oct. Remig.	ploi
Joi	19 M. Trofim, Dorimed.	2 Leodegar	multe.
Vineri	20 M. Eustatie, Agapiu	3 Candid	
Sâmb.	21 Ap. Codrat, Pr. Iona	4 Francisc Ser.	

Ev. 1. dela Luca, (v. Dum. XVIII. după Rusalii), c. 5, gl. 7, a Inv. 5.
»In vremea aceea, stând Isus lângă mare...«

Dum.	22 M. Foca, s. Martin	5 Placid	6 04 5 31
Luni	23 Zemis. S. Pr. Ioan bot.	6 Bruno	
Mărți	24 M. Tecla, păr. Copriu ☾	7 Iustina	
Merc.	25 C. Eufros., m. Savin.	8 Brigitta	răcoros,
Joi	26 Mut. m. s. Ioan, Ev.	9 Dionisiu	schimb.
Vineri	27 M. Calistrat, Fortun.	10 Francisc	
Sâmb.	28 C. Hariton, Eliodor	11 Filomena	

Ev. 2. dela Luca, (v. Dum. XIX. după Rusalii), c. 6, gl. 8, a Inv. 6.
»Zis-a Domnul: precum voiți să vă faceți vouă oamenii...«

Dum.	29 C. Ciriac, m. Dada	12 Maximilian	6 15 5 17
Luni	30 M. Grig., Mardoniu	13 Coloman	vânt.

Vulcu I. Maxim fabricant de mașini în Arad. Recomandă cele mai renumite teascuri de — ulei, precum și toate necesariile pentru pregătirea uleiului. —

	LIBRĂRIA DIECEZANĂ ARAD	
	Mare depozit de recvizite de scris pen- ==== tru școale și cancelării. ====	

• *Notițe:*

Josif Moldovanu

Josif Moldovanu

Josif Moldovanu
Inspector școlar
ARAD

Octombrie are 31 de zile.

Brumărel.

1913. Zilele săpt.	Calendarul Iulian	Calend. Gregor.	Soarele	
			răsare	apune
Marți	1 Ap. Anania, c. Roman	14 Calist	6 17	5 13
Merc.	2 M. Ciprian și Iustina	15 Teresia		
Joi	3 M. Dionisiu, păr. Ioan	16 Gallus	<i>visoros, noros, schimb.</i>	
Vineri	4 M. Ieroteiu, Calist.	17 Hedvig		
Sâmb.	5 M. Haritina, Mam.	18 Luca		

Ev. 3. dela Luca, (v. Dum. XX. după Rusalii), c. 7, gl. 1, a inv. 7.
„In vremea aceea mergea Isus într'o cetate...”

Dum.	6 Ap. Toma, m. Erotiida	19 Ferdinand	6 24	5 04
Luni	7 M. Sergiu, Polichroniu	20 Vendelin		
Martți	8 C. Pelagia, s. Taisia	21 Ursula		
Merc.	9 Ap. Iacov, m. Poplia	22 Cordula	<i> timp plăcut de toamnă.</i>	
Joi	10 M. Eulampie, Eulampia	23 Fortunat		
Vineri	11 Ap. Filip, m. Zenaida	24 Rafail		
Sâmb.	12 M. Andronic, Prov, T.	25 Crisant		

Ev. 4. dela Luca, (v. Dum. XXI. după Rusalii), cap. 8, glas 2. a inv. 8.
»Zis-a Domnul pilda aceasta: eșit-a sđmandtorul...«

Dum.	13 M. Carp, Papil, Flor.	26 Dimitrie	6 35	4 52
Luni	14 (†) Cuv. Paraschiva	27 Sabina		
Martți	15 M. Lucian, c. Vars	28 Sim., Iuda		
Merc.	16 M. Login, păr. Mal.	29 Narcis	<i>senin, răcoros,</i>	
Joi	17 Pr. Osie, m. Andrei C.	30 Claudius	<i>senin, plăcut.</i>	
Vineri	18 Ev. Luca, m. Marin	31 Wolfgang		
Sâmb.	19 Prof. Ioil, m. Bar.	1 Nov. T. Sânt.		

Ev. 6. dela Luca, (v. Dumineca 23 după Rusalii) c. 8, gl. 3, a inv. 9.
»In vremea aceea, venit-a Isus cu corabia în laturea Gadarenilor...«

Dum.	20 M. Artemie, Evor	2 Pom. morț.	6 46	4 41
Luni	21 C. Ilarion, m. Socrat	3 Silvia		
Martți	22 C. Averchie, m. Elis.	4 Carol		
Merc.	23 Ap. Iacob fr. Dlui	5 Emeric	<i>plăcut, schimbă- cios, noros</i>	
Joi	24 M. Areta, s. Valentin	6 Leonard		
Vineri	25 M. Marțian, Valerie	7 Engelbert		
Sâmb.	26 (†) Sf. Muc. Dimitrie	8 Gottfried		

Ev. 7. dela Luca, (v. Dumineca 24 d. Rus.), c. 8, gl. 4. a inv. 10.
»In vremea aceea, venit-a un om cătră Isus, căruia eră numele Iair...«

Dum.	27 M. Nestor, Capitolina	9 Teodor	6 56	4 30
Luni	28 M. Terenție, Pompie	10 Andreiu		
Martți	29 C. Anastasia, p. Avramie	11 Martin		
Merc.	30 P. Zenoviu, Artema	12 Emilia	<i>frig.</i>	
Joi	31 M. Epimah, Amplie	13 Sanislau		

Vulcu I. Maxim fabricant de mașini, Arad,
recomandă cele mai bune triuere
pentru alesul grăunțelor precum și teascurile sale
renumite de struguri.

Noemvre

are 30 de zile.

Brumar.

1913. Zilele săpt.	Calendarul Iulian	Calend. Gregor.	Soarele	
			răsare	apune
Vineri	1 SS. Cosma și Damian ☀	14 Serapion	7 04	4 24
Sâmb.	2 M. Achindin, Aftonie	15 Leopold		
Ev. 5. dela Luca, (v. Dum. 22 după Rusalii), c. 16, gl. 5, a inv. 11. »Zis-a Domnul: era un om oarecarele bogat...«				
Dum.	3 M. Achep. Iosif, Ait.	16 Eduard	7 07	4 22
Luni	4 C. Ioanich, m. Ermeu	17 Grigoriu		
Mărți	5 M. Galacțion, Caius	18 Otto		
Merc.	6 C. Pavel mărt., c. Luca	19 Elisabeta		tingheț,
Joi	7 S. 33 mart. din Mel.	20 Felix		frig.
Vineri	8 (+) Ar. Mihail și Gavriil ☀	21 Intrar. în bis.		
Sâmb.	9 M. Onesifor, Simeon Met.	22 Cecilia		
Ev. 8. dela Luca, (v. Dum. 25 după Rusalii), c. 22, gl. 6, a inv. 1. »In vremea aceea venit-a un legiuitor la Isus...«				
Dum.	10 M. Orest. ap. Erast	23 Clemente	7 17	4 15
Luni	11 M. Mina, Victor, Vich.	24 Ioan, Flora		
Mărți	12 M. Ioan Patriarch, c. Nil	25 Ecaterina		
Merc.	13 C. Ioan Gură de aur	26 Conrad		schimb.,
Joi	14 Apostolul Filip	27 Virgil		noros,
Vineri	15 M. G. - post. nașt. D. ☀	28 Sosten		ploi.
Sâmb.	16 Apost. Evang. Mateiu	29 Saturnus		
Ev. 9. dela Luca, (v. Dum. 26 după Rusalii,) c. 22, gl. 7, a inv. 2. »Zis-a Domnul pilda aceasta: unui om bogat i-a rodit...«				
Dum.	17 C. Grigoriu, Lazar	30 Andreiu	7 27	4 11
Luni	18 MM. Platon, Roman	1 Dec. Oscar		
Mărți	19 P. Avdie și mart. Varlaam	2 Aurelia		
Merc.	20 C. Grig. Deca, m. Nirsa	3 Francisc X		noros,
Joi	21 (+) Intrarea în bis.	4 Barbara		ninge,
Vineri	22 Ap. Filimon, m. Tibur. ☀	5 Sava		vifor.
Sâmb.	23 C. Amfilochie, Sisinie	6 Nicolau		
Ev. 13. dela Luca, (v. Dum. 30. după Rusalii), c. 18, gl. 8, a inv. 3. »In vremea aceea un om oarecarele s'a apropiat către Isus...«				
Dum.	24 P. Clement, m. Petru	7 Ambrosiu	7 34	4 07
Luni	25 Ecaterina, Mercurie	8 (+) Zem. M.		
Mărți	26 C. Alipie, Stelian	9 Leocadia		
Merc.	27 M. Iacov Persul	10 Iudit		se înse-
Joi	28 M. Stefan-cel-nou	11 Damaschin		ninează,
Vineri	29 M. Param., Filumen	12 Maxentius		frig.
Sâmb.	30 Ap. Andreiu, Frum. ☀	13 Lucia		

Vulcu I. Maxim

fabricant de mașini
în Arad, își reco-
mandă mașinile de

tăiat nutrețul, mori de urlău și tot felul de articlii economici Teas-
curi de uleu renumite.

Decembrie

are 31 de zile.

Indrea.

1913. Zilele săpt.	Calendarul Iulian	Calend. Gregor.	Soarele	
			răsare	apune
Ev. 14 dela Luca, c. 18, (v. Dum. 31 d. Rus.), gl. 1, a inv. 4. „In vremea aceea fost-a, când s'a apropiat Isus de Ierichon...”				
Dum.	1 Prof. Naum, c. Filar.	14 Spiridon	7 42	4 08
Luni	2 P. Avacum, c. Teofil	15 Irineu		
Marti	3 P. Sofroniu, c. Teodul	16 Adelaida		
Merc.	4 M. Varvara, c. Ioan Dam.	17 Lazar	timp plăcut de iarnă.	
Joi	5 S. Sava, m. Diogen	18 Grațian		
Vineri	6 (+) Sf. Păr. Nicolae	19 Manasie		
Sâmb.	7 C. Ambrosie, s. Filotea	20 Liberatus		
Ev. 10. dela Luca, (v. Dum. 27 după Rusalii), c. 13. gl. 2. a inv. 5. „In vremea aceea învăță Isus într'una din sinagogi...”				
Dum.	8 Cuv. Patapie, ap. Cesar	21 Toma	7 47	4 09
Luni	9 Zemislirea S. Ane	22 Dimit. Zeno		
Marti	10 M. Mina, Marian	23 Victoria		
Merc.	11 Cuv. Daniil, m. Mirax	24 Adam și Eva	frumos, senin, frig.	
Joi	12 Părintele Spiridon, Antu	25 (+) N. D. I. H.		
Vineri	13 M. Eustratie Mardarie	26 M. Stefan		
Sâmb.	14 M. Tirs, Arian, Apolon.	27 Ioan evang.		
Ev. 11. dela Luca, (v. Dum. 28 după Rusalii). c. 14, gl. 3, a inv. 6. „Zis-a Domnul pilda aceasta: Un om oarecarele a făcut cind...”				
Dum.	15 M. Eleuterie, Sosana	28 Pruncii nev.	7 49	4 14
Luni	16 Prof. Agheu, s. Teof.	29 Toma episc.		
Marti	17 Pr. Daniil, m. Pat.	30 David reg.		
Merc.	18 M. Sevastian, Marcel	31 Silvestru	frig, ninsoare.	
Joi	19 M. Bonifaciu, Prob.	1 Ian. 1914		
Vineri	20 M. Ignatie, c. Filogoniu	2 Macarius		
Sâmb.	21 M. Iuliana, Temistoclu	3 Genoveva		
Dum. Inainte de Nașt. Dlui. Ev. dela Matei, c. 1, gl. 4, a inv. 7. »Cartea neamului lui Isus Hristos, fiul lui David...«				
Dum.	22 M. Anast. Chrisogon	4 Titus	7 50	4 20
Luni	23 SS. 10 Martiri din Crit	5 Telesfor		
Marti	24 Martira Eugenia	6 (+) Bot. Dlui		
Merc.	25 (+) N. D. Isus Hristos	7 Balint	ger, senin, vișor.	
Joi	26 (+) Soborul Preacuratei	8 Sever		
Vineri	27 (+) Ap. și Arh. Stefan	9 Iulian		
Sâmb.	28 20 mii MM. din Nicomid.	10 Paul		
Duminica după Nașt. Domnului Ev. dela Matei, c. 2, gl. 5, a inv. 8. »Iară după ce s'au dus Mații, iată îngerul Domnului...«				
Dum.	29 Pruncii uciși de Irod	11 Higinus	7 48	4 29
Luni	30 M. Anisia, c. Zotic	12 Ernest		
Marti	31 C. Melania, m. Gaud.	13 Ilarion	schimb.	

Vulcu I. Maxim

în Arad, recomandă tot felul de mașini economice și instalații de mori pe apă cu aburi și cu motori. □ □ □ □ □ □ □

Genealogia.

1. Casei domnitoare.

Impăratul Austriei și Regele Apostolic al Ungariei:

Francisc Iosif I.

S'a născut în Schönbrunn în 6/18 august 1830; după abdicarea de tron a unchiului său, a împăratului și regelui *Ferdinand V.* și după renunțarea la tron a tatălui său, a *archiducelui Francisc Carol*, se înalță pe tron în 20 noemvrie (2 decemvrie) 1848.

Împărăteasa-Regina.

† *Elisabeta*, (Eugenia Amalia), fiica ducelui Maximilian de Bavaria, născută în 12 decemvrie 1837, cununată în Viena la 12/24 aprilie 1854; † în 27 august (10 sept.) 1898, asasinată în Geneva de un anarhist.

Pruncii: 1. † *Sofia*, (Maria, Iosefa, Dorotea, Friderica), născută în 5 martie 1855 și răposată în Buda în 7/29 maiu, 1857.

2. *Gizela*, (Ludovica, Maria), născută în 30 iunie (12 iulie), 1856, căsătorită în 8/20 aprilie 1873 cu *Leopold*, principe de Bavaria.

3. † *Rudolf*, (Francisc, Carol, Iosif), principe de coroană și clirom al tronului, principe reg., de Ungaria și Boemia scl., născut în Luxenburg în 9/21 august 1858; căsătorit în 10 maiu 1881 cu principesa *Ștefania* de Belgia, născută în 21 maiu 1864. / Itețele lor au de fiică pe *Elisabeta*, principesă și arhiducesă de Austria, născută în 2 septemvrie 1883, măritată în 1903 după principele *Otto Windisch-Graetz*. Arhiducele Rudolf a răposat în 18/30 ianuarie 1889, iar soția sa *Ștefania* s'a măritat a douaoră, în 1901, după contele Lónyay.

4. *Maria*, (Valeria), născută în Buda la 22 aprilie 1868, măritată în 19 iulie 1890 în Ischel după Alteța Sa imperială și regală arhiducele *Francisc Salvator*. Altețele Lor au 10 prunci.

Frații Maiestății Sale Împăratului-Rege:

1. † *Maximilian I.* (Ferdinand), Împăratul Mexicului, născut în 6 iulie 1832, răposat în 19 iunie 1867; a fost căsătorit cu:

Charlota, (Maria, Amalia), fiica răposatului Rege al Belgiei, născută în 7 iunie 1840.

2. † *Carol Ludovic*, (Iosif), arhiduce de Austria, cavalier al velerului de aur etc., născut în 30 iulie 1833, răposat în 7/19 maiu 1896. Căsătorit a treiaoră cu:

Maria Terezia de immaculata concepțiune (Bartolomea don Anjos), infanta de Portugalia, născută în 24 august, 1855, s'a măritat în 23 iulie 1873.

Altețele Lor au 5 prunci : cel mai bătrân este *Francisc Ferdinand de Este*, născut din a doua căsătorie în 18 decembrie 1863, presumpțivul *principe de coroană și clironom* al tronului, căsătorit cu principesa *Sofia Hohenberg*.

3. *Ludovic Victor*, (Iosif, Antoniu), arhiduce de Austria cavaler al velerului de aur etc., născut în 15 maiu 1842.

Părinții Maiestății Sale Împăratului-Rege.

† *Francisc Carol* (Iosif), arhiduce de Austria, cavaler al velerului de aur etc., născut în 7 decembrie 1802, răposat în 8 martie 1878. A fost căsătorit cu :

† *Sofia* (Friderica, Dorotea), fica răposatului Rege al Bavariei, Maximilian, născută în 27 ianuarie 1805, răposată în 22 maiu 1872.

Unchii Maiestății Sale Împăratului-Rege.

1. † *Ferdinand V.* Împăratul Austriei și regele ap. al Ungariei, născut în 9 aprilie 1793 ; ajuns pe tron în 2 martie 1835, abzise în 2 decembrie 1848 ; a răposat în 29 iunie 1875. A fost căsătorit cu :

† *Maria Ana* (Carolina Pia), fica răposatului Rege al Sardiniei, Victor Emanuil I., născută în 19 septembrie 1803 și răposată în 3 ianuarie 1865.

2. † Arhiducele *Carol Ludovic* (Ioan, Iosif, Laurențiu), născut în 5 septembrie 1771 și a răposat în 10 aprilie 1847. A fost căsătorit cu *Henrieta*, principesa de Nassau.

3. † Arhiducele *Iosif* (Antoniu, Ioan, palatinul Ungariei), născut în 9 martie 1776 și răposat la 13 ianuarie 1848, a fost căsătorit a treia oară cu *Maria Dorotea*, principesă de Württemberg.

4 † Arhiducele *Rainer*, născut în 30 septembrie 1783, răposat în 16 ian., 1853. A fost căsătorit cu *Maria Elisabeta*, principesă de Savoy-Carignan.

2. Domnitorii celorlalte state europene.

Bavaria : Regele *Otto I.*, născut în 27 aprilie 1848 ; e rom.-cat. *Belgia* ; Regele *Albert I.*, n. 1875, aprilie 8 ; căsătorit la 1900 cu *Elisabeta* princesa de Witelsbach, e rom.-cat. *Britania* : Regele *George V.*, Împăratul Indiei, născut la 1865, iunie 3, căsătorit la 1893 cu principesa *Victoria Teck Mary*, e de confes. anglicană. *Bulgaria* : Țarul *Ferdinand I.*, născut în 26 februarie 1861 și ales 7 iulie 1887, e rom. catolic. Clironom : principele *Boriș*, născ. în 1894, e ort. *Danemarca* : Regele *Cristian X.*, născut în 1869, căsătorit cu *Alexandra Cecilia* princesă de Meklenburg, luteran. *Francia* : Președintele republicei *Armand Fallières*, născ. în 6 nov. 1841, ales în 1906, e rom.-cat. *Germania* (Regatul Prusia) : Împăratul (Rege) *Vilhelm II.*, n. în 27 ian. 1865 căsătorit cu *Augusta Victoria* de Schleswig-Holstein, e luteran. *Grecia* : Regele *Georgiu I.*, născ. 24 dec. 1845, e căsătorit cu *Olga Constantinowna*, principesă de Rusia, e ortodox. *Helveția* : e republică confederativă. Preșident : *Comtesse Robert*. *Olanda* : Regina *Vilhelmina*, născ. în 31 august 1880, încoronată în 5 septembrie n. 898 în Amsterdam, măritată după principele *Henric de Meclenburg*, e reformată. *Italia* : Regele *Victor Emanuel III.*, născut în 11 noiembrie 1869, căsătorit cu *Elena de Montenegro*, rom.-cat. *Luxenburg* : Mareprincipesa *Maria Adelheid*, născ. 14 iunie 1894. *Montenegro* : Regele *Nicolae I.*, născut

în 1 octombrie 1841, căsătorit cu *Milevna Petrova Bucaticova*; e ortodox. *Norvegia*: Regele *Hakon VII.*, e luteran. *Portugalia*: Republică. *România*: Regele *Carol I.*, (de Hohenzollern-Sigmaringen), născut în 8/21 aprilie 1839, domnește din 10 maiu 1866, căsătorit cu *Elisabeta*, principesă de Wied, e rom.-catolic. Moștenitor al tronului: *Ferdinand*, Principe de Hohenzollern, născut în 24 august 1865. Soția: *Maria*, Principesă de România, născută în 17 octombrie 1875, cununată în 28 decembrie 1892. Fiii lor: Prințul *Carol*, născut în 12 octombrie 1893, Principesele *Elisabeta* și *Maria*, prințul *Nicolae*, născut în 5/18 august 1903, ortodocși. *Rusia*: Împăratul *Nicolae II.*, născut în 18 maiu 1868, e căsătorit cu *Alice de Hessen*, e ortodox. *Saxonia*: Regele *Friderich August III.*, e rom.-cat. *Șvedia*: Regele *Gustav Adolf V.*, născut în 11 noiembrie 1882, căsătorit în 1905 cu *Margareta*, princesa de Britaniamaie și Irlanda, născută în 1882, e luteran. *Sârbia*: Regele *Petru Caragheorghevi*, născut la 1846 în Belgrad, e ort. *Spania*: Regele *Alfonso VIII.*, născut 17 maiu 1886, căsătorit în 1905 cu princesa *Elena de Battenberg*, născută la 24 octombrie 1877, e rom.-cat. *Turcia*: Marele Sultan *Mohamed V.*, născut în 3 octombrie 1844, e mohamedan. *Württemberg*: Regele *Wilhelm II.*, născut în 25 februarie 1848, e căsătorit cu *Charlota de Lippe*, e luteran.

3. Cele mai însemnate case domnitoare extra-europene.

1. *Abesinia*: *Lidj Iuassu*, născut în anul 1895, domnește dela 1911. 2. *Afganistan*: *Abdul-Rohmân*, născut în anul 1845, domnește dela 22 iulie 1880. 3. *Egiptul*: Chedivul *Abas II.*, născut în 1874, domnește dela 1 ianuarie 1892. 4. *China*: Republică, președinte: *Iuan-Si-Kai*. 5. *Japonia*: Împăratul *Ioshihito*, născut la 1879, 31 aug., domnește dela anul 1912. 6. *Maroco*: Sultanul *Muley Jusuf*, domnește dela 1912. Sub protectoratul Franciei. 7. *Persia*: Șahul *Achmed Mirza*, născut în 1897, sub regența lui *Assad El Mülk*, domnește dela 1909. 8. *Siam*: Regele *Maha Wajirawudh*, născut în 1 ianuarie 1881, domnește dela 1911. 9. *Statele-Unite*: Președinte *Wilhelm Taft*.

† LUCA I. CARAGIALE.

În vara anului 1912 a trecut la cele eterne: *Luca I. Caragiale*, unul dintre cei mai mari scriitori ai neamului românesc. S'a născut la 1852, în satul Mărgineni din România. Înzestrat de la Dzeu cu un duh pătrunzător și cu un talent mare de a observa și reproduce moravurile și caracterele vieții noastre românești, prin muncă și dragoste față de poporul nostru, a devenit cel mai bun autor de piese teatrale (comedii) românești. Piesele sale: „O noapte furtunoasă“, „O scrisoare pierdută“, „De ale carnavalului“, „Năpasta“, precum și novelele sale au pătruns și în inima poporului de rând, căci în ele se oglindește firea românului cu bunul și răul lui. Moartea acestui măiestru al condeiului e o pierdere mare pentru întreg neamul românesc. Memoria lui va fi binecuvântată din neam în neam.

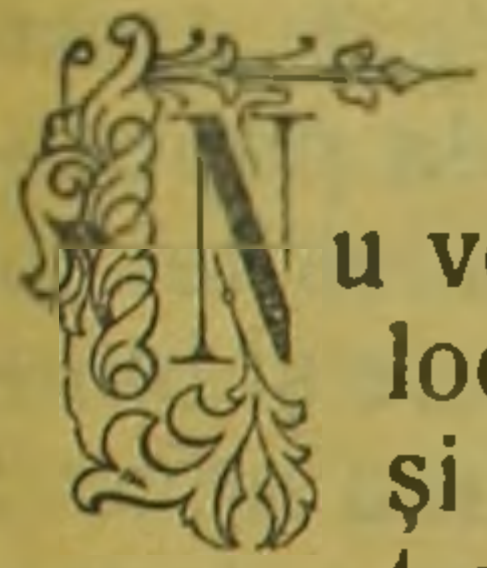

Personalul Tipografiei diecezane gr. or. române în anul 1911.

Spre luminare

onoratiilor nostri cetitori

dela T. C. în ziua de Rusalii.

Nu voim a aminti în acest loc meditațiune politică și nici întâmplările petrecute din anul 1912 nu voim a le pertracta. Fiindcă nici așa nu s'au întâmplat ceva lucru bun, decât zilnic tulburări, resbele, lupte pentru leafă (greve) scumpătate, epidemii și boale și deosebit cele din urmă au cauzat mai multă nefericire.

Da, sănătatea! Câți oameni o părăsesc și gândesc, că le rămâne totdeauna și numai atunci știu s'o prețuiască, când i-a ajuns vr'o boală, atunci numai cunosc, că numai sănătatea face vieța prețioasă și frumoasă. Pentru aceea ar trebui să se îngrijească tot omul a-și păzi sănătatea, că ea nu-i de fier și dacă nici când nu ne-a durut ceva, deodată, nu mai poate veni peste noi. De câteori auzim dela unii specialiști spre pildă tușesc, să zic: „Dapoi ce, cine tușește mult, și trăiește mult!“ și într'o zi s'a făcut din „tusă“ o boală grea.

Nici când n'ar trebui să lăsam semnele unei boale ca să treacă numai așa, socotind, că s'a vindecă de sine, că a încunjură o boală, e de sigur mai ușor, decât a o vindecă. Dacă să folosește un leac bun, probat la vreme, nici nu să ivește de mulțori nici o boală. Pentru aceea ar trebui să avem așa mijloc la îndemână și la cel mai mic semn de boală să-l

folosim. Mai cu seamă atunci, când n'avem doctor la mână, atunci poate face un leac bun încrezut de casă, servicii neprețuite.

Noi credem a dovedi cetitorilor nostri un serviciu bun, când atragem atențiunea lor la două mijloace, de a căror efect vindecător, noi singuri ne-am convins de mulțori. Aceste sunt „Elsafluidul“ lui Feller și Rhabarber „Elsapilule“ a lui Feller. Nu sunt mijloace nouă, cari să vestesc cu multă larmă, prin agenți, neguțători și alții, cari n'au pricepere la ele, ci sunt mijloace vechi, bune de casă, cari au folosit vr'odată aceste preparate și apoi au fost înșelați prin laudă mare, care totdeauna probează lucruri nouă, iarăși să întorc la „Elsafluidul“ lui Feller și „Elsapilulele“ și să conving, că acestea sunt cu efect încrezut, și încă și acuma sunt neîncredute și ieftine. Dară nici să zic: „Dnu-i minune, că „Elsafluidul“ și „Elsapilulele“ lui Feller sunt specialități reale farmaceutice, care să pregătesc după rețete bune, de oameni experți în laboratoriile farmacistului E. V. Feller în Stubica, Piața-târgului Nr. 258 (Croatia) și fluidități, balsamuri, rachiuri, dupăcum să vestesc astăzi de mulți cu feluri de nume de mulțori mestecate de oameni neexperți (neînvățați la asta), care sunt fără valoare de vindecare, sau dupăcum sunt multe falsificări de mulțori stricacioase.

La pregătirea mijloacelor medicale aceea trebuie mai ales, că acestea să fie lucrate de oameni cari au învățat acest lucru și așa leacuri să capătă numai într'o apotecă, dară nu la fiecare, care nu-i învățat. Amândouă preparatele lui Feller „Elsafluidul“ și „Elsapilulele“ să pregătesc într'un mod de tot singular și cu mare pază și numai buruienile și sucurile cele mai alese, mai scumpe, mai bune să folosesc la ele „Elsafluidul“ și „Elsapilulele“ lui Feller să disting mai ales

prin efectul lor încrezut, prin miros plăcut și gust bun și tot așa prin trăinicia lor nemărginită și folosire păstrătoare, așadar prin lesnirea lor. Și cum și-au câștigat aceste leacuri plăcerea lor la popor și la doctori prin însușirile lor vindecătoare, alinătoare și bune, o știm nu numai din a noastră pățanie, ci aceasta o vedem și din multele epistole de mulțămire, din cari am văzut puținele și le dăm aici în scurt cetitorilor nostri spre cercare.

Un sămn pentru cetitorii nostri ar trebui să fie spre pildă epistola următoare, care Maria-Saprințul Rohan în Schottwien, a scris: „Efectul cel surprinzător al Elsafluidului întrece în fapt toate așteptările și o poți d-ta face cunoscut, că mie și cunoscuților mei Elsafluidul și Elsapilulele lui Feller în cele mai multe boale, precum durere de cap și de dinți, junghiari, sfășieri, durere de șele, catar, durere de stomah, greață etc., au făcut servicii bune, mai ales ochii slăbiți îi întărește Elsafluidul, pentruce îl și recomand ca un mijloc nelipsit de casă“.

Toată onoarea la așa un lucru, cum îl află cetitorii nostri în următoarea scriere a Excelenței sale baronului Leon Freytagh-Loringhoven, consilier pozitiv a Împ. rusesc în Arensburg Strada Comandanților Nr. 5, Insula Ösel, Guw-Livland scrie: „O țin ca de datorința mea față de omenime, a recomandă eminentul Elsafluid alui Feller unde numai pot. Eu am avut ocaziune, a scăpa pe un doctor din Petroburg, care are aici o scaldă mare de noroiu, de dureri mari reumatice în lopoțice, la care leacurile lui proprii au abzis. Și un doctor din Danzig în Prusia-de-vest, folosește în praxa sa fluidul lui Feller și așa o doresc eu spre binele omenimii acestui leac tot mai mare lăfire și aflătorului său lauda meritată“.

Numai adevărul din gura oamenilor pățiți dovedește mai mult decât orice laudă proprie, dl dr. Neugebauer din Viena scrie: „Elsafluidul d-tale fu unui bătrân de 83 ani, care suferă de slăbiciunea vânelor, din partea cunoscuților recomandat, spre a îndepărta slăbiciunea mușchilor la picioare. În fapt i-a făcut frecarea aceasta bune servicii și acela domn declară, că acuma umblă mai bine“. Dl dr R. Schmidt în Pitten, Austria-de-jos scrie: „Cu amândouă preparatele d-tale și mai ales cu „Elsafluidul“ am ajuns rezultate strălucite și le-am recomandat deja la mulți“.

Poate oea cunoscută și scriitoarea Paul Maria Sacroma, nobilă imperială de Eger Schmitzhausen, s'a declarat într'o epistolă către farmacistul Feller cum urmează: „Sunt silită a vă

spane, cât de nespus bine mi-a făcut fluidul cel primit prin baronessa Freytagh „Elsafluidul“ pentru durerile mele la față. Primește din mulțimea cea mare ca datorință de recunoștință mai fierbinte a omenimei, mulțămită mai ferbinte, etc.“

Și un Toma necredincios îndrăznește o încercare, când aude așa vorbe convingătoare, cum le cetim dintr'o epistolă a baronesei Geramb în scaldă Buziaș lângă Timișoara. Acea sună: „De mult voiam a scrie și să fi arătat în ziare, cât de eminent lucrează Elsafluidul lui Feller. Eu aveam atâtea dureri, podagră și slăbire de ochi, oboseală și dureri de cap, dureri de spate și slăbiciuni și de când folosesc Elsafluidul lui Feller, sunt deplin sănătoasă“.

Dacă am tipărit câteva scrieri de recunoaștere și am făcut pe on. nostri cetitori, la cari le voim binele, atenți la amândouă preparatele ale lui Feller „Elsafluidul“ și „Elsapilulele“, s'a făcut numai din aceea cauză, că așa de mulțori auzim plângându-se, că unul sau altul din mijloacele într'atâta vestite cu gură mare ca „leacuri de casă“ recomandate prin diferiți oameni neexperți rămase fără de efect și înșelă pe acei cumpărători, cari aveau nenorocirea, a procură oarecare din falsificatele din isvorul neadevărat. Nu voim dară a întona cu energie, că amândouă leacurile adevărate numai în laboratoriile și în apoteca lui E. V. Feller în Stubica, Piața-târgului Nr. 258 (Croația) să preparează. Mai mult nu avem de lucru cu acest articol „spre luminare“.

Cele de mai sus scrise nu-i iertat și nu trebuie să fie înțelese ca un reclam, nici nu-i lucru nost, a număra aici, care preparat cât costează, cine voiește a ști aceasta, acelea publicări, care le-a anunțat farmacistul Feller, sau să se întoarcă deadreptul la farmacistul E. V. Feller în Stubica, Piața-târgului Nr. 258 (Croația). De aceea nici nu ne vine în gând, a înșira aici o mulțime de

boale și că care leacuri pot ajuta la acestea, că în așa cazuri lăsăm vorba domnilor doctori. Noi nu voim nici despre folosirea acestor mijloace a scrie multe și mărunte, că-i treaba doctorilor, a hotărî folosirea acestor leacuri, dupăcum îi boala.

Nu am voi cu aceste șire numai lumină pe cetitorii nostri și mai cu seamă pe aceia, care s'au scandalizat de vreun mijloc neadevărat de casă, și s'au și jurat doară, a nu-și mai cumpăra nicicând așa leacuri, a le dovedi, că există și leacuri bune de casă și că între acestea „Elsafluidul“ și „Elsapilulele“ ocupă locul cel dintâi.

Noi am voit mai departe a îndrumă la aceea, că sunt falsificatori a preparatelor originale și adevărate, cari nu numai și-l însușesc, ci chiar și pachetarea o falsifică, ca să facă pe cumpărători a crede, că falsificatele lor sunt adevărate. Noi am voit dară a îndemna la pază la fiecare cumpărare și mai cu seamă, unde-i vorba de leacuri. Mai mult nu am voit cu acest articol „spre luminare“.

Mai mult nici nu voiește a fi acest articol și așadar servească on. nostri cetitori:

„spre luminare!“

Cum trebuie să nutriți copiii ?

Ce asigură sănătatea copiilor mai bine; ce-i dezvoltă și îi ferește de totfelul de morburii — dar mai cu seamă de cataruri de ale stomacului și urmările lui? La această întrebare răspund cei mai buni, și mai dăunători de ton medici pentru copii și în general părerea tuturor e aceea, că „Nestle“ preparatul chimic elvețian — aflat înainte de aceasta cu 50 de ani, e cel mai bun și mai folosit: nutremânt. E cunoscut sub numele: „Nestle“ făina pentru copii, care e un preparat în lapte de la cele mai bune vaci elvețiene. Făina „Nestle“ fiartă în apă, dă cel mai bun, gustos și ușor de mistuit nutremânt, pentru copilași mici, precum și pentru cei mai marișori. Înșușirile excelente ale acestui preparat de lapte e cunoscut de mii de familii, de medici de instituțiuni pentru copii și chiar și familii regale. — Scrie încă azi o carte postală depozitului: **Nestle Henrik** Wiena, I., Biberstrasse 5, și cere un tub de făină de probă, dimpreună cu deslușirile necesare le vei primi pe toate gratis, ca să Vă puteți convinge și D-voaste despre efectul binecuvântat al acestei preparațiuni. ○○○○○○○○

Publicul românesc este rugat
a da tot sprijinul cuvenit!!

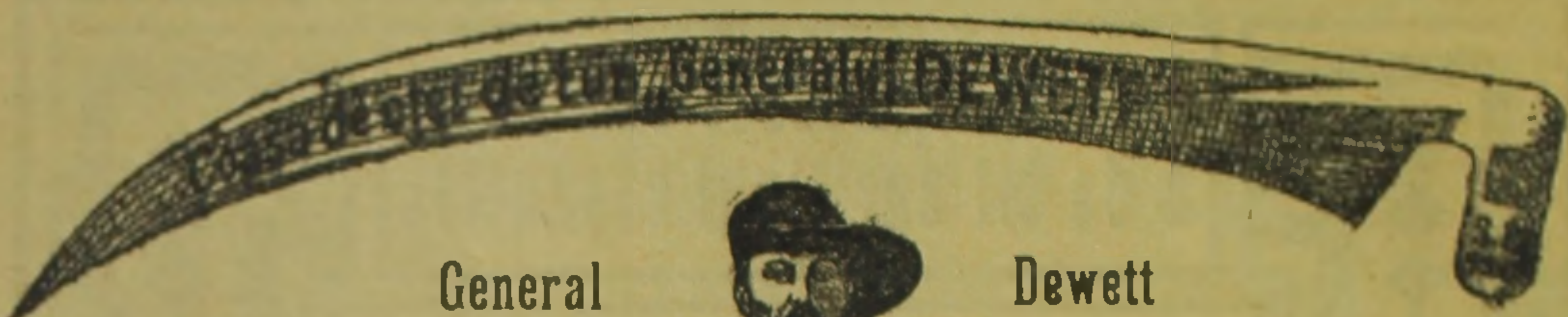
GHEORGHE ȘTEFU

PRĂVĂLIE ROMĂNEASCĂ DE COLONIALE ȘI
DELICATESE ÎN ARAD, STRADA DEÁK FE-
RENC NUMĂRUL 7. „LA VULTURUL NEGRU“.

Mare magazin de coloniale, de-
licatese, zahăr, cafea, thea, rum,
șampanie, cognac, vin de podgo-
rii, ape minerale, ciocoladă, bom-
boane, prăjituri de thea, săpun de
obraz, perii de dinți, colorii de po-
dele, peneluri, sardine și tot felul
de pești aleși, portocale, produse
coloniale, și tot felul de speciali-
tăți ce se țin de acest ram al co-
merciului, pe lângă prețurile cele
mai moderate și serviciu punctual.

==== Adresa : ====

Gheorghe Ștefu, comerciant în Arad
strada Deák Ferencz Nr. 7. ♦ Peste drum
dela „Librăria și Tipografia diecezană“.

General

Dewett

sunt cele mai bune
lui Sohr, din oțel
și singurul expe-

coase din lume a
de tunuri, unicul
ditor și vânzător

PAUL SOHR in Somogyszill Nr. 101.

Coasele acestea se pregătesc din oțel special, amestecat cu cele mai nobile metale. 500 coroane plătesc aceleia, care ar putea arăta dela altă firmă o coasă „general Dewett“ din oțel de tunuri. 1000 coroane plătesc la care dintre 100 coase „general Dewett“ va afla numai 2 rele. Cine vrea să aibă o coasă bună să nu comande dela nime, ci să ceară catalogul de prețuri dela firma de sus, care se trimite gratis. La comande de 10 coase, 1 gratis. Serviciu prompt. Mai multe mij de scrisori de recunoștință stau la dispoziție.

Briciuri de oțel de diamant cu garanță de 5 ani cu 3 coroane.

Drăgan Adamoviciu croitor de reverenzi

Strada Aranykéz N-rul 1. Arad, Strada Aranykéz N-rul 1.

Cu toată onoarea imi permit a Vă aduce la cunoștință, că in

Lucrătorearea mea

gătesc — reverenzi, suprareverenzi, montoros-uri, brăuri, precum și vestminte (odăjdii) și tot felul de recvizite bisericesti, de calitatea cea mai bună și cu — **prețurile cele mai moderate.**

Servire conștientioasă și promptă!

Vă rog, ca in cazuri de lipsă să binevoiți cu toată increderea a mă onorâ prin prețioasele D.-Voastre comande.

Splendidă iluminatie seara până la oarele 11.

ALIANȚA MĂESTRILOR DE MOBILE DIN ARAD

VIS-A-VIS CU UȘA PRINCIPALĂ A TEATRULUI.

Recomandă bogatul magazin de mobila cea mai modernă lucrată exclusiv de măestrii aradani. Asortiment mare de perdele, covoare și cuverturi. Fiind scopul nostru a aduce în contact direct publicul cu măestrii, punem la dispoziția Mult Onoratului public mobila cea mai bună, pe lângă prețurile cele mai favorabile. — Planuri servim gratis.

Protejarea Onoratului public o cere:
**AZ ARADI BUTORKÉSZITŐ IPAROSOK
SZÖVETKEZETE MINT AZ ORSZÁGOS
KÖZPONTI HITELSZÖVETKEZET TAGJA**

Splendidă iluminatie seara până la oarele 11.

Vânzare și cumpărare de miere și ceară de stupi.

Turtăria și industria
artă de ceară alui

IOAN KALLAP

aranjată cu putere electrică

Arad, Str. Deák-Ferenc Nr. 6. (Casa proprie.)

Își recomandă specialitățile sale de turte în toată ziua proaspete, luminile de ceară și stearin pentru biserici, mese și lustre. Faguri artificiali pentru albinari în măsură dorită, tămâie, smirnă, oleuri, feștile de ars, făclii de rășină albă ș. a. în acest fach.

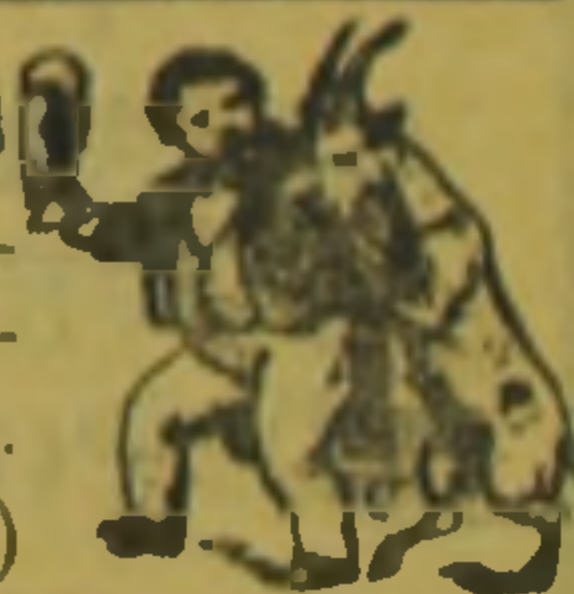
**Epitropiile și negustorii capătă
la prețuri un redus cu % mari.**

D-Ta arunci banii, dacă plătești prețuri mari pentru licheruri fine, pentru că felurile cele mai bune le poți prepara singur prin esențele preparate de la mine. O sticlă de **Extract** cu îndrumările de folosire pentru prepararea lor 5 litre de cel mai fin rum, altfater, benedictiner, rachiu, de pere, chimin, mogador, cirose, maraschino, ananas, vanille, punciu, sodormenta, rachiu amar englez, cafea, cacao, sartröz, cirose, jerezabinea, coniac, franco cu rambursă costă Cor. 1 90, 3 sticle Cor. 4 50, 6 sticle Cor. 7 50. 12 sticle Cor. 13 50. — Veritabil espedează numai Ioan Grolich, Drogeria-îngerul, Brünn, 202 (Moravia).

Fierbe berea acasă

după receptul probat Elementele la 25 litre de bere cu 50 de dopuri 2 Cor. Taxa postală 84 fil. La comanda alor 5 părți de elemente 1 parte gratis și espediția franco. Comandați deci mai mulți. Ioan Grolich, Drogeria-îngerul, Brünn, 202 (Moravia)

150 litre beutură sănătoasă de casă se poate pregăti acasă ca vin de mere sau must de poame Păcăleală exchisă. Elementente de preparat cu instrucție exactă francat cor. 4 50 cu rambursă. La 5 dose se dă o doză gratuit. Ioan Grolich, Drogheria-îngerul, Brünn, 202 (Moravia).

In ziua judecării

în frig moros, în vânt fluerător, în viscol ucigător nu lasă Dzeu pe aceia, cari știu să fie precauți, și știu cuminte să folosească acele bunuri, cari Dzeu l-a creat spre mântuirea tuturor credincioșilor. E hotărâre dumnezeiască, ca economul să

samene și să secere, femeia să coasă și să fiarbă, muncitorul cu mâinile, iar învățatul cu capul slujește omenimea. Toți și toate au menirea lor. Modul de a scăpa sigur de boale grele și chinuri omorâtoare e aflarea de leacuri bune și pregătirea lor. Bine a făcut acela, care netemându-se de neauă și de frig s'a grăbit în casa lui Dzeu, ca să-i mulțamească pentru

Reparatorul lui Kriegner

l-a scăpat de răceală, catar, podagră și reumă. Din acest fapt e cu drept cuvânt o hotărâre cerească. De zeci de ani folosesc Repuratorul lui Kriegner ca leac la catar, podagră, reumă, împunsături, junghiuri, dureri de spate și șolduri, dureri de oase, răceli, morburi pricinuite de curent, la degerarea picioarelor, degetelor, urechilor și mânilor etc. În spitalul Sz. Rókus din 136 de cazuri, 129 a vindecat pe deplin și multe scrisori de mulțumită dovedesc efectul său sigur, grabnic și fără păreche numai și numai prin frecare. Prețul unei sticle mici 1 cor., 1 sticlă mare 2 coroane, dar să grijim, că vor fi imitați, cari înșală lumea. De aceea e bine, dacă (chiar mai mulți împreună) comandă pe poștă 5 sticle mici cu 5 coroane, sau 3 sticle mari cu 6 coroane, franco cu rambursă, sau și mai simplu, cu trimiterea înainte a banilor la firma:

Apoteca KRIEGNER, Budapest VIII., Baross-utca 2 sz.

Banca generală de asigurare A. C. G. L.

„TRANSILVANIA“

◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆ **în SIBIIU.** ◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆

Asigurează pe lângă condițiunile cele mai favorabile:

1. In contra pericolului de foc și exploziune, clădiri de orice fel, mărfuri, produse de câmp, mobile etc.

2. Pe viața omului în toate combinațiunile, precum: asigurări de capitaluri pe cazul morții și pentru terminuri fixate de zestre și rente.

3. Contra furtului cu spargere.

4. Contra grindinei.

Deslușiri se dau și oferte de asigurări se primesc din comitatele: Arad, Bihor, Bihor, Cenad, Caraș-Severin, Hunedoara, Timiș și Torontal prin

Agentura principală din Arad,

Strada Sechenyi Nr. 1, etagiul II, precum și prin agenturile cercuale și speciale

Premlat cu medalle de aur în Gradea-mare la 1891 și cu
== medalle de argint în Budaposta la 1885. ==

Schäffer József

compactör

Arad, Salacz-utca Nr. 3 — Telefon 762.

Am onoare a aduce la cunoștința On. Public român că primesc spre executare orice lucrare ce se ține bransa legătoriei de cărți. Execuție durabilă și fină.

Prețuri moderate.

Serviciu prompt.

Rog sprijinul On. Public.

Ludovic Vértés, farmacia „La Vultur“, în Lugos, partea nem-
țască, Nr. 364, lângă edificiul gimnazial, înființată la 1789.

Marca de fabrică.

SPIRT GALLIC

(Franzbrantwein) al apotecarului Vértés,
este la întrebuințare cel mai cu efect
ca cea mai bună fricțiune alinătoare de po-
dagră, reumatism, răceli, dureri în toate
membrele, dureri de cap, dinți și la para-
lisări, serinteli, dureri interioare, precum căr-
cei în stomac, tot felul de indispozițiuni,
un plăcut mijloc răcoritor pe drum ș. a. Din
singurul efect al acestui vinars în diferitele ca-
suri de boală, în urma căreia și găsește o așa
răspândită întrebuințare ca adevărat remediu
popular ca nici un altul, se explică neîntre-
rupta urcare simpatice a acestui vinars; este
încă luat în seamă, că numai spirtul apoteca-

rului Vértés are efectul susnumit și să se păzească de contrafaceri fără
efect. Veritabil numai marca de fabrică alăturată. 1 sticlă simplă cor.
1-20. 1 sticlă dublă cor. 2-40, sticlă de probă 36 fil. Dacă se comandă 3
sticle duble, 6 sticle simple sau 20 sticle de probă, pachetul se va expedia
prin toată Austria, Ungaria și Germania, franco pentru 7 cor. 20 fil.

Ei i rușine

pentru-că fața ei de altfel drăguță este
de mai mult timp urâtă, și a aflat nu-
mai de scurt timp posibilitatea a putea
depărta necurătenile pielei prin în genere
cunoscuta pomada lugeșană de față din apot.
Vértés. Aceasta este cel mai bun mijloc
pentru delăturarea repede de pete, bu-
reii, coji de piele, zgrăbunțe, precum și
în contra tuturor necurătenilor. 1 doză
3 și 4 cor. La trimiterea înainte de 4 cor.
65 fil. se expediază franco 1 doză mare

și o barba tare și faloasă se poate că-
păta numai prin întrebuințarea de

Pomada de barbă

de **DR. HEUFFEL.**

piele, tinerii capătă o barbă plină și
mustață frumoasă. La trimiterea înainte
de 4 cor. 65 fil. = 6 50 lei se expediază
1 doză franco dela **L. Vértés, far-
macia „La Vulturul“ Lugoj
Nr. 364.**

La expoziția din urmă în Roma, Ostenda, Baden și Paris distins cu medalia de aur, cruce de onoare
și diplomă de onoare.

La comande postale sub 10 cor. să socotește pentru epistola de fracht (declarațiune)
și împachetare 40 fil. Dela 10 cor. în sus la un pachet postal de 5 Kilo împachetarea
este gratuită și să transmită franco prin Austro-Ungaria și Germania. Mai puțin de
3 cor. nu să trimite. — Comandele să efectuează numai după primirea sumei.

Veste bună

pentru

OFTICOȘI

bolnavi de plumâni

anemici

săraci de sânge

bolnavi de piept

astmatici

scrofuloși

În sfârșit s'a aflat un mijloc, care bolnavilor amintiți le aduce mult dorita ușurare și vindecare a boalei lor, în

Sirupul de fier calcaros

al farmacistului Vértés.

Acesta s'a *adeverit* deja *splendid* la sute de mii de bolnavi, și de aceea, cei mai distinși profesori și medici îl recomandă și aplică ca mijlocul *cel mai eficace* la boalele amintite mai sus, precum și la *tusă măgărească*, *lăpădarea de sânge*, *rachitis* (boală englezească), *slăbiciune*, *boale femești* precum și la *stări de slăbiciune* și de *eșofare* de tot felul.

Prin conținutul său de fier și fosfat de var ușor mistuibil, *sirupul de fier calcaros* al farm. **Vértés** e de cel mai mare folos, adesea chiar de *efect surprinzător* pentru formarea și dregerea singelui la toți cari sufăr de boalele amintite, la persoane slabe, reconvalescente, macre. El potențează întreagă activitatea vitală, întărește întreg organismul, bolnavii capătă poftă de mâncare, somn liniștit; domolește tusa, desface flegma, dispar sudorile de noaptea și oboseala generală, bolnavii să simțesc mai vioi, mai tari și capătă față veselă. În acelaș timp contribuie la creșterea greutateii corpului, deci e un *mijloc escelent* contra *slăbiciunii* (macrosite).

Din cauza gustului său plăcut, *sirupul de fier calcaros* al farm. **Vértés** îl iau bucuroși chiar și copiii. La copii scrofuloși, la cei-ce au rămas înapoi în creștere și sunt de constituție slabă, urmează o îmbunătățire rapidă a stării generale. La fete tinere în periodul dezvoltării precum și la femei în etate critică, la menstruații neregulate, s'au ajuns rezultate eminente.

E cu mult ușor mistuibil și să ia mai cu plăcere decât oleul de ficat de pește, de aceea să ia cu predilecție locul acestuia.

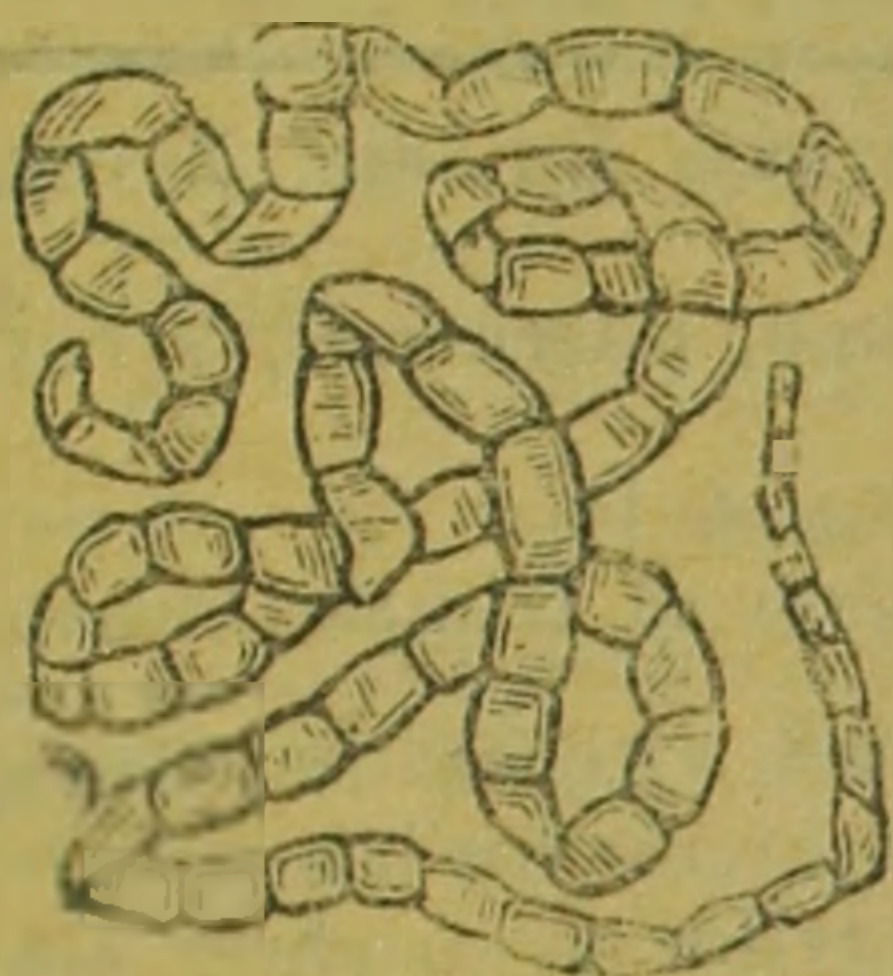
1 sticlă trimisă prin postă franco 3 cor. 50 fil.; 4 sticle, de lipsă de regulă pentru o cură, franco 10 cor. — Singur veritabil să află la producătorul:

L. VÉRTÉS, farmacia vulturului Lugoj 364.

Ludovic Vértés, farmacia „La Vultur“ în Lugos, partea nem-
țască Nr. 364 lângă edificiul gimnazial, înființată la 1789.

Mijloc excelent, totdeauna proaspăt, preparat după ordin medical

Pilule Cu **O** al farm. Vértés,

mijloc probat în contra limbricului cordelat (panglică) deja în nenumărate rânduri, care e de un efect sigur cu desăvârșire, și care față cu alte mijloace în contra limbricilor mai are și favorul, că pacientul nu este de fel obosit și slăbit, nici nu-și ruinează stomacul, cum se întâmplă aproape cu toate mijloacele. Ba din contră acest leac întărește mistuirea și poate fi luat și de copii fără nici o stricăciune. Dar nu strica nici în cazul că nu se află limbric. Limbricul ese cu cap cu tot

afară, astfel că nu mai este posibil, ca să se desvoalte din nou.

De unde cunoaștem noi, că cineva are limbric cordelat?

O cunoaștem aceasta din faptul, că cel care se simte tare rău, are colică, sgârçiuiri (spasmuri) de stomac, vomează și are simțiri neplăcute în trupul întreg, ca și când i-s'ar urca ceva ca un nod până mistue și se simte accese de amețire, anemie, lipsă de apetit și câte odată foame prea mare, este abătut și nu are poftă de muncă, aruncă multă flegmă și scuipat, râgăe acreală, simte o mișcare în corp, nu mistue și se simte abătut etc. Ca semne esterne sunt a se aminti: Cercuri vinete la ochi, o albeață curioasă în retin. ochilor, culoare palidă în față, limbă necurată, slăbirea corpului. — 1 Doză a se trimite prețul anticipat, la 7 cor. 65 fil.=10 lei franco.

La comandă Vă rugăm a ne comunica și etatea.

Mijloc **Asudărei** și mâncărimei de piele, de Dr. Scott. Efect sigur la contra asudarea picioarelor, mânilor și subsuorilor și la orice fel de mâncărime. 1 doză 3 cor.=4 lei.

Mijloc contra **Cap** precum nervositate, reumatism și migraine, ș. a. îndurerii de **Cap** ceată grabnic prin folosirea prafurilor pentru migraine al lui Hill, 1 cutie 1 cor. 60 fil. și 3 cor. Dacă să trimitte 3 cor 40 fil. =4.50 lei anticipative, să expediază 1 cutie mare franco.

Extract **Sassaparilla**. Mijloc excelent pentru curățirea sângelui în ca-
de **Sassaparilla**. zuri de sifilis, podagră, gușă, la scrofule, tuberculoase, la boale de piele învechite, peste tot la tot felul de boale ce-și au temeiul în sângele stricat. O sticlă 2 cor.=3 lei și 4 cor.=6 lei.

Mijloc **Epilepsiei** (fracș): leșinărei, durerilor de nervi și isterice ale ma-
contra **Epilepsiei** melor să folosește cu cel mai bun succes. La trimiterea înainte de 6 cor.=10 lei să expediază franco.

La expoziția din urmă în Roma, Ostende, London și Paris distins cu medalia de aur.
cruce de onoare și diplomă de onoare.

La comandele postale sub 10 cor. să socotește pentru epistola de fracht (declarațiune) și împachetare 40 fil. Dela 10 cor. în sus la 1 pachet postal de 5 kilo împachetarea este gratuită și să transmite franco prin Austro-Ungaria și Germania. — Mai puțin de 2 cor. nu se trimete.

Comandele să efectuiază numai după primirea sumei.

Ludovic Vértés, farmacia „La Vultur“ în Lugos, partea nemtească, Nr. 364, lângă edificiul gimnazial, înființată la 1789.

TRIPPER (sculământ)

de orice specie, să vindecă sigur și repede cu medicamentul lui

HILL

DR.

Injecția vegetală și

Capsule vegetale.

1 flacon Injecția vegetală de Dr. Hill pentru bărbați, fluidată, 2 cor. 50 fileri=3 lei 50 bani.

1 flacon Injecția vegetală de Dr. Hill pentru dame, pulverizat, 2 cor. 50 fileri=3 lei 50 bani.

1 flacon Capsule vegetale de Dr. Hill 3 cor. 20 fil.=4 lei.

La trimiterea înainte de 3 cor. 60 fil.=5 lei 1 flacon să trimită franco.

In contra impotenței,

biciuni, este cel mai bun medicament

infertilității, palidității, lipsei de sânge, slăbiciunii puterii, sgârziurilor hysterice, onaniei, slăbetei nervilor și oricărei slăbiciuni, este cel mai

praf întăritor de Dr. Hill.

1 doză 5 cor 60 fil., o doză dublă 0 cor. La trimiterea înainte de 10 6 cor., resp. 10 cor.=12 lei, să expedieze franco. — Depozitul principal la

Ludovic Vértés, apotecă „La Vultur“ Lugos, Banat, 364.

BETIA.

Cine vrea să se mântui de această patimă infamă, să întrebuințeze **remediul în contra beției** care în cele mai multe cazuri s'a probat cu **succes strălucit** și s'a gătit pe baza receptului medical în apoteca „La Vultur“ în Lugos. Fiindcă nu are nici un gust, bețivului i-se poate da, fără să aibă cunoștința despre aceasta 1 doză 5 cor, 1 doză dublă, care să recere la patima veche, 8 cor. 80 fil.=10 lei.

Remediul d-tale **IN CONTRA BETIEI** a făcut miracol! Bărbatul respectiv s'a vindecat total de beție, și este treaz și diligent, aceasta e pețom mulțami numai d-tale. Dumnezeu să și-o răsplătească.

Franz Havlovic, Krueiza

Mă grăbesc a vă mulțami pentru remediul **IN CONTRA BETIEI** trimis, bărbatul meu nu bea de 2 luni rachiu și eu sunt fericită.

Ella Unterlercher, Pleiberg.

Remediul d-tale **IN CONTRA BETIEI** a avut succes miraculos la un bețiv, vă rog încă o doză pentru un alt individ

August Berger, Gaja.

Iti exprim mulțamire pentru remediul **IN CONTRA BETIEI** trimis mie

Franz Burian, Idrbitz.

Prima sticlă din remediul d-tale **IN CONTRA BETIE** a avut rezultat minunat, te rog a-mi trimite încă o sticlă

Andreas Höfler, Auschowitz.

Pentru remediul **CONTRA BETIEI** donat mie, iti exprim cea mai profundă mulțamire, aceasta m'a vindecat de beție: încă odată vă mulțamesc și vă rog a-mi trimite o doză dubla pentru un amic.

George Ranimiroff, Varna.

Vă rog a-mi trimite o sticlă din remediul **IN CONTRA BETIEI**, aș voi să mântui pe un bărbat de patima beției înainte de 3 ani m'am mintuit pe mine de această patimă imorală și de atunci nu mai beau.

Mathias Hauswirth, Rausenbruck.

Comandele să efectuează numai după primirea sumei.

La expoziția din urmă în Roma, Ostende, London și Paris distins medalia de aur, cruce de onoare și diplomă de onoare.

Ludovic Vértes, farmacia „La Vultur“, în Lugos, partea nem-
țască. Nr. 364, lângă edificiul gimnazial, înființată la 1789.

Hydropia (ruptură de apă) și urmările ei gălbinarea
și a. se curează grabnic prin Hydropin, 1
sticlă 2 cor. 50 fil.=3.50 lei.

Alifie **Pecingine**, contra tuturor pociinginelor și la
pentru caz dacă morbul e învechit se
aplică cu cel mai bun succes; 1 dosă 3 cor. 60 fil.=5 lei.

Morburi **Stomac**, cum sunt: Lipsa de apetit, mistuirea
de rea, catarul și aprinderea de stomch,
greața și vomarea, cârceii și preste tot greutate și slăbi-
ciunile stomachului se delătură repede și sigur prin Esența
pentru stomach, a farmacistului Vértes după ordinațiunea dr-lui
Heuffel. O sticlă mare 4 cor.=5 lei franco.

Năsip și peatra în beșică și catarul țevei și beșicei. Pentru
alinarea și delăturarea acestui morb dureros s'a
constatat de cel mai bun mijloc Diuretin 1 dosă cor. 3.60=5 lei.

Apă **Ochi** Dr. Bruckenthal. Are efect sigur în privința
de conservării și recăștigării vederilor. 1 sticlă
2 coroane=3 lei.

Pilu-
lele **depurative** ale farmacistului Vértes, laxativul cel mai avan-
tagios, plin de efect, și pe lângă aceea cu totul
nesticăcios. Pentru efectul lor excelent au devenit deja în cercurile
cele mai extinse ca un mijloc de casă neapărat de lipsă. Aceste pilule,
la dorință, se capătă zacharicate sau nezacharicate. La trimiterea de
2 cor. 40 fil.=3 lei anticipative, să trimitte o doză mare franco; 6 doze,
în loc de 12 cor. 60 fil. **numai 9 cor.** franco.

Tusa, răgușeala, durerile de piept și grumaz, troahnă, influența,
tusa măgărească, catarul, organismul respirațiunii să vin-
decă repede și sigur prin **Sucul de ierburi banatice.**

Acest suc pregătit din ierburile cele mai vindecătoare și aromatice ale Alpilor
din Ungaria de miază-zi, este un mijloc excelent contra tuturor inflamațiunilor pielei
băloase. Pentru gustul lui plăcut și copilii îl iau foarte bucuroși

Prețul unei sticle pentru oameni mari și copii de la 10 ani în sus 2 cor. 40 fil.=3 lei

Prețul unei sticle pentru prunci mai mici de 10 ani 1 cor. 40 fil.=2 lei

La morhuri cerebliceose, îndelungate, cura o înalțează tea de ierburi banatice,
1 cutie 1 coroană=2 lei.

Oleu **Urechi** de Brown, la dureri reumatice și su-
pentru natul urechilor la asurzire escelent! La
trimiterea înainte de 4 cor.=5 lei 1 sticlă se espedează franco.

Unsoare de casă din Lugos. Mijloc probat în con-
tra tuturor ranelor, precum
sunt: bube. umflături, arsuri și a. O dosă 1 cor.=1 leu 80 bani.

Mijloc **Urinării în pat.** Medicament probat cu
contra efect repede și sigur.
1 dosă 7 cor.=7 lei.

La comandele postale sub 10 cor. să scoteste pentru epistole de fracht (declarațiune)
și împachetare 40 fil. De la 10 cor. în sus la 1 pachet postal de 5 kilo împachetarea este
gratuită și să transmite franco prin Austro-Ungaria și Germania. — Mai puțin de
2 coroane nu să trimitte — Comandele se efectuiază numai după primirea sumei.

Morboșii de piept

Cei cari scuiță sânge,
Anemicii,
Ofticoșii,
Slăbănogia,
Scrofuloșii,
Și cei cari amțelesc

nici unul să nu despereze, ci cu deplină încredere să se adreseze farmaci i: „S-ta Marie“, Lugoș, piața bisericii nr. 164 și vor primi sirupul „Kalkaisen“ care orice morburii învechite ce vindecă sigur și foarte repede. Mulțime, sute de mii sunt de aceia, cari folosind acel sirup sau inconstant și scriu cele mai calde mulțămiri exprimându-și toto ată recunoștință față de acel leac bun și miraculos.

Acest medicament de de casă excelent și probat nu e numai pentru morburile mai sus amintite, ci pentru totfelul de tușă și Rachitis (morb englezesc) slăbie, morburii de femei și altele. 2 sticle cu 6 cor. franco, dela farmacia: „Sfânta Maria“ din Lugoș, piața bisericii nr. 164.

Numai cu aceasta marcă de scutire e veritabilă.

Pilule

pentru curățit

ale farmaciei „Sfânta Marie“ sau pe scurt: „Pirulele sfintei Maria din Lugoș“ sunt cel mai bun și mai cunoscut medicament pentru curățire, apetit și pentru mistuire și pentru întărirea a întreg organismului.

Trebue să grijești

de sănătatea stomacului și se eviți durerile de tomac constipatia, și neordinea stomacului, precum și lipsa de apetit și grița — aceasta îți va succede numai dacă voi folosi:

Pirulele curățitoare de sânge

cari se pot procura dela farmacia „Sfânta Maria din Lugoș“ piața bisericii nr. 164 cu aceste pilule să le ai totdeauna în casă.

Scapă-1

mai iute de ce beția iar ruina sănătatea și averea — și scapă de beție poate oricine dacă ea medicina contra beției. Se poate aplica și fără știrea respectivului.

1 borcan pregătit proaspăt, totdeauna după descriere cor. 7-50.

Expedează veritabil numai

farmacia „SFÂNTA MARIE“, Lugoș, piața bisericii nr. 164.

Crema:

„O mie de ori frumoasă“

cu pudra și soponul care toate sunt mijloace de înfrumșetare neștricăcioase, dar foarte folositoare feței, căci curăță pistrii, petele și toate defectele pielei, făcând fața curată, netedă și frumoasă. Efectul se vede după două sau trei zile dela folosire. Prețul: 1 borcan de cremă 1 cor. 1 borcan foarte mare 2 cor. Săpun 70 fil., pudră 1 cor. Dela 6 cor. însus expedează francat singurul preparator:

Şematismul

Mitropoliei greco-orientale române din Ungaria
şi Transilvania în general şi al diecezei Aradului în special.

Mitropolia.

(Reşedinţa : Sibiiu — Nagyszeben.)

1. Jerarhii Mitropoliei.

a) *Arhiepiscop şi Mitropolit.*

Excelenţa Sa, Înalt Preasfinţitul Domn *Ioan Meşianu*, Arhiepiscop al Transilvaniei şi Mitropolit al Românilor greco-orientali din Ungaria şi Transilvania consilier intim actual al Majestăţii Sale ces. şi apost. reg., cav. al ordului coroanei de fer cl. II., mare crucier al ordului Francisc Iosif, membru al casei magnaţilor etc.

b) *Episcopi diecesani:*

1. Preasfinţia Sa Domnul *Ioan I. Papp*, Episcopul Aradului, membru al casei magnaţilor etc.
2. Preasfinţia Sa Domnul *Dr. Miron E. Cristea*, Episcopul Severinului, membru al casei magnaţilor etc.

2. Sinodul episcopesc.

Preşedinte: Arhiepiscopul şi Mitropolitul.

Membri: Episcopii diecezani.

Consilieri: Dignitarii mitropolitani.

3. Dignitarii mitropolitani.

dr. Ilarion Puşcariu, arhimandrit şi vicar arhiepiscopesc în Sibiiu.

Filaret Musta, arhimandrit şi vicar episcopesc în Caransebeş.

Augustin Hamsea, arhimandrit, igumen al Mănăstirii Hodoş-Bodrog.

Vasilie Mangra, arhimandrit, vicar episcopesc şi dep. dietal în Oradea-mare.

4. Congresul național-bisericesc.

Președinte: Arhiepiscopul și Mitropolitul.

Membrii naturali: Episcopii diecezani

Deputații aleși pentru periodul 1912—1915.

A) Din Archidieceza Transilvâniei:

a) Clericali:

1. cerc. Sibiiu : dr. *Ilarion Pușcariu*, arhimandrit și vicar arhiepiscopesc în Sibiiu.
2. „ Alba-Iulia : *Nicolae Ivan*, asesor consist. în Sibiiu.
3. „ Deva : *Lazar Tritean*, asesor cons. Sibiiu.
4. „ Ilia : vacant.
5. „ Abrud : *Vasilie Damian*, protoprezbiter și deputat dietal în Brad.
6. „ Cluj : dr. *Eusebiu Roșca*, protosincel și director seminarial în Sibiiu.
7. „ Dej : *Grigorie Pletos*, protoprezbiter în Bistrița.
8. „ Mediaș : *Matei Voilean*, asesor cons. în Sibiiu.
9. „ Brașov : dr. *Vasilie Saftu*, pprezbiter, Brașov.
10. „ Făgăraș : *Nicolea Borzea*, pprezbiter în Făgăraș.

b) Mireni.

1. cerc. Sibiiu : *Partenie Cosma*, dir. de bancă în Sibiiu.
2. „ Săliște : dr. *Nicolae Comșa*, medic în Săliște.
3. „ Sebeș : *Ioan de Preda*, avocat în Sibiiu.
4. „ Alba-Iulia : dr. *George Proca*, secr. cons., Sibiiu.
5. „ Deva : dr. *Aurel Vlad*, adv. în Orăștie.
6. „ Hațeg : dr. *Nicolae Vecerdea*, dir. Albina, Brașov.
7. „ Ilia : dr. *Eugen Meșianu*, avocat în Brașov.
8. „ Geoagiu : dr. *Ioan Marghita*, avocat în Geoagiu.
9. „ Zărând : dr. *Ioan Pap*, adv. în Brad.
10. „ Câmpeni : dr. *Vasilie Preda*, avocat în Câmpeni.
11. „ Turda : *Valeriu Moldovan*, adv. Turda.
12. „ Cluj : dr. *Vasile Almășan*, advoc. în Cluj.
13. „ Solnoc : dr. *Gavril Buzura*, avocat în Lăpuș.
14. „ Bistrița : dr. *Vasile Pahone*, avocat în Bistrița.
15. „ Târnava : *Octavian Goga*, secr. la Astra, Sibiiu.
16. „ Sighișoara : *Virgil Onișiu*, dir. la gimn. din Brașov.
17. „ Treiscaune : dr. *Iancu Meșianu*, adv. în Brașov.
18. „ Brașov : *Arsenie Vlaicu*, director de școală în Brașov.
19. „ Bran : *Ioan cavalier de Pușcariu*, jude de Curie penz. în Brașov.
20. „ Făgăraș : *Ioan Șenchea*, avocat în Făgăraș.

B) Din dieceza Aradului.

a) Clericali:

1. cerc. Arad-Radna: *Roman Ciorogariu*, protosincol și director seminarial în Arad.
2. „ Giula-Chișineu: *Aurel Pap*, paroh în Socodor.
3. „ Șiria-Ienopolea: *Mihail Lucuța*, pprezb. Șiria.
4. „ Buteni-Hălmagiu: *Iuliu Bodea*, adm. prot. Buteni.
5. „ Birchiș-Chisetău: *Gerasim Sârbu*, pprezb. Belinț.
6. „ Lipova-Vinga: *Augustin Hamsea*, arhimandrit și igumen în Mănăstirea Hodoș-Bodrog.
7. „ Timișoara-B.-Comloș: dr. *Traian Putici*, pprezb. în Timișoara.
8. „ Oradea-Peșteș: *Vasilie Mangra*, arhimandrit și vicar episcopesc în Oradea-mare.
9. „ Tinca-Beliu: *Nicolae Rocsin*, pprezb. Micherechiu.
10. „ Beiuș-Vașcău: *Adrian Deseanu*, pprezb. Vașcău.

b) Mireni:

1. cerc. Arad: *Aurel Petroviciu*, avocat în Nădlac.
2. „ Radna: dr. *Alexandru Marta*, adv. în Lipova.
3. „ Giula: dr. *Nicolae Oncu*, director de bancă în penz., Arad.
4. „ Chișineu: *Mihaiu Veliciu*, avocat în Chișineu.
5. „ Șiria: *Sava Raicu*, dir. de bancă, Arad.
6. „ Ienopolea (Boroșineu): dr. *Teodor Burdan*, adv. în Boroșineu.
7. „ Buteni: *Vasilie Goldis*, cons. Arad.
8. „ Hălmagiu: *Petru Trujos*, cons. Arad.
9. „ Birchiș: *Petru Ionaș*, *Inspector școlar* în Timișoara.
10. „ Chisetău: dr. *George Adam*, adv. Timișoara.
11. „ Lipova: *Antoni Moesaru*, mare proprietar în Bulci.
12. „ Vinga: *Emanuil Ungurean*, avocat în Timișoara.
13. „ Timișoara: *Pavel Rotariu*, avocat în Timișoara.
14. „ B.-Comloș: dr. *Nestor Oprean*, adv. în Săn-N.-Mare.
15. „ Oradea-mare: *Nicolae Zigre*, adv. secretar mitropolitan în Sibiu.
16. „ Peșteș: *Iosif Tărău*, cand. de preot Săcădat.
17. „ Tinca: dr. *George Rocsin*, adv. în Oradea-mare.
18. „ Beliu: dr. *George Popa*, jude la trib. Arad.
19. „ Beiuș: dr. *Nicolae Regman*, secr. cons. Oradea-mare.
20. „ Vașcău: *Desideriu Tempelean*, prim pretore, Vașcău.

C) Din dieceza Caransebeşului:

a) *Clericali*:

1. cerc. Caransebeş: *Filaret Musta*, arhim. în Caransebeş.
2. „ Lugoj: dr. *George Popovici*, protoprezbiter în Lugoj.
3. „ Făget: *Sebastian Olariu*, protoprezbiter în Făget.
4. „ Jebel: *Ioan Pepa*, protoprezbiter în Buziaş.
5. „ Ciacova: *Augustin Ghilezan*, adm. prot. Ciacova.
6. „ Vârşeţ: dr. *Iosif T. Badescu*, protosincel şi asesor consistorial în Caransebeş.
7. „ Panciova: *Ştefan Popa*, paroh în Geleuş.
8. „ Iam: *Sofronie Nedici*, paroh în Biserica-Albă.
9. „ Oraviţa: *Andreiu Ghidiu*, pprezb. în Caransebeş.
10. „ Mehadia: dr. *Ioan Sârbu*, adm. prot. Rudăria.

b) *Mireni*:

1. cerc. Valea-Boului: dr. *Petru Corneanu*, avocat în Oraviţa-montană.
2. „ Lugoj: dr. *Valeriu Branişte*, dir. la „Drapelul“ în Lugoj.
3. „ Făget: dr. *George Gârda*, avocat în Făget.
4. „ Buziaş: *Bar. Geza Duca*, mare propr. în Cadar.
5. „ Ghilad: *George Breban*, mare proprietar în Ghilad.
6. „ Vârşeţ: dr. *Petru Zepeniag*, avocat în Vârşeţ.
7. „ Iam: *George Serb*, consilier aulic în Budapesta.
8. „ Sasca-montană: *Petru Corcan*, protopretore în Iam.
9. „ Oraviţa-montană: dr. *Ioan Nedelcu*, avocat în Oraviţa-montană.
10. „ Bocşa-montană: *vacant*.
11. „ Caransebeş: *vacant*.
12. „ Ohababistra: *Patriciu Drăgălina*, preşedinte la com. de avere şi profesor în penz. în Caransebeş.
13. „ Teregova: dr. *Alexandru Morariu*, avocat în Caransebeş.
14. „ Domaşnia: *Constantin Pepa*, magistrul silvanal la com. de avere în Caransebeş.
15. „ Mehadia: *Nicolae Cena*, loc. mareşal compestru în retragere în Mehadia.
16. „ Prigor: *Titu Hatieg*, avocat în Lugoj.
17. „ Bozovici: *Ioan M. Rosiu*, avocat în Biserica-Albă.
18. „ Biserica albă: dr. *Aurel Novac*, avocat în Biserica-albă.
19. „ Alibunar: dr. *George Dobrin*, avocat în Lugoj.
20. „ Satul-nou: dr. *Ştefan Petrovici*, avocat în Lugoj.

5. Consistorul mitropolitan.

Președinte: Arhiepiscopul și Metropolitul.

Membrii naturali: Episcopii diecezani.

Asesori:

a) *In senatul strâns bisericesc.*

Ordinari: dr. *Ilarion Pușcariu*, arhimandrit și vicar arhiepiscopesc în Sibiiu; *Filaret Musta*, arhimandrit și vicar episcopesc în Caransebeș; *Augustin Hamsea*, arhimandrit și igumen în H.-Bodrog; *Vasile Mangra*, arhimandrit și vicar episcopesc în Oradea-Mare; dr. *Eusebiu R. Roșca*, protosincel dir. sem. Sibiiu, un loc vacant.

Suplenți: dr. *Iosif T. Bădescu*, protosincel în Caransebeș; *Nicolae Roxin*, protoprezbiter în Micherechiu; *Andriiu Ghidiu*, protoprezbiter în Caransebeș; *Vasilie Damian*, pprezbiter și dep. dietal în Brad; *Procopiu Givulescu*, ppresbiter în M.-Radna, dr. *Ioan Lupaș*, ppresbiter, Săliște.

b) *In senatul școlar.*

Ordinari: *Roman R. Ciorogariu*, protosincel și dir. seminarial în Arad; dr. *Iosif Gall*, membru al casei magnaților în Budapesta; *Andrei Bârsan*, preș. „Astrei” în Sibiiu. *Vasilie Goldiș*, secretar consistorial din Arad; dr. *Valeriu Braniște*, director la „Drapelul” Lugoj.

Suplenți: *Gerasim Sârbu*, pprezbiter Belinț; *George Serb*, cons. aulic. în Budapesta; dr. *Ioan Mișu*, mare proprietar, Orăștie; dr. *Nic. Comșa*, medic în Seliște; dr. *Ștefan Petrovici*, adv. Lugoj; dr. *Nestor Oprean*, adv. în S.-Nicolaul-Mare.

c) *In senatul epitropesc:*

Ordinari: *Mateiu Voilean*, protoprezbiter asesor cons. în Sibiiu; dr. *George Popovici*, protoprezbiter în Lugoj; dr. *George Dobrin*, adv. în Lugoj; *Nicolae Zigre*, secr. metrop. în Sibiiu; *Partenie Cosma*, dir. de bancă în Sibiiu; dr. *Aurel Novac*, adv. în Biserica-albă.

Suplenți: *Ioan Droc*, pprezbiter în pens., Miercurea; *Mihai Veliciu*, avocat în Chișineu, dr. *Ioan Șenchea*, adv. Făgăraș; dr. *Ioan Stroia*, pp. în Sibiiu, dr. *Petru Cornean*, avocat în Oravița-montană. 1 loc. vacant.

d) *Cancelaria mitropolitană.*

Secretar: *Nicolae Zigre*, în Sibiiu. Fisc.: dr. *Lucian Borcea*, adv. în Sibiiu. Defenzor matrimonial: Fiscul. Cassar: *Mateiu Voilean*, Controlor: dr. *Ioan Stroia*.

6. Delegațiunea congresuală.

Pentru cauzele pendente între Mitropolia română și cea sârbească:

Președinte: *Arhiepiscopul și Mitropolitul*. Vicepreședinte: *Episcopul Aradului*. Membrii: *dr. Iosif Gall*, membru al casei magnaților în Budapesta; *Filaret Musta*, arhimandrit și vicar episcopesc în Caransebeș; *Augustin Hamsea*, arhimandrit și igumen în Mănăstirea H.-Bodrog; *Ilie Trăilă*, avocat în Oravița-montană; *Petru Truța*, avocat și fisc. consistorial în Arad.

Reprezentanța fundațiunii „Gozsdu”.

a) Membrii: *Ioan Meșianu*, Arhiepiscop și Mitropolit, ca președinte; *Ioan I. Papp*, Episcopul Aradului; *Ioan cav. de Pușcariu*, jude de curie în penziune în Bran; *dr. Iosif Gall*, membru al casei magnaților în Budapesta; *Avram Berlogia*, jude la curia reg. în Budapesta; *Partenie Cosma*, director la „Albina” în Sibiiu; *George Serb*, consilier aulic în Budapesta; *dr. Nicolae Poenar*, avocat în Aleșd.

b) Comitetul executiv: *Ioan cav. de Pușcariu*, președinte; *dr. Iosif Gall*, *Avram Berlogia* și *George Serb*, ca membri.

c) Cancelaria: Esactor; *Ghenadie Bogoevici*; casar și controlor: cei dela consistorul metropolitan. Administratorul realităților în Budapesta: *Ghenadie Bogoevici*.

II.

Dieceza Aradului.

Episcop diecezan: *P. S. Sa Domnul Ioan I. Papp*.

1. Sinodul eparhial:

Președinte: *P. S. Sa Episcopul diecezan*.

a) Membrii clericali:

Arad: *Vasilie Beleş*, protoprezbiter în Arad.

Chișineu: *Dimitrie Muscan*, ases. cons. Arad.

Radna: *Procopiu Givulescu*, protoprezbiter în M.-Radna.

Șiria: *Mihail Lucuța*, protopresbiter în Șiria.

Giula: *Roman R. Ciorogariu*, protosincel în Arad.

Boroşineu: *Ioan Georgia*, protoprezbiter în Boroşineu.
 Buteni: *Iuliu Bodea*, adm. prot., Buteni.
 Hălmagiu: *Cornel Lazar*, protoprezbiter în Hălmagiu.
 Timișoara: dr. *Traian Putici*, protoprezbiter în Timișoara.
 Vinga: *vacant*.
 B.-Comloș: *Mihaiu Păcățan*, protoprezbiter în B.-Comloș.
 Lipova: *Fabrițiu Manoilă*, protoprezbiter în Lipova.
 Chisetău: *Gerasim Sârb*, protoprezbiter în Belinț.
 Birchiș: *Augustin Hamsea*, arhimandrit, igumen în Mănăstirea Hodoș-Bodrog.
 Oradea-mare: *Vasilie Mangra*, arhimandrit, vicar episcopesc în Oradea-mare.
 Peșteș: *Alexandru Munteanu*, protoprezbiter în Mezötelegd.
 Tinca: *Nicolae Rocsin*, protoprezbiter în Micherechiu.
 Beliu: *Petru Sârbu*, protoprezbiter în F.-Giriș.
 Beiuș: *Andrei Horvat*, paroh în V.-Velence.
 Vașcău: *Adrian P. Deseanu*, protoprezbiter în Vașcău.

b) *Membri mireni:*

Arad: *Iosif Moldovan*, învățător Arad.
 „ dr. *Iustin Marșieu*, avocat în Arad.
 Radna: dr. *Atanasiu Brădean*, medic cercual în M.-Radna.
 „ *Sava Raicu*, director de bancă în Arad.
 Șiria: *Axentie Secula*, proprietar Șiria.
 „ *Iuliu Groșorean*, inv. în Galșa.
 Giula: dr. *Nicolae Oncu*, dir. de bancă în pens. Arad.
 „ dr. *George Popovici*, adv. în Chișineu.
 Chișineu: *Mihai Veliciu*, adv. în Chișineu.
 „ dr. *Cornel Ardelean*, adv. în Chișineu.
 Boroşineu: dr. *Ioan Suciu*, adv. Boroşineu.
 „ dr. *Cornel Iancu*, adv. în Arad.
 Buteni: *Vasilie Goldiș*, secretar cons. în Arad.
 „ dr. *Aurel Grozda*, adv. în Buteni.
 Hălmagiu: *Petru Truța*, adv. în Arad.
 „ dr. *Teodor Papp*, adv. în Hălmagiu.
 Timișoara: *Emanuil Ungurean*, adv. în Timișoara.
 „ *Pavel Rotariu*, adv. în Timișoara.
 Vinga: dr. *Cornel Nicoară*, adv. în Timișoara.
 „ *Titu Mărgineanțu*, consilier finanțial în Timișoara.
 B.-Comloș: dr. *Nestor Oprean*, adv. în Sân-Miclăușul-mare.
 „ *Petru Baran*, inv. în Nerău.
 Lipova: dr. *Constantin Misits*, adv. în Lipova.
 „ dr. *Aurel Cioban*, adv. în Lipova.

- Chisetău: dr. *Iosif Gall*, membru în casa magn. în Budapesta.
 „ *vacant.*
 Birchiș: *Antoni Mocsonyi de Foen*, mare proprietar Bulci.
 „ *Petru Ionaș*, secreter domenal, Timișoara.
 Oradea-mare: *Nicolae Zigre*, secretar mitropolitan, Sibiiu.
 „ *dr. Aurel Lazar*, adv. în Oradea-mare.
 Peșteș: dr. *Iustin Ardelean*, adv. în Oradea-mare.
 „ *dr. Dimitrie Mangra*, adv. în Oradea-mare.
 Tinca: dr. *George Rocsin*, adv. în Oradea-mare.
 „ *Silviu Rocsin*, apotecar, Lipova.
 Beliu: dr. *Aurel Pința*, adv. Tinca.
 „ *dr. George Popa*, jude la Tribunal, Arad.
 Beiuș: dr. *Gavril Cosma*, adv. în Beiuș.
 „ *dr. Nicolae Regman*, secr. cons. Oradea-mare.
 Vașcău: *Desideriu Tempelean*, protopretore în Vașcău.
 „ *Vasilie Sala*, înv. Vașcău.

2. Consistorul eparkial din Arad:

Președinte: P. S. Sa Episcopul diecezan.

Asesori:

a) *In senatul strâns bisericesc:*

Ordinar: *George Popovici*, pprezbiter în Arad. *Referent ajutător*: *Florian Rocsin*, paroh, Lipova. *Onorari*: *Augustin Hamsea*, arhimandrit și igumen în Mănăstirea H.-Bodrog; *Roman Ciorogariu*, protosinzel Arad; *Vasilie Beleş*, pprezbiter în Arad; dr. *Traian Putici*, pprezbiter în Timișoara; *Gerasim Sârb*, pprezbiter în Belinț; *Cornel Lazar*, pprezbiter în Hălmagiu; *Mihai Lucuța*, pprezbiter în Șiria; *Fabrițiu Manoilă*, pprezbiter în Lipova; *Mihaiu Păcățian*, pprezbiter B.-Comloș; *Traian Vățan*, paroh în Arad.

b) *In senatul școlar:*

Ordinar: dr. *George Ciuhandu*, în Arad. *Onorari*: dr. *Teodor Botiș*, profesor în Arad; *Nicolae Crișmariu*, paroh în Bărăteaz; *Adam Groza*, paroh în Coșteiul-mare, *Aurel Petrovici*, adv. în Nădlac; *Emanuil Ungurean*, adv. în Timișoara; *Iosif Moldovan*, înv. în Arad; *Vasilie Goldiș*, secretar cons. în Arad; dr. *George Popa*, jude de tribunal în Arad; dr. *Iustin Marșieu*, adv. în Arad, dr. *Cornel Iancu*, avocat în Arad.

c) *Senatul epitropesc.*

Ordinar: *Gerasim Serb*, în Arad. *Referent ajutător*: *Vasilie Olariu*, prezbiter în Arad. *Onorari*: Di-

mitrie Muscan, cassar, cons. Arad; *Cornel Ursuțiu*, paroh în Șepreuș; *Florian Roxin*, paroh în Lipova; *Valeriu Magdu*, paroh în Ecica-rom.; dr. *Nicolae Oncu*, dir. de bancă în penz., în Arad; *Petru Truța*, adv. în Arad; *Sava Raicu*, dir. de bancă în Arad; *George Purcariu*, cassar cons. în penz. în Arad; *Aurel Călnicean*, controlor-contabil cons. în Arad; *Petru Ionaș*, secr. dom. Timișoara; *Axentie Secula*, proprietar, Siria.

Cancelaria Consistorială: Secretar cons. *Vasilie Goldiș*, în Arad; fisc și defenzor matrimonial: *Petru Truța*, adv. în Arad; fisci onorari: dr. *Ioan Suciu*, dr. *Sever Ispravnic*, dr. *Ilie Precupaș* și dr. *Iustin Marșeu*, avocați în Arad; fizic: dr. *Aurel Demian*, medic și prof. în Arad; arhivar: *Moise Popoviciu*, canceliști: *Ioan Cioarcă*, *Sava Seculin*, *Iosif Darvaș* și *Nic. Mărginean* abs. de teologie. Epistolar: *Luca Cristea*.

Administrația Cassei Consistoriale: *Dimitrie Muscan*, cassar; *Aurel Călnicean*, controlor-contabil; *Sava Șevici*, contabil-ajutător.

Administrația Tipografiei diecesane: Administrator: *Cornel Lazar*, diacon ceremonial.

Administrația Bibliotecii diecesane: Administrator: *Cornel Lazar*, diacon ceremonial, conducător: *Andrieu Garoiu*.

3. Consistorul eparhial din Oradea-mare.

Președinte: I. P. C. Sa *Vasilie Mangra*, arhim., vicar episc. membru al Academiei române și dep. dietal.

Asesori:

a) In senatul strâns bisericesc:

Ordinar: *George Tulbure*, prezbiter în Oradea-mare, **Onorari:** *Elie Moga*, pprezb, în penz. în Răbăgani; *Vasilie Papp*, pprezb. în penz. în Beiuș; *Toma Păcala*, pprezb. în Oradea-mare; *Iosif Pința*, paroh în Suplac; *Vasilie Papp*, paroh în Topa sup.; *Andrei Horvat*, paroh în V.-Velența; *Ioan Teorean*, paroh în Madaras; *George Dudulescu*, paroh în Miersig.

b) In senatul școlar:

Ordinar: (vacant) Referent subst.: dr. *Aurel Oltean*. **Onorari:** *Alexandru Munteanu*, protoprezbiter în M.-Teleagd; *Ștefan Domocoș*, paroh în Bratca; *Moise Popoviciu*, paroh în Seghiște; *Nicolae Zigre*, secretar mitropolitan în Sibiiu; dr. *Aurel Lazar*, avocat fisc consistorial în Oradea-mare; *Dr. N. Regman*, secretar cons. în Oradea-mare; *Ioan Pinter*,

înv. penz. în Beiuș; *Avram Igna*, înv. în B.-Ineu, *Vasilie Sala*, înv. în Vașcău.

c) *In senatul epitropesc :*

Ordinar: (vacant). Ref. subst: *Andrei Horvat*, paroh în V.-Velența; *Onorari*: *George Papp*, presbiter, actuar cons. în Oradea-mare; *Mochiu Vancea*, paroh în Parhida; *Vasilie Lucaș*, paroh în Olcea; *dr. George Rocsin* adv. în Oradea-mare; *Dimitrie Balogh*, proprietar în Oradea-mare; *Petru Pantea*, comer. în Oradea-mare; *dr. Ioan Buna*, avocat în Oradea-mare și *dr. Nicolae Popoviciu*, medic în Oradea-mare, *dr. Dimitrie Mangra*, adv. Oradea-mare.

d) *Cancelaria Consistorială :*

Secretar : *dr. Nicolae Regman*; fisc : *dr. Aurel Lazar*, avocat în Oradea-mare; fisci onorari: *dr. Gheorghe Rocsin*, *dr. Nicolae Zigre* și *dr. Iustin Ardelean*, avocați în Oradea-mare; protocolist arhivar: *George Papp*, prezbiter în Oradea-mare; cancelisti: *Elia Bochiș*, înv. penz. și *Nicolae Rocsin*, abs. de teologie.

e) *Senatul fundațiunii „Zsiga“ din Oradea-mare :*

Prezident: *Toma Păcală*, pprezbiter în Oradea-mare; notar: *George Papp*, presbiter, actuar cons. în Oradea-mare; Membrii clericali: *Vasilie Mangra*, arhim. și vicar episcopesc în Oradea-mare; *George Papp*, preot actuar cons. în Oradea-mare; *Ioan Papp*, curator campestru în Budapesta; *Vasilie Popovici*, paroh în Oradea-mare; Membrii mireni: *Nicolae Zigre*, adv. și secr. mitrop. în Sibiiu; *Ioan Papp*, dir. la căile ferate în Oradea-mare; *Nicolae Poenar*, adv. în Aleșd; *dr. Ioan Buna*, adv. și epitrop prim în Oradea-mare; *Iosif Diamandi*, prim-contabil la „Bihoreana“ în Oradea-mare și *Petru Pantea*, comerciant în Oradea-mare.

4. *Comisiuni examinătoare.*

a) *Pentru candidații de preoție :*

Președinte : P. S. Sa *Ioan I. Papp*, Episcopul diecezan; membrii: *Augustin Hamsea*, *Roman R. Ciorogariu*, *Vasilie Beleş*, *dr. Traian Putici*, *George Popovici* și *dr. George Ciuhandu*.

b) *Pentru candidații de învățători :*

Președinte: P. S. Sa *Ioan I. Papp*. Episcopul diecezan; membrii: comisarul consistorial, inspectorul regesc de școli din Arad, respective comisarul ministerial, directorul și profesorii despărțământului ped.

5. Institutul ped.-teologic din Arad:

Director: *Roman R. Ciorogariu*, protosincel; profesori în despărțământul teologic: *Roman R. Ciorogariu*, *dr. Iustin I. Suciu*, *dr. Teodor Botiș* și *dr. Lazar Iacob*. Profesori în despărțământul pedagogic: *dr. Petru Pipos*, *Nicolae Mihulin*, *dr. Avram Sedean*, *Silviu Beșan* și *Samson Crișciu* profesor de cântare, tipic și muzică: *Trifon Lugojan*; profesor de economie: *Teodor Papp*; profesor de igienă și medic al institutului: *Teodor Demian*; învățător la școala de aplicație: *Ioan Ardelean*.

6. Școala superioară de fete din Arad.

Director: *Octavia Ciuhandu n. Popovici-Deseanu*.

Directoara internatului: *Hermina Ciorogariu*.

Profesoare: *Elena Pipos*, *Octavia Ciuhandu n. Popovici-Deseanu*, *Hermina Ciorogariu*, *Volumnia Balta* și *Hortenzia Bogdan*.

Catihet: *Traian Vășan*, paroh.

Medicul institutului: *dr. Aurel Demian*.

7. Comitetul adm. fundațiunii „Ghiba Birta.”

Președinte: *P. S. Sa Episcopul diecezan*.

Secretar: *Vasilie Goldiș*, secretar cons. Arad.

Membrii clericali: *Augustin Hamsea*, arhim. igumen în H.-Bodrog; *Vasilie Mangra*, arhimandrit, vicar episcopesc în Oradea-Mare; *dr. Traian Putici*, pprezb. în Timișoara și *Roman R. Ciorogariu*, protosincel, director sem. în Arad.

Membrii mireni: *Petru Truța*, avocat și fisc consistorial în Arad; *Aurel Popovici*, procuror regesc în Neoplanta; *Gerasim Serb*, asesor, referent în Arad; *Iosif Gall*, jude la tribunalul regesc din Arad; *Ioan Beleş*, notar public regesc în Arad; *dr. Nicolae Oncu*, director de bancă în penz., Arad; *Sava Raicu*, director de bancă în Arad și *Vasilie Goldiș*, secretar consistorial în Arad.

8. Protopresbiteri.

a) Sub Consistorul din Arad:

Tractul Arad: *Vasilie Beleş*, Arad.

„ Chișineu: adm. prot. *Dimitrie Muscan*, Nadab.

„ Șiria: *Mihai Lucuța*, Șiria.

- Tractul B.-Ineu: *Ioan Giorgea*, Boroşineu.
 „ Buteni: adm. prot. *Iuliu Bodea*, Buteni.
 „ Hălmagiu: *Cornel Lazar*, Hălmagiu.
 „ M.-Radna: *Procopie Givulescu*, M.-Radna.
 „ Belinţ: *Gerasim Sârb*, Belinţ.
 „ Lipova: *Fabrişiu Manoilă*, Lipova.
 „ Timișoara: dr. *Traian Puticiu*, Timișoara.
 „ B.-Comloş: *Mihai Păcăţan*, B.-Comloş

b) *Sub Consistorul din Oradea-mare:*

- Tractul Oradea-mare: *Toma Păcala*, Oradea-mare.
 „ Tinca: *Nicolae Rocsin*, Micherechiu.
 „ Peşteş: *Alexandru Munteanu*, M.-Telegd.
 „ Beliu: *Petru Serb*, F.-Giriş.
 „ Beiuş: adm. dr. *Victor Fildan*, Beiuş.
 „ Vaşcău: *Adrian P. Deseanu*, Vaşcău.

9. Inspectori școlari.

Dieceza se împărțește în atâtea inspectorate, câte protoprezbiterate sunt. În fruntea fiecărui inspectorat funcționează ca inspector protoprezbiterul concernent.

10. S. Mănăstire Hodoș-Bodrog.

Augustin Hamsea, arhimandrit, igumen al sfintei mănăstiri.
dr. Ilarion Pușcariu, arhimandrit și vicar arhiep. în Sibiiu.
Filaret Musta, arhimandrit și vicar episcopesc în Caransebeș.
Vasilie Mangra, arhim. și vicar episcopesc în Oradea-mare.
dr. Eusebiu R. Roșca, protosincel și director sem. în Sibiiu.
Roman R. Ciorogariu, protosincel, dir. și prof. sem. în Arad.
dr. Iosif Traian Badescu, protos. ases. cons. în Caransebeș.
dr. Iosif Olariu, protosincel dir. sem. în Caransebeș.
Ghenadie Bogoevici, protosincel și paroh în Budapesta.
Teofil Seculici, ieromonah în H.-Bodrog.
dr. Iustin I. Suciu, sincel, prof. sem. în Arad.
Emilian E. Ceontea, ieromonah în Hodoș-Bodrog.
Ignatie I. Marcu, ieromonah în Hodoș-Bodrog.

11. Preoți militari.

Ioan Papp, curator campestru ces. și reg. de cl. I. pentru corpurile de armată Nr. 2, 4, 5 și 6 și cercurile de întregire ale regimentelor Nr. 33, 37, 39, 46 și 101, cu

sediul în Budapesta, distins cu brâu roșu și cu erucea de aur cu coroană pentru merite.

12. Reuniunea învățătorilor din dreapta Murășului :

Președinte: *Iosif Moldovan*, înv. dir. și asesor consist. Arad. Vicepreședinte: *Protasie Givulescu*, învățător Soborșin. Secretar I.: *Dimitrie Popoviciu*, învățător în Arad. Secretar II.: *George Popoviciu*, înv. în Arad. Cassar: *Iuliu Groșorean*, înv. Galșa. Bibliotecar: *Dimitrie Olariu*, înv. Covăsinț. Controlor: *Iosif Stanca*, înv. Roșia.

În despărțământul Arad: Președinte: *Dimitrie Popovici*, înv. Arad-Șega. Buteni: *Nicolae Boșcaiu*, înv. în Bodești, Chișineu: *Dimitrie Boar*, înv. Nădab. Hălmagiu: *Mihaiu Vidu*, înv. Hălmagiu. Boroșineu: *Ioan Marta*, înv. Șepreuş, Radna. *Vasilie Iliș*, înv. Cuvin. Șiria: *Alexiu Doboș*, înv. în Șiria,

În comitatul central mai figurează ca membri: *George Petrovici*, înv. Nădlac, *Petru Vancu*, înv. în Măderat. *Ștefan Roja*, înv. în Pecica. *Nicolae Cristea*, înv. Măndruloc. *Teodor Cherechean*, înv. Galșa.

Reuniunea învățătorilor din stânga Murășului :

Iuliu Vuia președinte, *Iulian Lucuța*, v.-preș. *Iosif Popa*, secretar general, *Aurel Badescu*, notar, *Petru Ciucur*, cassar, *Aurel Lepa*, controlor. Membrii de comitet: *Atanasiu Baicu*, *Iosif Ciorogariu*, *Titus Pap*, *Teodor Neagu*, *Adrian Perii*, *Traian Telescu* și *Petru Craiovean*. Comisia literară: *Aurelia Păcățian*, *Iuliu Onu*, *Atanasiu Baicu*, *Iosif Leu* și *Ioan Popa*. Președinții despărțământelor: *Nicolae Nicorescu*, Timișoara, *Ioan Turdean*, Belinț, *Vasiliu Bogoiu*, Lipova și *Petru Baran*, B.-Comloș.

14. Reuniunea învățătorilor dela școalele de sub jurisdicțiunea Consistorului gr.-ort. rom. din Oradea-mare.

I. Biroul :

Președinte: *Vasilie Sala*, înv. în Vașcău; v.-președinte : *Ioan Cloambeș*, înv. în Somogyuzsopa; notar I.: *Ioan Roșu*,

înv. în Beiuș ; notar II : *Fofiu Nicolau*, înv. în Bălăleni ;
cassar: *Ioan Papp*, înv. în Kisürögd ; bibliotecar: *Meletie
Suciu*, înv. în Nagykér ; controlor : *Romul Popa*, înv. în Leș.

II. Membri aleși :

Ioan Moga, înv. în Dobrești : *Mihaiu Ciura*, înv. în
Biharkristyór ; *Aron Bulzan*, înv. în Fechetău ; *Gheorghe
Neagu*, înv. în Belényeslázúr ; *Pantelie Bugariu*, înv. în Tă-
șad ; *Gheorghe Gherdan*, înv. în Micherechiu.

III. Presidenții despărțămintelor.

Nicolae Firu, înv. în Oradea-mare ; *Ioan Moga*, înv. în
Dobrești ; *Ștefan Tulvan*, înv. în Pesteș ; *Mihaiu Ciura*, înv.
în Biharkristyór ; *Paul Papp*, înv. în Biharillye ; *Demetrie
Mateiu*, înv. în Olcea.

15. Preoțimea și învățătorimea română gr.-or. din dieceza Aradului după protoprezbiterate.

a) Protoprezbiteratul Aradului.

Numărul sufletelor : 38,390.

Sediul : Arad.

Scaunul protoprezbiteral :

Președinte : Vasile Beleș, protoprezbiter în Arad.

Membri ordinari : Lazar Adamovici, dr. Dimitrie Barbu,
Paul Felnecan, Nicolae Chicin, Traian Vățan și Iancu Ște-
fănuț, suplenți : Iustin Dascăl și Petru Némét ; defenzor
matrimonial : dr. Dimitrie Barbu.

1. **A**rad cu filia **Z**sigmondház — Vasile Beleș protoprez-
biter-paroh, Traian Vățan paroh, Gavril Bodea, capelan
protopopesc, Iosif Moldovan înv.-dir., Dimitrie Popovici
și George Popovici învățători, Maria Precupaș învățătoare.
2. **A**rad-Gai-Aradgái — adm. par. George Bragea, Vasile
Zabu înv.
3. **B**ătania-Battonya cu filiile: **D**ombegyház, **M**ezőhegyes,
Kunágota, Kevermes cu **D**ombiratos și Kovácsháza —
Moise Grozescu par. em., Simeon Cornea paroh, Mihaiu
Nicoara, înv.

4. **Budapest** — protosincol Ghenadie G. Bogoevici par.
5. **Cenadul-unguresc-Magyarcsanád** cu filiile : **Makó**, **Apátfalva**, **Királyhegyes** și **Szeged**, — Romul Nestor par. Ignatie Raica și Efrem Brindea, înv.
6. **Cicir-Maroscsicsér p. Mondorlak** — Constantin Mihulin paroh, Aurel Drăgan, înv.
7. **Hodmezővásárhely**.
8. **Mândruloc-Mondorlak** — Iancu Ștefănuț, paroh, Petru Colțeu și Nicolae Cristi, înv.
9. **Micălaca-Mikelaka** cu filiile : **Öthalom**, **Szentleányfalva**, **Fakert**, **Panatul-nou** — Iustin Dascăl și Ioan Morar parohi, Savu Mihuța și Savu Bugariu, înv.
10. **Nădlac-Nagylak** — Nicolae Chicin, paroh, 1 par. vac., George Petrovici, Romul Tăucean și Uroș Totorean, înv., Sidonia Tăucean, învățătoare.
11. **Pecica-română-Ópécska** cu filia **Pecica-maghiară-Magyarpécska** și cătunele : **Szederhát**, **Szenttamás**, **Ciala** și **Sălașele** — dr. Dimitrie Barbu, Savu Tămășdan și Ioan Popescu, parohi, Ștefan Roja, Efrem Hedeșan, Efrem Moldovan și Petru Russu, învățători, Emilia Bugarin, învățătoare, 1 stațiune vac.
12. **Sâmbăteni-Szabadhely p. Gyorok** — Paul Felnecan și Valer Felnecan, parohi, Muciu Popescu, Petru Lupaș și Ioan Cadariu, învățători.
13. **Șeitin-Sajtény** — Paul Mercea, Petru Nemet și Dimitrie Roșcău, parohi, Dimitrie Micu, Vicențiu Guleș, Uroș Pinteș și Ioan Ghebeleș, înv., Ana Sebeșan învățătoare.
14. **Semlac-Szemlak** — Lazar Adamovici și Patriciu Țucra par. Lazar Ionescu și Ștefan Ponta, înv.
15. **Senteș-Szentes**.
16. **Tornia-Tornya** cu filiile : **Szederhát**, **Nagyvarjas**, **Iratos**, **Vizes** și **Nádasdy** — Nicolae Ionescu par. Valer Bragea, înv.

b) **Protoprezbiteratul Chișineului.**

Numărul sufletelor : 42,475.

Sediul : Chișineu-Kisjenő.

Scaunul protoprezbiteral :

Președinte : Dimitrie Muscan adm. pprezbiter. Nadab.
 Membri ordinari : Petru Biberea, Augustin Beleş, Aurel Varga, Victor Popovici, Vasile Beleş și Vicențiu Pantoș. Suplent : George Ardelean, notar : Iosif Beșan.

1. **Bichiș-Békés** cu filiile : **Vésztő**, **Mezőberény**, **Endrőd** și **Szeghalom** — Alexiu Popoviciu adm. paroh, Nicolae Coste înv.

2. B.-Ciaba-Békéscsaba cu filiile : Ciorvaş, Ókigyós, Oros-háza — Victor Popovici paroh, Iustin Moroşan înv.
3. Cinteiu-Köröscsente p. Nadab — Silviu Filíp par., Ioan Popoviciu înv.
4. Cişineu-Kisjenő — parohia pprezb. vacantă, Gavril Popluca par., Ioan Caba, înv.
5. Chitigház-Kétegyháza cu filiile : **B**ánkut, **M**egyes, **A**-kamarás, **M**.-bodzás, **M**.-dombegyháza, **M**.-bánhegyes, **T**.-bánhegyes și **K**akuts — Iosif-Ioan Ardelean și Vasilie Beleş parohi, Ștefan Dolga și Traian Țabic înv., 1 stațiune înv. vac.
6. Curtici-Kürtös — Ioan Nicorescu și Zaharia Colceriu parohi, Mihai Dragoş și Ioan Ciora înv., Elvira Ciora, înv.
7. Erdeiş-Erdőhegy p. Kisjenő — George Ardelean, paroh, George Caba, înv.
8. Giula-germ.-Gyula — Petru Biberea, paroh, Teodor Mariş, înv.
9. Giula-magh.-Gyula — Petru Gubaşiu și Iosif Beşan, parohi, Ales. Popovici capelan, Emanuil Ardelean și Ioan Barbulescu, înv.
10. Giula-Varşand-Gyulavarsánd — George Ciobriş și Vicențiu Pantoş, parohi, Teodor Lucaci și Teodor Câmpan, înv.
11. Macea-Mácsa — Ladislau Petrilă, paroh, 1 par. vac, George Iancu, înv.
12. Micşa-Miske p. Nagyzerid — Teodor Pinter, par., Aurel Guiu, înv.
13. Nádab-Nadab — George Crainic adm. par., Dimitrie Muscan paroh, Laurențiu Teodor, capelan, Dimitrie Boar și Petru Roşu, înv.
14. Otlaca-Ottlaka cu filiile : **A**letea, **L**ökösháza și **J**ánosház — George Turic și Romul Mladin, parohi, Iustin Iancu adm. par., Alexiu Turic și Nicolae Bâr înv., Anghela Țapoş, învățătoare.
15. Pilul-mare-Nagypél — George Petrovici, paroh, 1 par. vac., Teodor Leucuța înv., Lucreția Ambruş, înv.
16. Şiclău-Sikló cu filiile : **K**éthalom și **B**otoş, — Nicolae Codrean și Coriolan Monția, parohi, Ștefan Capra și I. Bele înv.
17. Şiman-Felsősimánd — Augustin Beleş par. în penz., Ștefan Leucuța, Cornel Popescu, parohi, Ioan Toconiță și Dimitrie Ciobota, înv.
18. Sinteia-Szinte — Dimitrie Mihuț, paroh, George Coste, înv.
19. Socodor-Székudvar — Aurel Varga, Aurel Papp și Petru Marşieu, parohi, Ioan Crişan, Moise Mariş și Iulian Pa-guba înv., Silvia Nădăban, învățătoare.

c) **Protoprezbiteratul Șiriei.**

Numărul sufletelor: 34,525.

Sediul: Șiria-Világos.

Scaunul protoprezbiteral:

Președinte: Mihail Lucuța, protoprezbiter în Șiria.

Membrii ordinari: Filip Leuca, Ioan Micloși, George Papp, Vasile Popovici, Romul Măerușan și Ioan Iercoșan; suplenți: George Popescu, Virgil Mihulin și Iustin Popa.

1. **A**griş-Almáségres p. Tornova — Romul Motorca, George Papp parohi, Corneliu Crețu și Ștefan Fericean înv., Elena Stoicu învățătoare.
2. **A**răneag-Székesaranyág p. Tornova — par. vac., George Abrudan înv.
3. **C**herechiu-Erdőskerek p. Ujszentanna — Ioan Fofiu și Adrian Filip parohi, Ioan Cadar și Teodor Laza înv.
4. **C**omlăuș-Őszentanna p. Ujszentanna — 1 par. vac., Virgil Mihulin paroh, Ioan Mladin, Ioan Funariu și Dimitrie Simea înv.
5. **C**ovăsinț-Kovási p. Gyorok — Ioan Micloși și Ioan Cure parohi, Dimitrie Olar, Pavel Dîrlea și Alex Terebenț înv.
6. **C**urtacher-Kurtakér p. Tornova — par. vac., Adrian Ungurean învățător, Sidonia Ungurean n. Plașa învățătoare.
7. **D**rauț-Doroszlófalva — Melentie Papp adm. par., Traian Debeleac și George Popa, înv.
8. **D**ud-Dud p. Tornova — Teodosiu Motorca adm. paroh, Alesandru Ciolac capelan, Ioan Voluntir înv.
9. **G**alșa-Galsa p. Világos — Traian Terebenț și Aurel Pârvu parohi, Iuliu Groșorean și Teodor Cherechean învățători,
10. **M**ăderat-Magyarád p. Pankota — Ioan Morar și Petru Borlea par., Petru Vancu și Pavel Siiartău învățători, Ersilia Cadar învățătoare.
11. **M**usca-Muszka — George Popescu paroh, G. A. Muntean înv.
12. **P**âncota-Pankota — Filip Leuca și Ioan Iercoșan par., Ioan Hălmăgian înv., Aurelia Hălmăgian n. Țapoș înv.
13. **S**initea-Szineke p. Pankota-Zaránd — Emil Popoviciu par., Petru Balint înv.
14. **Ș**iria-Világos — Mihail Lucuța protoprezbiter-paroh, Vasile Popoviciu și Romul Măerușan parohi, Ioan Bogdan, Alexiu Doboș, Ioan Huiu și Sava Crișan înv.
15. **T**ârnova-Tornova — Iustin Popa și Teodor Drecin, parohi, Ioan Crainic înv., Ana Ignuța învățătoare.
16. **F**azecaș-Varșand-Óvársánd p. Ujszentanna — Ioan Popoviciu paroh, Petru Muntean înv.

d) Protoprezbiteratul Ienopolei (Boroșineu).

Numărul sufletelor: 33,382.

Sediul: Boroșineu-Borosjenő.

Scaunul protoprezbiteral:

Președinte: Ioan Georgia, pprezbiter în Boroșineu.

Membrii ordinari: Moise Marchiș, Cornel Ursuț, Ioan Seredan, Aurel Iancu, George Popoviciu și Alexandru Papp.
Defenzor manrimonial și notar — se suplinesc din caz în caz.

1. **A**pateu-Apáti — par. vac. Emilian Cătană Gavril Șandor înv.
2. **B**erechiu-Alsóbarakony p. Csermő — Ioan Popovici paroh, Nicodim Bugariu înv.
3. **B**ocsig-Bokszeg — Alexandru Papp par., Iosif Nestorovici înv.
4. **C**ermeiu-Csermő — Isaia Goldiș par. emer., Dimitrie Popovici capelan, Simeon Albu înv.
5. **I**enopolea-Borosjenő — Ioan Georgia pprezbiter-par., Vasile Bălan și Iosif Ardelean parohi, Pavel Dârlea Vasile Augustin și Ioan Căprariu înv.
6. **I**ermata-Csigérgyarmat p. Apatelelek — Ioan Moga par., Ioan A. Costan înv.
7. **M**ânerău-Monyoró p. Bokszeg — Romul Popovici paroh, Toma Sirca înv.
8. **M**oroda-Marót p. Apatelelek — Aurel Ciorogariu paroh, Zaharie Moga înv.
9. **R**epsig-Repszeg — Mihai Cosma par., Ștefan Hereț înv.
10. **S**eleuș-Csigérszöllős p. Pankota — Iosif Șeredan paroh, I par. vac., Petru Toma și Teodor Mișcoiu înv.
11. **Ș**epreuș-Seprős — Cornel Ursuț și Teodor Petraș par., Iosif Vuculescu diacon, I stat vac. Ioan Marta înv.
12. **Ș**icula-Sikula p. Borosjenő — Ioan Dronca adm. paroh., Iustin Monța par., Gerasim Balint și Petru Eleneș înv.
13. **Ș**omoșcheș-Somoskeszi p. Csermő — Simon Bulc paroh, Ioan Tau și Ioan Mizeș înv.
14. **T**alpoș-Talpas — George Popovici par., Pavel Leu înv.
15. **V**ădas-Vadász — Moise Marchiș par., Teodor Mangu înv.
16. **Z**ărand-Zaránd — Aurel Iancu și Cornel Papp parohi, George Rufu și Grigorie Ardelean înv.

e) Protoprezbiteratul Butenilor.

Numărul sufletelor: 34,524.

Sediul: Buteni-Körösbökény.

Scaunul protoprezbiteral:

Președinte: Iuliu Bodea adm. pprezbiter. în Buteni.

Membri ordinari: George Lupșa, Zaharie Milian, Augustin Mihulin, Axentie Chirilă, Lazar Oprea. Suplenți: Ioan

Muntean și Ioan Cosma. Defenzor matrimonial: Axentie Chirilă. Notar Ioan Cosma.

1. **A**ldești-Áldófalva p. Borossebes — Leontin Beltechi paroh, Constantin Floruț înv.
2. Almaș-Háromalmás p. Alcsil — Alexandru Nica jun. și Ioan Popovici parohi, Ioan Iancin și Nicolae Botici înv.
3. **B**ârsa-Barza p. Borossebes — Ioan Popovici și Miron Grecu parohi, Ilariu Versigan și Vas. Drincu înv.
4. Berindeni-Borosberend p. Borossebes — Romul Raț paroh, Petru Nica înv.
5. Bodești-Bozósd p. Alcsil — Ilie Ilica paroh, Nicolae Boșcaiu înv.
6. Buțești-Bonczafalva p. Honcztő — Cornel Sabău paroh, Lazar Igrășan înv.
7. Buhani-Bajnokfalva p. Dézna — Ioan Muntean paroh, Pavel Ageu înv.
8. Buteni-Körösbökény — par., pprezb. vac., Iuliu Bodea adm. pprezb. și paroh, Ioan Cosma par., Petru Perva înv., 1 stat. vac. Constanța Muntean învățătoare.
9. **C**ăcărău-Kökaró p. Körösbökény — Sabin Stefea par., văd. Valeria Mara înv.
10. Camna-Kávna p. Selénd — Vasilie Borza paroh, Ștefan Faur înv.
11. Chertiș-Kertes p. Borossebes — Sabin Micluța paroh, Teodor Laza înv.
12. Chisindia-Keszend p. Körösbökény — Lazar Oprea, Dionisie Mateș parohi, Mihai Mihuț înv., o stațiune vac.
13. Cil-Alcsil — Victor Faur paroh, Petru Moțocan înv.
14. Cociuba-Köröskocsuba p. Alcsil — filie la **R**evetiș.
15. Cuied-Köved p. Körösbökény — Terențiu Micluța paroh, Ioan Borlea învățător.
16. **D**ezna-Dézna — Zaharie Milian par., Teodosiu Rafila înv.
17. Dieci-Décse p. Alcsil — George Lupșa paroh, George Precupaș înv.
18. Donceni-Dancsfalva p. Borossebes — afiliată la **P**răjești, Petru Cociu înv.
19. **G**ovojdia-Gósd p. Borossebes — Teodor Rada par., Isaia Popeț înv.
20. **H**odiș-Zarándhodos p. Körösbökény -- Avram Giurgiu paroh, Silviu Ganea înv.
21. **I**gnești-Ignafalva p. Borossebes — Teodor Draia paroh, Aurelia Jorz înv.
22. Iarcoș-Ujárkos p. Selénd — Iosif Câmpian par., Sidonia Voda înv.

23. **L**az-Déznaláz p. Dézna — Fabrițiu Bodea par., P. Che-
rechean înv.
24. **L**uguzău-Luguzó p. Selénd — Alexandru Nica sen. par.,
înv. vac.
25. **M**inead-Minyéd p. Borossebes — Ioan Giurgiu par.,
înv. vac.
26. **M**oneasa-Menyháza p. Dézna — Octavian Tămășdan
par., Aurel Borlea înv.
27. **M**ustești-Mosztafalva p. Alcsil — Alesandru Florea par.,
Cons. Trif înv.
28. **N**ădălbești-Nádalmás p. Borossebes — afiliată la **S**usani.
Ecaterina Dascăl învățătoare.
29. **N**adăș-Zarándnadas p. Feltót — George Popovici și
Valer Popovici par., Mihai Voluntir înv., Aurelia Körös-
ladányi n. Popovici învățătoare.
30. **N**eagra-Kisfeketefalu p. Dézna — Cornel Bodea par.,
Rozalia Moț înv.
31. **P**ăiușeni-Paizs p. Körösbökény — Ioan Andreiu par.,
Ioan Lipovan înv.
32. **P**răjești-Parázs p. Borossebes — Petru Lazar paroh,
înv. vac.
33. **R**amna-Kisróna p. Dézna — Sinesie Iosa paroh, Ștefan
Musca înv.
34. **R**ăștirata-Restiráta — filie la **D**ezna.
35. **R**evetiș-Rékes p. Alcsil — Lazar Dobrel paroh, Dimitrie
Jurma înv.
36. **R**oșia-Borosrósa p. Alcsil — George Bodea par., George
Barna înv.
37. **S**ebiș-Borossebes — Augustin Mihulin paroh, Patriciu
Covaci înv.
38. **S**elegeni-Szelezsény p. Borossebes — Iosif Câmpian par.
Ilie Moț înv.
39. **Ș**ilindia-Selénd — Axentie Chirilă par., Liviu Dublea înv.
40. **Ș**latina-Mikószalatna p. Dézna — Ioan Tirla adm. paroh,
înv. vac.
41. **S**usani-Susányfalva p. Borossebes — Nicolae Toma par.
și înv.
42. **T**auț-Feltót — Pavel Ana și Aurel Borza par., Andrei
Lazarov înv.
43. **V**ăsoaia-Vészalja p. Körösbökény — Ștefan Stan par.,
înv. vac.
44. **V**oivodeni-Körösvajda p. Borossebes — Petru Pinteș
paroh, înv. vac.
45. **Z**ugău-Zugó — filie la **D**ézna.

a) **Protoprezbiteratul Hălmagiului.**

Numărul sufletelor: 35,230.

Sediul: Hălmagiu-Nagyhalmagy.

Scaunul protoprezbiteral:

Președinte: Cornel Lazar, pprezbiter Hălmagiu.

Membri ordinari: Gheorghe Costina, Ioan Sărac, Nicolae Balta, Ioan Mera, Teodor Bodea și Ioan Nicula. Suplenți: Ioan Giurgiu, un loc vac. Notar: Ioan Nicula. Defenzor matrimonial: dr. Teodor Papp avocat în Hălmagiu.

1. **A**ciua-Ácsva p. Halmágycsucs — George Vușdea paroh, Valeriu Vușdea înv.
2. Aciuța-Ácsfalva — Nicolae Hărduț sen. paroh, Nicolae Hărduț jun. înv.
3. **B**aldovini-Baldovin p. Körösbánya — filie la **R**ișculița.
4. Basarabeasa-Baszarabásza p. Alvácza — Nicolae Pisău paroh cu școala afiliată la școala com. din **V**ața.
5. Bănești-Zarándbánya p. Nagyhalmagy — Alexandru Gligor par., Teodor Popovici înv.
6. Baltele-Báltfalva — filie la **I**osaș.
7. Brotuna-Brotuna — filie la **B**asarabeasa cu școala la Târnavă.
8. Budești-Bugyfalva — filie Aciuța, cu școala la Dumbrava.
9. Brusturi-Páfrányos p. Nagyhalmagy — Nicolae Budugan par., Terențiu Găvrilă capelan, Traian Nicodim înv.
10. Bodești-Bogyfalva p. Nagyhalmagy — Ioan Sirban adm. par. înv. vac.
11. **C**ăzănești-Alváca — filia la **V**ața de sus.
12. Ciuciu-Halmágycsucs — Nicolae Balta paroh, Toma Crainic înv.
13. Ciungani-Csungán p. Körösbánya — Ioan Petrișor adm. par., înv. vac.
14. Cristești-Keresztespatak — filie la **B**ănești.
15. Crocna-Koroknya p. Honcztő — Teodor Bodea par., George Imbroane înv.
16. **D**obroț-Dobroc p. Körösbánya — Nicolae Dâlvu paroh înv. vac.
17. Dulcele-Brusturesc-Édesfalva-Borosztok p. Honcztő — filie la **Z**imbru.
18. Dumbrava-Körösdombró p. Honcztő — par. vac., Ioan Știrbu înv.
19. **F**eniș-Körösfényes p. Honcztő — Ioan Sărac paroh, Const. Lucaci înv.
20. **G**roși-Halmagygoros — filie la **L**azuri.
21. Gurahonț-Honcztő — afiliată la **H**onțișor, școală de stat.
22. Guravale-Vajkaháza p. Honcztő — afiliată la **P**leșcuța.

23. **Hălmagiu-Nagyhalmágy** — Cornel Lazar pprezbiter-paroh, Enea Joldea diacon, Mihai Vidu și Adam Dragoș înv.. Cornelia Moldovan învățătoare la școala de fete.
24. **Hălmăgel-Kishalmágy** p. Nagyhalmágy — Ioan Nicula par., înv. vac.
25. **Holtmezeș-Holdmézes** p. Honcztő — Romul Hărduț par., George Tomșa înv.
26. **Hontșor-Honczér** p. Honcztő -- Virgil Bulz par. Ioan Mera par. emerit, înv. vac.
27. **Iosaș-lószás** p. Honcztő — George Costina paroh, Avram Nini înv.
28. **Iosașel-loszáshely** p. Honcztő — afiliată la Iosaș, Petru Costin înv.
29. **Ionești-Körösivánd** p. Nagyhalmágy — Sinesie Șerban adm. par.. cu școala afiliată la **Hălmagiu**.
30. **Lazuri-Irtásfalu** p. Halmágycsucs — Arsenie Leuca par., Ioan Coroiu capelan, Traian Magier înv.
31. **Leasa-Sövényes** p. Nagyhalmágy — Alexandru Teaha paroh, cu școala afiliată la **Hălmagiu**.
32. **Leauț-Lyáucz** — filie la Dobroț.
33. **Leștioara-Kisles** — filie la **Hălmagiu**.
34. **Lungșoara-Lungsóra** p. Nagyhalmágy — Ilie Cristea par. înv. vac.
35. **Mădrigești-Madarsák** p. Honcztő — George Leuca par. Sabin Stanijan capelan, înv. vac.
36. **Măgulicea-Kismaglód** p. Halmágycsucs — Laurențiu Iuga paroh, înv. vac.
37. **Mermești-Mermesdi** — filie la Bodești.
38. **Obârșă-Obersia** p. Körösbánya — Nicolae Tămaș par., cu școala afiliată la Dobroț.
39. **Ociu-Olcs** p. Nagyhalmágy Ioan Giurgiu par., înv. vac.
40. **Ocișor-Ocsisor** — filie la **Ociu**.
41. **Plescuța-Peleskefalva** p. Ácsfalva — Petru Micluța par. Ioan Bota înv.
42. **Poiana-Pojána** — filie la **Aciuva**.
43. **Poienar-Pojenár** p. Nagyhalmágy — Ioan Gh. Petrișor par. cu școala afiliată la **Hălmagiu**.
44. **Prăvăleni-Preváleny** p. Alváca — George Micluța par., înv. vac.
45. **Rișculița-Riskulicza** p. Körösbánya — Leontin Micluța paroh, Axentie Popovici înv.
46. **Rostoci-Rostocs** — filie la **Dumbrava**.
47. **Saturău-Raj** p. Honcztő — afiliată la **Zeldiș**, înv. vac.

48. Secaş-Alsószerkacs p. Honcztő — Maximilian Miclea par., Ioan Florea înv.
49. Şoimuş-Buciava-Solymosbucsa p. Honcztő — afiliată la **M**ădrijeşti, Zenovie Vesa înv.
50. Sârbi-Szirb p. Nagyhalmágy — Irimia Sirca par., înv. vac.,
51. Ştea-Steja p. Körösbánya — Ioan Ştefia paroh, cu şcoala afiliată la **T**omeşti.
52. Strimba-Sztrimb — filie la **P**oienari, cu şcoala la Tomeşti.
53. **T**ălagiu-Talács p. Ácsfalva — Pavel Hărdut paroh, Vasilie Oarcea înv.
54. Târnavă-Ternova p. Körösbánya — Sergiu Feier paroh, şcoală de stat.
55. Termura-Martfalva — filie la **I**oneşti, cu şcoala la Hălmagiu.
56. Tisa-Tiszafalva p. Nagyhalmágy — Petru Sirca paroh, cu şcoala la **H**ălmagiu.
57. Ţoheşti-Csohosd p. Nagyhalmágy — filie la **P**oienari, cu şcoala afiliată la **H**ălmagiu.
58. Tiuleşti-Tyiulest p. Körösbánya — Nicolae Florea adm. par., cu şcoala la **T**omeşti.
59. Târnaviţa-Fazekastarnó p. Körösbánya — filie **O**bârşa.
60. Tomeşti-Tomesd p. Körösbánya — Ioan Vlad par., George Indrieş înv.
61. **V**alea-mare-Zarándpatak p. Honcztő — filie la **F**eniş. Amos Oarcea înv.
62. Vaşa-de-jos-Alváca — filiată la **T**ârnavă, şcoală comunală.
63. Vaşa-de-sus-Felvácza p. Alvácza — Vasilie Giurgiu par. şcoala de stat.
64. Vidra-Vidra p. Halmágycsucs — Nicolae Sirca paroh, George Petrişor înv.
65. Vosdoci-Hosszúsor — filie la **L**ungşoara.
66. **Z**eldiş-Zöldes p. Honcztő — Constantin Lazar paroh, Sava Dorca înv.
67. Zimbru-Zombrád p. Honcztő — Valeriu Cristea paroh, Zaharie Neamţu înv.

g) Protoprezbiteratul Radnei.

Numărul sufletelor: 31,120.

Sediul: Radna **M**ăriaradoa.

Scaunul protoprezbiteral.

Preşedinte: Procopiu Givulescu, pprezbiter în Radna.

Membri ordinari: Teodor Moţu, Iosif Vuculescu, Iosif Cimponer, Damaschin Medrea şi Cornel Popescu, un loc vac. Suplenţi: Constantin Putici şi Iosif Ognean. Notar: Constantin Putici. Defenzor matrimonial: Iosif Cimponer.

1. **B**aia-Kisbaja p. Tótvárad — Andrei Văţan par.
2. Bătuţa-Bátyafalva p. Marosborsa — Iustin Nica par., Grigorie Farcaş înv.
3. Bârzava-Marosborsa — Vasilie Popovici adm. par., Iosif Popovici paroh, George Pleş înv.
4. Căpruţa-Maroskaproncza p. Marosborsa — Dimitrie Maci paroh.
5. Cladova-Kalodva p. Gyorok — Mihai Jurca adm. par., Trifon Dascăl înv.
6. Conop-Konop — Ioan Petrila paroh, Grigorie Caba înv.
7. Corbeşti-Maroshóllod p. Marospetres — Cornel Monţa par. Silvia Popovici învăţătoare.
8. Cuvin-Aradkövi p. Gyorok — Teodosiu Moţ şi Const. Putici par., Vasilie Iliş înv., Ersilia Ştef m. Ursu înv.
9. **D**umbrăviţa-Alsódombró p. Marosborsa — Ioan Macavei paroh.
10. **G**ovăşdia-Alsóköves p. Tótvárad — Ioan Musca paroh, Nicodim Neagota înv.
11. Ghioroc-Gyorok — Romul Văţian par., G. Mihuţa înv.
12. Giuliţa-Gyulatő p. Tótvárad — Ioan Covaci par., Simion Neamţu înv.
13. Groşi-Garassa p. Marosborsa — Ignatie Mara paroh, Petru Eleneş înv.
14. **I**lteu-Iltő — Augustin Grozescu adm. paroh, Petru Bincici înv.
15. **H**alaliş-Áldásos — filie la **S**oborşin.
16. **L**upeşti-Farkasháza p. Tótvárad — par. vac. Ioan Tomuţa înv.
17. **M**iniş-Ménes — Petru Pelle par., Traian Friderich înv.
18. Milova-Milova p. Konop — Dimitrie Ganea adm. par.
19. Monoroştia-Marosmonyoró p. Marosborsa — I. Pantos par.
20. **O**dvoş-Odvas p. Konop — Ioan Evuţan par., N. Dima înv.
21. Obârşia-Óborsa — filie la Roşia.
22. **P**auliş-Ópálos — Zamfir Conopan şi Cornel Popescu parohi, George Stoian şi Traian Givulescu înv.
23. Perneşti-Pernyefalva p. Tótvárad — afiliată la Lupeşti înv. vac.
24. Petriş-Marospetres — Iosif Cimponer şi Partenie Mîrza par., înv. vac.
25. **R**adna-Máriaradna — Procopiu Givulescu, pprezbiter-paroh, Maximilian Micloşi capelan protopopesc emerit, Traian Givulescu înv. cor. vocal.
26. Roşia-Rósa p. Marospetres — P. Vesa adm. par., I. Stanca înv.

27. **Săliște-Marosszeleste** p. Marospetres — afiliată la **Petriș**.
28. **Slatina-Marossalatna** — Damaschin Medrea par., înv. vac.
29. **Soborșin-Soborsin** — Iosif Ognean și Emil Păcurariu parohi, Eugen Spinanțu înv.
30. **Șoimoș-Solymosvár** p. Máriaradna — Iosif Vuculescu paroh, Simion Bârlea și Simion Crăciunescu înv.
31. **Soroșag-Szarvaság** p. Totvárad — George Lupuț par.
32. **Temeșești-Temesd** p. Soborsin — Sinesie Popovici înv.
33. **Toc-Tók** p. Iltő — V. Neiculescu par., T. Savu înv.
34. **Totvărădia-Tótvárad** — Ioachim Turcu par., A. Mircu înv.
35. **Troaș-Torjás** p. Soborsin — par. vacantă, înv. vac.
36. **Vinești-Vám** — filie la **Soborșin**.

Protoprezbiteratul Lipovei.

Numărul sufletelor: 35,847.

Sediul: Lipova-Lippa.

Scaunul protoprezbiteral:

Președinte: Fabrițiu Manoila protoprezbiter în Lipova.

Membri ordinari: Ioan Cimponeriu, Iosif Iorgovici, Vasilie Dehelean, Ambrosie Popescu, Florian Roxin și Laurențiu Barzu. Suplenți: Sava Seculin și Avesalon Țucra. Defensor: matrimonial: Terențiu Petrovici.

1. **Alioș-Temesillésd** — Toma Micșa, Avesalon Țucra parohi, Traian Pețan capelan, Nicolae Savi și Ștefan Vulpe înv. cor. voc.
2. **Bacamezeu-Bakamezö** p. Marosberkes — Larențiu Barzu paroh, Antoniu Sirca înv.
3. **Bata-Batta** — Ioan Miloș și Eutim. Ișfanescu parohi, Dimitrie Nădăban înv.
4. **Belotinți-Beletháza** p. Konop — Valeriu Maleș par., Vasilie Bogoi înv. cor. voc.
5. **Birchiș-Marosberkes** — Ștefan Bordoș și Moise Bordoș par., Silviu Petruționiu, Iuliu Stoica înv. cor. voc.
6. **Bulza-Bulza** p. Facsád — Teodor Simedrea par., înv. vac.
7. **Buzad-Buzád** p. Rigósfürdő — cu filia **Barița**, — Andrei Popovici paroh, Vasilie Spân cap., înv. vac.
8. **Bruznic-Marosborosznyok** p. Batta — I. Olariu par., înv. v.
9. **Căpălnaș-Kápolnás** — Iosif Dalici par. Ioan Micu cap., Antoniu Moldovan înv., 1 stațiune vac., cor. voc.
10. **Căprioara-Kaprevár** p. Soborșin — Petru Lazarescu par., Iuliu Lazarescu cap., Iosif Mursa înv.
11. **Chelmac-Maroseperjes** p. Konop — Ignatie Vișoi par., Teodor Popa înv.
12. **Chesinți-Lippakeszi** p. Temeshidegkut — cu filiile **Temeshidegkut** și **Ujfalu** — Ilie Moț și Ioan Călnicean par., Moise Pepa înv., 1 stat. vac.

13. Chizdia-Kisgye p. Aga — Atanasie Suciu adm.-paroh, școală nu este.
14. Comeat-Temeskomját p. Rigósfürdő — cu fiiliile **Rigósfürdő** și **Sintar** — Sinesie Cociuba par., Ioan Maniu înv.
15. Cuveșdia-Temeskövesd p. Aga — Iosif Iorgovici par.-em., Ioan Suciu par., George Tomi înv. cor. voc.
16. **Dorgoș-Dorgos** p. Lippa — cu filia **Mézdorgos** — George Botta par., Adrian Martin înv.
17. **Fibiș-Temesfüves** — cu fiielele **Máslak** și **Németremete** — George Todan par., Iosif Popa și Aurel Lepa înv. cor. voc.
18. Firighaz-Féregyház p. Máslak — parohie vac., Ioan Cismaș înv.
19. Fiscut-Temesfűskút p. Máslak — cu fiielele **Brest** și **Ibed** — Sava Seculin par., Ghenadie Subțire înv.
20. **Groș-Marosgoros** p. Facsád — Ioanichie Bucur par., Ioan Crăciunescu înv.
21. **Labășinți-Lábas** p. Sistárócz — Atanasie Suciu adm. par., Alex. Lugojan înv.
22. **Lalașinț-Laláncz** p. Marosborsa — Ioan Hadan par., Octavian Mihailovici înv.
23. Lipova-Lippa — Fabrițiu Manoila protooprezbiter, Voicu Hamsea protopop în pens., Ioan Cimponeriu și Florian Roxin par., Iuliu Putici și Iuliu Onu înv., un post înv. vac., cor. voc.
24. **Ostrov-Marosziget** p. Marosberkes — Iulian Popescu par., Coriolan Mursa înv.
25. Ohabasârbească-Ráczszabadi p. Batta — George Rista par., Andrei Șandru înv.
26. **Petriș-Petercse** p. Lippa — Ioan Bencecan par.
27. Pojoga-Pozsga p. Zám — Iosif Olariu par., E. Balla înv.
28. **Selciva-Szolcsva** p. Zám — Virgil Gruescu par., Sabin Mihuț înv.
29. Sân-Nicolaul-Mic-Kisszentmiklós — cu fiielele **Angyalkut**, **Aradul-nou**, **Checheș**, **Szépfału** și **Pusta-mică** — par. vac. adm. Dr. Iustin Suciu prof. de teologie, Arad, Virg. Lugojan înv.
30. Spata-Bégapata p. Bálincz — Vicențiu Micu adm.-par., școală nu este.
31. **Șiștaroveț-Sistárócz** — Moise Suricescu par., Alex. Budea înv. cor. voc.
32. **Țela-Czella** p. Batta — cu filia **Bulci** — Terentiu Petrovici paroh, Trăian Cibian cap., Iosif Ștepan înv., cor. voc.
33. **Ususău-Marosaszó** p. Lippa — Vasilie Dehelean par., Teodor Neagu înv.
34. **Valeamare-Marosnagyvölgy** p. Kápolnás — Alex. Barbon par., Iuliu Spinanț înv.

35. Vereşmort-Szadvörösmart p. Marosberkes — Aurel Că-
răbaş par., şcoală nu are.
36. Zăbălţi-Zsabálcs p. Batta — Ambrosie Popescu par.,
Petru Bugariu înv.

i) Protoprezbiteratul Belinţului.

Numărul sufletelor: 33,407.

Sediul: Belinţ-Belencze.

Scaunul protoprezbiteral:

Preşedinte: Gherasim Sârbu pprezbiter în Belinţ.

Membrii ordinari: Lucian Şepeţan, Romul Secoşan,
Dimitrie Morar, Adam Groza, Dimitrie Popovici şi Mihail
Jurca. Suplent: Alexandru Jucu, Defenzor matrimonial: Ni-
colae Proştean, avocat în Lugoj.

1. **A**ga-Aga — Filip Vuia paroh, Aurelia Micu n. Cioara înv.
2. **B**abşa-Babsa p. Kiszető — Fortunat Murăşan paroh,
Mihai Bocşa înv.
3. Balinţ-Bálincz — Stef. Cărăbaş par., Traian Cărăbaş înv.
4. Bara-Barrafalva p. Bálincz — George Miloş paroh, Adrian
Peri şi Petru Ugliş înv.
5. Belinţ-Belencze — Gherasim Sârbu pprezbiter.-paroh,
George Babric, Petru Caprariu parohi, Lazar Ignea şi
George Baderca înv., Maria Indricău înv.
6. Budinţ-Budincz p. Nagytopoly — Dimitrie Popoviciu
paroh, Nicolae Raicu înv.
7. Bunea-Română-Bunya p. Marosberkes — Ioan Balint
paroh, şcoală comunală.
8. **C**hecheş-Lippakékes p. Temesszékás — Dimitrie Luţai
paroh, Lazar Oprean înv.
9. Chisetău-Kiszető — Lucian Şepeţan par., George Onaie înv.
10. Cladova-Bégakladova p. Bethlenháza — Ioan Căpitan
adm.-paroh, Trandafir Buru înv.
11. Coşteiul-mare-Nagykastély p. Szapáryfalva — Adam
Groza paroh, înv. vac.
12. Coşteiul-mic-Kiskastély — filie la **C**oşteiul-mare.
13. Crivobara-Krimárvára p. Temesszékás — par. vac.,
George Găescu înv.
14. Cutina-Gutonya p. Bethlenháza — George Aurariu paroh,
Iancu Barbulescu înv.
15. **D**obreşti-Dobrosd p. Bálinez — Dim. Schelegia adm.-
parohial.
16. Dragoeşti-Drágonyfalva p. Szinerszeg — Aurel Petcu
adm.-par., Constantin Iancovici înv.
17. Dubeşti-Dobosd p. Batta — Panteleimon Ardelean par.
Petru Şevici înv.

Rudary

18. **Fădimac-Fagyimag** p. Bálincz — Alexandru Popoviciu adm.-par., Andrei Andraș înv.
19. **Ficătar-Feketeér** p. Szinerszeg — George Petrovici par., Vasile Ilie capelan, Augustin Ruffu înv.
20. **Gruin-Grúny** p. Szapáryfalva — Liviu Biró par., Nicolae Alexa înv.
21. **Hisieș-Hosszuág** p. Gizellafalva — Emiliu Brânda par., școală com.
22. **Hodoș-Temeshódos** p. Aga — Pavel Marcovici par., înv. vac.
23. **Ictar-Iktár** p. Nagytopoly — Romul Secoșan paroh, Teodor Blidar înv.
24. **Ierșnic-Iercze** p. Bethlenháza — Antoniu Popovici par., Atanasiu Lazar înv.
25. **Jabăr-Zsábár** p. Lugos — Iosif Curuș paroh, Nicolae Tochera înv.
26. **Lăpușnic-Bégalaposnok** p. Bálincz — Liviu T. Mihailovici paroh, G. Ugliș înv.
27. **Leucușești-Lökösfalva** p. Bégamonostor — Constantin Rosa, par., Ioan Triff capelan, Ioan Furdian înv.
28. **Mănăștur-Bégamonostor** — George Iancovici paroh, Nicolae Ștefanovici înv.
29. **Ohába-Forgaci-Temesforgács** p. Szinérszeg — George Maghieriu și Coriolan Bireescu paroh, Const. Mihaiu înv.
30. **Ofelia-Oféliatelep** — filie la **Checheș**.
31. **Ohaba-lungă-Hosszuszabadi** p. Bethlenháza — par. vac.
32. **Pădurani-Maroserdőd** p. Batta — Pompiliu Costea par., înv. vac.
33. **Paniova-Pányó** p. Temesszékás — Ilie Micu par., înv. vac.
34. **Părul-Bégakörtes** — filie la Gruin.
35. **Răchita-Reketyő** p. Igazfalva-Reketyó — Alexandru Jucu paroh, înv. vac.
36. **Rădmănești-Radmanócz** p. Temesszékás — Const. Gherga paroh, Ioan Suciu înv.
37. **Remetea-luncă-Hosszuremete** p. Bethlenháza — Mihail Jurma paroh, Samson Lugoșan înv.
38. **Secaș-Temesszékás** — Dimitrie Morar paroh, George Grozav înv.
39. **Șușanoveț-Sziklás** p. Kiszető — Iosif Cloambeș, paroh, școală com.
40. **Șuștra-Sustra** p. Nagytopoly — Pompeiu Dorca paroh, Petru Raica înv.
41. **Teeș-Tésfalu** p. Aga — Nestor Badescu paroh, înv. vac.
42. **Târgoviște-Vásáros** p. Bálincz — George Mustața paroh, Trifon Lugojan înv.

43. Topolovețul-mare-Nagytopoly — Nicolae Martinovici, paroh, Iosif Bujoran înv.
 44. Topolovețul-mic-Kistopoly — filie la Topolovețul-mare.
 45. Topla-Topla p. Batta — par. vac.
 46. Vizma-Vizma p. Temesszékás — Procopiu Lelescu par., înv. vac.

1) Protoprezbiteratul Timișorii.

Numărul sufletelor: 40,712.

Sediul: Timișoara-Fabrie-Temesvárgyárvaros.

Scaunul protoprezbiteral:

Președinte: dr. Traian Putici, protoprezbiter în Timișoara.

Membri: Alexandru Crăciunescu, Nicolae Darabanț, Ioan Plavoșin, Nicolae Crișmariu, Nicolae Groza, Nicolae Micluța, Iuliu Țoldan și David Voniga. Notar: Ioan Plavoșin.

1. Bărăteaz-Baraczháza — Nicolae Crișmariu par., Trăilă Pigli înv.
2. Bazoș-Bázos p. Temesrékás — Iosif Petcu par., Aurel Badescu și D. Țigu înv., cor voc.
3. Becicherechiul-mic-Kisbecskerek — Lazar Babeu par., Filip Doboș înv.
4. Bencecul-rom.-Alsóbencsek — cu filia Bencecul-germ.-Felsőbencsek — Teodor Ioaneș paroh, Dimitrie Petcu înv., cor voc.
5. Beregsău-Berekszó — Ioan Balta adm. par., 1 par. vac. Const. Clecan și George Groza înv., cor voc.
6. *) Bodrogul-nou-Ujbodrog — cu filiile: Zádorlak și Pusta Vingă, p. Zádorlak — Simion Popovici înv.
7. *) Bodrogul-Vechiu-Obodrog p. Pécska — Petru Zoț învățător.
8. Bucovăț-Bükkfalva p. Temesremete — Constantin Micu par., 1 par. vac., Eutimie Giurgeca înv., cor voc.
9. Călacea-Temeskalács — cu filia Orczyfalva — G. Tocitu par., Paul Trailescu înv.
10. Cerneteaz-Csernegyház — cu filia Gyarmata — Nicolae Micluța paroh, 1 par. vac., Ștefan Crețu și I. Chișu înv., cor voc.
11. Chinez-Temeskenéz — cu filia Biléd — Alexandru Crăciunescu paroh, Vichentie Radu capelan, N. Laza și Sreda Crăciunescu înv. cor. voc.
12. Chișoda-Tesöld — Victor Aga par., Iosif Ciorogariu și Pavel Oproane înv.

* În calea spirituale aparțin la S. Mănăstire H.-Bodrog.

13. Dobochi-Nadăș-Mélynádas p. Temesrékás — Iulian Farcaș par. George Popovici înv.
14. Fenlac-Fönlak — Moise Babescu adm. par., Savu Serdineanț și Mihai Gutu înv., cor voc.
15. Ghiroda-Györöd — cu filiile **K**isgyarmatpuszta și **E**rzsébetház p. Temesremete — Virgil Popovici paroh, Alexandru Roja înv., cor voc.
16. Ghiroc-Gyüreg — Trifu Petcu, David Voniga parohi, Atanasiu Baicu și Traian Telescu înv., cor voc.
17. Hodoni-Hodony — cu filiile **M**erczyfalva și **U**j-Besenyő p. Merczifalva — Cornel Popovici paroh, Mihai Iancu înv., cor voc.
18. Herneacova-Aranyág p. Temesrékás — Moise Barbulescu adm. par., înv. vac.
19. Ianova-Temesjenő — Ilie Popescu și Valeriu Ionescu adm. par., Alexiu Putici înv., Sidonia Putici n. Niga învățătoare, cor voc.
20. Izvin-Öszény — cu filia **R**ékás p. Temesrékás — Nicolae Darabanț și Ioan Oprea parohi, Ștefan Ștefan înv., Ana Cotta măr. Raica învățătoare, cor voc.
21. Jadani-Mezőzsadány p. Merczyfalva — Nicolae Vulpe paroh, Ioan Giuchici înv., cor voc.
22. Elisabetin-Maere-Temesvárerzsébetváros — cu filia **J**osefin-Temesvárerzsébetváros — Gavril Selejan paroh, George Ioanovici înv., cor voc.
23. **M**edveș-Magyarmedves — Lazar Pascu par., Al. Bedici înv.
24. Mehala-Temesvárferenczváros — Ioan Plavoșin par., 1 par. vac., Aurel Baia înv., 1 stațiune înv. vac., cor voc.
25. Monostur-Monostor p. Vinga — I. Popa par., Er. Ardelean învățător.
26. Moșnița-Mosnicza p. Magyarmedves — Dimitrie Adam par., George Cabă înv., cor. voc.
27. Munar-Munár — filie la **S**ecusigiu — Lazar Mircea înv.
28. Murani-Temesmurány — cu filie la **H**idasliget — Miron Moldovenescu paroh, Iulian Vulpe înv.
29. Parța-Parác — I. Rusu par., Dimitrie Olariu înv., cor voc.
30. Podba-Papd — Iustin Bojescu par., înv. vac.
31. Puștiniș-Óregfalu — D. Cotta paroh, I. Giulvezan înv.
32. **R**emete-Timișană-Temesremete — Iuliu Țoldan paroh, Dimitrie Ioanescu adm. par., Iosif Leu înv., cor voc.
33. **S**t.-András-Szentandrás — Pavel Jurma paroh, Iulian Leucuța înv., cor voc.
34. Szt.-Mihaiul-român-Bégaszentmihály — Nicolae Groza, T. Jurma parohi, P. Drăgan și Ștef. Murgu înv., cor voc.

35. Seceani-Temesszecsány p. Vinga — V. Roman, G. Russu par., G. Cioca și Gheorghe Adoc înv.
36. Secusigiu Székesút — cu filia **S.** Petru-germ.-Német-szentpéter — Constantin Ișfanescu par., Liviu Raț capelan, Damian Sebeșan și Petru Ciucur înv., Anastasia Sebeșan n. Barbulescu învățătoare, cor. voc.
37. Sag-Temesség — G. Russu adm. par., A. Nevricean înv.
39. **T**imișoara-fabric-Temesvárgyárvaros — dr. Traian Putici pprezbiter-paroh, Iosif Matei adm. par., Nicolae Nicorescu înv., Elena Cloașa învățătoare, cor. voc.
39. **U**tvín-Ötvény — cu filia **S**zakálháza — Aurel Raica par., Ștefan Rancu înv., Parascheva Murgu învățătoare.
40. **V**inga-Vinga — cu filia **Ü**reispitz-Németség — Petru Cimponeriu paroh.

m) Protoprezbiteratul Banat-Comloșului.

Numărul sufletelor: 41,030.

Sediul: Banat-Comloșul-mare-Nagykomlós.

Președinte: Mihai Păcățian, pprezb. în B. Comloș.

Membri ordinari: Silviu Bichicean, Ioan Hălmăgean, G. Bălan, Virgil Negru, Dimitrie Blaga și Atanasie Todan. Suplenți: Ioan Stana și Ștefan Oprean. Defenzor matrimonial: Silviu Bichicean.

1. **B.** Comloș-Nagykomlós — Mihai Păcățian protoprezb. par. G. Bălan par. 1 par. vac. Teodor Bucurescu, George Mașa și P. Craiovan înv., Aurelia Păcățian învățătoare.
2. Beba-veche-Óbéb — Dimitrie Blaga și Alexiu Chișozan parohi, Ioachim Muntean și Vasilie Nicolae înv.
3. **C**enadul-Sârbesc-Nagycsanád — Ștefan Oprean par. Dimitrie Bozian și George Perian înv.
4. Checia-română-Nagyköcse — cu filia **Z**sombolya — Atanasiu Todan par., Ioan Rațiu înv. Iuliana Ardelean înv.
5. Chișoros-Torontáloroszi — cu filiile **T**osigul-mare și Tosigul-mic-Nagy és Kistószeg par. vac., înv. vac.
6. Constanța-Kunszöllös — filie la B. Comloș — Ludovic Cioban înv.
7. **E**cica-română-Óécska p. Nagybecskerek — N. Magdu adm. par., par., V. Magdu adm. par., V. Ghilezan, Iuliu Magdu și Ștefan Ștef înv., Valeria Popovici învățătoare.
8. Iancahid-Jankahid — cu filia **K**lec-Bégafő — Nicolae Raichici adm. par., școală comunală.
9. Igris-Egres — Ioan Hălmăgean și Virgil Negru parohi, Pavel Faur și P. Arsici învățători, Cristina Zab învățătoare.

10. **Nereu-Nyerő** — cu fiile Teremia-mare și Teremia-mică-
Máriaöld és Teremi p. Máriaöld — Silviu Bichicean
paroh, Petru Baran înv.
 11. **Pesac-Pészák** — cu filia Lovrin-Lovrin — Andrei Fize-
șan și V. Fizeșan parohi, Em. Barbulescu și Ioan Popa
în., Mărioara Bogdan învățătoare.
 12. **Sânt-Nicolaul-mare-Nagyszentmiklós** — cu fiile Por-
gány și Bertapuszta — I. Popovici par., At. Lipovan și
George Farca în., Mărioara Lipovan n. Bugariu înv.
 13. **Sarcia-română-Szárcsatele** — Liuba Nestorovici paroh,
Ioan Rotar în., Maria Nestorovici învățătoare.
 14. **Sarafola-Sárafalva** — Ioan Stana par.. Simeon Andron
în. 1 stațiune vac.
 15. **Toracul-mare-Nagyvárnok** — Mariu Tempea și I. Po-
pescu parohi, Teodor Stoianovici, Iuliu Rașa și Nicolae
Onciu în., Elena Onciu învățătoare.
 16. **Toracul-mic-Kistárnok** — Vich. Petrovici par., 1 parohie
vac., P. Mihaiu, Dam. Terlaiu și Adrian Țapoș în., Ana
Terlaiu n. Poenariu învățătoare.
 17. **Vălcani-Valkány** — Ștefan Oprean și Iuliu Hălmăgian par.
Titus Papp în.-dir., Eremie Popovici și Val. Sepi în.
- Total:** 11 protoprezbiterate, cu 311 parohii și 126 filii și cu
401,504 suflete.

Districtul Consistorului din Oradea-mare.

n) Protoprezbiteratul Beiușului.

Numărul sufletelor: 36,660.

Sediul: Beiuș-Belényes.

Scaunul protoprezbiteral:

- Președinte: Dr. Victor Fildan adm. pprezbiteral în Beiuș.
Membri ordinari: Vasile Papp, Ioan Christea, P. Ciuhandu, Terențiu Moga, Ilie Cioara și Cornel Foltuțiu. Membri suplenți: Nicolae Tempelean și Ioan Popovici. Defenzor matrimonial: Dr. Gavril Cozma adv. Notar: Ioan Roșu înv.
1. **Albești-Fehérlak** p. Robogány — Ioan Popovici paroh,
în. vac.
 2. **Beiuș-Belényes** — Vasile Papp pprezbiter emerit, paroh,
Ioan Roșu înv.
 3. **Beinșele-Kisbelényes** p. Belényes — Ilie Ciora paroh,
Ioan Popovici înv.
 4. **Budureasa-Cărbunar-Bondoraszó-Biharszenes** — Nicolae
Popevici paroh. paroh, în. vac.
 5. **Burda-Borda** p. Belényes — Miron Papp par., școala com
 6. **Căbești-Biharkaba** p. Magyarremete — Nicolae Tempe-
lean paroh, Mihai Foltuțiu înv.

7. Câmpani-Nagypapmező p. Kispapmező — Ioan Popu paroh, înv. vac.
8. Cârpeștii-mari-Nagykerpesd p. Bihardobroșd — George Popa paroh, înv. vac.
9. Cârpeștii-mici-Törpefalva p. Magyarcséke — par. vac., adm. Teodor Popovici paroh în Copăceni, școală com.
10. Ceica-Magyarcséke — Vasile Lăpuștean par., șc. de stat.
11. Ceișoara-Cseszvára p. Magyarcséke — G. Botioc par., școala comunală.
12. Copăceni-Kapocsány p. Szombatság — Teodor Popovici paroh, cu școala la Vărășeni.
13. Corbești-Hollószeg p. Magyarcséke — par. vac., adm. Teodor Vușcan paroh în Bucuroaie, școală de stat.
14. Coșdeni-Kosgyán p. Robogány — G. Șărac par., înv. vac.
15. Crâncești-Karácnsfalva p. Bihardobroșd — George Cociș paroh, înv. vac.
16. Cresuia-Kereszély p. Belényes — Ioan Papp par., înv. vac.
17. Curățele-Tisztásfalva p. Belényes — Nicolae Hălbac par., Elena Pinteru învățătoare.
18. **D**obrești-Bihardobroșd — par. vac., adm. Alesandru Golea par. în Nanhidiș, Ioan Moga înv.
19. Drăgoteni-Drágota p. Magyarremete — Cornel Templean paroh, înv. vac.
20. Dușești-Dusafalva p. Magyarcséke — Leontin Popovici paroh, școală comunală.
21. **F**eneriș-Fenyéres p. Belényes — Cornel Foltuț paroh, Gavriil Cosma înv.
22. Forău-Prisaca-Belényesforró p. Belényesujlak — Ioan Ispas paroh, înv. vac.
23. **G**urbești-Josani-Goila-Gorbolyfalva p. Magyarremete, — Ioan Botiș paroh, Ioan Budă înv.
24. **H**idiș-Hegyes p. Robogány — filie la **A**lbești — înv. vac.
25. **I**ăncești-lancsófalva p. Drágcséke — adm. Vicentie Biberea paroh în Bucium-Tökefalva, înv. vac.
26. **L**unkasprie-Lankás p. Bihardobroșd — par. vac., adm. Ioan Christe paroh în Sitani, școală com.
27. **M**eziad-Mézged p. Magyarremete — Simeon Sabău, par., Iustin Popovici înv.
28. Mizieș-Mézes p. Belényes — Florian Goina par., Sebastian Halbac înv.
29. **N**anhidiș-Nánhegyes p. Bihardobroșd — Alexandru Golea par., școală comunală.
30. Nimăiești-Nyimesd p. Belényeș — George Roman iun. par., Gavriil Popovici înv.

31. **O**giești-Csékehodos p. Szombatság — filiată la **R**otărești.
32. **P**omezău-Kispapmező — afiliată la **S**pinuș, înv. vac.
33. Pocioveliște-Pócsafalva p. Belényes — Teodor Papp par., înv. vac.
34. Pocola-Biharpoklós p. Belényes — Petru E. Papp par., Efrem Țigu înv.
35. **R**ăbăgani-Robogány — Elia Moga pprezbiter em., par., Augustin Moga capelan, Ioan Drincu înv.
36. Remetea-Magyarremete — Ioan Pinteru par., Sidonia Pinteru n. Meda învățătoare.
37. Roșia-Biharrósa p. Magyarremete — Petru Ciuhandu par., Dimitrie Papp înv.
38. Rotărești-Kerekesfalva p. Szombatság — Iustin Popovici par., școală com.
39. **S**aca-Száka p. Bondoraszó — G. Popovici par., înv. vac.
40. Săldăbagiu S.-Körösszáldobágy p. Venter — Ioan Sabău par., Iacob Popa înv.
41. Sănmărtin-Belényesszentmárton p. Belényes — Gavriil Criste par., Iuliu Lazar înv.
42. Sătani-Szitány p. Kispapmező — Ioan Cristea par., înv. vac.
43. Săucani-Szokány p. Robogány — S. Dregici par., înv. vac.
44. Săliște-B.-Belényesszeleste p. Bondoraszó — Zah. Popa-Popovici par., înv. vac.
45. Seliste-Pm.-Papmezőszeleste p. Kispapmező — afiliată la **D**răgoteni.
46. Sohodol-Lazuri-Aszóirtás p. Magyarremete — Moise Caba par., Dimitrie Gerlan și Vasile Chebou-Caba înv.
47. Soimuș-Petreasa-Gyepűsolymos p. Magyarremete — Terențiu Popescu par., înv. vac.
48. Spinuș-Tősfalva p. Kispapmező — Aurel Cotone paroh, înv. vac.
49. Talp-Teleac-Talptelek p. Bondoraszó — George Roman sen.-par., înv. vac.
50. Topa de jos-Alsótopa p. Bihardobroșd — par. vac., adm. G. Boțioc paroh în Ceișoara, școală com.
51. Topa de sus-Felsőtopa p. Bihardobroșd — par. vac., adm. G. Cociș par. în Crâncești, înv. vac.
52. **V**alani-Pm.-Papmezővalány p. Kispapmező — par. vac. adm. I. Popu par. în Câmpani-Pm., înv. vac.
53. Vărășeni-Veresfalva p. Szombatság — Terențiu Moga par., înv. vac.

o) **Protoprezbiteratul Beliului.**

Numărul sufletelor: 28,161.

Sediul: F.-Giriş-Feketeagyörös.

Scaunul protoprezbiteral :

Preşedinte: Petru Serbu protoprezbiter în F. Giriş.

Membri ordinari: V. Leucuța, George Molnar I. Pința, Al. Popovici, G. Bejan. Suplenți: I. Cosma și G. Ile jun. Defenzor matrimonial: dr. A. Ile adv. în Tinca Notar: T. Vidu.

1. **A**griş-Bélegregy p. Bél — George Stan par., înv. vac.
2. Archiş-Bélárkos p. Bél — Simeon Stana par., I. Popa înv.
3. **B**eliu-Bél — George Molnar paroh, Ioan Şevici înv.
4. Beneşti-Benyefalva — filie la **B**ochia.
5. Bochia-Boklya p. Bél — par. vac. adm. Traian Papp paroh în Tăgădău, înv. vac.
6. Potfeiu-Botfej p. Bél — Alexandru Ţole par., cu şcoala afil. la **A**griş.
7. Borz-Borz p. Solyom — par., vac., adm. Teodor Păscuț paroh în Dumbrăvița de codru, înv. vac.
8. **C**ălacea-Bélkalocsa p. Ökrös — George Ile jun. paroh, înv. vac.
9. Căpâlna-Feketekápolna p. Gyanta — Alexandru Papp paroh, Vasile Temeşan înv.
10. Carăsău-Karaszó p. Tenke — I. Cosma par., V. Chiş înv.
11. Cheşa-Kisháza p. Tenke — D. Popa adm. par., înv. vac.
12. Chişlaca-Kislaka p. Ökrös — S. Leucuța par., G. Huțu înv.
13. Ciuntăhaz-Csontaháza p. Ökrös — Constantin Ciurba par., înv. vac.
14. Cărand-Toplița-Hévízkáránd p. Bél — Cornel Musca par., Teodor Laza înv.
15. Cociuba-Alsókokcsoba p. Tenke — N. Popescu par., D. Deac înv.
16. Coroi-Bélkaroly p. Ökrös — Aurel Doboş par., Teodor Apătean înv.
17. Craiova-Bélkirálymező p. Ökrös — T. Vidu par. înv. vac.
18. Cumăneşti-Kománfalva — par. vac., adm. George Stan par. în Agriş, şcoala afiliată la **A**griş.
19. **D**umbrăvița-H -Havasdombró p. Belényes — Teodor Păscuț paroh.
20. F.-**G**iriş-Feketeagyörös — Petru Serbu pprezbiter și paroh, Gavril Dudulescu înv.
21. Groşi-Tönköd p. Bél — Ambrozie Papp adm. par. înv. vac.
22. **H**aşmaş-Bélhagymás p. Bél — Solomon Duma par. înv. vac.
23. P.-Hodişel-Pusztahodos — filie la **C**iuntăhaz.

24. **M**ărăuș-Bélnagymaros p. Ökrös — par. vac., adm. Teodor Vidu par. în Craiova, înv. vac.
25. Mocirla-Bélmocsolya p. Bél — A. Papp par., înv. vac.
26. **N**ermiș-Nermegy p. Bél — Maximilian Boțco sen. preot, M. Papp paroh, înv. vac.
27. **O**lcea-Olcsa p. Ökrös — V. Leucuța par., D. Mateiu înv.
28. **P**etigd-Petegd p. Tenke — George Cherecheș par., înv. vac.
29. B. **R**ogoz-Bélrogoz — Antoniu Perva par. cu școala afiliată la **Ș**iad.
30. Rohani-Gyantarohány p. Gyanta — Zaharie Moga sen.-paroh, înv. vac.
31. B.-**S**ânmi-clăuș-Belényesszentmiklós p. Solyom — George Vereș paroh.
32. Seic-M.-Bélmárkaszék p. Bél — Ambrozie Pap paroh.
33. Secaci-Felsőszakács — filie la **B**ofteiu.
34. **Ș**iad-Sajád p. Ökrös — Maximilian Boțco iun. paroh, A. Groza înv.
35. Stoinesti-Bélkismaros — filie la **C**iuntăhaz.
36. Suplac-Tenkeszéplak p. Gyanta — Iosif Pința par. înv. vac.
37. Susag-Pusztaszuszág p. Ökrös — Atsnasie Căpitan par., înv. vac.
38. **Ș**oim-Solyom — filie la **U**rsad.
39. **Ț**ăgădău-Tagadómegyes p. Bél — Traian Papp paroh, înv. vac.
40. Tăut-Feketetót p. Feketebátor — G. Bejan par. V. Teuca înv.
41. **U**curiș-Ökrös — Alexandru Popovici par., Ioan Boțoc înv.
42. Ursad-Urszád p. Solyom — George Ile sen. par. înv. vac.
43. Beiuș-Urviș-Belényesörvényes p. Solyom — Iosif Moga par. înv. vac.
44. Beliu-Urviș-Bélörvényes — filie la **H**așmaș.

p) Protoprezbiteratul Orăzii-mari.

Numărul sufletelor: 36,758.

Sediul: Oradea-mare—Nagyvárad.

Scaunul protoprezbiteral:

Președinte: Toma Păcala pprezbiter în Oradea-mare
 Membrii ordinari: George Drimba, Dimitrie Albu, Romul Mangra, Andrei Horvat, Traian Nagy și Teodor Popu.
 Suplenți: George Pirtea și Florian Groza. Notar: Vasile Popovici paroh în Oradea-mare. Defensor matrimonial: Nicolae Zigre avocat.

1. **A**bramul-superior-Érábrány — Teodor Simoc, paroh, Ilie Indieș înv.

2. Almaş-Szalárdalmás p. Alsótótfalu — par. vac., adm. I. Bejan adm. par. în Sârbi, şcoală com.
3. Alparea-Váradalpár p. Fugyivásárhely — Teodor Papp par., G. Panea înv.
4. Apateul-Român-Oláhapáti — Ştefan Făt paroh, Petru Petraş înv.
5. Apateul-unguresc-Körösapáti p. Körösszakál — Mihai Drimba adm. paroh, Florian Chivari înv.
6. Borumlaca-Baromlaka p. Papfalva — filie la **V**arviz.
7. Bogeiu-Bozsaly p. Tóti — par. vac., adm. Ioan Simoc paroh în Chiralău, Georgiu Popa înv.
8. Buciumi-Tökefalva p. Drágcséke — V. Biberea adm. par., înv. vac.
9. Bucuroaia-Bokorvány p. Drágcséke — Teodor Vuşcan adm. par., înv. vac.
10. Burzuc-Borszeg p. Alsótótfalu — Dimitrie Horvat adm. paroh, şcoală de stat.
11. Carţag-Karczag — Nicolae Popescu par., şcoală n'are.
12. Calea-Mare-Magyargyepes p. Miklóirtás — filie la **M.**-Lazuri — F. Pinteia înv.
13. Cheresig-Körösszeg p. Beregböszörmény — Dimitrie Albu adm.-par., înv. vac.
14. Cheriu-Alkér p. Fugyivásárhely — Florian Groza par., Meletie Suciu înv.
15. Chiralău-Berettyókirályi p. Micske — Ioan Simoc par., înv. vac.
16. Chiribiş-Bisztraterebes p. Érábrány — filie la **A**bramul-superior, înv. vac.
17. Chişlaz-Vámosláz p. Micske — Liviu Rada par., Adrian Putici înv.
18. Chişirid-Kisürögd p. Váradles — Vasilie Bulzan paroh, Ioan Papp înv.
19. Ciuhoiu-Berettyócsohaj p. Szentjobb — George Popovici par., şcoală de stat.
20. Cotiglet-Kotyiglet p. Drágcséke — par. vac., adm. Teodor Vuşcan adm. paroh în Bucuroaia, înv. vac.
21. Cuzap-Középes p. Papfalva — filie la **V**oizozi, şcoală de stat.
22. Darvaş-Darvas — G. Pop paroh, A. Gurbădan înv.
23. Diosig-Bihardiószeg — Zaharie Moga paroh, Teodor Oşorhan înv.
24. Dérnişoara-Alsódérna p. Felsődérna — Aurel Bejan adm. paroh, Gavril Murăşan înv.
25. Fancica-Érfancsika p. Érábrány — George Petrovici adm. par., înv. vac.

26. Felcheriu-Felkér p. Fugyivásárhely — Teodor Popa par., Iustin Iancu înv.
27. Giriş-Körösgyères p. Köröstarján — Romul Mangra par., înv. vac.
28. Hidişelul-superior-Harangmező p. Nyárló — Florian Hajdău paroh, şcoală de stat.
29. Hidişelul-inferior-Almamező p. Nyárló — afiliată în mod provizor la Mierlău, şcoală de stat.
30. Iteu-Lüki p. Margitta — George Serb paroh, A. Bogăţan înv.
31. Jaca-Zsáka — Nestor Popa paroh, Iosif Popa înv.
32. M.-Lazuri-Miklóirtás — Nicolae Bogdan par., George Paul înv.
33. Leş-Váradles — par.-vac., Romul Popa înv.
34. Margine-Széltalló p. Érabrány — Alexandru Marcuş par., Eugeniu I. Drimba înv.
35. Mierlău-Nyárló — Filimon Jurca adm. par., Georgiu Barna înv.
36. Oradea-mare-Nagyvárad — Toma Păcala pprezb.-par., Vasile Popovici par., înv. vac.
37. F.-Oşorheiu cu filia Fughiu-Fugyivásárhely — Petru Popa paroh, şcoală de stat.
38. Parhida-Pelbárthida-Paptamási — Mochiu Vancea adm.-par., Cornel Andru înv.
39. M.-Peterd-Mezőpeterd — George Pirtea paroh, Ioan Serb înv.
40. Păuşe-Váradpósa p. Váradles — Ioan Andrei adm.-par., Ioan Chiş înv.
41. Rontău-Rontó-Félicsfürdő — Teodor Popu par., Florian Paptamaş înv.
42. Săcal-Körösszakál — Vasile Bodor par., şcoală de stat.
43. Satulbarbă-Ujbárfalva p. Érabrány — Alexandru Drimba par., Florian Buiţa înv.
44. Sântelek-Biharszentelek p. Drágcséke — par. vac., adm. Florian Hajdău adm. par. în Hidişelul-superior, înv. vac.
45. Sârbi-Alsótótfalu — Ioan Bejan adm. par., şcoală de stat.
46. Şumugiu-Váraduzsopa p. Nyárló — Petru Bogdan par., Ioan Cloambeş înv.
47. Şuştorogiu-Sitervölgy p. Szalárd — Bartolomei Bonyi par., şcoală de stat.
48. Săldăbagiu-Hegyközszaldobágy — Antoniu Bica paroh, Dimitrie Cosma înv.
49. Spurcani-Sebesujfalu p. Papfalva — par. vac., adm. Alexandru Marcuş par. în Margine, Georgiu B. Lazar înv.
50. Suiug-Szunyogd p. Margitta — Mihaiu Caba par., înv. vac.

51. Stracoș-Iștrákos p. Drágcséke — par., adm. Traian D. Roman paroh în Tășad, înv. vac.
52. Tărian-Köröstarján — Traian Nagy par., Vasilie Filip înv.
53. Tășad-Tasádfő — Traian D. Roman par., Pantelie Bugarin înv.
54. Toboliu-Vizesgyán p. Köröstarján — George Drimba par. Dimitrie Porumb înv.
55. Topești-Toposd — filie la Buciumi.
56. Varviz-Várviz p. Papfalva — Ioan Popa par., Ioan Radovici înv.
57. Vecherd-Vekerd p. Furta — Dimitrie Hașaș par., Teodor Domocoș înv.
58. V.-Velența-Nagyvárad-Velencze — Andrei Horvat par., Ioan Ursan înv.
59. Voivozi-Almaszeg p. Papfalva — G. Navrea par., Constantin Mărcuț înv.

r) Protoprezbiteratul Peșteșului.

Numărul sufletelor: 40.182.

Sediul: Tileagd-Mezötelegd.

Scaunul protoprezbiteral:

Președinte: Alexandru Munteanu, protoprezbiter în M.-Telegd.

Membri ordinari: Vasilie Bulzan, Ioan Câmpian, George Morarescu, Ștefan Domocoș, Simeon Butiri. Suplenți: Petru Papp și Vasilie Chirilă.

1. Ascilău-Eskülő p. Élesd — Petru Papp par., școală de stat.
2. Balaia-Kabaláspatak p. Mezötelegd — Ioan Bonaț par., înv. vac.
3. Bálnaca-Körösbánlaka p. Barátka — Ioan Onciu adm. par., Ioan Popovici înv.
4. Beznea-Báródbeznye p. Barátka — Ioan Câmpian par., înv. vac.
5. Birtin-Bertény p. Rév — Petru Cipou par., cu școală afiliată la școala de stat din comuna Vad-Rév.
6. Borșea-Borostelek p. Mezötelegd — par. vac., școală de stat.
7. Botean-Mezöbottyán p. Mezötelegd — Zaharie Bulzan paroh, Petru Vălean cantor, școală de stat.
8. Bratca-Barátka — Șt. Domocoș par., Iosif Tripon înv.
9. Brusturi-Tataros p. Hagymádfalva — Mihai Giurău par., Constantin Mărușca înv.

10. Bucea-Királyhágó — Vasilie Bulzan adm. par., Dimitrie Botiș învățător.
11. Bulz-Csarnoháza p. Királyhágó — P. Lascu par., P. Vlaicu înv.
12. Butani-Măgești-Rikosdszászfalva p. Rév — afiliată la Josani, George Giurău înv.
13. Călățea-Kalota p. Élesd — par. vac., adm. Simion Filip capelan în Lugașul-superior, înv. vac.
14. Cacuciul-rom. și ung.-Kis- és Nagykakucs p. Élesd — afiliată la Ortiteag, școală de stat.
15. Cetea-Csékle p. Nagybáród — par. și înv. vac.
16. Chigic-Kegyek p. Mezötelegd — par. vac., adm. Teodor Tărău paroh în Săcădat, înv. vac.
17. Chistag-Keszteg p. Élesd — Ioan Popp par., școală de stat.
18. Copăcel-Kiskopács p. Drágcséke — par. vac., adm. Iosif Crainic paroh în Sărand, înv. vac.
19. Cornițel-Bárodosomos p. Nagybáród — par. vac., adm. Simeon Butiri, par. în Valea-neagră, Ioan Antonescu înv.
20. Cuieșd-Kövesd p. Élesd — Tiberiu Baciș par. înv. vac.
21. Dameș-Erdődámos p. Barátka — par. vac., adm. Ștefan Domocoș paroh în Bratca, Ioan Sărăcuț înv.
22. Fechetău-Körösfeketető — V. Bulzan par., Aron Bulzan și Iosif Bulzan înv.
23. Fâșca-Várfancsika p. Mezötelegd — par. vac., adm. Petru Popa paroh în Șerghiș, n'are școală.
24. Galișeni-Gálosháza p. Rév — afiliată la Călățea.
25. Gheghie-Körösgövény p. Rév — afiliată la Luncșoara.
26. Hotar-Izsópallaga p. Élesd — A. Șerban adm. par., șc. de stat.
27. Hususău-Kisujfalu p. Mezötelegd — Iosif Roxin paroh, Nicolae Câmpian înv.
28. Ineu-Köröskisjenő — F. Teaha par., A. Igna înv.
29. Josani-Krájnikfalva p. Rév — Samuil Iacob paroh, cu școala afiliată la Butani-Măgești.
30. Lorău-Körösloró p. Barátka — par. vac., adm. Ștefan Domocoș paroh în Bratca, George Groza înv.
31. Lugașul-inf.-Alsólugas p. Élesd — Ioan Traian Filip paroh, școală de stat.
32. Lugașul-sup.-Felsőlugas p. Élesd — Teodor Filip proto-prezb. în penz. și paroh, Simion Filip capelan, cu școala la Lugașul inferior.
33. Luncșoara-Élesdlok p. Rév — Alex. T. Popescu par., Nicolae Hanza înv.

34. **O**rtiteag-Ūrgeteg p. Élesd — I. Moldovan par., G. Lupuț înv.
35. **P**eștere-Körösbarlang p. Élesd — par. vac., adm. P. Papp par. în Așcileu, cu școala afiliată la școală de stat din Așcileu.
36. Peșteș-Solyomköpestes p. Élesd — G. Iacob par., Șt. Tulvan înv.
37. Peatra—Kőalja — afiliată la **H**otar.
38. Piclău-Szóvárhegy p. Hagymádfalva — George Tomescu paroh, George Tomescu înv.
39. Ponoară-Körösponsor p. Barátka — Grigorie Lungu par., Elena Lungu nasc. Murgu înv.
40. **R**imeți-Jádremete p. Barátka — par. vac., Ioan Bere înv.
41. **S**abolciu-Mezőszabolcs p. Mezőtelegd — Nicolae Malița par., G. Iovan înv.
42. Săcădat-Mezőszakadat — Teodor Tărău paroh, Ștefan Popovici înv.
43. Sarand-Száránd p. Mezőszakadat — Iosif Crainic par., înv. vac.
44. Șerghiș-Serges — P. Popa paroh, școala de stat.
45. Șuncuiuș-Vársonkolyos p. Rév — Ioan Boțoc paroh, George Popovici înv.
46. Surduc-Élesdszurdok p. Serges — George Onciu paroh, înv. vac.
47. **T**ilecuș-Telekesd p. Mezőszakadat — V. Chirila paroh, înv. vac.
48. Tileagd-Mezőtelegd — Alexandru Munteanu pprezbiter-par., școală de stat.
49. Țigănești-Czigányfalva p. Élesd — par. vac., adm. Tiberiu Baciș paroh în Cuieșd, Petru Giurău înv.
50. Țețche-Czéczke p. Élesd — par. vac., adm. Ioan Papp par. în Chistag, școală de stat.
51. Tinod-Tinód p. Élesd — G. Morarescu paroh, școală de stat.
52. **V**alea-mare-Felsőpatak p. Nagybáród — afiliată la **C**etea, George Fassie înv.
53. Valea-Neagră-Nagyfeketepatak p. Nagybáród — Simeon Butiri par., Ioan Butiri înv.
54. Vârciorog-Vércsorog p. Mezőtelegd — Dimitrie Vușcan paroh.

s) **Protoprezbiteratul Tincei.**

Numărul sufletelor: 30,836.

Sediul: Micherechiu-Méhkerék.

Scaunul protoprezbiteral:

Președinte: Nicolae Roxin pprezbiter în Micherechiu.

Membri ordinari: Ioan Teorean, Iosif Nagy, Ioan Vaida, George Blaga, Aurel Albu și Alexandru Vașiadi. Suplenți: Iosif Roxin și I. Costa.

1. Ateaș-Atyás p. Geszt — M. Hașăș paroh, școală com.
2. Bátor-Feketebátor p. Talpas — P. Medeșan par., școală de stat.
3. Berechiu-Felsőbarakony p. Oláhszentmiklós — George Cosma paroh, Petru Paul înv.
4. Bicaciu-Mezőbikács p. Gyapju — Teodor Rocsin par., Ștefan Jurcuț par. em., George Moldovan înv.
5. Coașd-Kávásd p. Tenke — Aurel Roxin paroh, Cornel Iancu înv.
6. Cefa Cséffa — Aurel Albu paroh, Ioan Costa înv.
7. Ciumeghiu-Illye p. Nagyszalonta — Iosif Roxin par., Paul Pop înv.
8. Ș.-Cristur-Sarkadkeresztúr -- Vasilie Moga par., Hortenzia Raț învățătoare.
9. Foneu-Rózsafalva p. Tenke — Nicolae Popovici adm. par., înv. vac.
10. Forosig-Forrószeg p. Venter — par. vac., adm. Gavril Hașăș paroh în Ripa, Ioan Onaca înv.
11. Gepiș-Oláhgyepes p. Tenke — Marțian Andru paroh, N. Drincu înv.
12. Gepiu-Gyapju — Vasilie Fărcuțiu paroh, școală de stat.
13. Gurbediu-Tenkegörbed p. Tenke — Nicolae Costa par., Dimitrie Botoșan înv.
14. Hodiș-Káptalanhodos p. Venter — par. vac., adm. Gavril Hașăș paroh în Ripa, înv. vac.
15. O.-Homorog-Oláhomorog p. Nagyszalonta — George Blaga paroh, Ambrosie Catone înv.
16. Hususău-Biharhosszuaszó p. Tenke — Ioan Vaida adm.-paroh, Florian Cărbunariu înv.
17. Ianoșda Jánosd p. Nagyszalonta — Ioan Costa adm. par., Mihai Andreiu înv.
18. Inand-Inánd p. Cséffa — Ioan Popovici adm. paroh, T. Șendruț înv.
19. Lupoiaia-Farkaspatak p. Venter — par. vac., adm. Gavril Hașăș par. în Ripa, înv. vac.

20. **M**arțihaz-Marcziháza p. Geszt — Ioan Căpitan paroh, școală de stat.
21. Mădăras-Madarász p. Nagyszalonta — Ioan Teoran par., Ioan Vereș înv.
22. Micherechiu-Méhkerék — Nicolae Roxin protoprezbiter-paroh. George Gherdan și Teodor Câmpan învățători.
23. Miheleu-Méhelő p. Miklóirtás — par. vac., adm. George Roxin paroh în Tinca, Mihai Dem înv.
24. Miersig-Nyárszeg p. Gyapiu — George Dudulescu par., Aurel Oltean înv.
25. **O**șand-Vasánd p. Tenke — Petru Ardelean par., Vasilie Strauț înv.
26. **R**ipa-Körösmart p. Tenke — Gavril Hașăș par., învățător vac.,
27. Roit-Rojt p. Oláhszentmiklós — Iosif Nagy adm. par., Ioan Dancea înv.
28. **S**ân-miclăușul-român Oláhszentmiklós — M. Hașăș par., D. Papp și Mărioara Bochiș învățătoare. 1 post înv. vacant.
29. Sititelec-Székelytelek p. Váradles — Vasilie Popovici adm. par., Ioan Liț înv.
30. **T**ămașda-Tamáshida p. Nagyzerind — Alexandru Vașadi adm.-par., Iosif Negrean înv.
31. Tinca-Tenke — George Roxin par., George Achimaș înv.
32. Tulca-Tulka p. Nagyszalonta — Nestor Porumb, Nestor Blaga par., Sava Panea și George Filip înv., Maria Cânde învățătoare.
33. **V**alea-nare-Alsópatak p. Venter — par. vac., adm. George Rocsin paroh în Tinca, școala vac.

t) Protoprezbiteratul Vașcăului.

Numărul sufletelor: 32,666.

Sediul: Vașcău-Vaskoh.

Scaunul protoprezbiteral:

Președinte: Adrian P. Deseanu protoprezbiter în Vașcău.

Membrii ordinari: Alexandru Popa, Nicolae Horgea, Teodor Andru, Ilie Bursașiu și Vasilie Nicoruța. Notar: Vasilie Sala, Defenzor matrimonial: dr. G. Cosma adv. în Beiuș.

1. **B**ăită-Rézbánya — par. și înv. vac.

2. Băleni-Balalény p. Belényes — afiliată la Totoreni, Nicolau Fofiu înv.

3. Belegeni Belezsény — cu filie la Drăgănești.

4. Brădet-Biharfenyves p. Dombrovány — V. Corbu par.,
înv. vac.
5. Briheni-Berhény p. Vaskoh — par. și înv. vac.
6. Broaște-Kisbékafalva — filie la Dumbrăvani.
7. Bărești-Körösbarafalva p. Vaskoh — filie la Vașcău.
8. Buntești-Bontesd p. Kisszedres — Terențiu Papp paroh,
înv. vac.
9. Călugări-Kalugyer p. Vaskoh — Traian Miclea paroh,
înv. vac.
10. Câmp-Vaskohmező p. Vaskoh — Teodor Teaha paroh,
Georgiu Pogana înv.
11. Câmpanii-de-sus, de jos și Sighiștelul-Alsó-és Felső-
mezős és Kisszegyesd p. Rézbánya — Petru B. Baicu
paroh., Petru Coroiu înv.
12. Cărpinet-Kerpenyéd p. Vaskoh — George Bogdan par.,
înv. vac.
13. Chișcou — cu filiile Măgură și Valeaneagră de sus-
Kiskoh, Biharmagura és Felsőfeketevölgy p. Dombro-
vány — T. Andru par., înv. vac.
14. Cociuba-Felsőkocsoba p. Dombrovány — Vasile Tere-
benț par., cu școala afiliată la Gurani.
15. Colești-Kolafalva p. Vaskoh — filie la Câmp.
16. Criștior-Biharkristyor — Andrei Popa par., Mihai Ciura
înv.. 1 post vac.
17. Cusuiș-Közvényes-Kisszedres — Vasile Nicoruța par.,
George Rugea înv.
18. Drăgănești-Drágánfalva p. Beiényes — Dr. Victor Fildan
par., înv. vac.
19. Dumbrăvany-Dombrovány — George Teaha par., înv. vac.
20. Fânață-Fonóháza p. Rézbánya — par. vac., școală co-
munală.
21. Ferice-Fericse p. Kisszedres — Gavril Popovici par. înv. vac.
22. Ghighișeni-Gyegyesény-Rény — Traian Cucu par., înv. v.
23. Gurani-Gurány p. Dombrovány — Alexandru Popa par.,
Cornel Coste înv.
24. Hârșești-Herzafalva p. Rézbánya — par. vac., cu școala
afiliată la Șeghiște.
25. Hinchiriș-Henkeres p. Kisszedres — Terențiu Vidican par.,
înv. vac.
26. Hotar-Határ p. Vaskoh — par. vac., cu școala la Luncă.
27. B.-Lazuri-Belényesirtás p. Kisszedres — Alexandru Pelle
paroh, George Neagu înv.
28. Leheceni-Lehecsény p. Biharkristyór — Mihai Popovici
paroh, Gavril Mihuța înv.
29. Lelești-Lelesd p. Kisszedres — Ioan Bogdan par., înv. vac.

30. Luncă-Biharlonka p. Vaskoh — Valeriu Moga paroh, înv. vac.
31. Mierag-Mérág p. Belényes — par. si înv. vac.
32. Petroasă-Vasaskőfalva p. Dombrovány — par. și înv. v.
33. Poiana-Biharmező p. Biharkristyór — Ioan Micula par., înv. vac.
34. Poenii-de-jos-Alsópojény p. Kisszedres — par. vac., înv. vac.
35. Poenii-de-sus-Felsőpojény p. Kisszedres — Teodor Pirtea paroh, înv. vac.
36. Rieni-Rény — Terențiu Popa paroh, înv. vac.
37. Sârbești-Szerbesd p. Vaskoh — Ignatie Porge paroh, Nicolae Ille înv.
38. Săud-Szód p. Kisszedres — Nicolae Horgea par., înv. v
39. Șebiș-Körössebes p. Belényes — Ilie Lucuța par., înv. v
40. Șeghiște-Szegyesd p. Rény — Moise Popovici par., înv. v
41. Vașcău-Seliște-Vaskohszeleste p. Biharkristyór — Ilie Bursașiu par., Ales. Sala înv.
42. Sohodol-Vaskohaszód p. Vaskoh — Nicolae Mușet par., înv. vac.
43. Steju-Vaskohsziklás p. Rény — Miron Botișel par., înv. v.
44. Sudrij-Kisszedres — filie la Rieni, înv. vac.
45. Șuștiu-Sus p. Vaskoh — filie la Briheni, cu școala la Sârbești.
46. Tărcăiță-Tarkányka p. Belényes — par. și înv. vacant.
47. P. P. Țigănești-Czigányosd p. Belényes — filie la Șebiș înv. vac.
48. Totoreni-Tatárfalva p. Belényes — Ștefan Fofiu par., înv. vac.
49. Valea-neagră de jos-Alsófeketevölgy p. Dombrovány — Aurel Baicu par., înv. vac.
50. Verzarii-de-jos-Alsőfüves p. Vaskoh — filie la Vervazarii-de-sus, înv. vac.
51. Verzarii-de-sus-Felsőfüves p. Vaskoh — par. și înv. vac.
52. Vașcău-Vaskoh — Adrian P. Deseanu protoprezbiter-paroh, înv. vac.
53. Petrieni-Zăvoeni-Petrilény p. Rény — filie la Ghighișeni, Nicolae Cucu paroh emerit, Aron Handa înv.

Total: 6 protoprezbiterate, cu 276 parohii și 393 filii și cu 218,196 suflete.

Dieceza Aradului are 17 protoprezbiterate cu 587 parohii și 521 filii și cu 619,600 suflete.

III.

Arhidieceza Transilvaniei.

Arhiepiscop: I. P. S. Sa *Ioan Meşianu*.

- a) În senatul strâns bisericesc asesori ordinari: dr. *Ilarion Puşcariu* arhimandrit și vicar, *Nicolae Ivan* protoiereu, *Matei Voilean* protoiereu, *Galaction Şagău* protoiereu și *Lazar Tritean* protoiereu.
- b) În senatul școlar: Revizor școlar: dr. *Onisifor Ghibu*.
- c) În senatul episcopesc: *V. Frâncu* controlor.
- d) Secretar consistorial: dr. *George Proca*.
- e) Fisc și defenzor matrimonial: *Ioan D. Preda* avocat în Sibiiu.
- f) Cassar: *Dumitru Vulcu*, asesor consistorial.
- g) Arhivar: *Dimitrie Câmpean*, diacon; protocolist: *Ioan Şiutu*, expaditor: *Ioan Gârbacea*.
- h) La seminarul arhidiecezan director: dr. *Eusebiu R. Roşca* protosincol.
- i) protoprezbiteratele:

1. Abrud	23	com.	pprezb.	Petru Popovici	în	Abrud
2. Agnita	34	"	"	I. Muntean	"	Agnita
3. Alba-Iulia	40	"	"	I. Teculescu	"	Alba-Iulia
4. Avrig	22	"	"	Ioan Căndea	"	Avrig
5. Bistrița	22	"	"	Grigorie Pletosu	"	Bistrița
6. Bran	23	"	"	I. Hamsea	"	Zernești
7. Braşov	25	"	"	Dr. Vasile Saftu	"	Braşov
8. Câmpeni	19	"	"	Romul Furdui	"	Câmpeni
9. Cetate-de-peatră	16	adm.	prot.	Andrei Ludu	"	Lăpuşul-Ung
10. Cluj	34	"	pprezb.	Tuliu Roşescu	"	Cluj
11. Cohalm	24	"	adm. prot.	I. Bercan	"	Cohalm
12. Dej	28	"	pprezb.	Teodor Herman	"	Dej
13. Deva	34	"	"	dr. Ioan Dobre	"	Dobra
14. Dobra	17	"	"	Iosif Morariu	"	Deva
15. Făgăraş	38	"	"	Nicolae Borzea	"	Făgăraş
16. Geoagiu	37	"	"	Ioan Popovici	"	Geoagiu
17. Haţeg	35	"	"	Dr. Corn. Popescu	"	Haţeg
18. Huniedoara	23	"	"	Avram Pecurariu	"	Huniedoara
19. Ilia	25	"	"	Zevedei Murăşan	"	Ilia
20. Lupşa	29	"	"	Vasile Gan	"	Ofenbaia
21. Mediaş	32	"	"	Romul Mircea	"	Mediaş
22. Mercurea	26	"	"	A. P. Păcurar	"	Mercurea
23. M.-Oşorheiu	20	"	"	St. Rus	"	M.-Oşorheiu
24. Orăştia	28	"	"	Vasile Domşa	"	Orăştie
25. Reghin	20	"	"	V. Duma	"	Reghin
26. Sebeş	25	"	"	Sergiu Medean	"	Sebeş
27. Selişte	13	"	"	Dr. Ioan Lupaş	"	Sălişte

28. Sibiiu	26	com. pprezp.	Dr. Ioan Stroia	în Sibiiu
29. Sighișoara	30	" "	Dim. Moldovan	" Sighișoara
30. Târnava	24	" "	Nic. Todoran	" Cet.-de-baltă
31. Treiscaune	27	" "	Const. Demian	" Brețcu
32. Turda	31	" "	Iovian Mureșan	" Turda
33. Unguraș	21	" "	Paul Roșca	" Fiz -St.-Petru
34. Zărand	51	" "	Vasile Damian	" Brad

Total 34 protoprezbiterate cu 988 parohii și 800,000 suflete.

IV.

Dieceza Caransebeșului.

Episcop diecezan: P. Sa Domnul Dr. *Miron E. Cristea*.

Vicar episcopesc: I. P. C. Sa *Filaret Musta* arhimandrit.

Consistorul diecezan.

Președinte: Episcopul diecezan.

- a) În senatul strâns bisericesc asesori ordinari: *Filaret Musta* arhimandrit și dr. *Iosif T. Badescu* protosincel.
- b) În senatul școlar asesor ordinar: *Ștefan Jianu*.
- c) În senatul epitroposc asesor ordinar: *Aurel Moaca*.
- d) Secretar consistorial: dr. *Cornel Cornean*.
- e) Fisc și defenzor matrimonial: dr. *Ștefan Petroviciu*, adv. în Bogșa-montană.
- f) La institutul pedagogic-teologic director: dr. *Iosif I. Olariu*, protosincel.
- g) Protoprezbiterate.

1. Bocșa-Montană	31	com. pprezb.	Mihail Gașpar	în Bocșa-Mont.
2. Biserica-Albă	33	" "	Dr. G. Dragomir	" Biserica-Albă
3. Buziaș	28	" "	Ioan Pepa	" Buziaș
4. Caransebeș	50	" "	Andrieu Ghidiu	" Caransebeș
5. Ciacova	16	" adm. prot.	Aug. Ghizelan	" Omor
6. Făget	40	" pprezb.	Sebast. Olariu	" Făget
7. Lugoj	29	" "	Dr. G. Popovici	" Lugoj
8. Mehadia	40	" adm. prot.	Dr. I. Sârbu	" Rudăria
9. Oravița	23	" " "	Mihail Gașpar	" Bocșa-Mont.
10. Panciova	16	" ppresb.	Trifon Miclea	" Satul-Nou
11. Vârșeț	25	" "	Traian Oprea	" Vârșeț

Total: 11 protoprezbiterate cu 324 parohii și 400,000 suflete. Biserica ort. română din Ungaria și Transilvania numără 1,732,000 suflete.

IERARHII

celelalte metropolii ortodoxe din Austro-Ungaria

I. In mitropolia Carlovițului (sârbească).

1. I. P. S. Sa Domnul *Lucian Bogdanovici*, arhiepiscop și metropolit al Carlovițului și patriarh al Sârbilor.
2. Preasfinția Sa Domnul *Gavriil Zmeianovici*, episcopul eparhiei Vârșețului.
3. Preasfinția Sa Domnul *Miron Nicolici*, episcopul eparhiei Pákrác.
4. Preasfinția Sa Domnul dr. *George Letici*, episcopul eparhiei Timișoara.
5. Preasfinția Sa Domnul *Mihai Gruici*, episcopul eparhiei Károlyváros.
6. Preasfinția Sa Domnul *Mitrofan Șevici*, episcopul eparhiei Bácska.
7. Eparhia Buda: vacantă.

II. In mitropolia Bucovinei și a Dalmației.

1. I. P. S. Sa Domnul dr. *Vladimir de Repta*, arhiepiscop și metropolit.
2. Preasfinția Sa Domnul dr. *Nicodim Milaș*, episcopul eparhiei Dalmației și a Istriei.
3. Preasfinția Sa Domnul *Vladimir Boberici*, episcopul eparhiei de Cattaro și Raguzza.

Calendarul economic.

Ianuarie.

La casă și curte. Încheie socoșile din anul trecut. Trimite abonamentul la foi. Drege uneltele economice, ca să le ai gata pe timpul lucrului. Vitelor dă-le nutreț învrâstat, căci îl mistuie mai bine. Adună și cară acasă lemnele de foc și zidit.

In grajd. Fiindcă iarna boii nu se folosesc la poveri mari, li-se poate detrage puțin din nutreț. Iepele de fătat punele foarte puțin la lucru. Grijește să nu se răcească vitele, ceeace se poate întâmpla, dacă le dai nutreț prea rece, sau poate chiar înghețat. Grijește de albine.

In grădină. Curăță pomii de mușchi, omide, coajă bătrână, crenji uscate, și de iască. Unge ranele cu amestecătură de balegă, pământ cleos și păr de bou tăiat mărunt. Adună zăpada cu lopata grămezi în jurul pomilor: astfel umpli pământul de umezeală și faci pomii să întârzie cu înflorirea, prin ce-i scapi de brumă.

Pe câmp. Cară gunoiul; gunoiește sămănăturile de trifoi și lucernă.

În pivniță (podrum). Începe sau continuă cu tragerea vinului nou, după cum acela se limpezește.

Semne de timp. Ianuarie cald, nu e semn de an mănos. După iarnă neagră cu vânturi calde se umplu mor-

minții. Ianuarie geros și uscat aduce Faur cu neauă. Ianuarie cu negură aduce Faur umed. Cum a fost timpul la Sf. Grigorie (10), așa va fi tot anul.

Februarie.

La casă și curte. Începe a dumica cucuruzul. Cerne bucatele de sămânță.

In grajd. Vitelor de tras și de prăsilă să le dai acum nutrețul cel mai bun, ce l-ai grijit anume spre acest scop din toamnă; boilor să le dai des urluială de orz cu paie mărunțite. Lasă berbecii la oile, ce vrei să fete în Iulie și le păzește să nu beie apă de pe zăpadă, căci cele de a fătă pierd mielul, — iar celor ce au fătat li-se strică laptele.

In grădină. Taie mlădițele de oltoit din partea de miază-zi a pomilor, le împlântă în năsip ori pământ umed până la folosință. Sfârșește curățitul pomilor de omide, și când e timpul frumos poți sădi pomi. Curățește altoii mai tineri de crengile netrebnice, ca să crească frumos. — În grădină fă răsăd-niță și samănă țeler, ceapă, salată, călărabe, ș. a.

Pe câmp. În ogoare de toamnă, poți sămănă cătră sfârșitul lunii: ovăs, orz, cimbru, mazăriche ș. a. Caută și împrăștie gunoiul, ca pe când se desgheață zama lui să între în pământ. Când timpul e frumos, poți începe aratul.

La vie începe gunoirea.

In pivniță. Lucrul principal e curățenia; aeri-zează regulat pivnița și afumă cu pucioasă în fiecare lună butoaiele goale. Butoaiele pline umple-le tot la 10—14 zile și le curăță bine de mucezală. Curăță bine vinurile înflorite.

Semne de timp. Faur alb întărește sămănăturile. Faur urât, Maiu frumos. Când nu îngheață în Faur e semn de an bun. Vânturile de miază-noapte prorocesc an mănos. Negura de apus arată ger.

Martie.

La casă și curte. Regulează clăile de fân. Macină bucate pe timp mai îndelungat.

In grajd. Fiindcă caii în luna aceasta sunt mai tot la ham, de aceea trebuie să ne îngrijim de nutreț bun și destul pentru ei. Mânzilor de 10—12 zile poți să le dai dejă ovăs, iar dacă sunt de 3—4 luni poți iarăș dedă iepele cu încetul la lucru. Vitelor cornute dă-le nutreț bun. Dacă este lipsă lasă berbecii la rături, însă dimineața și seara dă-le nutreț uscat. Scroafele, ce au fătat în Februarie, ține-le în continuu bine. Purceii în zile frumoase sloboade-i pe pe afară. Puii de galițe scoși în luna Martie ține-i în loc călduros și numai în zile calde lasă-i pe afară.

La câmp. Samănă grâu de primăvară, apoi orz, ovăs, mazere, mazăriche și lucernă. Grăpează locurile de lucernă și trifoi sămănate din alți ani, ca să crească mai bine.

Pe rături mușchioase presară cenușe. Nu umblă mult cu carul pe rături, căci se face daună. Curăță șanțurile. Imprăștie gunoiul mestecat cu pământ.

La vie. Continuă cu gunoirea.

In grădină. Ciuntează mlădițele din anul trecut. Samănă flori de vară. Sădește legumile și ca să le aperi în contra omidelor, pune în apropiere câteva semințe de cânepă, mirosul acesteia aruncă fluturii. Nucii și piersecii încolțiți în pivniță plantează-i în straturile gătite lor din toamnă. De pe spargă depărtează gunoiul.

Semne de timp. Neaua din Mărțișor împuținează vinul. — Martie vânturos — Maiu frumos. Dacă Martie-i cu roauă — după Paști mult ploauă.

Aprilie.

La casă și curte. Svântură bucatele, cerne bine sămânța și o curăță bine de toată neghina. Alege din pivniță cartofi pentru sădit.

În grajd. Fiind în luna aceasta de tot puțin nutreț, iar vitele până cătră finea lunei nu le poți slobozi la câmp, de aceea trebuie de cu toamnă încă să-ți păstrezi nutrețul. Oile pot trăi acuma la câmp. Dacă timpul este urât, mieii trebuie ținuți în grajd. Grijește de vite peste tot să nu se umfle de nutrețul verde, și dă-le fân înainte de a-le scoate la pășune. Iepele, ce au fătat, trebuie ținute bine, iar mânzii deprinși de timpuriu ca să mănce. Porcii îi poți slobozi cu turma la câmp. În luna aceasta vezi și pune cloțe.

Pe câmp. Incepem cu sămănatul cucuruzului și cu pusul cartofilor și a napilor. Plivește sămănaturile. Sapă cucuruzul îndată ce i-a dat a patra foaie. Continuă cu grăparea sămănaturilor de grâu. Cătră finea lunei poți sămăna cânepă și in. Prin livezi și locuri cositoare în luna aceasta nici o vită nu-i iertat să slobozi.

La vie. În luna aceasta se începe lucrul la vie.

Semne de timp. Prier frumos, Maiu viforos. Prier umed aduce binecuvântare. Gândacii din Aprilie îngheață în Maiu. Negura din Aprilie la răsărit și miazăzi, e semn bun. De tună în Aprilie nu te mai teme de ger. Prier frumos, vară furtunoasă.

Maiu.

În grajd. În luna aceasta să începe regulat pășunarea vitelor cornute. Oile, ce se tund de două ori pe an, în luna aceasta le poți tunde și spălă; dacă însă vremea e cam răcoroasă, nu te grăbi cu ele. Indată ce a dat căldura, porcii lasă-i la așa pășuni, în apropierea cărora să aibă apă destulă. Pune cloțe. De dai lucernă verde la vite, zvântează-o mai întâi și amestecă-o cu paie mărunțite. Gândacii de Maiu dimineața se scutură, se adună și se calcă sub pi-

cioare, ori se dau la galițe. De pe cartofii ce-i dăm la animale, colțul trebuie depărtat, căci acela-i otrăvitor.

Pe la mijlocul lunii acesteia se începe roirea albinelor.

La câmp. Samănă orz, cânepă și in. Cosește trifoiul și lucerna înainte de înflorire, dar griji să nu o tai prea jos, că pierde multă. Plantele de săpat acum e timpul să le sapi.

În grădină. Poți sădi și plantele de toamnă. Udă altoii cât mai des. Pe timp mai liniștit afumă pomii bântuiți de omide cu pucioasă presărată pe jăratic, că vor peri toate.

La vie și pivniță. Cătră sfârșitul lunii acesteia poți săpă via a douaoară. Vinul nou trebuie tras a douaoară.

Semne de timp. Roaua de seară și răcoarea din Maiu aduce fân și vin mult. Ploaia caldă de Maiu e binecuvântare. Rusaliile umede, Crăciun gras. Roiul din Maiu prețuiește un car de mălaiu. Gândacii mulți prevestesc an mănăs. Maiu ploios, Iuliu frumos. Când sunt greeri mulți și dinaintea casei lor țin mare curățanie, — atunci fân are să fie puțin.

Iunie.

In casă și curte. Indată ce-ai cosit livezile și ai așezat fânul, asigură-l centra focului. In vreme uscată udă gunoiul.

In grajd. Caii dela ham nu-i mână repede. Vitelor nu le da prea mult nutreț verde, căci se umflă și se nădușesc. Vițeei din anul acesta prin jumătatea lunii Iulie lasă-i la pășune. Nu prea slobozi oile prin locuri apătoase, căci capătă călbază. De pătimesc porcii de grumazi din cauza căldurii celei mari, dă-le leacuri pentru stomac. Astfel este în apotecă pulbere

de *Helleborus albus*. La cei mari le dai cât ține vârful cuțitului, iar la cei mici pe jumătate. În jurul albinelor să stee cineva continuu dela 7 ore dimineața până la 6 ore seara. Dacă umblă furnicile la coșnițe, închide-le calea, ungând cu petroleu scândura.

Pe câmp. Când iarba e mai în floare cosește-o. E vreme de a săpă cucuruzul, de a cosi trifoiul și lucerna, de a sădi curechiul și tabacul.

In grădină. Sădește paradice, ardei și curechiu, precum și ridichi de iarnă. Oculează pădureții și trandafirii.

Semne de timp. Iunie mai mult uscat, decât umed, umple buțile cu vin bun. Iunie umed și rece, strică întreg anul. Călătoria furnicilor vestește timp bun. Omidele multe sunt semne de vin și grâu mult. Săritul peștilor vestește furtună. De sunt mulți bureți iuți, iarna viitoare are să fie ușoară, la din contra grea.

Iulie.

La casă și curte. Curățește șura și podul, căci e aici secerișul. Udă grămada de gunoi cu zama lui și pune câte-un strat de pământ deasupra lui. Bucatele aduse acasă asigură-le numai decât. La căratul bucatelor pune rogojină în car, ca să nu se prăpădească grăunțele scuturate. Rapița îmblătită întoarce-o în fiecare zi — și caută să o vinzi cât mai îngrabă.

In grajd. Nu da cailor fân proaspăt, căci pot căpătă boală de stomac. Mieii timpurii îi poți deja tunde la finea lunii acesteia, iar pe cei din Martie alege-i. Lasă berbecii la oile, ce vrei să-ți fete în Decembrie și Ianuarie; tot asemenea lasă verii la scroafele, ce vrei să-ți fete în Noembrie. Ingrigește-te de apă de beut și de scaldat pentru porci. Rațelor și găștelor dă-le verdețuri din grădină. Gâștele bătrâne

trebuie ciupelite a douaoară. Roirea stupilor să o împedeci, dinaintea coșnițelor pune un vas cu apă, ca albinele să o aibă la îndămână. Aruncă deasupra ei pae, ca să nu se înecce.

La câmp. Iulie e luna secerișului... Pe când te apuci de seceră, cucuruzul să fie săpat a douaoară.

In grădină. Udă curechiul bântuit de omide cu apă cu săpun. Desfă legătura la pomii oculați de mai nainte. Samână ridichi de iarnă. Pune proptele la crengile încărcate de poame. Adună sămânțe. Sapă și plivește încontinuu grădina.

La vie. Plivește viile. Cătră sfârșitul lunii poți săpă via a treiaoară.

Semne de timp. Căldura mare în Iulie înseamnă an bun. Dacă paianginul își rupe pânza în două, va ploua. Dacă luna plină are curte de miază-zi și răsărit, urmează timp senin statornic. Mușinoaiele de furnici mai ridicate ca de obicei, vestesc iarnă grea.

August.

La casă și curte. Lucrul cel dintâi în luna aceasta este treeratul. Inmoaie cânepa și inul. Uscă poame și fasole pentru iarnă. Grâul treerat întinde-l în strat subțire și întoarce-l.

In grajd. Căii trebuie bine ținuți cu ovăs. Dacă din cauza căldurii mari nu mânâncă, atunci trebuie adăpați, dar trebuie să grijim, să nu beie lacom, căci li-se poate întâmpla ceva rău. Adună și pune oauăle de găină pentru iarnă, mai bine în cenușă cernută. Gâște-le lasă-le pe miriște. Dacă albinele șed prea mult pe afară, e semn că n'au ce lucră. Stupii fără matcă se împreună cu alții mai slabi. Albinele își omoară trântorii, depărtează pe cei morți și te păzește de albinele răpitoare, cari încep în luna aceasta.

Pe câmp. Samănă rapiță și săcară. Seceră ovăsul și continuă cu treeratul grâului. Ară de toamnă și pe la capătul lunii începe și cu sămănatul îndată ce s'a muiat pământul într'atâta, încât e asigurată răsărirea.

Pe livezi. In săptămâna ultimă a lunii acesteia trebuie cosită otava. Pășunatul prin livezi se poate începe.

In grădină. Continuă cu oculatul. Samănă salată de iarnă. Adună sămânțele coapte de legumi și le pune în săculețe. Oltoii oculați, dacă vezi, că nu s'au prins, oltoește-i din nou. Proptește pomii prea încărcăți și rărește poamele prea dese, ca să se poată coace. Straturile goale samănă-le cu legumi, ce răsar iute, cu salată, ridichi, curechiu nemțesc. Adună plante aromate și de leac (medicină). Cosește pajștele. Adună sîmburi de tot felul de poame.

Semne de timp. Ploaia din August subție vinul. Negura de pe livezi și râuri, de să arată după apusul soarelui, înșamnă timp bun statornic. Dacă timpul în ziua Sf. Fotie (12) va fi frumos și toamna va fi frumoasă. Dacă cocostârcul cloncâne, va ploua. Când sunt alune multe, va fi iarnă grea.

Septemvrie.

La casă și curte. In Septemvrie e începutul anului școlar. La orașe și sate se încep școalele. Dați cu drag pruncii la școală, cumpărați-le cărți și toate cele de lipsă, ca să poată face spor în învățatură. Cinstește pe învățători, și te interesează de școală și de bunăstarea ei. Culege poamele. Samănă bucate tomnatice. Continuă și isprăvește cu treeratul, întoarce grâul. Strânge și uscă tabacul. Cară otava acasă. Soiurile de poame iernatice se culeg cu mâna și se împărțesc în clase, după mărime și frumseță, ca să aibă un preț mai bun. Incepe cu scoaterea cartofilor. Curățește magazinele.

In grajd. Cailor de ham dă-le ovăs de ajuns. Dacă e tot secetă după cositul otavei, vitele pot paște și prin livezi. Oile cu două tunsături. tunde-le a doua oară. Lasă berbecii la oile ce vrei să-ți fete în Februarie. Porcii de îngrășat alege-i și-i pune la îngrășat ; cei mai buni spre scopul acesta sunt cei de doi ani. Dacă e multă ghindă, lasă porcii la ghindă. Ouăle de găină adună-le pe iarnă, căci atunci vor fi foarte scumpe. Pe la sfârșitul lunei să ia mierea dela stupi. Dacă sunt încă flori nu te grăbi.

Pe câmp. E timpul sămănatului. Culege cucuru-zul timpuriu și foile de tăbac.

Pe livezi. Lucrul principal e : cositul, uscatul și căratul otavei. Dacă otava din cauza timpului rău nu se uscă, așază-o așa ca să vină un rând de pae și unul de otavă.

In grădină. Adună, curăță și alege sâmburii. Culege poamenele, dar cruță pomii să nu se vatăme. Uscă poame pentru iarnă. Tae cu totul pomii cei morboși, pe ceialalți curăță-i de vlăstare rele. Școala de pomi trebuie săpată și pe la finea acestei luni se pot sămăna sâmburii. La rădăcina pomilor trebuie săpat împrejur. Poți sămăna încă curechiu și salată de iarnă. Sapă și udă țelerul. Adună cepele florilor cepoase timpurie. Inainte de a așeză poamele culese în pivniță, întinde-le la soare, ca să iasă umezala din iele. Fă gropile pentru altoi.

La vie. Isprăvește cu ultima săpătură și trage pământul dela butuc. Pregătește-ți vasele. La orașe poți face bani pe struguri, ce se coc mai de timpuriu.

Semne de timp. Toamnă caldă, iarnă lungă. De cade ghinda înainte de Sân-Mihaiu, iarna se pune curând. Răpciune cald, Brumărel rece și umed. După Sântă-Mărie să nu porți pălărie. Tunetul din Septemvrie vestește neauă multă în Faur și an mănos. Ducerea timpurie a rândunelilor înseamnă, că iarna se va pune iute.

Octombrie.

La casă și curte. Continuă cu culesul poamelor. Griji nu cumva să le aduni pe timp ploios, nici dimineața înainte de a se fi dus roua de pe ele, că putrezesc. Reparează edificiile. Du grâu la moară și macină pentru pâne. Cară buțile și vasele pentru cules de vie.

In grajd. Incepe cu încetul să dai nutreț uscat la toate vitele, că trecerea prea repede dela nutreț verde la nutreț uscat, poate fi stricătioasă. Vitelor dă-le frunzele de napi învrâstate cu paie mărunțite, căci altcum cauzează urdinare. Tot asemenea lasă oile cât de mult la pășune. Desparte berbecii de oi. Porcii îi poți lăsa prin cucuruziște, căci află destul nutreț. Sloboade porcii la ghindă. Puicelor dă-le grăunțe destule, dacă voiești să înceapă ouatul de cu primăvară. E timpul pentru îngrășarea găștelor.

La câmp. Isprăvește cu sămănatul, culege cucuruzul. Indată ce am terminat cu sămănatul, arăm pământul pentru sămănăturile de primăvară. Cartofii și napii de nutreț se sapă pe timp uscat, se curățesc de rădăcinile mai subțiri și se pun să se sbicească înainte de a se așeză în pivniță sau groapă. Cară gunoiul și ară în continuu.

In grădină. Straturile, din cari s'au scos legumile, trebuie săpate din nou ca peste iarnă să înghețe. Nu amână sămănatul verdețurilor.

La vie. Indată ce e coaptă de ajuns vița pe vie, începe culesul. Poți începe îngropatul și gunoiul. Adună vițe pentru plantat. Strugurii trebuiesc clasificați după cum sunt, unii putrezi, alții copti ori răscopti. Numai așa putem face bani cum se cade, dacă facem mai multe feluri de vin. Strugurii albi stoarce-i: pe cei negri lasă-i să se dospească și apoi stoarce-i.

In pivniță. Spală bine buțile folosite cu apă rece curgătoare. Vasele, în care se vede mucezală, mai bine pune-le de o parte și le folosește spre alt scop; — ori cât le vei curăți, nu este sigur vinul într'însele. Ferberea mustului ține 8—10 zile.

Semne de timp. Brumărel și Mărțișor sunt luni surori. Cu cât frunzele arborilor cad mai curând, cu atât mai roditor va fi anul următor. Gerul și frigul din Octomvrie îmblânzește pe Ianuarie și Faur. Lumina de miază-noapte aduce curând ger mare. Șoarecii de câmp de să trag cătră sat, iarna e aproape. Când arborii țin frunza mult, iarna e departe, dar va fi grea și la anul vor fi multe omide.

Noemvrie.

La casă și curte. Se apropie iarna ; în serile lungi de iarnă e bine să cetești jurnale și cărți bune, ca să-ți aduni cunoștințe folositoare. Regulează clăile de paie. Macină grâu. Cămara de poame trebuie grijită și păzită de ger, iar poamele ce au început să putrezească trebuie alese și aruncate.

In grajd. Iepelor de fâtat dă-le ovăs. Armăsarii și caii de călărit trebuie preumblați. Cailor și boilor de jug le poți subtrage din nutreț îndată ce s'au împușinat lucrul câmpului. Pe unele locuri și în luna aceasta mai pot fi slobozite oile la pășune. Lasă verii la scroafele ce vrei să fete în Martie. Galițelor dă-le grăunțe destule, ca să înceapă ouatul de cu primăvară. Pregătește albinele pentru iernare. Vinde mierea.

La câmp. Lucrul principal este căratul gunoiului și ogoritul, iar dacă ai rămas îndărăt cu săditul napilor, grăbește.

In grădină. Când e timp frumos, mai poți sădi pomi. Sapă gropi pentru pomișorii, ce voiești a-i sădi în primăvară, curățește ouăle de omide. Apără pomii

mai tineri în contra iepurilor. Spoiește trunchiul pomilor cu următoarea materie: zamă de var, balegă, sânge, amestecate toate împreună.

La vie. Continuă cu tăiatul viței de vie. gunoirea și îngroparea viei.

In pivniță. La fiertul mustului trebuie să băgăm bine de seamă, ca să nu se întâmple nici prea repede nici prea încet. Buțile să le ținem tot pline. Vinurile albe din anul trecut de 4-ori, iar cele roșii de douăori trebuie trase. Nu țineă lucruri străine în pivnița de vin. Ferestrele pivniții, îndată ce a început frigul, trebuie astupate.

Semne de timp. De plouă la începutul lui Brumar, săptămâna Crăciunului va fi geroasă. Brumar se potrivește cu Mărțișor. Neua multă de pe pomi înseamnă muguri puțini de cu primăvară. Șoarecii de câmp, de se mai arată, iarna e departe.

Decembrie.

La casă și curte. În luna din urmă trage-ți socoteală și ce n'ai împlinit în decursul anului, în viitor să îplinești. *Gândește-te a-ți dà băieții la meserii sau negoț.* E timpul tăiatului de porci. Ciuruie de mai multe ori grâul, ce vrei să-l vinzi, căci îl vei vinde mai cu preț. Imparte-ți egal nutrețul pe seama vitelor. Cară lemnele de foc acasă. Iarna nu e ca omul să lenevească, ci ca să odihnească după lucrul cel greu de peste an.

In grajd. Să fie căldură, căci atunci vitele mănâncă mai puțin, dar trebuie să aerizăm adeseori, că aerul totdeauna să fie curat. Vitele trebuie ținute în curățenie deosebită, și sarea să nu le-o detragem. Pleava se opărește, se amestecă cu napi de nutreț ori cartofi și astfel se dà ia vite. Așternutul vitelor să fie cât mai extins. Învață mânzii la ham. Să avem

mare grije de vitele puse la îngrășat. Dacă în urma înghețului lunecușul este mare, trebuie să potcovim și boii. Galițelor, dacă e tare frig, dă-le grăunțe în coteț, cu deosebire găștelor, rațelor și puicelor; să te îngrijești, ca încontinuu să aibă apă proaspătă de beut.

In grădină. Procură altoi. Procură sau cumpără sămânțurile ce-ți lipsesc. Sălată și alte legumi, dacă e neauă puțină, se acoper cu frunze ori cotori de burueni.

La vie. Adună mlădițele de altoit. Cară gunoiul, pregătește parii de vie. Scoate pomii ce fac umbră în straturile de vie.

In pivniță. Vinurile limpezite, le lăsăm ca la 2 săptămâni liniștite, și apoi le tragem. Bate cepuri pe buți. Dacă e frig mare astupă ferestrele pivniței cu paie. Pivniță dacă mucezește ceva în ea, trebuie afumată cu piatră pucioasă și aerizată din când în când.

Semne de timp. Dacă începutul lui Decembrie va fi geros, tot așa va fi 10 săptămâni. Când câinii latră la lună, urmează ger mare. Gerul și neaua din Decembrie vestesc grâu mult. Crăciun negru, Paști albe. Când porcii de îngrășat mănă bine, va fi timp senin. După o iarnă grea urmează an mănos.

Consemnarea târgurilor

din

Ungaria, Ardeal și Bănat.*)

- Agârbici, 31 Martie, 17 Octomvrie.
Aita-mare, 3 Febr., în ziua după Înălțarea cat., 15 Dec.
Aiud., 9—12 Ianuarie, 22—25 Aprilie, 3—6 Aug., 1—3 Oct.
Alămor, 18 (de vite) și 19 Februarie, 21 August.
Alba-Iulia, Luni după Paștile catolice, 10—13 Iulie, 14—17
Septemvrie, 1—4 Decemvrie.
Aletea, Duminecă înainte de 2 Martie, 2 Iunie, 2 Octomvrie.
Almakerék, 27 Februarie, 31 Mai, 17 Septemvrie.
Apold, (com. Târnavă-mare) 6—7 Martie, 2—3 Dec.
Apoldul-mare, 4—6 Martie, 29—30 Noemvrie.
Apoldul-mic, 29 Iulie, 21 Decemvrie.
Arad, Vineri înainte de Dumineca premergătoare Floriilor
catolice, Vinerea înainte de Sânt-Petru cat., și în săptă-
mâna Sântului Dumitru.
Aradul-nou, 16 Februarie, 3 Iunie, 5 Octomvrie.
Argiehat, 18 Aprilie, 18 Iulie, 6 Septemvrie, 9 Decemvrie.
Armeni, 25 Ianuarie, 12 Iulie.
Arpașul de jos, 23 Iunie, 28 Septemvrie.
Așel, 29—30 Ianuarie, 8—11 Aprilie, 26—29 Iulie, 20—23
Noemvrie.
Altina, 5—7 Februarie, 16—18 August.

*) Datele, cu puține excepțiuni, sunt după calendarul vechiu.

Abrud, la Sân-Toader, Luni în săptămâna primă din Maiu,
Luni înainte de Sân-Mihaiu și de Crăciun.

Alibunar, la Rusalii și Sântă-Mărie.

Almașul-mare, 10 Ianuarie, 18 Aprilie, 10 Iulie, 4 Sept.

Alsó-Jára, 1 Maiu, 3 Octomvrie st. n.

Bachnea, 28—30 Ianuarie, 6—8 Maiu, 14—16 Sept.

Baia de Criș, 25 Iunie, 7 Noemvrie, 24 Noemvrie, 20 Dec.

Baia-mare, 8—10 Ian., 19—21 Febr. 21—23 Maiu, 13—15

August, 5—7 Noemvrie.

Bălcaciu 2 3 Martie, 9 Decemvrie.

Bancfalău, 11 Martie, 9 Decemvrie.

Bandul de Câmpie, 15—18 Aprilie, 15—18 Octomvrie.

Barot, 21 Ianuarie, Vineri după Rusaliile cat., 8 August,
30 Octomvrie.

Basna, 19 Martie, 19 Iulie, cu două zile înainte târg de vite.

Bătaria, cu 2 săptămâni înainte de Florii, Sâmbătă și Du-
minecă înainte de Sân-Petru și Sânmedru.

Batoș, 14 Ian., 8 Maiu, 1 Nov., cu 2 zile înainte târg de vite.

Baziaș, 10 Ianuarie, 10 Aprilie, 12 Iulie, 18 Octomvrie.

Bălnac, la Tăierea capului S. Ioan.

Bavaniște, 8 Maiu, 13 Octomvrie.

Bațon, 8 Ianuarie, 31 Martie, 18 Iulie, 24 Septemvrie.

Beba-veche, 4 Februarie, 26 Maiu, 26 August, totdeauna
Dumineca, cu o zi înainte de târg de vite.

Becicherechiul-mare, Joi înainte de 17 Februarie, 21 Maiu,
4 August, 30 Septemvrie, 11 Noemvrie.

Beclean, 23 Martie, 13 Maiu, 19 August, 18 Noemvrie.

Beiuș, Joi și Vineri în săptămâna Întimpinării Domnului S.
Georgiu, S. Ilie și Sâmedru.

Beliu, Marți și Miercuri din săptămânile, în cari cad 17
Februarie, 19 Maiu, 18 August, 18 Septemvrie.

Bercaș, 12 Ianuarie, 27 Aprilie, 29 Iunie, 19 Octomvrie.

Berceniș, 29 Iunie.

Bichiș, 10 Martie, 6 Iunie, Dumineca sau Dumineca pre-
mergătoare.

Bichiș-Ciaba, 10—13 Februarie, 16—19 Iunie, 6—9 Oct.
24—27 Noemvrie.

Biertan, 4 Apr., 23 Aug., cu 2 zile înainte târg de vite.

Biozod, 20 Maiu, 20 Septemvrie, 30 Noemvrie.

Birchiș, 15 Ianuarie, 24 Martie, Duminecă după Rusalii.

Bistrița, Duminecă în prima săpt. din Postul mare cat. 1—4
Maiu, 9—15 August, 4—7 Noemvrie.

- Blaj, Sâmbătă înainte de Dumineca Floriilor, 19 Iunie, 23 Noemvrie. În 3 zile premergătoare târg de vite.
- Bocșa-montană, 19 Martie, 2 Maiu, Duminecă după Sânpetru și Vineri înainte de 5 Septemvrie.
- Bonțida, 25 Februarie, 16 Iunie, 7 Octomvrie.
- Borgo-Prund, 1 Aprilie, 17 Octomvrie.
- Boroșebeș, Mercuri din săptămâna, în cari cad 12 Aprilie, 13 Septemvrie, 6 Decemvrie.
- Boroșineu, în duminicile înainte de S. Ioan, S. Ilie și C. Parascheva.
- Borșea, 11 Februarie, Sângeorgiu, 21 Septemvrie.
- Brad, (com. Hunedoara), în Joia a treia din Martie, Iunie, Septemvrie și Decemvrie cal. n.
- Bran, 26 Iulie, 23 Septemvrie.
- Brașov, Mercuri—Vineri după Joia verde (cat.) și înainte de Cuvioasa Parascheva. Joi în fiecare săpt. târg de vite.
- Brețcu, 12 Ianuarie, 25 Iulie, 13 Septemvrie.
- Bruiu, 16 Februarie, 11 Octomvrie.
- Buteni, (com. Arad), în Lunile cele mai aproape de Întimpinarea Domnului, Tăierea capului S. Ioan, săptămâna înainte de Crăciun.
- Buza, 7 Ianuarie, 7 Aprilie, 15 Iulie, 13 Octomvrie.
- Buziaș, 11 Ianuarie, 12 Aprilie, 12 Iulie, 20 Septemvrie.
- Berzava, Duminecă înainte de SS. 40 de Mucenici, Nașterea lui Ioan Botezătorul și C. Parascheva.
- Biserica-albă, 22 Februarie, 9 Iunie, 5 August, 5 Oct.
- Borodul-mare, (com. Bihor), Luni înainte de 40 de Sfinți, în săptămâna sf. ap. Petru și Pavel cat., Luni după s. Măria cat. și Luni înainte de Arhangeli.
- Bozovici, Marța primă din Ianuarie, Aprilie și Octomvrie și înainte de Ispas.
- Buteni (com. Timiș), 10 Apr., 20 Iunie, 3 Oct., 18 Nov.
- Budapesta, IV—IX., în ziua s. Iosif, Medard, Tăierea cap. s. Ioan și Leopold cat., III. 3 Februarie, 12 Maiu, 2 Aug., 19 Octomvrie, I—II. (Buda) cu 1 săptămână după târgurile din IV—IX.
- Bârzasca, 13 Maiu, 13 Iulie, 26 Septemvrie, 21 Octomvrie.
- Belu (Bél), Marți și Mercuri din săptămâna în care cad zilele din 2 Aprilie, 1 Iuniu, 1 Septemvrie și 3 Octomvrie st. n.
- Bega-Sân-George, Duminecă înainte de ziua sf. George și înainte de 20 Iunie și Duminecă după sf. Mihaiu st. n.

- Cacova**, Joia înainte de Sân-Georgiu și Arhangeli.
 Cal, 6 ianuarie, 9 maiu, 18 septembrie.
Câmpeni, vineri înainte de Florii și Rusalii, 26 iunie, 15 august, 20 octombrie, cu 1 zi înainte târg de vite.
Canija turcească, 16 aprilie, 22 iulie, 22 octombrie.
Capolnaș, 8 martie, 22 aprilie, Lunia Rusaliilor, 24 iunie, 7 sept., 7 nov., 31 dec.
Capolnaș-Olafalău, 27 febr. 15 iunie.
Capolnoc-Mănăstur, 19 maiu, 23 nov.
Caransebeș, vineri săptămâna primă din febr., maiu, august, octombrie, st. n.
Carțfalău, 4 febr., 10 iun., 2 oct.
Ceffa, a 3-a joi din apr., aug. și dec.
Cermeiu, în duminica Floriilor cal., duminică după s. Petru cat. și duminică după Sânmedru.
Cernatu, 20 apr., 7 sept.
Cernatul de jos, 20 martie, 22 iunie, 7 decembrie.
Cetate de baltă, 28 ian., 11 martie, 13 maiu, 8 aug. 9 dec.
Chendul mic, 9 febr. 25 oct.
Chezdi-Oșorbeiu, 22 apr., 14 oct. 24 dec.
Chibed, 3 febr. 6 maiu, 19 nov.
Chichinda mare, 11 apr., 11 iunie, 7 sept. 18 nov.
Chirpăr, 14 ian., 12 martie.
Chisdu, 22 apr. 12 nov.
Chișineu, în duminica înainte de Bobotează cat., Sân-Georgiu și Sân-Mihaiul cat.
Checea rom., 23 apr. 13 oct.
Ciachi-Gârbău, luni înainte de lăsat de carne și după Rusalii, 5 sept.
Ciacova, de joi până duminică în săptămâna din 16 iunie 15 aug., 27 sept., 29 oct., și la mijlocul postului mare.
Cianadul maghiar, 11 febr., 24 apr., 3 oct., 29 oct.
Cianadul sârbesc și nemțesc, în duminica din 3 martie, 7 iun., 3 oct., 27 nov., dacă aceste zile nu cad duminica, în duminica premergătoare.
Cincul mare, 12 febr., 21 maiu, 17 sept.
Cincul mic, 10 martie cal. n.
Ciozven, 27 ian., 20 apr., 8 aug. 20 oct.
Ciuc-Cosmaș, 12 ian., 8 aug.
Ciuc-Sân-Domocoș, 6 martie, 27 sept.
Ciuc-Sân-Georgiu, 11 martie, 10 dec.
Ciuc-Sân-Mărtin, 20 apr. 27 oct.
Ciuc-Szépviz, 1 apr. 17 iunie, 27 aug. 25 dec.

- Ciuc-Sereda, 18 ian., 26 apr., 30 iunie. 16 sept.
 Cluj, 27 febr., 22 apr., (târg de oi), 31 maiu, 19 aug., 20
 octomvrie, 28 decemvrie.
 Cocmani, 31 oct., 26 dec.
 Codlea, 12 apr., 17 sept.
 Cohalm, luni după Boboteaza rom.-cat. duminca a dona
 din postul mare cat. Floriile cat., 24 iulie, 10 oct. st. n.
 Cojocna, 21 martie, 23 oct.
 Comloș, 18 febr., 2 iunie, 19 aug, duminca.
 Copșa mare, 11 august.
 Copșa mică, 15 apr. 10 aug.
 Corond, 5 ian., 30 apr., 21 iunie, 12 aug.
 Covasna 4 febr. 19 apr., 9 iulie, 29 oct.
 Crasna, în lunia și marția din săpt., în cari cad 2 ian., 27
 martie, 26 iunie, 25 sept.
 Crișpatac, 11 febr., 3 iunie, 21 sept.
 Crișul-Săsesc, 12 ian., 19 aug.
 Cisnădie, 17 iunie, 16 aug.
 Cubin, 4 martie, 22 apr., 23 oct.
 Ciuciu, 28 martie, 12 nov.
 Criștur, 10 febr., 20 apr., 24 iunie, 27 aug.
 Canija mare, 16 ian., 27 martie, 15 maiu, 2 aug., 25 sept.,
 7 nov. 31 dec.
 Cașovia, (Kassa) ian., 21 apr., 19 iunie, 21 aug, 5 nov.,
 totdeauna luni, marți, miercuri.
 Chisătău, 2 iunie, 2 oct.
 Cil, 5 martie, 18 iun., 20 oct.
 Ciongrad, 16 febr., 18 aprilie, 12 august, 28 nov.
 Cubriț, 18 apr., 3 octomvrie.
 Czegléd, 2 ian., 3 apr., 9 iulie, 19 oct.
Dalboșet, 25 febr., 10 oct.
 Debrețin, 4 ian., 11 apr. 2 aug., 26 sept., începând lunia
 din săpt. premergătoare a acestor zile.
 Dej, 14 febr., 16 maiu, 8 aug., 28 nov.
 Dobra, 23 aprilie, joia a doua săpt. după Rusalii, 8 septem-
 vrie, 26 octomvrie.
 Dobrița, 20 apr., 10 sept.
 Domașnia, Florii, 16 iunie
 Detta, în duminca premergătoare la 10 martie, 2 iunie,
 29 aug., 17 nov.
 Deva, 1 ian., 30 apr. 21 iulie, 17 oct.
 Dezna, 25 febr., 1 maiu, 28 aug.
 Dicio-Sân-Mărtin, 12 februarie, 17 aprilie, 10 iulie, 2 oc-
 tomvrie.

Drag, joia mare cat., 23 iunie, 5 aug., 25 oct.

Drașu, 13—16 febr., 15—19 oct.

Dupăsdorf, 19 ian., 30 apr.

Doloave, 8 martie, 28 sept.

Deliblat, 25 martie, 29 aug.

Dognacica, 8 sept., cal. n.

Drăguș, 14 februarie.

Ditrău, 20 apr., 31 nov.

Egerbegy (com. Torda-Aranyos), 6 mar., 2 nov.

Élesd, în miercurea și joia după 12 februarie, joi, vineri în săptămâna înainte de 8 iunie, în săptămâna zilei de 8 sept. și 30 nov.

Eperjes, 11 maiu, 27 iulie, 1 sept., ține 4 zile.

Erdő-Szent-György, 6 martie, 13 oct. ține 3 zile.

Eted, 19 ian., 20 martie, 12 maiu, 14 sept.

Făgăraș, joi după Rusalii, 27 aug., 23 nov.

Făget, la Botez, sf. Toader, Florii, Ispas, sf. Petru, sf. Mărie cea mare, Sânmedru, S. Nicolae.

Farcașlaca, 25 apr., 6 aug., 30 oct.

Fechetetău, în lunile din săptămâna înainte de 12 ian., și după 23 martie, 2 iulie, 3 oct.

Feldioara, 12 martie, 30 nov.

Ferihaz, 20 febr., 7 iunie, 2 oct.

Frata ung., 14 aug., 8 nov.

Gaiul mare (Toc), 1 maiu, 7 nov. st. n.

Geaca, 23 iunie.

Geoagiul de jos, 20—22 aprilie, 21—23 august, 15—17 decembrie.

Gherla, 21 ian., 16 apr. 10 iulie, 13 oct.

Ghialacuta, 12 ian., 30 maiu, 12 nov., cu 3 zile înainte târg de vite.

Găttaia, 7 ian., 7 aprilie, 7 iulie, 3 oct.

Grid, 13 iulie, 25 sept.

Gurahonț, 28 apr., 7 aug., totdeauna luni.

Gernesig, 1 ian., 2 maiu, 3 aug., 6 nov.

Ghierghio-Ditro, 21 ian., 18 apr., 4 iulie, 12 nov.

Ghieorghio-Sân-Miclăuș, în ziua înainte de Floriile cat., 2 iunie, 25 aug., 30 nov.

Giriş, 21 ian., 25 iunie, 29 sept.
 Gilău, 7 apr., 11 iulie, 28 nov.
 Giula, înainte de 12 ianuarie, și în săptămâna înainte de
 9 iulie și 26 august, totdeauna de miercuri până du-
 mineca.
 Görcsön, 6 martie, 11 iunie, 8 sept., 12 nov.
 Goroslău de pe Someș, 15 ianuarie, 7 martie, 30 aprilie,
 5 august, 7 nov.
 Gradiște, 5 maiu, 13 oct.
 Gyarmata, 3 ian., 3 maiu, 13 oct.
 Gyertyámos, 19 martie, 4 iunie, 4 sept. duminica.
 Gyoma, 24 febr., 18 maiu, 2 aug., 2 nov.
 Györgény, 22 apr., 3 sept.
 Gyorok, 2 martie, 2 sept., duminica.

Hadad, 27 febr., 24 aprilie, 12 iunie, 10 iulie, 9 octomvrie,
 26 decemvrie.
 Hălmagiu, 30 martie, 3 oct.
 Hălmagiul-mare, sâmbăta Floriilor, 29 iunie, 8 sept., 7 dec.
 totdeauna sâmbăta.
 Horoșcherec, 24 febr., 16 iunie, 31 iulie, 3 nov.
 Hașmașul-Lapușului, 25 martie, 6 dec.
 Hațeg, la Întîmpinarea Domnului și la S. Mărie cea Mare.
 Héjasfalva, 17 martie, 21 nov.
 Hida, 23 martie, 21 sept.
 Hidegkut, 3 ian., 3 maiu, 1 sept.
 Hodoș, 15 ian., 4 apr., 8 sept.
 Hunedoara, 31 mar., 31 maiu, 28 iunie, 31 oct.
 Hust, 2-a săpt. din mar., a 3-a din iulie și oct., luni și
 marți, la Ispas, s. Mărie și Arhangeli.
 Huedin, 11 ian., marți la lăsatul de carne, înainte de Paști
 și de Rusaliile cat., 12 iulie, 7 sept., 11 nov. și marți
 înainte de Crăciunul cat.
 Hodmező-Vásárhely, 6 martie, 2 iulie, 3 oct.
 Hașfalău, 21 nov.

Iacăs Dorf, (com. Târnavă mare), 15 apr., 13 oct.
 Iara, 15 apr., 17 sept.
 Iasenova, 8 maiu, 28 sept.
 Igrîș (com. Torontál), 26 aug., st. n.
 Iamul mare (com. Timiș), duminică înainte de sf. Georgiu
 și sf. Mihai.
 Jablanița, marția primă din maiu, sept. și dec.

Ibaşfalău, 14 ian., Bunavestire și Ispas, 22 iunie, S. Mărie cea Mică, 7 nov.

Idvor, 20 apr., 10 sept.

Ighiu, vineri după Rusalii, 13 oct.

Ilia, 6 ian., 24 martie, luni după Rusalii, 23 iulie, 15 aug., 28 sept.

Ilieşfalău, (în Secuime) 18 apr., 25 aug., 28 dec.

Ilonda, 28 ian., 19 apr., 3 oct.

Ispánmező, 6 maiu, 27 aug.

Jibău, 1 februarie, 22 aprilie, 29 maiu, 28 septembrie, 5 decembrie.

Jimborul mare, 7 ianuarie, 24 aprilie, Rusalii, 14 august, 9 noiembrie.

Jombolia, 4 martie, 16 iunie, la Sântămăria mică cat.

Jucul de jos, 18 apr., 7 maiu, 22 aug.

Kékes, 24 martie, 17 oct.

Kecskemét, 25 februarie, 23 aprilie, 22 iulie, 9 septembrie, 12 noiembrie.

Köboldogfalva, joi după Paști, 30 dec.

Komárom (Ujszőny), 26 maiu, 17 aug.

Kötegyán (Bihor) 10 ian., 10 iulie st. n.

Lăpuşul românesc, anul nou (s. Vasilie), Bunavestire, a 2-a zi de Rusalii, 7 sept.

Lăpuşul unguresc, 5 ianuarie, 30 aprilie, 23 iunie, 12 sept.

Lechința, 16 febr., 12 apr., 19 maiu, 8 sept.

Lipova, 23 apr., 20 iulie, 8 sept., 8 nov.

Lugoş, sâmbătă înainte de 27 ian., 29 apr., 19 iunie, 6 octombrie.

Luna, 10 ian., 11 maiu, 3 aug.

Lunca, 12 apr., 8 sept.

Lupşa, 1 ian., 21 apr., 6 sept.

Macău, sâmbătă cu 2 săptămâni înainte de Floriile cat., 11 iulie, 28 iulie, 6 nov.

Macfalău, 11 aprilie, 11 iunie, 27 august, 19 dec.

Mada, 21 martie, 1 maiu, 5 iulie, 11 august, 4 dec.

Margita, mijlocul postului mare, 11 april, 10 iulie, 11 sept., 24 noiembrie.

Mezőtur, 18 april, 19 iulie, 19 oct., 19 dec.

Maria mică, 25 februarie, 29 maiu, 20 august, 29 noiembrie.

Modoş, 12 martie, 1 iun., 11 aug., 13 oct.

Mișcolț, 3 februarie, joia mare, 13 august, 5 octomvre, 3 decemvre.

Măgheruș, 24 ian., 28 martie, 24 iulie, 2 nov.

Mănăsturul unguresc, 6 martie, 16 iunie, 7 august, 29 oct.

Mănărașea, 23 maiu, 15 octomvre, cu 2 zile înainte târg de vite.

Marcod, 19 martie, 4 sept.

Maroskecse, 14 maiu, 14 iunie, 19 august.

Marpod, 14 maiu, 22 octomvre.

Mehadia, 9 ian., 24 martie, 3 iulie, 3 oct.

Mercurea, 11 febr., 14 iunie, 29 oct.

Mergindeal, 12 august.

Merczidorf, 7 apr., 28 iulie.

Mezőérked, 11 apr., 3 oct.

Micăsasa, 15 ian., 7 maiu, 30 sept.

Miheș, 11 ian., 17 maiu, 21 iulie.

Maciu, Floriile ung., Ispas ung. 5 aug., 20 dec.

Moerin, 31 ian., 7 maiu, 12 aug.

Moldova nouă, 22 apr., 11 iunie.

Moldova veche, 8 apr., 14 aug.

Moșor, 16 maiu, 12 sept.

Morisdorf, 3 martie, Ispas cat., 20 oct.

Moșna, 10 april.

Murăș-Orga, 10 apr., 31 aug.

Murăș-Oșorheiu, 2 ian., joi înainte de Floriile cat., luni după Joia verde, 19 aug., 26 oct.

Mramorac, 16 martie, 19 oct.

Muncaciu, 6 martie, 10 apr., Rusalii, 16 aug., 4 noemvre, 24 decemvre.

Maroscsucs, 2 ian. st. n.

Mártonhegy, 15—17 apr., 4—6 nov., st. n.

Moravița, 1 april, 1 oct. st. n.

Mezőtelegd, (com. Bihor), 3 april și miercuri în săptămâna primă din dec. st. n.

Nădlac, sâmbătă, în săptămâna în cari cad zilele de 13 april și 16 septemvrie, sâmbătă după Boboteaza cat. în a 2-a din iulie n.

Nedeșul săsesc, 23 ian., 15 april, 18 oct.

Năsăud, 14 maiu, 22 aug., 26 oct.

Nochriciu, 21 ian. 27 april, 8 oct.

Niczkyfalva, 23 maiu, 7 aug., st. n.

Nocrich (Uj-Egyház) 3 febr., în ziua ce urmează după sârbătoarea Înălțării Domnului și luni după 16 octomvrie st. n.

Ocladul Homorodului, 15 apr., 14 oct.
Ocna, 19 martie, 24 iulie, 7 dec.
Odorheiu, joi la mijlocul postului, 2—4 iunie, 18 sept., 5 decembrie.
Olafalăul-mare, 27 febr., 16 nov.
Olpret, la Florii, Ispas, 19 iulie, 27 sept., 19 dec.
Oradea-mare, 1 martie, 7 iunie, 30 aug., 29 nov.
Orăștie, sâmbătă în săptămâna primă a postului mare cat. joi după Rusalii, 4 oct., 6 dec.
Oravița, 12 martie, 12 iulie, sâmbătă.
Orczidorf, 11 april, 26 aug.
Orlat, 8 martie, 31 maiu.
Ormeniș, 5 ian., 23 april, 23 iunie, 27 nov., 5 dec.
Orșova, 18 apr., 4 sept.

Panciova, joi în 11 apr., 27 iunie, 5 sept.
Pâncota, duminică în 3 maiu, 1 aug. și 15 oct. st. n., dacă aceste zile nu cad pe duminică, atunci în duminica premergătoare.
Panticeu, 10 iunie, 27 sept.
Papolț, luni după 1 febr., înainte de Rusaliile cat. și după 16 oct.
Paraid, 4 martie, 11 iulie, 1 oct., 2 dec.
Pauliș, 22 apr., 18 sept.
Pecica-română, duminică înainte de Întîmpinarea Domnului catol. duminică înainte de 27 iunie cal. n.
Pecica-maghiară, duminică înainte de 9 maiu, 14 sept.
Periamoș, 11 apr., 2 iunie, 11 sept.
Petelea, sâmbătă înainte de Rusalii și înainte de 23 nov.
Petriș, 24 febr., 11 iunie, 20 iulie, 20 dec.
Petroșeni, 1 maiu, 1 oct.
Pișcolț, 16 febr., 19 aug.
Poiana, (com. Sibiiului), 28 iunie, 6 sept.
Poiana-sărată, 21 martie, 7 maiu, 2 iulie, 13 oct.
Porumbacul inferior, 3 april, 12 aug.
Pojon, 8 martie, 7 iunie, 6 septembrie, 29 noiembrie, ține 5 zile.
Prejmăr, 20 ianuarie, 23 iulie.
Proștea-mare, 16 ian., 28 maiu.
Petrovesello, luni înainte de 29 april, 17 august și 25 oct.
Pivnița, 4 apr., 18 iunie, 10 oct.
Perlaș, sâmbătă înainte de 27 iunie, 9 nov. st. n.

- Racoș de jos**, 18 martie, 11 april, 22 oct.
Radna, vineri înainte de Joia verde și înainte de 6 oct.
Radnoth, luni cu 2 săptămâni înainte de Floriile cat., 19 iunie, 22 oct., 28 dec.
Rechișdorf, 2 nov.
Râșnov, 22 ian., 28 iunie.
Recaș, 11 febr., 11 iunie, 19 oct.
Reghinul săsesc, 29 ianuarie, (târg de cai) 6 februarie, 29 april, 29 iulie, 10 octomvre, cu 2 zile înainte târg de vite.
Reșinari, 15 febr., 3 nov.
Reteag, 21 april, 26 iunie, 12 sept.
Rodna veche, 10 febr., 21 apr., 16 iunie, 28 iulie, 13 oct., 28 nov.
Roșinău, 12 ian., 28 iunie.
Rușii munți, 17 martie, 17 sept.
Rudna, (c. Torontál), 8 maiu, 7 sept., dacă aceste zile nu cad pe duminică, atunci în duminica premergătoare.
- Săbad**, 4 april, 24 sept.
Sacul, luni înainte de Joia verde și luni după 19 oct.
Sălașul de sus, 23 apr., 29 sept.
Sâmbăta de jos, 11 april, 29 sept.
Sân-Nicolaul-mare, duminică înainte de 5 aprilie, 5 iulie și 25 octomvre.
Sântă-Mărie, 25 martie, 8 sept.
Sângeorgiul săsesc, 19 ianuarie, 25 aprilie, 19 iulie, 19 oct.
Sân-Paul, 26 martie, 12 aug.
Sân-Mărtinul Homorodului, 1 febr., 3 maiu, 19 aug.
Sarcia, 27 apr., 10 aug., 29 okt.
Șarmașul-mare, 6 ian., 6 apr., 26 sept.
Șarpatac, 26 april.
Săsciori, 17 martie, 13 oct.
Sebeșul săsesc, 16 ian., 24 martie, 11 april, 17 maiu, 28 iulie, 11 aug.
Seghedin, de duminică până duminică în săptămâna în care cad 4 februarie, 22 april, 18 iulie, 27 septembrie și oct.
Șeica mare, cu 1 săpt. înainte de Rusaliile cat., 27 nov.
Șeica mică, 11 iunie, 29 oct.
Seliște, 1 iunie, 24 sept.
Sepși-Sân-Georgiu, 11 apr., 13 iulie, 26 sept.
Sibiiu, 20 april, 1 sept. și după Crăciun.
Sic, 11 febr., 25 iunie, 14 sept., 17 nov.
Șeiul mare, 17 sept.
Sasca montană, 20 april, 23 iunie, 2 sept.

- Seceani, 9 april, 29 maiu, 6 oct.
 Satul nou, 8 iunie, 2 aug.
 Solnoc, 11 febr., 5 maiu, 27 aug., 27 oct.
 Sighetul-Marmației, săptămâna 1 din post, Iunia Rusaliilor,
 16 iulie, 22 aug., 3 oct., 5 dec.
 Sighișoara, 3 mart., 11 iunie, 22 oct.
 Silimeji, 1 ian., Rusalii, 15 aug.
 Șilindia, duminică după 13 maiu, 23 sept., 13 nov.
 Silvașul de sus, 7 ian., 7 martie, 21 iunie, 11 sept.
 Șimand, duminica din săpt., în cari cad 28 ian., 29 april,
 26 august.
 Șimleul-Silvaniei, 9 martie, 25 maiu, 7 sept., 7 dec.
 Șinca veche, 18 april, 11 oct.
 Soborșin, 1 febr., 30 april, 5 aug., 20 nov.
 Șomcherec, 20 ianuarie, 10 iunie.
 Șoncuta-mare, mercuri și joi după 6 martie, 28 maiu, 2
 aug., 25 octomvre.
 Șomortin, 10 april, 23 oct.
 Surupul de jos, joi după Întimpinarea Domnului după sf.
 Petru, după sf. Mihaiu cat., și săpt., primă din postul
 Crăciunului cat.
 Săn-Georgiu (com. Torontal), 2 april, 2 sept.
 Sânt-Anna, luni înainte de 20 ian., 12 iulie și 27 oct.
 Salonta, 2 febr., 2 april, 2 aug., 29 oct.
 Sarvaș, 11 febr., 11 iunie, 6 oct., 8 dec.
 Sătmar, 20 ian., 5 martie, 16 sept., 2 nov.
 Secusigiu, 12 ian., 14 iulie, 10 oct.
 Semplac, luni cu 2 săpt. înainte de s. Petru, luni înainte de
 3 octomvre.
 Senteș, 20 ian., 11 apr., 9 iunie, 9 sept.
 Șag, 2 maiu, 2 aug., 8 sept., 24 oct.
 Șepreuș, duminică înainte de 8 apr., și 7 nov.
 Șeitin, sâmbătă înainte de 23 martie, 28 oct.
 Șiria, sâmbătă, în săptămâna 3-a din postul mare, în sâmbăta
 după 29 mai, înainte de Schimbarea la față, în săptămâna
 1. a postului de Crăciun.
 Szabadka, 3 maiu, 27 aug., 15 oct.
- Tășnad**, 3 febr., 30 martie, 27 april, 23 iunie, 31 august,
 5 oct., 2 nov.
 Teaca, 17 ian., 29 martie, 16 april, 12 iunie, 21 oct.
 Teiuș, 4 febr., 12 aug., 23 oct.
 Timișoara, 2 martie, 17 maiu, 1 aug., 14 sept., 5 dec.

Tinca, luni în a 4-a săpt. din lunile martie, iunie, sept. și dec., cal. n.
 Torda-Szent-László, 14 april, 25 oct.
 Trăscău, 30 april, 25 sept.
 Tariou, 18 martie, 5 maiu, 22 iulie, 25 sept.
 Tauț, 19 iunie, 23 dec.
 Titel, 25 martie, 8 aug., 7 oct.
 Tocai, 12 martie, 11 iunie, 28 iulie, 8 septem., 13 octom., 8 decemvre.
 Tornia, 26 febr., 12 maiu, 13 iulie, 11 septemvrie, 24 nov.
 Totvárád, 1 apr., 23 maiu, 13 sept.
 Toplița, 18 apr., 13 iunie, 19 aug., 28 nov.
 Turda, 15 febr., 8 apr., 3 iunie, 24 aug., 20 nov.
 Teuca, luni în săpt. a 4-a din martie, iunie, septemvre și dec., st. n.
 Teregova, 19 ian., vineri după Paști, 6 iulie și vineri înainte de s. Dimitrie st. n.

Ugra (com. Târnava mică), 28 martie.
 Uioara, 29 martie, 26 iulie.
 Uzon, 8 martie, 17 maiu, 29 nov.
 Uzdin, 28 april, 30 august.

Vajdaháza, 9 martie, 8 sept.
 Vajda-Recea, 5 ian., 8 martie, 19 iulie.
 Vâlcele, 4 aug.
 Veneția de jos, 16 febr., 13 iunie, 10 sept.
 Vârșeț, duminică înainte de 2 febr., cal. n., înainte de Florii, prima duminică din august, cal. n., ultima din octomvre.
 Vinerea, 24 april, 27 dec
 Vinga, dum. înaintea de Înălțarea Domnului, după s. Ștefan cal. n. și dum. după s. Mihaiu cal. n.
 Vințul de jos, 11 iunie, 12 nov.
 Vințul de sus, 3 martie, 23 maiu, 7 aug., 3 nov.
 Viștea de jos, 22 martie, 12 aug.
 Voila, 20 april, 3 aug.
 Voitec, 18 april, 19 aug.
 Vorumloc, 20 martie, 25 aug.
 Vădaș, duminica a 2-a din oct., 7 apr. și 24 iunie st. n.
 Vârșan, 13 oct.
 Veszprém, 26 febr., 28 iulie, 24 nov., 24 dec.
 Valea-mare, joi înainte de Paști și 13 oct.
 Vârșani, 19 sept.

Vrani, 13 martie, 28 iunie, 24 oct.

Vaşcău, în vinerea primă din lunile februarie, april, iunie, august, oct. și dec.

Verespatak (Roșia), în săpt. ultimă din martie, și în săpt. a 2-a din oct., totdeauna vineri și sâmbătă.

Vermeș, 8 maiu, 12 oct.

Zabola, 10 febr., 16 iunie, 22 sept., 17 nov.

Zam, 16 ian., mercuri săpt. 4 din postul mare, 21 maiu, 8 iulie, 29 aug., 14 sept., 30 nov.

Zărand, duminica 1. din postul mare, Rusalii, înainte de s. Mărie și de s. Nicolae.

Zălav, mercuria și joia primă din martie, iulie, septembrie, decembrie st. n.

Zerindul mare, 1 iunie, 19 aug.

Zărnești, 20 maiu, 7 nov.

Zeteleacă, 17 maiu, 23 aug.

Zlagna, 16 febr., 3 iulie, 17 aug.

Zorlențul mare, dum. Floriilor, 11 iulie și 24 oct.

Zenta, duminică și luni înainte de 26 martie, 22 iunie, 17 aug. și 19 nov. st. n.

Zombor, dum. înainte de 2 april, 28 iulie și 5 oct.

Zichyfalva, 4 april, 15 oct. st. n.

Onorații noștri cetitori sunt rugați a aviză pe o carte postală Administrația tipografiei diecezane (Arad, strada Deák Ferencz nr. 35), despre eventuale schimbări sau greșeli, ce vor observă în consemnarea târgurilor.

Taxele postale și telegrafice.

1. Circulația internă.

Epistole. Taxa de francare până la 200 grame loco: 6 fileri, pentru provincă: 10 fil. Dela 200—250 grame loco: 12 fileri, în provincă: 20 fileri. Dela 250—500 grame loco: 18 fileri, în provincă: 30 fileri. Pentru epistole nefrancate adresatul plătește taxă dublă.

Estenziunea epistolei nu poate fi mai mare, decât 10—20, respective 30 cm. Lungimea poate fi și de 35 cm., dar atunci în grosime nu poate fi decât 5 cm., în lățime 15 cm. Epistolele în formă de suluri pot fi cel mult de 15 cm. de groase și 30 cm. lungi.

Este oprit a trimite în epistolă bani sau alte prețioase.

Epistole recomandate. Taxa de recomandare, pe lângă taxa de mai sus, este de 10 fil. pentru epistolele loco; iar pentru cele trimise în provincă: 25 fileri.

Epistole expres. Pentru epistolele expres se plătește taxa separată, de 30 fileri.

Epistole eu rambursă (utánvétel) pot fi îngreunate până la suma de 1000 cor. Taxa de francare e aceeași ca la epistolele recomandate cu aceeași destinațiune.

Tipăriturile sub legături sunt a se francă îndată la expedare.

Taxa până la greutatea de	10 grm. = 2 fil.
„ „ „ „ dela 10 — 50	„ = 5 „
„ „ „ „ „ 50 — 150	„ = 5 „
„ „ „ „ „ 150 — 250	„ = 10 „
„ „ „ „ „ 250 — 500	„ = 20 „
„ „ „ „ „ 500 — 1000	„ = 30 „

Tipăriturile se pot expeda expres sau și cu retur-recipisă.

Probe de marfă (cereale, postavuri etc.) Greutatea epistolelor, prin cari se expedează vre-o probă de marfă, poate fi de cel mult 350 grame. Estenziunea epistolei poate fi de 13—23, respective 30 cm. de lungă și 15 cm. de groasă. Taxa de francare trebuie plătită înainte și e până la 50 grame, 3 fileri, dela 50—250 grame, 10 fileri, dela 250—350 grame, 20 fileri se pot expeda recomandat, expres sau cu retur-recipisă.

Mandate postale (posta-utalvány) Blancheta pentru mandate postale (bucata doi fileri) trebuie întregită curat, fără coregeri și exclusiv cu cerneală. Cu mandat postal se pot expeda cel mult 1000 cor. Taxa de francare a mandatului e a se lipi în mărci pe blancheta respectivă.

Taxa până la	20 cor. = 10 fil.
„ dela 20 — 100	„ = 20 „
„ „ 100 — 300	„ = 40 „
„ „ 300 — 600	„ = 60 „
„ „ 600 — 1000	„ = 100 „

Mandate se pot expeda expres sau și cu recipisă-retur.

Mandate telegrafice. Cu mandat telegrafic se pot expeda cel mult 100 coroane. Peste taxa prescrisă pentru mandate mai trebuie solvită taxa telegrafică și 30 fileri taxa de expres.

Epistole cu bani. Greutatea epistolei cu bani poate fi până la 250 grame, peste aceasta greutate epistolele cu bani se expediază cu coală de transport (szállító-levél).

Pentru pachetul scrisorilor cu bani au să se folosească cuverte de postă. Scrisori cu bani se pot expeda și deschise (pentru numărat), solvind taxa odată și jumătate. La scrisori predate deschise garantează posta pentru conținut,

la celelalte pentru imanuarea cu sigilele și învâlișul nevătămat. Cu monete, etc., nu-i ertat a sigilă.

În taxa de transport a scrisorilor cu bani să solvește porto de valoare și greutate și anume porto de greutate până la distanța de 8 km.: 24 fil., peste aceasta distanță 48 fil. Porto de valoare până la 100 cor., 6 fil., dela 100—600 cor. 11 fil., iar mai departe după tabela următoare:

Porto de valoare.

Valoarea	Taxa în fileri	Valoarea	Taxa în fileri
dela 600—900 cor.	18	dela 6000—6300 cor.	126
" 900—1200 "	24	" 6300—6600 "	132
" 1200—1500 "	30	" 6600—6900 "	138
" 1500—1800 "	36	" 6900—7200 "	144
" 1800—2100 "	42	" 7200—7500 "	150
" 2100—2400 "	48	" 7500—7800 "	156
" 2400—2700 "	54	" 7800—8100 "	162
" 2700—3000 "	60	" 8100—8400 "	168
" 3000—3300 "	66	" 8400—8700 "	174
" 3300—3600 "	72	" 8700—9000 "	180
" 3600—3900 "	78	" 9000—9300 "	186
" 3900—4200 "	84	" 9300—9600 "	192
" 4200—4500 "	90	" 9600—9900 "	198
" 4500—4800 "	96	" 9900—10200 "	204
" 4800—5100 "	102	" 10200—10500 "	210
" 5100—5400 "	108	" 10500—10800 "	216
" 5400—5700 "	114	" 10800—11100 "	222
" 5700—6000 "	120	" 11100—11500 "	228

Și așa mai departe, tot la 300 cor. cu 6 fileri mai mult.

Pachete.

Greutatea pachetului poate fi până la 50 kgr. Adresa trebuie scrie scrisă pe învâliș.

Taxa de transport: a) porto de greutate și dacă e indicată valoarea: b) porto de valoare.

Porto de greutate, pentru pachetele până la greutate de 5 kgr., și până la distanță de 75 klm.: 30 fil., peste această distanță 60 fileri.

Tabela pentru porto de greutate.

Pentru pachete mai grele de 5 kilograme.

pachetul în klgrame	pentru distanța în kilometri calculați dela locul esped.					
	75	75—150	150—375	375—750	750—1125	peste 1125
	fil.	fil.	fil.	fil.	fil.	fil.
5—6	36	72	84	96	108	120
6—7	42	84	108	132	156	180
7—8	48	96	132	168	204	240
8—9	54	108	156	204	252	300
9—10	60	120	180	240	300	360
10—11	66	132	204	276	348	420
11—12	72	144	228	312	396	480
12—13	78	156	252	248	444	540
13—14	84	168	276	384	492	600
14—15	90	180	300	420	540	660
15—16	96	194	324	456	588	720
16—17	102	204	348	492	636	780
17—18	108	216	372	528	684	840
și mai departe de fieștecare klgram.	6	12	24	36	48	60

Pentru pachete voluntinoase e a se plăti odată și jumătate tacsă acestor posiții.

Porto de valoare și pentru pachete e același ca al epistolelor cu bani.

Pachete cu rambursă. (Utánvétel). Cu rambursă se pot expedă pachetele până la suma de 1000 cor. Taxa: Pe lângă porto de greutate și valoare până la suma de 48 cor., plus 24 fileri drept porto de rambursă, peste aceasta sumă după fieștecare 4 cor., cu 2 fileri mai mult.

2. Comunicația postală cu Austria.

Taxele de francare respective transport în Austria sunt: tot ca și cele specificate sub 1) cu schimbările următoare:

Tipărituri (imprimare):

Taxa până la	50 grame	=	3 fil.
" dela	50—100	" =	5 "
" "	100—250	" =	10 "
" "	250—500	" =	20 "
" "	500—1000	" =	30 "

Probe de marfă. Taxa până la 250 grame, 10 fileri, dela 250—350 grame, 20 fileri. Pentru pachete porto de greutate până la 5 kgr., pentru distanță de 75 km., 30 fil., peste aceasta distanță 60 fileri. Costul transportului e deci același ca în patrie.

3. Comunicația postală cu străinătatea.

Taxele de transport în străinătate se pot ști din tarifele postale, aflătoare la toate oficiile postale.

4. Taxa telegramelor.

a) Loco: până la 20 cuvinte 40 fil., de aici în sus pentru tot cuvântul alți 2 fileri.

b) În patrie, Austria, Bosnia-Herțegovina, Serbia și Germania: până la 10 cuvinte 60 fileri; de aici în sus pentru tot cuvântul alți 6 fileri.

c) În străinătate: Taxa fundamentală 60 fil., taxa de cuvânt e după cum arată tabela următoare:

Țara	de cuvânt fil.	Țara	de cuvânt fil.	Țara	de cuvânt fil.
Belgia	22	Luxenburg	25	Rusia	28
Bulgaria	18	Malta	39	Spania	30
Corsica	20	Montenegro	13	Șvițera	12
Danemarca	25	Marea-Brita-		Sârbia	7
Franța	20	nie	28	Șvedia	26
Gibraltar	34	Norvegia	33	Turcia	32
Grecia	28	Olanda	20		
Germania	7	Portugalia	34		
Italia	12	România	10		

Taxa de cuvânt e a se adauge de atâtea ori la taxa fundamentală, câte cuvinte sunt.

6. Cassa de păstrare reg. ung.

Depuneri se primesc la oricare oficiu poștal dela 1 cor. până la 4000 cor. cu interese de 3⁰/₀. Sume mai mici se adună prin lipirea de marce poștale pe table de depuneri postali. Fiecare deponent poate avea numai un libel de depunere. Depunerile de păstrare nu se pot zălogi.

7. Timbre și taxe.

Contracte de cumpărare sau vânzare: de fiecare coală timbru de 1 coroană.

Rugări pentru licitare 2 coroane.

Concesii de transcriere de fiecare coală 1 coroană.

Intăbularea firmei comerciale 20 coroane.

Suspendările prin judecător 72 fileri de coală, fără jude 1 coroană.

Rugări de împământenire de fiecare coală, 2 cor.

Protocol în afaceri procesuale 1 cor. Sub 100 cor. 40 fileri, protocol de licitație 72 fileri, sub 100 cor. 24 fileri.

Rugări de agrățiare 2 coroane.

Copii oficioase judecătorești sub 100 cor. 5 fileri, peste 100 coroane 71 fileri, extradate de alte oficii 1 cor. Copii oficios întărite prin jude sub 100 cor. — 1 cor., peste 100 cor. — 2 cor., de alte oficii 2 cor., de fiecare coală. Copii despre documente întărite simplu de oficiul competent 1 cor.

Acluze de fiecare coală 30 fileri sub 100 cor. 20 fil.

Contracte de moștenire de coală 1 cor.

Conturi sub 100 coroane — 2 fileri, peste 100 cor. 10 fileri.

Contract de ucenici de fiecare coală 1 cor.

Protestarea cambiilor făcută prin notar public, sau notarul cambial, de coala primă 1 cor., făcută prin judecătorie sub 400 cor. — 4 cor., peste 400 cor. — 6 cor.

Sentințe Art. de lege XXVI din 1894.

Dela	1 coroană, până la	100 coroane	2 coroane.
"	100 coroane,	" " 400	" 4 "
"	400	" " 1000	" 10 "
"	1000	" " 1600	" 16 "
"	1600	" " 2000	" 20 "
"	2000	" " 5000	" 200 "
Tot la 200 coroane câte 2 coroane mai mult.			

Rugări către oficii și autorități taxă de timbru este 1 coroană, de cumva nu este stabilită o altă taxă.

Petiții la judecătorii în treburi procesuale de 1 coroană, dacă valoarea obiectului de proces e mai mică de 100 cor. 40 fileri, afară de afaceri procesuali (de pildă în afaceri succesionale) 72 fileri, resp. la valoarea sub 100 cor. 24 fil; în treburi ale cărții funduare după valoarea dreptului de intabulare ori ștergere până la 100 cor. 72 fil; până la 200 cor. — 1 cor. 50 fil.; peste 200 cor. — 3 cor. La petiții pentru petrecerea dreptului ipotecar în cartea funduară mai este de a se lipi în timbru pe petiție taxa de intabulație în sumă de $\frac{6}{10}$ procente din pretensiunea de asigurat. Petiții către judecătorii comunale 24 fileri. Petiții în afaceri criminale sunt scutite de timbru. Rugări pentru protocolarea ori schimbarea unei firme neguțătorești 20 cor. pentru trecerea (în registru) unui procurist la societăți, a unui semnător de firmă câte 10 cor. Recursuri împotriva sentințelor, asemenea cu taxele pentru sentințe. Recurse în cazuri procesuale până la 100 cor., — 2 cor. și peste 100 cor., 4 cor., Recurse contra decisiunii întăritoare taxă dublă.

Petiții pentru mandat de solvire. Până la 40 coroane. 64 fileri; până la 1000 cor. 80 fileri; până la 500 cor. 3 cor., până la 1000 cor. 4 cor. Contraziceri pe fila de inmanuare sunt scutite de timbru; făcută pe altă cale până la 40 cor. 24 fil.; până la 100 cor. 40 fil.; și peste 100 cor. 1 cor.

Alte petiții. Arătări de industrie din orașe cu peste 50,000 locuitori 8 coroane, cu dela 100,000 locuitori 4 cor. în alte locuri 3 cor.

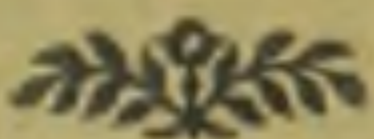
Rugări de concesiuni pentru muzică, dans, circus, prelungirea oarelor de închidere, etc. 2 cor. Dacă reprezentațiunea se dă pentru scopuri filantropice, ori dacă taxa de intrare nu trece peste 40 fil. Până la 1 cor., taxă de intrare timbrul face 3 cor., până la 2 cor. 6 cor., până la 4 cor. 12 cor., până la 6 cor. 16 cor., până la 8 cor. 24 cor., până la 10 cor. 30 cor., peste 10 cor. taxa de intrare: 40 coroane.

Rugări pentru licențe de vânzare 2 coroane.

Rugări împotriva decisiunilor oficiilor de dare către direcțiunile financiare sunt scutite de timbru. Altmintrelea până la valoare de 100 cor. 32 fil. peste: 72 fileri.

Rekursuri de altă natură 2 coroane, împotriva a două decisiuni conglăsuitoare 4 cor.

Petiții scutite de taxe. Rugări pentru milă etc. — Rugări însoțite cu atestat de paupertate, pentru stipendii ori scutire de didactru — mai departe pentru punerea în post al unui reprezentant al săracilor și scutire de timbru în afaceri procesuale. — *Petiții în afaceri curat publice.* — *Petițiile tutorilor către autoritatea de curatelă.* — *Petiții în afaceri militare* (cu excepțiunea petițiilor pentru favoruri personale).

SCALA TIMBREI O R.

Scala I.		Scala II.		Scala III.	
pană la 150 cor.	cor. fil.	pană la 40 cor.	cor. fil.	pană la 20 cor.	cor. fil.
peste 150	—	peste 40	—	peste 20	—
300	20	80	14	40	14
600	40	120	26	60	26
900	60	200	38	100	38
1200	80	400	64	200	64
1500	100	600	88	300	88
1800	120	800	112	400	112
2100	140	1600	150	600	150
2400	160	2400	200	800	200
2700	180	3200	260	1200	260
3000	200	4000	340	1600	340
6000	400	4800	450	2000	450
9000	600	6400	640	2400	640
12000	800	8000	880	3200	880
15000	1000	9600	1120	4000	1120
18000	1200	11200	1440	4800	1440
21000	1400	12800	1800	5600	1800
24000	1600	14400	2240	6400	2240
27000	1800	16000	2720	7200	2720
30000	2000		3200	8000	3200

NOTA. Scala I. Pentru cambii, asigurațiunile dela neguțatori, obligațiunile pentru imprumuturi dela casse pe 3 luni. — Scala II. Pentru contracte, cvitanțe, obligațiuni și toate celelalte documente, ce nu aparțin după dispozițiunile speciale la scala III. — Scala III. Pentru chestiuni de mobile, contracte de cumpărare și vânzare și de schimb, etc.

PARTEA LITERARĂ

Basarabia.

*Un secol și-a robît arcanul
În mersul lui neîtrerupt,
De cînd din plaiul României
O mîna vitrigă a rupt
Trupul mezinei ei iubită
Și l'a încins cu vistavoi
Ca s'o doboare... Se înșală!
Rămas-a sufletul în noi!*

*Căci nu-i perdut pentru vecie
Din crugul lui nici un pămînt,
Cât îl mai leagă încă duhul
Și al mamei neuitat cuvînt.
Isvoditorul de noroace
În umbra vremii nu se lasă
Se svîrcolește în tăcere
Pîn' rupe jugul, ce-l apasă.*

Și-atunci s'abate cu putere
 Spre cugetele tuturor,
 Ațată voile sleite
 Și'leagă rănile ce dor.
 Să fim cu toții trezi și limpezi!
 Voi frați iubiți de peste Prut,
 Să vă țineți limba străbună
 Să nu vă 'nfiorați de knut!

Căci nici nu știm înalta voie —
 Care a schimbat spini în flori
 Și care pe Român purtat-a
 Prin umbre adânci și falnici sori —
 Cum va schimba Prutu'n cărare
 Și knutu 'n fluer fericit
 Să cânte doina înfrățirei
 În crîngul țării re'ntregit

Riria.

Frumoasă, sfântă poezie...

Frumoasă, sfânta poezie
 Ce-ai fost uncu-mi Dumnezeu,
 Pe dulcea ta zădărnicie
 Cât preț a pus sufletul meu.

Cât îmi părea că sunt de mare,
 Că idol eu mi te-am ales,
 Cu ce avânt și adorare
 Prin os adusu ți-am ades.

*Adânca mea cucernicie
De mitul tău când s'a legat,
Pe dulcea ta zădărnicie
Sufletu-mi jertfă ți l'a dat.*

Veronica Micle.

Adorare.

*Avem și noi pe culme o laviță sub tei....
Durerile vieții n'ajung în umbra ei.
Acolo cu nădejdea că poate n'ai murit...
Aștept îngenunchiată al lunii răsărit,
Să-mi lumineze drumul din margine de lac,
Când peste văi, pe dealuri și 'n codri toate tac.*

*Te simt că-mi ești aproape și mâna mea o pun
Pe tâmpla ta ferbinte. Apleacă-te să-ți spun
Ce dor 'mi-era de tine, de toată firea ta...
Îmi tremură genunchii, și 'n loc de-a mi-i pleca
Eu mă ridic spre tine în vecinicul avânt,
Ce leagă trup de suflet și cerul de pământ.*

*Te mângâi lin pe frunte și ochii ți-i sărut...
Și de-am pierdut o vatră... nimica n'am pierdut...
Zimbești și-mi spui nimicuri, eu tremur și te-ascult ;
De nu ți-am fost iubită — ți-am fost poate mai mult.*

Maria Cunțan.

Călugărița.

*La mica ferestruce cu gratii dela schit
Stă maica și privește al luncii răsărit. —
E liniște pe munte și-i pace peste văi,
Și boabe mari de lacrimi lucesc în ochii săi.*

*Să vede copiliță, cu bucle aurii,
Jucându-se 'n țărână cu cete de copii.
Și albă stă 'naintea-i, sub nucul cel plecat
Căsuța părintească din margine de sat.*

*Apoi să vede fată, cu mândre flori în păr
Stând singură cu dragul în umbra unui măr.
Cad frunzele 'n grădină; ei vorbe dulci își spun,
Și nunta e să fie în ziua de Crăciun.*

*Și iar să vede 'n urmă, la poarta lor în prag,
Plângând îndurerată pe umărul lui drag.
Ș'o lasă, și se duce cu murgul lui apoi
Că țara își chemasă voinicii la război.*

*Iar când pe-o zi noroasă de iarnă a sosit
Răvaș ce-i da de veste că dragul i-a murit
Să vede ocolită de bunii ei părinți
Plângând toți trei la vatră cu lacrime ferbinți.*

*În urmă, într'o toamnă, așa cam pe la strâns,
Bătrânul ei părinte rugându-se s'a strâns;
Căzù în scurtă vreme măicuța ei la pat
Și pân' să treacă anul și dânsa i-a urmat.*

*Mai vede, cum sub glie în deal i-a pus apoi
Spre veșnică odihnă alături pe-amândoi
Iar ea lăsând căsuța și satul liniștit
Urcat-a cărărușa ce duce cătră schit.*

Și stă la ferestruie privind cu gândul dus
 Cum luna printre stele să 'nalță tot mai sus. —
 E liniște pe munte și-i pace peste văi
 Și boabe mari de lacrimi să scurg din ochii săi.

E. Pitiș.

Cântec.

Cine-ar fi văzut frumosul
 Cerului senin de vară,
 Dacă n'ar fi fost seninul
 Din privirea de fecioară? —

Cine-ar fi cântat slăvire
 Îngerilor prea-curați,
 Dacă n'ar fi neprihana
 Din obraji nevinovați? —

Și fără trandafiriul
 Obrăjorilor frumoși —
 Cine-ar fi știut vre-odată
 Trandafirii de sunt roși? —

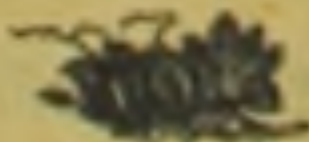
Elena Farago.

Floarea 'n câmp...

Floarea 'n câmp când veștezește,
 Alta 'n locu-i înflorește;
 Dar în peptul omenesc
 Florile când vestezesc,
 Cade roua înzădar
 Alte 'n loc numai răsar.

Matilda Cugler-Poni.

Arieș cu unda creață...

*Arieș cu unda creață
Craiul basmelor din crâng,
Tu mi-ai spus mie-o poveste
Care m'a făcut să plâng,
Căci povestea e duioasă,
Și povestea e așa:
Ci-c'un neam avu un rege
Care lumea ștăpânea...*

*Și-a venit potop și ură
Neamul greu l-a asuprit,
Iar pe rege greul vieții,
Și durerea l-a zdrobit...*

*Răuleț cu unda creață
Craiul basmelor din crâng
Spune lumii ca se știe
Neamul pentru care plâng.*

Maria Cioban.

Binele se cucerește și nu se cerșește.

Într'o zi a lunii Ini Prier erà timpul foarte frumos. Și frumuseța aceasta a crescut cu însemnătatea acelei zile: erà Sânjorzu, când feciorii, după datină străbună, udau fetele, iar »păpăruga« umblă din casă în casă, întru pomenirea vremilor din bătrâni. Aici un strigăt de femeie, asupra căreia deșertară flăcării vre-o câteva vedre de apă rece; iar de altă parte o ceată de țigani, umblând cu »păparuga«, strigau, cât fi luà gura:

*Păpărugă — rugă!
Vino de ne udă
Cu găleata — leata
Peste toată ceata,*

*Să ploaie ploile,
Să crească grânele:
Spicu — cât cuțitu,
Rodu — umplă podu!*

Și sgomotul acesta se ținea lanț până la amiazi. Iar după frusul clopotului, toate intrau în ogașul vechiu: fetele și feciorii se gătau de joc, iar bărbații, după datină, se adunau în colțul uliții, vorbind și povestind despre întâmplările săptămânii. Iar de data asta au vorbit mai mult despre întâmplările acelei zile. Unii ziceau, că datina udării n'ar fi tocmai potrivită. Nu numai că se ruinează hainele, adăugau ei, dar cei udați se espun ușor și răcelii. Alții susțineau, că părăsirea datinii, ar aduce cu sine și o mare nefericire: seceta ar pustii toate sămănăturile și foametea ar bate la ușă. Astfel adunarea se împărți în două tabere: pentru și contra datinii. Cărturarii ziceau, că udatul n'are nici o putere asupra ploilor. Nu strigătul »papărugii«, dar nici udatul fetelor nu pot atrage darul și binecuvântarea Celui de sus, cât timp păcatele oamenilor sunt atât de grele — zise Ioan Spătar, care până aci nu spuse nici măcar un cuvântel. Nu — zise cu glas mai apăsător — pentrucă înaintea lui Dumnezeu sunt hotărîtoare faptele omului și nu semnele pe dinafară! Să nu credeți, oameni buni, că e destul a ținea datina cutare, ori postul cutare, ba nu e destul a merge chiar și la biserică, dacă faptele noastre sunt în potriua învățăturilor și porucilor dumnezești. »Credința, fără fapte, este moartă« — zice Sfânta Scriptură. Numai faptele omului sunt hotărîtoare înaintea lui Dumnezeu. Fără aceste fapte, credința omului se clatină și nu poate aduce cu sine milostenia și binecuvântarea Tatălui ceresc. Durere însă, că mulțimea oamenilor lucră deaptoarsele: pun mai mare samă pe semnele din afară, ca pe săvârșirea faptelor bune. La biserică

merg, nu ca să se ispășească de păcate prin umilință și rugăciune, ci mai mult pentru a-și arăta podoaba hainelor și de multe ori a grăi de rău pe semenii lor. Tot fapte, pe care Dumnezeu le urăște și pedepsește.

„Adă-ți aminte de ziua Duminecii, ca s'o sfințești pe ea“ — poruncește Dumnezeu. »S'o sfințești pe ea«? Dar cum s'o sfințești? Să mergem la biserică, ca să-ni arătăm podoaba trupului prin mulțimea hainelor? Ori să șoptim unul altuia, grăind de rău pe deaproapele nostru? Ori să mergem în zi de Duminecă la joc și petreceri? Așa se sfințește ziua Domnului? În chipul acesta, în loc de sfințenie, necinstim ziua Duminecii. Sfințenia se sevârșește prin smerenie, prin ajutorarea celor lipsiți, a cercetă pe cei morboși, a mângăia pe cei năcăjiți și a îndreptă pe cei rătăciți. Acestea sunt căile, cari duc la sfințenia Duminecii. Ceice altcum lucră, apucă pe cale greșită, pe calea răului, pe calea neștiinții binelui!

— Multe nu știm noi, vecine Iovule, zise Ghiță lui Ciolac.

— De aceea și mergem noi mersul racului. Toate popoarele ni dau pe delaturi și noi, cari am fost odinioară cei dintâiu, am ajuns de batjocura și în mare parte slugile lor. Neamțul abunăoară a venit cu o mulțime de ani înapoia noastră, pentru aceea nu noi, ci ei sunt cei dintâiu; ei sunt stăpâni peste averile moșilor și strămoșilor noștri. Sunt stăpâni, pentrucă noi ne făloșim cu cercetarea birturilor și cu înbrăcăminte scumpă, iar Neamțul se folosește cu pământul său, cu caii și olatele lui. Nemțoaica rămă cu nasul în pământ, să facă banul, și nu ca să se înpodobească cu haine sclipitoare, ci ca să-și înmulțască avutul său. Și cu nemțoaica și neamțul. Amândoi lucră din greu, pentru îmbogățirea lor. Și stăpâniți de acest gând, nu numai că lucră, dar mai pe sus de toate *cruță*, ce au câștigat. De aici și înaintarea lor, văzînd cu ochii.

Ce fac ai noștrii? O fată la casă însamnează, ca și când ai arde odată. Tot ce câștigă ai săi, se pune pe ea, dacă se ajunge; iar dacă nu, acolo e banca! Pentrucă hainele îs mai pe sus de toate! Că ușa dela uliță primejduiește viața omului, celuice ce intră prin ea, pentru slăbia ei, nu cumpenește. Asemenea nu hotărește nici coarnele casei, cari se vâd din depărtare, ca coastele unei țoape de cal, care abia stă pe picioarele lui slăbite și se clătină la cea mai mică mișcare de vânt. Nemțoaica, îmbrăcată simplu, locuiește în castel; iar româncă, împodobită cu tot felul de haine scumpe, locuiește într'o colibă smerită.

— Trist lucru, vecine Iovule!

— Nu numai trist, dar și rușinos. Românu, ca cel mai vechiu moștean pe acestea locuri, să ajungă supusul străinului, sluga lui! Ori nu e rușinos, că românu să ducă merindea lui Franții, călcând în urmele lui? Și pentruce nu Franții slugă la românu? Că doară el a stăpânit întâiu acest pământ!

— Pentrucă-i prost, vecine!

— Eu n'o pot zice întocmai. Susțin chiar, că românu e mai deștept la fire. Scăderea o aflu numai în modul lui de gândire. Până când neamțul își ține de cea mai mare virtute, a câștigă avere, până atunci românu se mulțamește cu câștigul de azi pe mâne. Neamțul își află fericirea în bogăție și de aceea o caută neîncetat.

— Ba e prost românu, vecine Iovule! Au n'ai văzut la alegerile din toamnă?

— Să nu crezi, vecine Ghiță, că neamțul e mai priceput în treburi deldeștea. Te înșeli, vecine. În treburi de aștea neamțul e cu mult mai pe jos, ca românu. Prin aceasta nu voiu să zic, ca românu ar fi tocmai deajuns. Nu de loc. Suntem departe de bine, ca cerul de pământ. Aceasta o adeverește chiar și alegerea din satul vârarilor, despre care făcuși pomenire. Să nu crezi, că am uitat rușinea aceea.

Nu numai că n'am uitat-o, dar decâteori îmi aduc aminte, mi se suie sângele în cap. Căci să te duci singur cu capul în zancă, ori să-ți tai creanga sub picioare, asta-i prea mult!

— N'au căpetenii, cari să-i cârmuiască, vecine!

— Dar n'au! De avut au ei, dar îmi pare, că nu-i prea cârmuiesc bine. Turma o conduc pe locuri umede; unde se călbăzește.

— Sermanii oameni! Ei o să tragă scurta pentru slăbiciunea altora!

— De bună seamă! De cât că aceasta slăbiciune nu e spre răul, ci spre binele celorce sunt stăpâniți de aceasta slăbiciune; ce fac ei, fac spre binele și ușurarea lor. Poporul însă trage scurta; el are să sufere. De aceea trebuie să-și deie samă de tot pașul, ce-l face.

— Nu te înțeleg, vecine Iovule!

— Nu mă înțelegi? Ei bine, îți voi spune, ca să mă înțelegi.

Ne-am plâns și ne plângem de năcazurile și nedreptățile, ce le îndurăm.

— Asta nu-i numai plângere, vecine Iovule, ci e curatul adevăr!

— Așa am înțeles și eu. Plângerea noastră e foarte îndreptățită, pentru că nedreptate ni se face. Nu însă e îndreptățită plângerea, când e vorba și de delăturarea răului. În acest caz plângerea ori bocirea e o slăbiune, o rușine chiar. Virtute e, a căuta căile, cari duc la delăturarea răului, ce ne apăsă.

— Mare vorbă, vecine Iovule!

— Cam mare, dar nimic nu e cu neputință. Și nu mai ales când e vorba de năcazurile noastre. Căci ce se cere dela noi, ca să ajungem binele, de care vorbim? Nimic, de cât să ne folosim de toate drepturile, ce ni le-a dat țara în schimb, pentru jertfele, ce le aducem și noi la susținerea ei. Dacă vom bate aceste căi, binele trebuie să urmeze fără greș.

— Și ce e de făcut, vecine?

— Să ne facem datoria, vecine dragă? Să ne facem datoria și nimic mai mult. La alegeri de membrii la congregație, ori la alegere de deputat dietal să fim la locul nostru. Fiecare alegător să-și dea votul său numai pentru acela, care e român vrednic, despre care știe și e încurat, că va lucra spre binele și folosul, celorce l-au ales.

— Bine zici, vecine Ionule! Mai anul trecut am ajuns și eu, ca Păcală din poveste, la o ședință din congregație din comitatul nostru și mi-a rușit obrazul, iar pumnul mi-s'a făcut măciucă de mânie, când am auzit pe birtașul Roadeberg cum căznia și își bătea joc de bietul român, care l-a ales și trimis acolo cu votul lui!

— De aici se începe nefericirea noastră, vecine Ghiță! Românul nostru nu cumpenește, că pentru cine își dă votul său și nu-și dă seama, că ce rost au alegerile pentru binele și folosul lui. De aici Roadeberg și alții de pănura lui se aleg pentru un ciocan de răchie!

-- Și în urmă își bat jăc de bieții români!

— Își bat joc, dar răul cel mare zace în altă parte, Roadeberg și ceilalți de pănura lui nu se vor mânia cu căpeteniile pentru noi. Au fi doare pe ei de năcazurile noastre? Ori se vor pune rău cu slujbașii pentru noi? Și de unde dragostea asta? Și ce s'ar alege atunci cu birtul lor? Căci fără țuică, își pot lua catrafusele, să se ducă pe aici, colea!

— De i-ar duce Dumnezeu sfântu!

— Bine ar fi, vecine dragă. Decât că aceasta rămâne tot numai o dorință, câtă vreme suferim jugul întunerecului. Până când nu vom ști noi, ce chemare și ce putere au deputații în casa țării, ori membrii aleși la congregație, nu putem vorbi nici despre o alegere potrivită. Căci uită, vecine dragă, membrii din congregație aleg pe toți diregătorii din comitat. Și înțelegi, ce înșamnă aceasta? Înșamnă,

să ai de vițișpan și fibirău oameni cu tragere de inimă pentru binele poporului! Dreptul și puterea e în mâna noastră și atârnă dela noi, să ne bată binele, ori să ne ajungă răul!

— Ce păcat, că românul e prost, vecine Ionule! Deunăzi fusei în Căciulata și m'am întâlnit cu Lie lui Zbârnaică. Socotește, vecine dragă, cu ce mă întâmpină el: eu pe viitor numai votez cu deputatul nostru, pentrucă nu ni-a dat aldămaș la alegerea trecută! Când am auzit vorbele astea, credeam, că se creapă pământul sub mine!

— N'ai ce te năcăji, vecine Ghiță! Lie Zbârnaică n'a călcat de cându-i pragul școlii. Miră-te însă de aceia, cari se țin cu nasul pe sus, se țin înțelepți, poate prea înțelepți și când e la adecăte, sunt cu mult mai pe jos, ca Lie al nostru. Au nu`i-ai auzit zicând: ce bine ni-a făcut deputatul nostru? Ce dobândă avem, că l-am ales? Cu cât ni-a ușurat dările de până aci? Tot întrebări, fără simbure și fără nici un rost. Întrebări, cari îi dă de gol, că ei sunt niște sfătoși din gură, dar scurți la pricepere. Da, scurți la pricepere, că altcum n'ar vorbi neghiobii de aștia. Avem în dietă cinci deputați de ai noștrii între cei patru sute, câți mai sunt acolo. Ce pot face cinci între patru sute? Că doară și acolo merge treaba la vot, ca și ori unde. Tot ce pot face e, că spun în sfatul țerii și în auzul lumii năcazurile și suferințele noastre. Și apoi n'au văzut și auzit ei, cum deputații noștrii își pun sănătatea și vieța în joc, luând parte la adunările noastre, pentru a-ne deșteptă și lumina? Și apoi pentru acest mare bine, ce ni-l fac ei nouă, noi să-li răsplătim cu hulă? Să poate una ca aceasta? Să poate, că nu noi lor, ci ei noauă să-ne plătească, pentru binele, ce ni-l fac? D'apoi unde s'a mai auzit, ca muncitorul să plătească stăpânului și nu stăpânul muncitorului, pentru lucrul, ce i l-a săvârșit? In loc să-li fim cu recunoștință

Alexandru Ioan Cuza

Primul domn al principatelor române unite. A domnit dela anul 1859—1866, când a fost detronat.

Și-a câștigat merite neperitoare prin desrobirea țărâtimei și secularizarea averilor mănăstirilor închinete grecilor
Națiunea recunoscătoare i-a ridicat o statuă în Iași.

Dela frații noștri din Basarabia.

Dăm în ilustrația de mai sus o parte a cercului amatorilor de teatru din Chișineu, alcătuit de elita românească a Basarabiei.

și mulțămită și să îndemnăm și pe alții, din alte cercuri, să aleagă de deputați oameni cu durere pentru popor, ei s'ar lipsi și de acești puțini, de acest bine, câștigat cu mare trudă.

— Așa-i prostul; el singur își taie creanga de sub picioare!

— Așa-i, vecine dragă. Dar ascultă! Cunoști pe Tănăsie Lungu?

— Cunosc! Șede pe ulița cu Zbârnaică.

— Acela, acela. Mai acum vre-o câțiva ani a fost alegere de deputat. Și ca fost vecin al meu, l-am chemat cu mine la alegere. Și știi, ce mi-a răspuns? Cine are lipsă de mine, să vie cu căruța după mine! Auzit-ai? Să-l ducă cineva cu căruța, ca să-i facă lui bine! Și asta a zis-o cu atâta îngâmfare, încât credeam, că creapă fierea în mine de năcaz.

— Da lasă-l, vecine, focului să-l fie, că de cându-i, tot prost a fost!

— Așa-i! Dar nu uită, vecine Ghiță, că Tănăsie nu e singur; ca el sunt și alții mulți de pânura lui, cari pun pedecă acelora, cari voiesc, să le facă cel mai mare bine.

— Ah, vecine dragă, parecă i-aș suflă după fața pământului! Mai bine fără ei, decât cu ei! Aceștia n'au nici un pic de simț pentru binele obștesc!

— Da, vecine dragă, decât că aceasta nu stă în puterea noastră. Tot ce putem face e, să batem la ușa lor și să le tocăm cât de des la ureche, ca să ne audă și înțeleagă odată; să înțeleagă și să știe, că nu căutând ori făcând răul, putem ajunge la bine. Binele se poate ajunge numai pe căi drepte și cu lăpădare de sine. Și încă una; binele nu vine după om; el se caută și de multeori trebuie chiar cucerit! Iar cucerirea lui nu se face, umblând pe căi rătăcite, Celce apucă pe aceste căi, a făcut pasul cel mai greșit în viața lui!

Iuliu Groșorean.

Cuza Todă.

*Văzutu-te-am în pace suind scara măririi
Și 'n pace luând calea augustă-a nemuririi,
O! scump amice, Domn mare, o! nume cu splendoare
Sădit pe miriade de libere ogoare!*

*O clipă apărut-ai în plaiul vecinicii
Și veșnice mari fapte lăsat-ai României,
Năltând din părăsire antica-i demnitate
Prin magica Unire și sacra Libertate.*

*Ca norul plin de mană, ce trece și revarsă
O ploae roditoare pe brazda, care-i arsă,
Și, stând apoi de-o parte, în urma lui privește,
Cum brazda se deschide și câmpul înflorește,*

*Așa și tu din ceruri ai dulcea mângăere,
Să vezi a țerii tale frumoasă re'nviere,
Tu, ce-ai stârpit cu scepstrul, unealtă de rodire,
Din suflete și câmpuri sămânța de șerbire,*

*Acum te odihnește, gustând eterna pace
În taina măiestoasă a morții, care tace,
Lăsând o lume 'ntreagă la Tine să gândească
Ș'a ta legendă, Cuza! cu fală s'o rostească...*

*Sunt nume destinate, ca numele tău mare,
Să stee neclintite pe-a timpului hotare
Și vecinic să răspândă o falnică lumină
Pe seculii, ce 'n umbră, trecând, îi se închină.*

V. Alexandri.

Să ne ajutăm înși-ne.

E zi de sărbătoare. Abia un ceas după amiază, și ulițele din satul Făloșeni și începură a fi deșteptate din liniștea, ce abia li-o răgăzuse timpul prânzului. Puncte, unele mai alburii, altele mai negrii, și iarăș, altele mai roșii, încep, să bălțeze întinsul acelor ulițe. Feciorii și fetele, — mai ales ele — gătite ca de foc, ies la stradă. Se întâmpină cu câte un „bun întâlnit“ apoi glumesc vesel, râd și-si petrec de parcă gândurile și grijile nici nu sunt lăsate pentru ei. Mai așteaptă și pe celelalte fete, cari vin de dincolo, apoi cu toatele și cu toții pleacă în sus — s'apropie vremea jocului.

Pe drum glumesc mai departe. Feciorii pritesc fetelor, amenințându-le cu degetul, să nu-i facă de rușine, respingându-i când le va cere la joc. În ascunsul gândului lor însă, aproape fiecare își are aleasa inimii sale, și sunt sigur, că în aceste momente, fiecare visează de fericirea, ce va gusta-o, când va da Dumnezeu, s'o aibă de soție.

Nici gândul fetelor însă nu poate să fie altul în aceleași momente. Și în internul lor se urzesc asemenea planuri.

Ciudat! Sunt aproape sigur, că feciorul nici n'a șoptit nimica fetei, și aceea și știe tot, ce se petrece în sufletul acestuia. E de bună seamă și aci telegrafia fără de sârmă, de care se tot aude dela un timp încoaci, căci altmintrelea cum se poate, ca gândurile cuivă să se transmită celuilalt, fără a fi comunicate cu gura, ori în ceva chip! Iată tocmai acum Mitruț caută cu privirea-i după a Floriții. N'a vorbit în vieța lui cu această bălioară, fără iacă numai așa, când sunt mai mulți la olaltă. Nu știu însă ce-i cu el, mai ales dela o vreme încoaci. Simțește o deosebită atragere cătră ea. O vede mereu înaintea sa, în gând, în vis, ba și pe drum, când

merge, parcă tot o zărește înaintea ochilor. Și-a pus de-atâtea ori în gând, să-i spună, când o mai întâlnește, că fără de ea, simțește, că nu mai poate, să fie. Nici într'un rând însă n'a avut destul curaj, ca să facă acest lucru. O luptă se întâmplă acum iarăși în celea din lăuntru ale lui Mitruț, o frământare mare, căci nu mai poate rezista atragerii, ce o are către această ființă ademenitoare. În sfârșit iată-l obsearvă și ea. Privirile lor se 'ntâlnesc. Câteva scântei se încrucișează prin aer între ochii lor, și apoi ea-și pleacă genele. A înțales totul...

Mamele, cari până aci din porțiță își petrecură cu ochii ficiorii și fetele, se gătesc acum și ele, apoi se chiamă unele pe altele la joc, să vadă cum și cu cine joacă și-și petrec ai lor. Bărbații? — Nu știu nici ei ce să facă: ședeà-or, să bată cărțile în gura uliții, ori vor merge și ei către joc, mai la vr'un păhar de bere, mai la vr'o minciună, și așa — să petreacă ziua.

*

La cârciuma (birtul) din mijlocul satului, mereu s'adună tinerii și tinerile, cuprinzând tot mai mult locul din față, care e anumit pentru joc. În marea de soare, revărsată pe întinsul pământului, îmbrăcămintea cea scumpă a fetelor schimbă sutele de colori atât de viu și aprins, de gândești, că toate ard. Sunt și făloase fetele din acest sat, dar, numai la dreptul vorbind, sunt și frumoase peste măsură. Privește numai la Săvetuța, fata lui Mitru Slabului, gândești că are chip de înger. Cum se uită de frumos! Parcă te soarbe cu ochii. Dar gurița! Ce sărutare dulce ai putea lua de pe buzele ei! Uită, parcă-'s niște cireșe coapte. Și nasul, cât e de regulat; și fața toată. Ce stat frumos are! Gândești, că drept ea se trage dela zinele celea de prin povești, cari cu frumusețea lor fermecau, încremenindu-i pe loc, pe toți câți treceau pe acolo și le vedeau.

Să nu fiți însă de credința, că Săvetuța poate nici nu-și da seama cât e de frumoasă. O știe ea prea bine. Și tocmai pentru aceea, ca să fie și mai fermecătoare, își și dă toată truda, să se îmbrace, cum nu se mai îmbracă nici una. Uită, ce bine îi șade rochia aceea de mătasă! Schimbă colori, măi dragul meu, și șișoarcă de gândești, că toată-i numai de spumă. Și ce cot scump are după cap! Dar latul dinainte, că doară e cusut tot numai cu aur de cel bun. Mari scumpeturi pe ea! Numai talerii dela gât — doară sunt până 'n 30 — ajung peste o sută de coroane.

Num'apoi și joacă frumos! Și ușor. Se învârte, de acuş nu se mai vede; par'că-i numa nălucă. Dar nici flăcăul ce-o are în mâni, nu se lasă mai pe jos. Ce pereche potrivită! Uită, el are cizme de box în picioare. Și zobonul (vesta), trebuie să fie tare scump; e cusut iarăş tot numai cu aur de cel bun.

Și perechea cealaltă de lângă ei e bine aleasă. Oare a cui să fie fata aceea? Are mănuși pe mâni. Ce ochi frumoși are și ea! Nici mura câmpului doară nu e mai neagră. Și părul! Și cu toate astea, ce față albă are. — Au ce au oamenii din satul ăsta, căci fetele și feciorii, gândești că toți sunt aleși după sprânceană. Nu numai ei, ci și nevestele, și ceialalți oameni însurați, toți sunt, cari de cari mai frumoși, mai chipeși. Nu înzădar e satul ăsta Făloșeni, căci și frumoși, dar și făloși sunt toți din el, până și copii cei mici și fetele.

*

Făloșenii e un sat situat la poalele dealurilor, într'un loc binecuvântat de Dumnezeu. În spre meazăzi-apus se deschide câmpul cel mănos de bucate, iar spre meazănoapte și răsărit se întinde podgoria cu viile cele vestite. În tot anul se espedează din hotarul acestui sat atât bucate, cât și vin, cu miile de măji și de hecto. Mi-se pare însă, că tocmai

aceste bunătăți au făcut, să fie locuitorii acestui sat așa de făloși. Grozav îs de ambițioși și de încrezuți. Duc o vieată de totului ușoratică. Afară de luxul cel nemaipomenit în haine, atât la femei, cât și la bărbați, se întinde tot mai tare și luxul în mâncări și beuturi. Nevestele Făloșenilor știu găti tot felul de mâncări scumpe, ca și oricare doamnă. Să vezi numai ce plăcinte și aluate, torte și mai nu știu ce gătesc ele, de par'că acuma-s aduse chiar dela cofetărie. Bărbații iarăș, nici nu se mulțănesc mai mult cu rachiu și cu vin. Berea e acum la rând, la care petrec zile întregi, ba și nopți de-arândul. Ce să-i faci! Lumea se civilizează, adecă devine din ce în ce tot mai „hiștoreață.“

*

Pe banca dinaintea școlii stau vre-o câțiva oameni mai în vârstă. Deși nu departe de joc — stau tocmai în locul, de unde se poate vedea jocul mai bine, în toată frumuseța lui — totuș, petrecerea atât de animată a tinerilor, pe ei nu-i mișcă de loc. Dimpotrivă, par'că anume s'au pus acolo, în preajma jocului, numai spre a băgă de vină, să critice, cum se zice, căci din când în când se văd arătând spre joc și clătinând din cap. Ce-or fi având ei oare cu jocul, de nu le place? Ori poate vorbesc numai din invidie, de năcaz — cei 20 de ani dela început al lor fiind trecuți de mult.

— Nu știu zău, fraților, unde or să ajungă lucrurile — astfel se jeluia unul mai tare dintre ei. Pe vremea noastră eră de minune, dacă se auzia, că fata cutare are și rochie de cumpărat. Astăzi? Nu știi, pe ce-ți pune ochii. Mătăsuri în viguri în chipuri, și „pliș“ și „gongarn“ și mai știu eu ce; cu câte 6—8, ba și până 'n 10 coroane metrul. Și-apoi nici n'ajunge numai un rând. Câte 3—4 rânduri, tot de celea mai scumpe, la fiecare fată; și iarăș câte 6—7 alte rânduri, zice că de celea

mai lesne. Apoi câte coturi după cap și cătrânțe, tot din mătasa cea mai scumpă; ghetete de „jevrò“ în picioare, fir de cela scump peste cap, câte 20—30 de taleri la gât, pantlici și câte și mai câte — că nici ele singure nu mai știu, cu ce să se mai împodobască și pe ce să mai arunce banii. Nevestele, barem mai au pe deasupra și bunzi cu guler de „astrăgan“ — spesează și până 'n 200 coroane, și mai mult, pentru o singură bundă de asta. Iar feciorii, cum și ceialalți bărbați însurați, toți-s cu cizme de box, cu căciuli de astrăgan, cu cioareci de postav și de bolostin și cu câte altele. Că numai la sărbători de astea mari, când îi vezi pe toți îmbrăcați de paradă, poți vedea și gândi, cât bănet spesează satul nostru, tot numai pe sdrențării de astea.

— Nu-i ciudă — zice un altul dintre cei de față, pe cât năcăjit, pe atâta bătându-și joc de tineretul de azi — barem strâng averi. Căci decând se îmbracă ai noștri așa de mândru, trec fărtaioacele de pământ cu grămada la nemții din satul vecin. Își încarcă averile cu datorii, și 'n urmă, neputând desplăti, trebuie să le vândă neamțului, care stă gata cu banii; căci lui nu-i trebuie să poarte și să trăiască domnește, nemțoaica lui se mulțamește și numai cu o rochie neagră de sărbători și cu una groasă pentru zile de lucru. În schimb însă, strâng toate averile de pela Românașii noștri.

— Da, fraților, pentru aceea zic eu, că nu știu, unde vor ajunge lucrurile. Până acuma, mai mult de jumătate din câmp e trecut în mâinile Nemților. Viile și mai rău. Doar mai au ai noștri ca o parte din patru din tot dealul. Numai 5—6 ani să mai meargă lucrurile așa, cum au apucat, c'apoi va rămânea satul nostru, din Făloșeni drept Sărăceni, ori Sărântoceni; vor trebui toți, să ia lumea în cap, să apuce drumul cătră America, ori să rămână slugoci pela Nemți, cari vor cumpără și casele de pe ei.

În chipul acesta decurgea jeluirea acestor oameni, cari de loc nu puteau fi mulțumiți cu mersul lucrurilor. Și ciudate de tot erau vorbele lor; aveau o putere ascunsă, căci opreau în drum tocmai pe ceia cu musca pe căciulă, cari adecă se întâmplă de treceau p'acolea cătră cârciumă, spre a-și petrece ziua aceea. Pe aceștia îi opreau vorbele lor și-i atrăgeau, pesemne pentru ca să-i poată ustură cât mai bine. Da, pentru că eră ceva în inima lor, care în ciuda a toată ambiția și făloșia lor le spuneă, că cuvintele acestor nemulțumiți nu spun altă, decât crudul adevăr, de care începeă să-i umplă groaza și pe ei.

În vorbirea lor vine și învățătorul, care până aci eră în chilie, desigur a avut de a-și mai aranja unele și altele afaceri. Pe el îl și așteptau oamenii, să-l audă ce mai zice și dânsul.

— Ne vorbim aci de treburile astea, d-le învățător, de oamenii noștrii, căci au apucat o cale de totului rea și nu vreau nici decum, să se mai abată dela ea. Te și lupți acum de vre-o două ierni și vă luptați cu toții, ca să-i luminați, să le deschideți mintea, ca să vadă răul, primejdia, la care îi duce luxul în haine, cum și băuturile și fumatul, că așa, doar-doar se vor întoarce dela această cale rătăcită; ei însă, par'că anume, în ciudă fac, cu atât mai tare, tocmai întors dela aceea cum îi învățați d-voastră. Uită, măi dragul meu, la haine pe fete, și pe neveste; dar și pe bărbați. Dar colo la arândașu în ocol, că stau butoaele și lăzile goale de bere tot grămezi, cât jirezile. Bageama decând avem în sat societate „antialcoholică“ ori de „abstinență,“ cum ziceți d-voastră.

— Eu văd, bade Vasilie, că-i așa, dar ce să-i faci — glas în pustie.

— D-ta, d-le învățător, trebuie să știi, cam câtă datorie au oamenii noștri toți laolaltă pela bănci, că și d-ta ești bizuit la bancă.

— La cea românească cam două sute de inși sunt datori cu vre-o 150 de mii; la celelalte streine doar iară atâta, ori poate și de două ori atâta, nime nu-i mai știe.

— Vezi, asta ne vorbim noi, că de-or merge lucrurile tot așa, în scurtă vreme ori trebui să pustiească din sat toți ai noștrii, ori să rămână slugi pela nemți.

— Da, bade Vasilie, văd și-o recunosc și eu. Oamenii ăștia nu se pot scăpa de patima cea afurisită a luxuii, și a băuturii; le place tot petrecerile. Și așa le poți tot tocă și băgă în cap, căci tot nu vreau să te înțaleagă. Bați toaca la urechea surdului. Și hotărît, patimile acestea au să-i nimicească cu totul. Decât că noi, nu trebuie să desnădăjduim. Tocmai mi-a venit în gând să probăm altcum cu oamenii aceștea. Uitați d-voastră, să facem aici în comună o bancă sătească. Vă veți miră desigur, și vă veți întrebă, că cum? Iată cum. D-voastră, zece-cincisprezece inși, ori chiar și mai mulți, cari înțelegeți rostul lucrurilor, cari vedeți pericolul cel mare, ce amenință comuna noastră, să lucrați din răspuneri, dimpreună cu mine și cu ceilalți învățatori și cu preoții; cu toții să ne punem pe lucru, câștigând oamenii, ca să se înscrie câți mai mulți ca membri la bancă. Fiecare membru se înscrie cu o sumă anumită, de pildă 100 de coroane, pe carea o plătește în vărsăminte lunare, așa ca să iasă toată suma în doi ani de zile; deci s'ar veni mai bine cu ceva de 4 cor. pe fiecare lună. Aceasta, pentru ca să nu-i fie greu, ca astfel să se poată face membru ori cine, numai dacă vrea. Iar dacă cineva vrea să se facă membru cu mai mare sumă, poate să se înscrie cu 200 cor., ori cu 300, sau chiar și cu mai mult. Și după ce trec cei doi ani, fiecare membru își poate mări capitalul social până la 5000 de coroane, numai dacă vrea. Pe minori: prunci, fete,

cari nu pot fi membri, îi primim ca depunători. Căci după mine, fraților, asta e una și cea dintâi cauză, că oamenii noștri sunt atât de luxoși în haine și atât de beutori, anume, pentrucă câștigă banul prea cu ușor. Vedeți d-voastră bine, că cât ține primăvara și vara, până toamna târziu, apoi prunc rău și fată slabă, care ar trebui să nici nu lipsiască dela școală, și totuși câștigă pe fiecare zi o coroană, la plivit și legat în vii. Având de micuț banul la îndemână, se și învață a-l cheltui: pe haine, pe băutura, pe sugări, și așa, până ce devine un pătimaș încă de acuma de micuț. Iar devenind mare, numai bine e legat de acele patimi, ne mai putându-se deslega de ele. Noi să-i dăm ocaziune, ca de micuț să se dădeie a strânge banul, dacă l-a câștigat. Și așa, pe când ajunge mare, va fi pornit de a strânge averea, și nu a o risipi, cum se întâmplă azi. Asemenea și feciorii, și fetele celea mari, și toți; se vor obișnui azi oțără, mâne iar oțără, a aduna bani în bancă; ba în chipul acesta se va ajunge, că, porniți odată oamenii noștri pentru strângerea banului, se vor lăsa tot mai mult chiar de lux și de beatură. Eu am mare nădejde în Dumnezeu, că în modul acesta îi vom putea abate pe ai noștri dela curentul greșit de azi, îndreptându-i în direcția cea sănătoasă, care în scurtă vreme le va aduce ușurământ. Numai începutul e greu, căci pornit odată Românașul nostru pe calea cea bună apoi, se duce el mai departe pe ea, chiar și singur.

Și încă multe s'au mai vorbit acoloa despre banca sătească. Învățătorul le-a povestit cum în alte țări, de ex. în Germania, sunt în ființă asemenea bănci și încă de zeci de ani, cum prin ele au ajuns oamenii la adevărată bună stare, au ajuns să fie bogați chiar. Le-a spus cum de vre-o câți-va ani și în România au început a se înființa atari bănci, în fiecare comună, ajungând prin ele la un traiu

din ce în ce tot mai tignit toți locuitorii, cari erau într'o stare mai decăzută chiar și decât ai noștri.

Și cu cât le vorbea învățătorul mai mult, cu atât mai tare creștea în cei de față încrederea în puterea băncii. Ideea înființării băncii deci, chiar în acel loc, a prins rădăcini atât de adânci și tari, în cât în timp scurt această idee s'a și făcut trup — banca s'a înființat.

*

Opt ani au putut să treacă dela cele petrecute. Era iarăși o zi de duminică, după eșitul bisericii. La Dinu Negrului din Făloșeni au venit de departe niște frați „pocăiți“ sau rătăciți. Îl știau și pe Dinu tot pocăit, și așa, au venit frații la frați, ca să mai petreacă un ceas-două la olaltă, în cuvântul Domnului.

— Domnul te milue, fratele nostru! — cu aceste cuvinte, obicinuite la „pocăiți“, îl salutară frații pe Dinu, care le ieșea spre întimpinare.

— Să vă alduiască bunul D-zeu, iubiții mei! Ați mai venit pela noi? Pofțiți înlăuntru. De mult nu v'am mai văzut.

Acestora, deși din fața lui și din vorbele lui, au putut să vadă, că acela îi primește cu toată dragostea, totuș le cădea de totului curios modul cum le-a mulțămît el. — Pentru ce nu mulțămește el și acuma ca și noi „pocăiții“ — se întrebau ei, și bănuiau, ca nu cumva Dinu să se fi lăsat de sânta „pocăință“. Nu ziseră însă nimic, căci vederea lor îndată fu izbită de schimbarea cea mare ce s'a făcut în curtea lui Dinu de vre-o 5—6 ani încoace, de când au fost ei mai pe urmă la el.

— Bine, fratele nostru, dar noi mai nici nu știm umblă pe aici pela tine, așa de tare s'au schimbat toate. Uită casa nouă, par'că e un păhar de cea frumos.

— Da. Mi-a ajutat bunul D-zeu. Nu pot, și toți din satul ăsta, nu putem da din de-ajuns mulțămîtă lui D-zeu de ce ni-a trimes.

— Bine, spune-ne și nouă ce s'a întâmplat, ce norocire v'a ajuns? Căci într'adevăr, am văzut și noi, cum am venit dela drumul de fer: satul ăsta e cu totul altul, nu e acela de acu-s 5—6 ani, cu gardurile toate sparte, cu casele deslipite: alte case, frumoase și cu totul nouă, și garduri, și tot, par'că din nou e zidit întreg satul.

— Pofțiți numai, dragilor mei, înlăuntru și apoi vă voi povesti toate.

„Frații pocăiți“ îl urmară, și pe cum mergeau întrând înlăuntru, pe așa tot mai mult nu-și puteau stăpâni mirarea. Aici toate-s schimbate, își ziceau ei, și el e schimbat cu totul...

În vreme ce nevasta lui Dinu umblă în rândul prânzului, ei toți se așezară pe scaune, iar Dinu începe a le povesti, cum D-zeu le-a dat sătenilor gândul cel bun de a înființa bancă și cum decând s'a înființat banca, toate merg spre bine. Le-a spus, că azi tot satul e membru la acea bancă, având fiecare mii în ea. Necum altă, dar și pruncii de 15—16 ani și fetele, se laudă cu sutele, câștigate de ei pela lucru, și băgate în bancă. Toți tremură cum să câștige și să bage, care de care mai mulți bani în bancă, și, mai voesc să tragă dela gură și din îmbrăcăminte, decât să se lase unul la altul.

— S'au despletit oamenii noștri de datorii, căci tare au mai fost scăpătați“ astfel continuă Dinu. „Azi nu se mai întrec fetele în mătăsurii, nici nime. Toți se întrec cu sutele în bancă. Două birturi s'au închis, de când e bancă și avem nădejde, să se închidă în scurt timp și celelalte două. Da, trebuie să le închidă, căci astăzi numai stau grămadă, cât jirezile, lăzile goale de bere și butoaele prin ocoalele birturilor.“

Le-a spus apoi Dinu, că tocmai acum au de gând să cumpere de moșie, tot prin bancă, întreg pământul baronului din hotar și să-l parțeleze între membrii băncii.

— Se vine câte un sfârtai bun de pământ pentru fiecare membru, adăugă Dinu.

— Păi are banca atâția bani? Căci pentru o moșie așa de mare, de bunăseama trebuie milioane. — Astfel întrebau „frații“, cari ascultau cu gura căscată.

— Nu-i delipsă, să aibă banca toți banii. Dar pentru aceea are ea; căci numai banii membrilor, capitalul social, cum se zice, se urcă la un milion și jumătate coroane. Aceasta fără banii depuși de prunci, fete și cu un cuvânt de minori, cari nu pot fi membri ordinari. De toți banii ăștia însă nime nici nu se atinge; banca rămâne în viață tot așa ca până aci; dar pe baza capitalului social, adecă pe chizășia aceluia, apoi și pe chizășia membrilor, cari fiecare mai are câte ceva și afară de bancă, dacă nu altă, barem casa cu grădină, în fine și pe chizășia pământului, ce se cumpără, pe o chizășie așa de mare apoi bucuros ne dă oricare bancă, dintre celea mari, bani împrumut și de două ori atâta cât e capitalul social al băncii noastre, ba chiar și mai mult, dacă e delipsă. Și noi, de aci încolo vom răsplăti tot prin bancă și încă cu ușor și în vreme scurtă.

Le-a spus Dinu, că chiar azi după amiază se ține adunarea generală a băncii spre a hotărî și împuternici, comitetul de administrație al băncii, să cumpere moșia.

Pentru frații „pocăiți“ povestea lui Dinu începe, să devină din ce în ce tot mai atrăgătoare, încât uitară, chiar de capurile și versurile din sta scriptură, uitară, că ei au venit cale așa departe cu scopul de a face propagandă pentru „pocăință“. Își exprimă dorința de a lua și ei parte la adunarea de după amiază, la ce Dinu îi văzu bucuros.

— Ce casă mândră e asta, fratele nostru? Noi nu ne aducem aminte, să fi fost ea și în cela rând, când am fost pe aici.

Astfel întrebau „pocăiți“ pe Dinu pe drum cătră bancă, fiind atrase privirile lor de mai multe case mari și frumoase. Dinu le-a spus, că acelea sunt școalele, cari s'au zidit tot numai de când e banca. Le-a arătat mai departe biserica, cât de frumos e reparată, și le-a atras privirea la casa cea mare și frumoasă din față, spunându-le, că acolo-i banca.

Oamenii se adunau tot mai mulți la banca. Înșiși feciorii și fetele s'au lăsat de n'au făcut joc în ziua aceea, numai ca să poată fi cu toții la adunare, ca să vadă cum hotărăsc membrii. Țineau lucru de tot însemnat cumpărarea moșiei. Pe frații „pocăiți“ îi uimiă nu atât aranjamentul din acea casă, cât mai vârtos ordinea și cuminenia, nu numai a membrilor, ci a tuturora, cum și interesul viu și însuflețirea lor pentru bancă și pentru tot, ce face banca.

Cumpărarea moșiei s'a hotărât, și încă cu toată însuflețirea. Oamenii mai stau puțin de vorbă, povestind, unul una, altul alta și apoi se împrăștie tot grupuri-grupuri, mergând fiecare la ale sale.

Frații „pocăiți“ nemai voind să rămână, cu toată rugămintea lui Dinu, care zicea, să mai rămână barem până mâne-zi, î-și luară și ei rămas bun, și-o porniră spre drumul de fer. Suiți pe tren, mai aruncară o privire asupra Făloșenilor.

— Nu în zădar e Făloșeni satul ăsta, căci și are pe ce să fie fălos, întrerupse unul. Apoi se așezară gânditori pe bănci.

Sub impresia celor văzute, fiecare din ei simția, că ar fi cu mult mai folositor, dacă ar urmă și ei exemplul lui Dinu Negrului din Făloșeni, nemai perzându-și timpul cel scump cu „rătăcita pocăință“, ci apucându-se serios de lucru. Dar numai gândiau — gândiau mai departe — necutezând încă a-și și împărtăși pe față ceea ce gândiau și simțiau.

P. F. Dîrlea.

La masa boerească.

Un boier, de mult, odată,
 Că doar nu de-acum un an,
 S'a întâmplat, să găzduască
 Într'un sat la un țăran.
 Și cu cinste, la plecare
 L'a poftit și el, să vie
 Pe la dânsul, să prânzească
 Într'o zi tovărășie.
 Și țăranul, la bătae
 Nu mergea el, negreșit:
 Iar la masă, la mâncare,
 Bine, doar că l-a poftit.

Dar la masă, cum țăranul
 Cu boerii toți s'a pus,
 Și bucate cum feciorii
 Începură la adus,
 El își ține dinainte
 Blidul cu mâncarea toată,
 Nu-l mai dă și mai 'nainte,
 Ca și alții să mai scoată.
 Trebuie mereu boerul
 Să-i aducă el aminte
 La tot felul, ca să-și scoată
 Și să-l treacă mai 'nainte,
 Pân ce-i zice:

» Bagă samă,
 ...Căci la masă ce socoți?!
 Doar la masă ce s'aduce,
 » Ni s'aduce pentru toți.
 Dacă-ți dau eu dumitale,
 Dumneata 'ți mai adă-aminte
 Și dă celui, ce-i alături,
 Ca să dea tot înainte
 Că la masă, ce socoți?...
 Ce s'aduce-i pentru toți!...

La sfârșit țăranul, însă,
 Printr'un fel de 'ntorsătură
 Pe boerul cel d'alături
 Mi-l lovește 'n bătătură
 Și boeru 'n data mare
 Nici o vorbă nu-i vorbește,
 Haiti, o palmă mi-i cârpește,
 Iar țăranul cum iea palma,
 Nu mai stă la gând de fel,
 Ci dă iuti și el o palmă
 Celuilalt de lângă el.
 Și încă-i zice: Dă 'n 'nainte
 Celuilalt, hai, ce gândești?!
 C'asă merge, cât se vede,
 Pela mese boerești;
 Că la masă, ce socoti?...
 Ce s'aduce-i pentru toți.

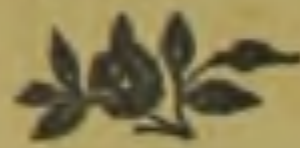
Th. D. Speranța.

SFÂNTĂ MUNCĂ...

Sfântă muncă e aceea,
 Ce răsplată 'n ea-și găsește.
 De 'nțelegi tu asta — cheea
 Fericirii tale-o ții. —
 Cât de urgisit să fi,
 Tu de-a pururea iubește —
 Și ca 'n suflet să ai pace,
 Nimic lumii să nu-i cei —
 Binele te 'nvaț' al face
 Ca albina mierea ei.

A. Vlăhujă.

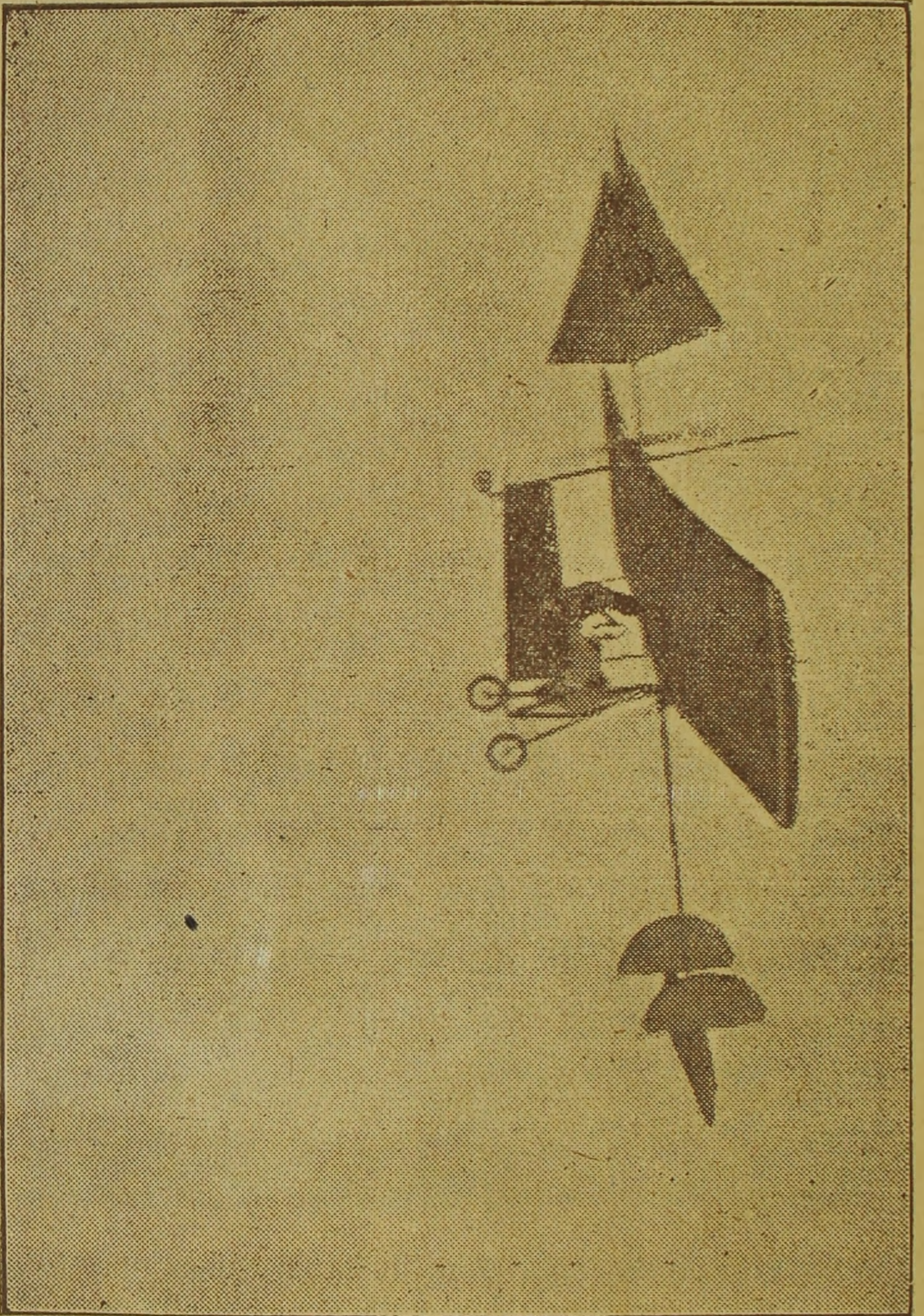
EPIGRAM.

Toate capetele mari
 Au produs ceva 'n viață,
 Numai capul dumnitale
 N'a produs decât mătreață.

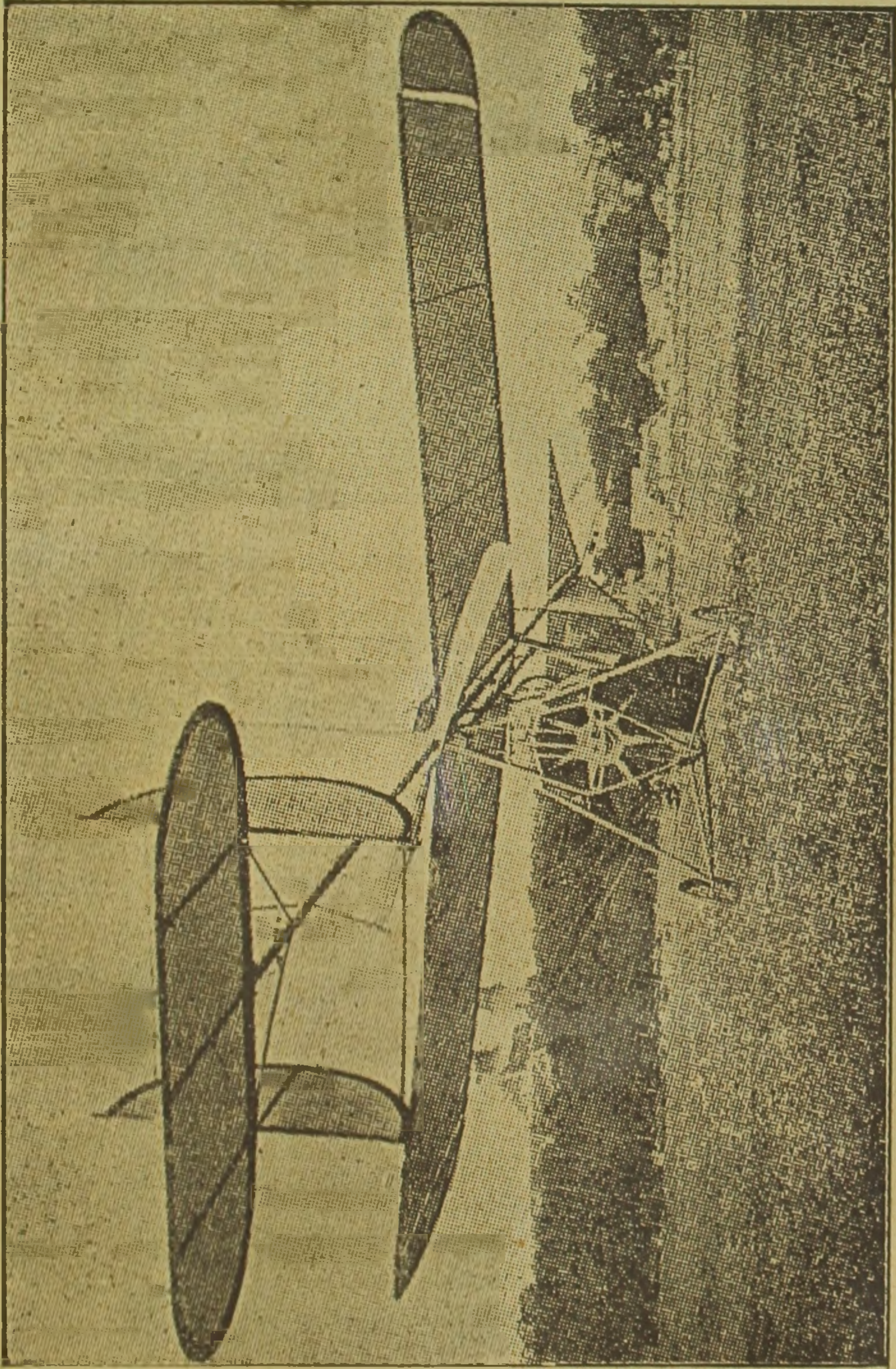
Radu Rosetti.

Aurel Vlaicu, inginer, fiu de țăran român din Ardeal, care cu mașina de sburat inventată și construită de el, a făcut cinste neamului românesc în fața lumii întregi, prin sborul său de pe câmpia Aspern de lângă Viena și prin diferite orașe din Ungaria și România.

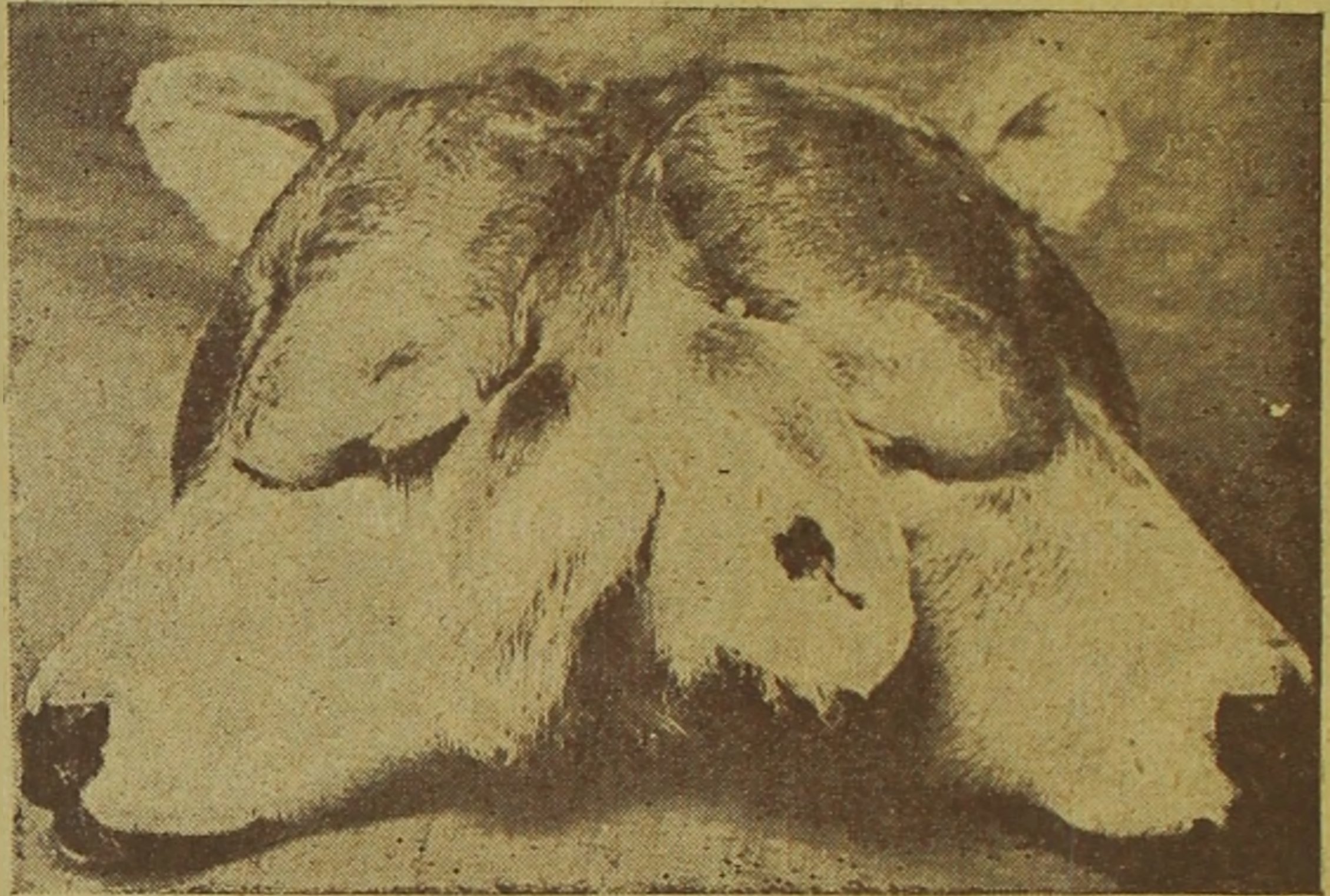
Sborul lui Vlaicu în Arad la o înălțime de 300 metri.

Mașina de sburat a inginerului Vlaicu.

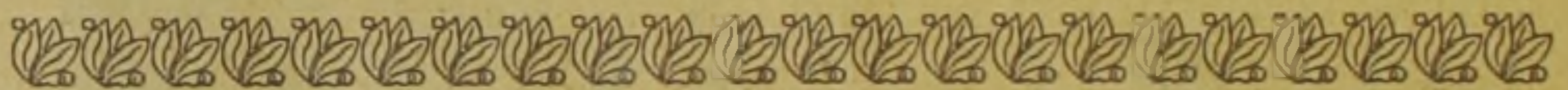
Vițelul cu două capete.

Firea își are legile ei dar câte odată și ea se abate dela legile și regulele aceste și produce fenomene pe cari adeseori nici oamenii de știință nu le pot esplică.

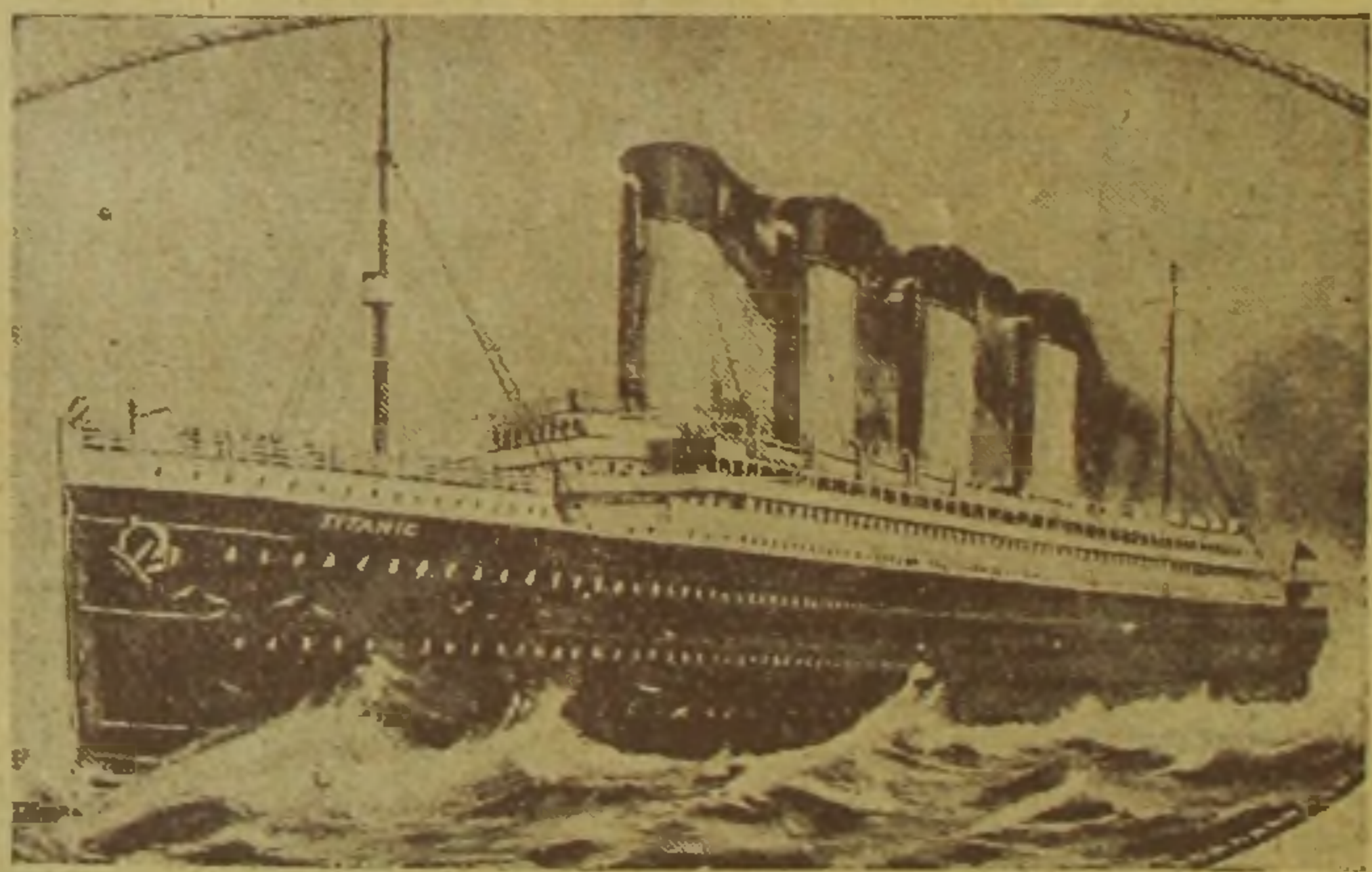
Un fenomen al naturei e și vițelul cu două capete al cărui icoană o reproducem.

Fenomenul acesta e cu atâta mai rar, că acest vițel cu două capete, trăește încă, crește și se desvoaltă normal.

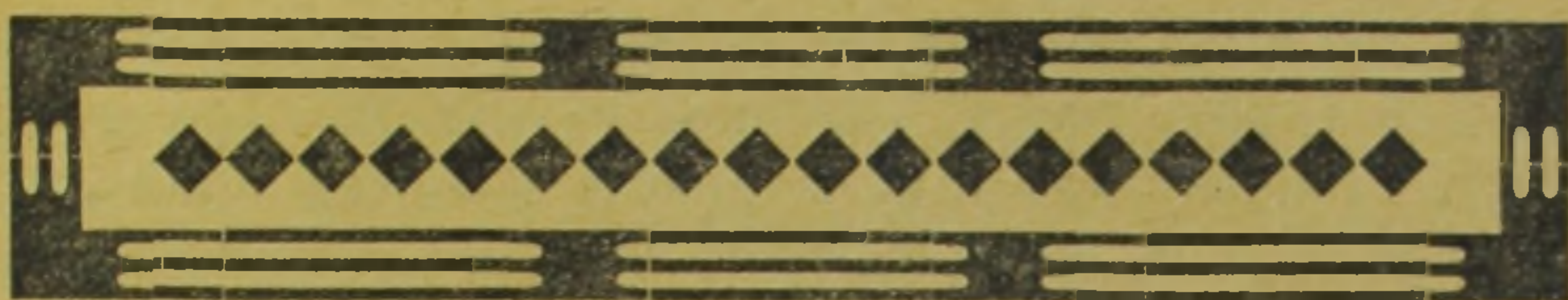

„Titanic“.

Vaporul „Titanic“, cea mai mare corabie din lume, lung de 200 de metri, cu 10 etage, a fost izbit în vara anului trecut de un munte

mare de gheață, ce plutea pe oceanul atlantic, prin ce s'a produs o spărtură în el, în urma căreia s'a scufundat în valurile mării. Numai o parte din călători au putut fi mântuită, cea mai mare parte — 1000 de oameni — s'au înecat în mare.

DUHUL BĂILOR.

De Ioan Agârbiceanu.

Toată ziua plutiseră neguri lăptoase peste sat. În restimpuri se ridicau ca uriașe lințoiuri destrămate, și numai fășii subțiri fumurii atârnav pe umerii dealurilor înalte, ca aburi din expirarea domoală a unor monstri. Apoi iar se coborau greoaie. Umezeala rece pătrundeă nevăzută din văzduh, ajungeă la os și-i făcea pe oameni să se stringă, să se ghemuiască în vestimente. Inserarea veni în ziua aceea ca o binecuvântare. Când lampa se aprinse în birtul de peste drum, și arurcă prin aerul umed o slabă dâră de lumină, mă strecurai încet înspre cârcimă, ca să beau must, că chiar trecuse culesul și cârcimărița aduse must dela țară în trei buți.

În odaia în care am intrat era foc și bine, și mustul ce-l beam, dăduse puțin în fierbere, pierduse mult din dulceață. Stam și mă gândeam în toropeala plăcută ce mi-se strecură în trup, la vremea urită de afară, la iarna ce aveă să vină. Și mă gândeam: grea iarnă pentru bieții oameni! Bucatele scumpe foc, munca neplătită, aur în băi nici un grăunte.

Vreo trei români deschiseră cu sgomot ușa și intrară tropotind din cismele pline de tină.

»Bună seara, domnule Ispas«, zise Petru Rarului suflând prin mustățile mari umezite.

»Bună să-ți fie inima Petre! Da ce mai vânturi?«

»Vânturi rele domnule. Ne apucă iarna fără mălaiu la copii«, zise el isbindu-și pălăria mică pe o laviță. »Da cum văd d-ta ai apucat calea cea adevărată. Numai un must gol, domnule Ispas, asta-i băutură pentru femei. Ci mestecă d-ta mustul cu vin vechiu, ș'a-tunci ești bărbat în regulă«.

Și el cu cei doi se așezară la masa mea și-și porunciseră must și vin vechiu.

»Acum d-le Ispas« — zise a Rarului, dupăce bău, — »eu am să-ți spun d-tale o vorbă. Dar o vorbă ca o sută. Ai să ții cu mine la o baie nouă. N'ai să dai bani degeaba, de asta una stau eu bun«.

»Și la ce baie anume, bade Petre? Am auzit c'ați lăsat baia dela Măgură, și pare-mi se acolo mai eră nădejde«. Al Rarului mă privi batjocoritor.

„Adecă și d-ta crezi, că eu sunt prost? Aș părăsi eu o baie dacă n'aș ști, că toată truda ce o pui acolo e înzădar?«

»Asta încă la dreptul vorbind n'o poate ști nimeni, bade Petre. In sânul pământului cine să poată pătrunde! Ei, iacă d-ta nu ești băieș. Dacă ai fi d-ta băieș și ai fi lucrat într'o baie n'ai vorbi așa. Știe băieșul când să părăsească o baie. Numai vezi bine la asta trebuie om cu credința în Dumnezeu. Dar de unde poate ști? zic eu. Nu vedem în fiecare zi, cum se pune munca peste muncă și nu se mai dă de aur?«

Petru Rarului bău păharul, privi la cei doi băieși de lângă el și clătină din cap. D-ta n'ai să mă înțelegi numai dacă vrei. Dacă nu voiești îți pot tocă la ureche un an de zile și n'ai să mă crezi. Iată ce-ți spun eu d-tale: sunt semne pe cari dacă le ia în seamă băieșul nu muncește în zădar. Pentru ce-mi zic eu rugăciunile, când intru în baie? — Ca Dumnezeu să-mi ajute. Și cum îmi ajută Dumeezeu în băișag? — Așa că prin semne mă povățuește să merg unde-i aurul, și tot prin semne mă întoarce înapoi de unde-i munca zădarnică.

— Drept are Petru, zise Ioan Vintilă o namilă de român încruntat. Sumnt semne numai nu le vede, nu le aude fiește-cine. Când a fost să fie aurul cel mult dela Fauri, ce crezi că n'au fost semne? Băiam vr'o opt inși afund, în sânul pământului. Opaițul abea ardea că era aer înădușit și acru. Și într'o după amiază ne pomineam, cum izbeam cu ciocanele, că înaintea noastră în stâncă începură deodată să bată din ciocane o mulțime de baieși. Noi înlemneam și ascultam. Dar să mai auzim ceva?

Ferit-a sfântul.

»Începem iar, încep și ei. Stăm iar, se opresc și ei. Și făceau un vuet și o larmă și se auziau bolovanii prăbușindu-se de gândeam că are să se surpe tot muntele. Atunci, îngroziți, asudați de frică plecarăm în grabă să eșim. Și părea, că acolo în zidul de stâncă începură să râdă de odată o mulțime de glasuri. Și cum fugeam auzirăm deodată uu glas strigând aspru și răgușit: »Hocmane, Hocmane«.

Când am ieșit, baieși deafară ne priviră uimiți. Eu merg la hocman și-i spun: »Hocmane, noi în fruntea băii nu mai lucrăm!« Dar se nimerise chiar Nuțu Natului hocman, și-l știți, cât eră de aprig omul acela. Ne luă pe toți opt cari am ieșit și sub puterea jurământului, ne porunci să-l urmăm în baie. Mergea înainte fără teamă, mergea mânios, și din când în când îi scăpă din gură câte-o înjurătură strașnică. »Muirilor mă, voi baieși sunteți? Voi sunteți niște sparie-vrăbii«. Nu știu de ce dar mie îmi înghetase sufletul, și îmi venea să merg să-l prind pe hocman și să-l duc cu puterea afară din baie.

Ajunserăm ca la zece pași de fruntea băii unde lucrarăm. Dar de-aici noi n'am vrut să facem nici un pas, cu toată porunca hocmanului. Atunci el, luă ciocanul și sfredelul dela mine se apropie de stâncă și începù a bate. N'a dat însă a doua oară cu ciocanul: un întreg colț de stâncă se prăbuși și-l făcù pe bietul

om chisăliță. — Abea după o zi îl puturăm adună de supt dărâmături. In ruptura din părete găsirăm aurul cum îi mămăliga. Și de-aici încolo nu se mai auziră băind în stâncă».

Își umplură paharele băură și vedeam cum au rămas toți trei pe gânduri*).

Pământul a vorbit.

— Schița din Marte —

de Victor Eftimiu.

Noaptea era senină. Pe ceriul limpede strălucea luna plină, și stelele toate. Pământul se vedea departe, cu jumătate răsăriteană scaldată în lumina lunei. Invățatul Al-Marun, așezat pe marginea unuia din canalele lui Marte, își mângăia lunga-i barbă de vrăjitor, cercetă din când în când o carte groasă, cu drumuri de stele și planete, clătina din cap și se uita spre vecina lui Marte, planeta Pământul.

Înțeleptul Al-Marun era poate singurul locuitor din Marte, care mai cercetă cerul. El avea un ucenic tânăr, care-l ajută la citirea în stele și care, ca ultimă fâlfăire a unei flăcări, voiă să reînceapă în istovita planetă, o nouă generație de entuziaști.

Cu zece mii de ani înainte, locuitorii din Marte credeau că tot ce se vede deasupra lor, începând cu Soarele și sfârșind cu cea mai mărunță steluță din zare se învârtește în jurul lor. După veacuri de neștiință a adevărului, veni un șir de învățați și

*) Povestirile aceste interesante din viața băieșilor cari lucră în băile de aur din Munții-Apuseni să continue sub titlul: „Duhul-băilor“ volumul numărul 3 din edit. Biblioteca „Lumina“ din București. Fiecare volum 128 pagini costă 30 bani“, deci cea mai ieftină și bine îngrijită bibliotecă, spre a dovedi on. cetitori aceasta, am ales și din alți numeri câte o bucată frumoasă, așa d. e. Din n-rul 10 „Pământul a vorbit“ de V. Eftimiu. N-rul 1 „Trandafirul“ de Em. Gârleanu. Au apărut până acuma 20 numeri.

Martienii aflu că și planeta lor e tot așa de neînsemnată, ca licuricii ce umplu cerul. Mai aflu că Martienii că cel ce stă pe loc e Soarele și că toate celelalte lumi se învârtesc în jurul său.

Învățații au fost arși pe rug fiindcă îndrăzniseră să desmintă pe episcopi, dar veni alții, cari spu-seră că și Soarele se învârtește în jurul altor lumi. După-ce au fost arși și aceștia, o adevărată nebunie astrologică și apoi astronomică încep în Martie. Cetățenii săi nu mai aveau altă grijă, alt sport și alt snobism, decât să se uite în casa vecinului, cum vine vorba și să afle ce se petrece în alte lumi. După câteva alte veacuri de zădarnice focuri aprinse ca semn vecinilor. Martienii obosiră. Încetul cu încetul, le trecu pofta de astronomie. Începeau să-și vadă iară numai de treburile lor. Iar în veacul când nu le mai creșteau unghiile și părul — semnul cel mai neîndoelnic al opogeului de civilizație — martienii începură iară să creadă că dela Soare, până la cea mai mărunță steluță din zare, se învârtește în jurul lor. În oboseala și desgustul ce-i cuprinsese ei nu mai aveau un ideal, nu se mai interesau de nimica și nimic nu-i mai mira. Ultimii înțelepți, ajunseră să dovedească muritorilor că toate sunt de prisos, Snobismul fatal, inevitabil, fu reîntoarcerea la era primitivă.

Nobilii și artiștii dădură semnalul. Ei numai făceau nimic; vara ședea întinși la soare, iarna dormeau îmbrăcați în pielea celor din urmă fiere. În așa vremi de decadentă se nascu înțeleptul Al-Marun și tânărul său discipol Mar-Tomar. Pare-se că măimuțele din cari să trăgeau ei întârziaseră cu câteva mii de ani să se prefacă'n oameni, căci Al-Marun și Mar-Tomar aveau aproape tot atâta păr cât au astăzi oamenii; vederile nu le slăbiseră, iar în sufletul lor idealul nu se stinsese încă.

Și iată pentruce, în noaptea senină ce înălbea munții goi ai planetei și apele posomorâte, — Al-Marun și Mar-Tomar nu dormiau, ci contemplau bolta albastră. După socotelile învățatului, Pământul era să se apropie foarte mult în noaptea aceea. Cu ochenele sale neîntrecute, Al-Marun putea să se convingă dacă luminile slabe, ce fâlfăie ca o pânză roșiatică pe anumite părți ale globului sunt semne de oraș sau focuri atmosferice. Inima celor doi cercetători de stele bătea cumplit. și în clipa când pământul intră în zona lor de observație, Al-Marun, se ridică în picioare și vorbi solemn:

— Ucenicul și prietenul meu Mar-Tomar! Treceam printr'o clipă rară. Două lumi se încrucișează în lumina Lunei, în licărirea unei clipe. Aici o lume care doarme obosită, istovită de atâtea generații de înconștiență de muncă și decadentă. Doarme somn vecin cu moartea, somnul de animal necutrecerat de vise, pustiu de ideal. O lume care să isprăvește, după ce și-a atins culmea de stăpânire acum patru mii de ani. Dincolo, o lume nouă care abia acum urcă treptele splendoarei sale! căci sunt sigur, o Mar-Tomar, că e o lume ca a noastră, cu apă și țărână. M'au batjocorit frații când le-am spus că sunt acolo oameni. În noaptea aceasta, vom vedea și luminile orașelor. Știința își va cânta cântecul de lebedă în noaptea aceasta!.. Fii gata Mar-Tomar, fii gata!..

Două sticle de lunetă scânteiară, ca un fulger roz, în lumina violetă a lunei. Cei doi savanți își ațintiră ochii și mintea. Deodată bătrânul se cutremură, palid și lăsându-și ochenul, începù să strige:

— Victorie Mar-Tomar, victorie!.. Pământenii ne dau semne! Uităte acolo, în partea, din apus a celui mai bătrân continent acolo unde am văzut cele mai multe lumini de orașe... Vezi tu o lumină mare albă? Uită-te cum fâlfăie și crește și scade iar și se

urcă, înălțându-se mereu... Acum s'a stins... A rămas ca un scrum luminos... Iat-o cum se aprinde iar, ca o chemare desperată o fraților de departe... iat-o cum se umflă și se stinge dintr'odată. Acum, se lățește jos... acum se face ascuțită... se ascute mereu și se stinge dintr'odată. Pământeni au vorbit, o Mar-Tomar!.. Du-te... Deșteaptă tot orașul și spune să aprindă toate focurile, căci pământeni au vorbit, — și trebuie să le răspundem!

Bătrânul vorbiă ca un halucinat. În ochii săi vibra o bucurie de nebun.

Mar-Tomar își lăsă măestrul singur și porni în oraș să deștepte oamenii și să le spună marea veste. Dar nimeni nu se sinchisi. Unii nici nu voiau să deschidă, alții îl alungau, iar cei mai mulți, voiau să-l lege, ca pe un nebun. Câțiva învățați, la cari alergă ucenicul ca la ajutorul cel din urmă, îi spusera să-și vadă de treabă.

— Dar bine, de atâtea mii de ani ne chinuește taina cerului și acum, când am descoperit-o, s'ă lăsăm să piară?!

Lasă flăcăule... nu te potrivești la mintea bătrânului! Ce ne pasă nouă de pământeni? Vezi-ți de treabă, flăcăule...

Inzădar plânse și se rugă bietul Mar-Tomar la toate ușile, înzădar evocă el seria marilor astronomi, ale căror statui să înălțau pe ulițele largi, ale orașului. Nimeni nu-l întâmpina cu vorbe bune.

Paznicii farului, ridicat cu o mie de ani înainte ca să dea semn pământenilor, — îl părăsiseră de o mie de ani. Nimănui nu-i mai pasă de lumile celelalte.

Nici nu mai îndrăznea bietul discipol să se întoarcă pe marginea canalului, — acolo unde Al-Marun găfăia de bucurie că pământul a vorbit.

Tremurând Mar-Tomar se întoarse totuși, — dar n'avu vreme să deschidă gura, căci Măestrul își înfundase capul în palme și sughița de plâns.

— Școlarul și prietenul meu — vorbi bătrânul când simți că Mar-Tomar e acolo — te miri de ce plâng... Plâng de mila pământenilor, o Mar-Tomar, căci și Pământul se va istovi ca mâine. Ști tu ce-mi spune glasul de lumină? Imi spune că pământenii și-au ajuns culmea și că mâine, vor începe să decadă

În cele câteva ceasuri decând ai plecat, eu m'am tot gândit la planeta vecină. Acolo, oamenii sunt fericiți. Bolile sunt vindecate toate. Răsboaie nu mai sunt. Nimeni nu mai e bogat — și fiecare are cu ce să trăiască. Pământenii nu mai au nimic de dorit, nu mai au nici o nevoie în lumea lor, dacă încep să ne dea semne nouă... Să le vorbim, Mar-Tomar... Să le vorbim noi, cei din urmă astronomi din Marte!

Dar când află bătrânul cruda veste a lui Mar-Tomar, când află că nici o scânteie de ideal numai arde în sufletul fraților săi, ridică brațul, îngălbeni și gemând se prăbuși... Cel din urmă gând al său fu o rugăciune către Dumnezeu fu dorul de a-i trimite sufletul pe pământul fericit.

„TRANDAFIRUL“

De EM. Gârleanu.

La o margine de drum, înflori și trandafirul. Și-a fost o minune, căci floarea trandafirului era așa de gingașă așa de albă, că parcă dela ea se luminase dimineața cea de primăvară. S'avea crengile lucii, rumene ca mărgeanul, frunzele verzi ca smaragdul. Iar mirosul floarei lui se împrăștiă îndată peste întreg cuprinsul câmpiei: fluturii cădeau adormiți, celelalte flori se plecară în fața adevăratei stăpâne, pe când paserile veneau din depărtări adânci atrase de mireasma vrăjită să vadă și ele tulpina măiastră care își desfăcea frumusețea pentru întâia oară pe pământ. Și parcă

și lui Dumnezeu îi părea acum rău, că pusese într-o floare așa de minunată însușiri — daruri pe cari nu le împărțise nici în rai. — Lucrul acesta îl șoptise o ciocârlie care, la răsăritul soarelui ducea totdeauna lui Dumnezeu câte o sămânță din fiecare floare ce creștea pe pământ.

Până la amiază trandafirul se acoperi întreg de flori: Drumeții treceau și rămâneau locului, puneau mâinile la ochi răsirau nările să înghiță mireasma nemai simțită până atunci, apoi cu priviri lacome rupeau câte-o floare; iar dacă aveau ceva în mână aruncau să țină floarea mai bine. În locul ei răsărea îndată alt boboc și cât ai clipi se desfăcea. Și alți drumeți treceau și nu era unul, care să nu rupă câte-o floare.

După câteva zile trandafirul să măhni, el se împodobește și oamenii îl despoiau. »Uite« își zicea; spinul de lângă mine, ce înalt e, ce chipeș și nime nu-l atinge; și pe mine, mă desbracă toți de frumusețile mele“. Un sticlete, care tocmai atunci se așezase pe o creangă îl desluși. »Cum să se atingă cineva de spin, când tot e îmbrăcat în ghimpi!« Atunci trandafirul se uită și văzu, că într'adevăr spinul avea ghimpi. Și nu mai pregetă; se rugă lui Dumnezeu, să-l acopere și pe el cu ghimpi, ca să-i păzească floarea. Vezi, își zise Atotstăpânitorul, era dat pe pământ să nu rămâie ceeace numai în rai trebuia să dăinuiască“- Și bucuros îndată a făcut un semn și tulpina lucie s'a acoperit de ghimpi. Dar trecătorii tot se opriau; și nu era unul care să nu se repeadă lacom la floarea minunată. Deosebirea stătea numai în aceea că fiecare lasă și câte o bobită de sânge în vârful vreunui ghimpe. Iar din ghimpe sângele a pătruns încetul cu încetul în tulpină, s'a ridicat până la boboci și într'o dimineață floarea trandafirului să desfăcă roșie aprinsă ca sângele. Spinul stătea hursuz alături iar dela o vreme se trezi și în dansul pizma că prea nu-l bagă nime în samă. »Uite cum se închină toți trandafirului, și mie nimeni«. Și se

rugă de Dumnezeu să-i schimbe și lui floarea să i-o facă roșie bătătoare la ochi ca o trandafirului. Atunci Dumnezeu și-a zis: Veșnic o să se iee pe pământ un lucru drept altul; căci numai eu pot ști, că ce am venit odată, așa rămâne, ori cum și-ar schimbă fața soartea, rămâne aceeași!« A făcut Dumnezeu un semn și floarea spinului s'a făcut roșie ca focul!...

Și-au trecut mereu drumeții și-au rupt într'una florile trandafirului, și nu s'au uitat la spin.

Cinstirea femeii.

Sfânta scriptură, prin glasul apostolului Pavel, ne spune, că femeea trebuie cinstită și iubită întocmai cum Isus Hristos a iubit biserica.

La glasul sfânt al apostolului s'au unit toți cărturarii cei mari ai veacurilor creștine, sfătuind: să respectăm femeea.

Dacă așa glasuri preamărite s'au ridicat luând apărarea femeii, trebuie ca dânsa să fie pentru omenire o făptură fără de care lumea n'ar avea nici o noimă.

Să vedem dar ce rost are femeea în lume:

Femeea în lume, ca și bărbatul, a fost orânduită să ducă mai departe neamul omenesc.

Precum în chipul bărbatului privim făptura mare a dumnezeirei, tot așa, chipul femeii ne aduce aminte de Maica Domnului, care a fost femeea sfântă între sfinții lui Dumnezeu și de muma noastră care ne-a crescut și ocrotit de toate relele.

Menirea femeii în lume este, ca dânsa să fie dreaptă, bună și cinstită tovarășă a bărbatului, ca împreună, să ducă vieța regulată și în neîncetată muncă pentru agonisirea celor trebuitoare lor și feciorilor lor.

Bărbatul și femeea înfățișează în lume voința dumnezeirei, întru ascultarea și punerea în lucrare a tuturor poruncilor sale.

Prin chipul cum Dumnezeu a alcătuit pe bărbat și pe femei, a căutat, ca fiecăruia să-i dea partea lui căzută de muncă în viață și le-a zis: »Tu bărbate să respecti pe femeea ta și să muncești și prin sudoarea frunței tale să aduci în casa ta pâinea de toate zilele pentru tine, femeea și familia ta pe cari ești dator să-i îngrijești și să-i ocrotești«, iar femeii i-a zis: »Tu femeie să respecti pe bărbatul tău, să-i fii credincioasă și să crești pe feciorii tăi întru teama și credința în Dumnezeu; iar rodul muncii bărbatului să-l economisești, cât vei putea mai mult, ca împreună să aveți la vreme de nevoie, când nu veți mai putea munci«. Aceste sfaturi cuprind în ele tot rostul neamului omenesc pe pământ.

Ia să vedem acum, ascultăm noi cu sfințenie de aceste sfinte sfaturi?

Dacă luăm pe săteanul și pe săteanca noastră, vedem, că munca vieții lor, deși ar trebui să fie potrivită cu tăria și rostul fiecăruia, totuși, săteanca română a întrecut sfaturile lui Dumnezeu. Ea crește copii, îi îngrijește, îi îmbracă, le spală rufe, le cârpește noaptea la lumânare, vede de mâncare, de casă, de pătule, de vite, de pasări și economisește aceea ce-i aduce bărbatul. Peste toate astea săteanca română de-i căuta-o la plug, o găsești; de-i căuta-o la prășilă, o găsești; de-i căuta-o la strâns bucatele, la arie și în sfârșit la toate treburile de datoria bărbatului, o găsești neadormită și muncește de-avalma cu bărbatul.

Același lucru îl putem spune și despre femeea muncitorului din fabrică și de femeea industriașului, negustorului, funcționarului, proprietarului: toate ajută pe bărbat la câștigarea unui traiu mai bun.

Dacă dar, femeea ia parte dreaptă la munca vieții, se cuvine să fie respectată, ocrotită și îngrijită, căci ea e mai slabă pentru munca bărbătească.

Să vedem însă bărbatul, și mai cu osebire săteanul și muncitorul din fabrică, își fac datoria de respect și ocrotire a femeilor lor?

Nu tocmai cum ar trebui, căci pe când femeea, istovită de munca grea a câmpului, vine acasă și începe altă muncă, munca gospodăriei și îngrijirea pruncilor, unii din săteni caută de petrec prin sat, pe la cârciumă unde cheltuesc fără nevoie mai făcând și datorii, în loc să mai lucreze câte ceva pe lângă casă, să dreagă un gard, să astupe un coșar ca vitele să se adăpostească bine, să vază de vite, de un lemn și de câte alte lucruri ce se găsesc de făcut la casa omului.

Dacă unii săteni ori muncitori își pierd vremea astfel, apoi alții venind acasă caută pricină femeii și cutează să o și lovească! Asemeni fapte sunt tot ce poate fi mai nelegiuit din partea bărbaților, căci nici vitele nu trebuie lovite, dar încă femeea, care ți-a dăruit-o Dumnezeu ca tovarăș și care muncește cu tine laolaltă.

Să nădăjduim, că bărbați de ăst soi u să fie puțini și că numai beutura îi aduce în stare de-ași pierde mintea până la atâta, încât să pângărească cu bătaia pe tovarășa bună a vieții lor.

Trebuie să știm fiecare, că din clipa în care am lovit femeea, traiul bun și dragostea în căsnicie și-au luat sfârșit, căci casa nu mai e casă, masa nu mai e masă, copiii nu mai sunt îngrijiți și, având astfel de pilde dela părinții lor, ajung ca și dânsii, ba încă mai rău: bețivi și tâlhari fără de lege.

Să știm așadar, că dacă bărbații vor cinsti și omeni muierile lor, așa cum se cuvine, să fim încredințați, că neamul nostru va naște numai fii buni și harnici, cari îi vor înălța cinstea și numele!

Asigurați-vă în contra focului!

Adeseori auzim, ori cetim, despre pagube întâmplate prin foc. În orașele cele mari cetim, că s'au aprins și au ars teatre, prăvălii, biserici, hotele, vezi bine mai totdeauna cu câteva case de-ale oamenilor din apropiere, și totdeauna stângând vieți omenești și făcând pagube bănești de mii și milioane. În sate încă auzim ori cetim: ba că acolo a ars toată agonia cutăruia, ba că dincolo o uliță întreagă e scrum și bieții oameni sunt în câmp, ba că în satul cutare chiar și biserica și școala a ars. Când cetim ori auzim astfel de întâmplări triste, ni-se sfășia inima de durere, cugetându-ne la oamenii răniți de foc, la copiii rămași orfani, la familiile cari ieri aveau cu ce trăi, și azi sunt prisosite la ajutorul, la mila creștinilor. Dar acel năcaz poate cădea pe unul fiecarele din noi; până suntem vii ne pot ajunge toate relele, ce au ajuns pe alții. Știți zicala: »Numai capul să trăiască, că năcazurile vin!« De aceea să ne ținem de datorință creștinească a da, din ce biată avem, celor ce sunt prisosiți a ne deschide ușile și a ne cere po-mană cu deosebire celor păgubiți de foc! Dar atâta nu e de ajuns, ci trebuie să și îndemnăm pe toți oamenii, cu cari venim în atingere, a se asigura în contra focului. Lucrul acesta se întâmplă așa: Sunt anumite bănci, care-ți prețuesc cât îți sunt vrednice clădirile: casa, șura, grajdul, cotețele, grânarele și ce mai ai pe lângă ele. Și, de află d. e. că toate la olaltă ajung 1000 fl. plătești pe an cam 5—6 fl. și de se întâmplă apoi să-ți ardă clădirile acele, cari au fost însămnate în contractul de asigurare, atunci capeți dela bancă suma, încât au fost asigurate, adică încât au fost prețuite de împuternicitul băncii aceleia cu învoirea ta. Rânduiala asta-i tare bună. Că, bine că — feri Doamne — când se întâmplă un foc groaznic, ne mai ard și lucruri de cari nu au fost

asigurate: haine, bucate, nutrețe, ba chiar și vite și oameni pot cădea jertfă focului, dar totuși barem clădirile avem cu ce le face repede din banii de pe asigurare și nu suntem siliți a vinde din moșie ori a alerga pe la bancă. Altcum omul poate asigura nu numai casa, ci și lucrurile din casă. Atunci e omul baremi în câtva liniștit și nu-i tot cu frica-n spate, de câteori e silit să plece de-acasă până la un târg ori până la lucrul câmpului. Drept și mai drept, că în timpul din urmă-i cam silesc pe oamenii noștri și băncile dela cari împrumută bani, să-și asigureze averea în contra focului, dar și nesiliți ar trebui să se îndemne la asigurare, că vai, bine prind sutuțele acele, în caz de primejdie! Iar sumulițele ce le dăm în fiecare an pentru asigurare, nu sunt mari.

Să mai pot asigura și sămănăturile în contra grindinei și se pot asigura și viețile omenești. Atunci, dacă cuiva i-a bătut grindina țarinele, banca-i plătește paguba; iar de a fost cineva asigurat pentru cazul de moarte, urmașii lui capătă suma în cât a fost asigurat acela.

Va zice poate cineva, că toate aceste sunt numai înșelăciuni, că cine poate plăti atâtea pagube și cine va plăti cuiva, fiindcă a murit? Dar nu-i așa! Că întocmirile aceste sunt ca niște tovarășii puse sub scutul legilor. Cine plătește, se împărtășește de ajutorul tovarășiei, după suma ce o a plătit. Dar și aci trebuie să fim cu ochii în patru: să nu ne asigurăm la orice pierde-vară ce cutreeră satele. Că sunt și înșelători destui, care umblă din sat în sat și-ți vorbesc dulce ca mierea până-ți scot banul din pungă, și apoi atăta-i mai vezi. Asigurezese oamenii noștri la »Banca generală de asigurare« din Sibiu (Nagy-szeben), care are filială și în Arad (strada Lázár Vilmos).

Poezii Poporale.

□□□

Hore din Vașcău și jur (Bihor).

Dă Doamne roadă 'n bucate
Și-o fată la șapte sate,
Dă Doamne roadă 'n bujor
La tot ocolu fecior.
De când sunt liuvrele¹⁾ 'n țară
Nice-i grâu nice-i săcară,
Cum o fi bine pe lume
Când o mamă cu o fată
Nu pune pânza ntr'o spată.
Și un tată cu un fecior
Nu-și închep 'ntr'un ocol.
Sora frate, nu se văd
Neam la neam nu se încred,
Sfinte Doamne ce păcate
Ce cumplită răutate!

Cântecul urâtului.

Susu-i ceriu de pământ
Fete ca la Cău²⁾ nu sunt,
Ba mai sunt și pe la noi
Da nu-s cu buzele moi,

¹⁾ Liuvrele = femei rele (prostituate).

²⁾ Cău = diminutivul dela Vașcău.

Ba mai sunt și pe alte sate
 Da nu-s așa minunate,
 Ci-s cu buze dăbălate.
 Merge nana la Șirie
 Să-aducă dor cu brădie,
 Da-o merge la Sântana
 Să aducă dor cu cana,
 Și-o merge și la Vașcău
 Să pună doru'n canciău.

Frunză verde măr alban
 Am iubit un »Bărăstean«,
 Măru 'n frunză putrezește
 Bărăsteanul mă urește,
 Măru 'n frunză a putrezit
 Bărăsteanul m'a urît.

Vașcău, 25 iulie 1911.

Vasile Sala.

Din colecția răpos. tânăr D. Debu.

Săracă inima mea
 Cum arde ca candela,
 Candela arde cu seu
 Inima mea cu dor greu.

Auzit-am dela moară,
 Că bădițul meu să'nsoară.
 Să-i ajute Dumnezeu
 Că mie nu-mi pare rău,
 Făr' îmi vine o țâr cam greu
 Că mi-a fost bădițul meu.

Arzăte focul Sibii
 Că mult te mai ocolii,
 De trei ori te-am ocolit
 Pe badea nu l-am găsit,
 Ocolii a patra oară
 Găsii pe badea într'o școală;
 Hai bădiță de te'nsoară
 Nu-ți mănca vieața prin școală,

Că-ți stă bine cu nevastă
 Ca trandafiru'n fereastră,
 Și-ți stă bine cu muiere
 Ca trandafiru'n ulcele.

Cucule pasăre oarbă
 Spune-i măicuti că-s roabă,
 Dar nu-s roabă ca robii
 Nici trag la jug ca boii,
 Că și boii, de sunt boi
 Tot îmi trag doi câte doi,
 Numai eu măicuța mea
 Îmi trag la jug singurea,
 Până'n ceasul de acum
 Ostenită pic în drum.

De s'ar țese pânza'n pat
 Toate-ar fi de măritat,
 Pânza se țese'n război
 Și se face lătunoi.
 Lătunoaia joacă'n joc
 Pânza bună stă pe loc,
 Din ițe până'n fuscei
 Râmă o scroafă cu purcei,
 Și din ițe până'n spată
 Paște-o eapă împedecată.

Dorul mândri de n'ar fi
 M'aș culcă, m'aș odihni
 Dar dorul mândruței este
 Noaptea din somn mă trezește.

În iarna care-a trecut
 Dus'am dor de mândra mult,
 Dar la iarna care vine
 Duce-o mândra dor de mine.

Cine-i tânăr și iubește
 La ce foc se spovedește,
 Eu mi-s tânăr și iubesc
 Și nu mă mai spovedesc,
 Ba și de m'aș spovedi
 Șapte popi mi-ar trebui,
 Șapte popi din șapte sate
 Și tot nu le-aș spune toate.

Trec florile noi cu ele
 Or trecut mândrele mele,
 Nici bujoru nici brândușa
 Nu-s frumoasă ca mândruța,
 Nici soarele, nici luna
 Ca și mândra nu-i nici una.

Frunză verde și una
 Rău mă doare inima,
 Când văd pe mândruța mea
 Pe brațele altora,
 De-ași vedea-o cu de-al meu
 Nu mi-ar părea așa rău,
 Dar o văd cu un străin
 Mă îmbăt ca de venin.

Cine desparte doi dragi
 Mânce-i corbii carnea 'n fagi
 Oasele pe sub copaci,
 Cine desparte drăguți
 Mânce-i corbii carnea 'n nuci
 Oasele pe sub butuci.

Unde bagă mândra acul
 Poate băgă mâța capul,
 Unde face ciurătură
 Șede mâța ca pe-o șură.

*Mândruță cu ochii verzi
Toată noaptea te visăz,
Mă trezăsc nu te gădesc
Cu perina mă sfădesc.*

*Mândra mea se ține mare
C'o iubește fiecare,
Dar n'are de ce se țineà
C'o iubesc pitici ca ea.*

Soacra cu trei nurori.

Poveste de Ioan Creangă.

Eră odată o babă, care aveà trei feciori nalți ca niște brazi și tari de vârtute, dar slabî de minte.

O răzeșie destul de mare, casa bătrânească cu toată prajiea ei, o vie cu livadă frumoasă, vite și multe paseri alcătuiau economia babei. Pe lângă acestea mai aveà strânse și părăluțe albe pentru zile negre; căci legă paraua cu zece noduri și tremură după ban.

Pentru ă nu răzleți feciorii de pe lângă sine mai zidi încă două case alătura, una la dreapta și alta de-astânga celei bătrânești. Dar tot atunci luă hotărâre nestrămutată a țineà feciorii și viitoarele nurori pe lângă sine — în casa bătrânească — și a nu orândul nimic pentru împărțală până aproape de moartea sa.

Așà făcù; și-i rådeà inima babei de bucurie, când gândeà numai cât de fericită are să fie ajutată de feciori și mângaiată de viitoarele nurori. Ba de multeori ziceà în sine: Voiu privegheà nurorile, le-oiu pune la lucru, le-oiu strunl și nu le-oiu lăsà nici un pas a ieși din casă în lipsa feciorilor mei. Soacră-mea — fie-i țărâna ușoară, așà a făcut cu mine, și bărbatul meu — Dumnezeu să mi-l ierte — nu s'a putut

plânge, că l-am înșelat sau i-am risipit casa... deși câteodată erau bănueli... și mă probozeă... dar acum s'au trecut toate!

Tustrei feciorii babei umblau în cărăușie, și câștigau mulți bani. Celui mai mare îi veni vremea de însurat, și baba simțind asta, umblă val-vârtej să-i găsească mireasă; și în cinci-șase sate abia, abia putu nimeri una după placul ei; nu prea tinără, înaltă și uscativă, însă răbdurie și supusă. Feciorul nu ieși din hotărârea maică-sa, nunta se făcu și baba își luă cămașa de soacră; ba încă netăiată la gură; care însemnează, că soacra nu trebuie să fie cu gura mare și să tot cârtească de toate cele.

Dupăce s'a sfârșit nunta feciorii s'au dus în treaba lor, iar nora remase cu soacra. Chiar în acea zi cătră sară baba începū să pue la cale vieța nureri-sa. Pentru baba nici sita nouă nu mai aveă loc în cui. De ce mi-am făcut clește? Ca să nu mă ard, ziceă ea. Apoi să suie iute în pod și scoboară de acolo un știubei cu pene rămase tocmai dela răposata soacră-sa, niște chite de cânepă și vre-o două dimerlii de păsat.

Iată ce am gândit eu noro, că poți lucra noptile. Piua e în căsoaia dealături, fusele în oboroc sub pat, iar furca după horn. Când te vei sătura de strujit pene vei pisă mălaiu; și când a veni bărbatu-tău dela drum vom face plachie cū costițe de porc de cele afumate din pod și Doamne bine vom mânca! Acum deodată până te vei mai odihni, ia furca în brâu și până mâne dimineață să gătești fuioarele aceste de tors, penele de strujit și mălaiul de pisat. Eu mă las puțin, că mi-a trecut ciolan prin ciolan cu nunta voastră. Dar tu să știi, că eu dorm iepurește; și pe lângă iești doi ochi, mai am unul la ceafă, care șade pururea deschis și cu care văd și noaptea și ziua, tot ce se face prin casă. Ai înțeles ce ți-am spus?

Da, mămucă. Numai ceva de mâncare...

De mâncare? O ceapă, un usturoiu ș'o bucată de mămăligă rece din poliță, sunt destul pentru o nevestă tinăra ca tine... Lapte, brânză, unt și ouă de-am putea sclipul să ducem în târg ca să facem ceva părăle; căci casa s'a mai îngreuiat cu un mîncău și eu nu vreau să-mi pierd comăndul... — Apoi cînd înșiră, baba se culcă pe pat cu fața la părete ca să n'o supere lumina dela opaiț, mai dănd a înțelege nurori-sa, că are s'o privegheze; dar somnul o cuprinse îndată și habar n'avea de ce face noră-sa. Pe cînd soacra horcăia durmind dusă, blajina noră migăia prin casă; acuș la strujit de pene, acuș îmbălă tortul, acuș pisă mălaiul și-l vîntură de buc. Și dacă Enachi*) se puneă pe genele ei ea îndată luă apă rece și-și spală fața, ca nu cumva s'o vadă neadormita s'acră și să-i bănuiască. Așa se munci biata noră pîna după miezul nopții; dar despre ziuă somnul o doborî, și adormi și ea între pene, caiere, fusele cu tort și bucul de mălaiu. Baba care se culcase odată cu găinile se sculă cu noaptea'n cap și începū a trînti, și-a plesni prin casă încât biata noră care deabiă ațipise de voie de nevoie, trebui să se scoale, se sărute mîna soacrei, și să-i arate ce-a lucrat. Încet, încet nora s'a dat la brazdă, și baba eră mulțămită cu alegerea ce-a făcut. Peste cîteva zile căraușii sosesc și tînăra nevestă vîzându-și bărbățelul, mai uită din cele năcazuri!

Nu trece mult și baba pune la cale și pe feciorul cel mijlociu; și-și ia un suflet de noră întocmai după chipul și asemănarea celei dintăiu; cu deosebire numai, că aceasta eră mai în vîrstă și ceva încrucișată: dar foc de harnică.

După nuntă feciorii se duc iarăși în căraușie și nurorile rămân iar cu soacra acasă.

*) Somnul.

După obicei ea le dă de lucru cu măsură, și cum înserează se culcă, spuind nurorilor să fie harnice și dându-le de grije, ca nu cumva se adoarmă, că le vede ochiul cel neadormit.

Nora cea mai mare tălmăci apoi celeialalte despre ochiul soacră-sei cel a toate văzător, și așa una pe alta se îndemnau la treabă și lucrul ieșea gărlă din mânilor lor. Iară soacra huzurea de bine.

Dar binele — câteodată — așteaptă și rău. Nu trece tocmai mult și vine vremea de însurat și feciorului celui mic. Baba însă voiă cu orice chip să aibă o troiță nedespărțită de nurori... De aceea și chitise una de mai nainte. Dar nu-i toldeauna cum se chitește, ci-i și cum se nimereste. Într'o bună dimineață feciorul mamei îi și aduce o noră pe cuptoriu. Baba se scărmână de cap, dă la deal, dă la vale, dar n'are ce face și, de voie de nevoie, nunta s'a făcut, și pace bună!

După nuntă bărbații din nou se duc în treaba lor și nurorile rămân iar cu soacra acasă. Baba iarăși le dă de lucru cu măsură, și cum vine sara se culcă după obicei. Cele două nurori văzând pe cea mai tânără codindu-se la treabă, îi zic: Da nu te tot codi, că mămuca ne vede.

— Cum? Eu o văd, că doarme. Ce fel de treabă e aceasta? Noi să lucrăm și ea să doarmă?

— Nu căută că horcăește, zise cea mijlocie, mămuca are la ceafă un ochiu neadormit, cu care vede tot ce facem și apoi tu nu știi cine-i mămuca, n'ai mâncat niciodată moarea ei!

— La ceafă?.. Vede toate?.. N'am mâncat moarea ei?.. Bine, că mi-am adus aminte... Dar ce mâncăm (fetelor, hăi?)

— Ia răbdări prăjite (dragă cumnățică...) Iar dacă ești flămândă, ia și tu o bucată de mămăligă din colțariu și cu niște ceapă și mânâncă.

— Ceapă cu mămăligă? D'apoi neam de neamul meu n'a mâncat așa bucate. Dar slănină nu-i în pod? unt nu-i? ouă nu-s?

— Ba sunt de toate, ziseră cele două, dar sunt a mămucăi.

— Eu cred că tot ce-i a mămucăi e și al nostru și ce-i al nostru e și-al ei. — Fetelor, hăi! s'a trecut de șagă. Voi lucrați, că eu mă duc să pregătesc ceva de-a mâncării, știi coala, ceva mai omenește; ș'acuş vă chem și pe voi.

— Doamne ce vorbă ți-a ieșit din gură! ziseră cele două. Vrei să ne aprindem paie în cap? Să ne zvârle baba pe drum?

— Las' dacă v'a durea capul. Când v'a întrebă pe voi, să dați vina pe mine și să lăsați să vorbesc eu pentru toate.

-- Apoi dar... dă!.. fă cum știi; numai să nu ne bagi și pe noi în belea.

— Hai fetelor, tăceți, gura vă meargă; că nu-i bună pacea și mi-e dragă gâlceava. Și iese cântând:

Vai săracu omu prost,
Bun odor la cas'a fost.

Nu trece nici un ceas la mijloc, și un cuptor de plăcinte, câțiva pui pârșăliți în frigare și prăjiți în unt, o străchinoaie de brânză cu smântână și mămăliguță erau gata. Apoi iute cheamă și pe celelalte două în bordeiu și se pun la masă cu toatele.

— Hai fetelor, mâncați bine și pe Domnul lăudați, că eu mă răpăd în cramă s'aduc și un cofăcel de vin, ca să meargă plăcintele aceste mai bine pe gât.

Dupăce au mâncat și au băut bine le-a venit a cânta, ca Rusului din gura gârliciului:

Soacră, soacră, poamă acră!
De te-ai coace, cât te-ai coace
Dulce tot nu te-i mai face..

[De te-ai coace-un an
 Și-o vară,
 Tot ești acră și amară.
 Ieși afară ca o pară;
 Intri'n casă
 Ca o coasă;
 Șezi în unghiu
 Ca un junghiu.]

Și-au mâncat, ș-au băut, ș-au cântat până au adormit cu toatele pe loc. Când se sculă baba în zori de ziuă, ia nurori dacă ai de unde. Iese afară spăriată, dă în colo, dă pe dincolo și când intră în bordeiu ce să vadă? bieteles nurori jăleau pe soacră-sa... Pene împrăștiate pe jos, fârmături, blide aruncate în toate părțile, cofăelul de vin răsturnat, ticăloșie mare!...

— Dar ce-i acolo? strigă baba înspăimântată!

Nurorile atunci sar arse în picioare; și cele mari încep a tremură ca varga de frică, și lasă capul în jos de rușine. Iar cea cu pricina răspunde:

— Da bine, mămuică, nu știi c'au venit tătucu și cu mămuca și le-am făcut de mâncare și le-am scos un cofăel de vin; și de aceea ne-am chefăluit și noi o leacă. Iaca chiar mai dineaorea s'au dus.

— Și m'au văzut cuscrii cum dormeam?

— D'apoi cum să nu te vadă, mămuică?

— Și-apoi de ce nu m'ați sculat? mânca-v'ar ciuma, să vă mânânce!

— D'apoi de, mămuică, fetele acestea au spus, că d-ta vezi tot; și de-aceea am gândit că ești mâniașă pe tătucu și pe mămuca, de nu te scoli. Și ei erau așa de mânăși, de mai nu le-a ticnit mâncarea.

— Ei lasă ticăloaselor, că voi eu doborâș eu de acu înainte.

Și deatunci nurorile n'au mai avut zi bună în casă cu baba. Când își aducea ea aminte de puicele cele nadolence și boghete, de vinișorul din cramă,

de răsipa ce s'au făcut cu munca ei, și c'au văzut-o cuscii dormind așa lăfăiată, cum erà, crăpă de ciudă și rodea în nurori cum roade cariul în lemn.

Se lehametisiseră până și cele două de gura cea rea a babei; și cea mai tinărah găsi acum prilej să-i facă pe obraz și să orânduiască totodată și moștenirea babei prin o dietă nemapomenită până atunci și iată cum:

— Cumnatelor, zise ea într'o zi, când se aflau singure în vie. Nu putem trăi în casa aceasta de n'om face toate chipurile să scăpăm de hârca de babă.

— Ei cum?

Să faceți cum vă voi învăța eu și habar să n'aveți.

— Ce să facem? întrebă cea mai mare.

— Ia să dăm busta în casă la baba și tu s'o iei de cânepa dracului și s'o trăsnești cu capul de păretele cel despre răsărit, cât îi putea; tot așa să faci și tu cu capul babei de păretele cel dinspre apus; și-apoi, ce i-oiu mai face eu, veți vedeà voi.

— D'apoi când vor veni ai noștri?

— Atunci voi să faceți moarte'n păpușoi, să nu spuneți nici lae nici bălae. Oiu vorbi eu și cu dânșii și las' dacă va fi ceva.

Se înduplecară și cele două, intrară cu toatele în casă, luară pe baba de păr și o isbiră cu capul de păreți până i-l dogiră. Apoi cea mai tinărah fiind mai șugubață decât cele două, trânteste baba în mijlocul casei și-o frământă cu picioarele și-o ghigozește ca pe dânsa; apoi îi scoate limba afară, și-o străpunge cu acul și i-o presară cu sare și cu piper așa, că limba îndată se umflă și biata soacră nu mai putu zice nici cârc!

Și slabă și stâlcită cum erà, căzù la pat bolnavă de moarte. Apoi nurorile după sfătuirea celei cu pricina așezară baba într'un așternut curat, ca să-și mai aducă aminte de când erà mireasă; și după aceea

începură a scoate din lada babei valuri de pânză, a-și da ghiont unei alteia și a vorbi despre stârlăci, toiag năsălie, poduri, păraua din mâna mortului, despre găinile ori vaca de dat peste groapă, despre strigoi, și câte alte năsdrăvăanii înfiorătoare; încât numai aceste erau deajuns (ba și de întrecut) s'o vâre în groapă pe biata babă.

Iată fericirea visată de mai 'nainte, cum s'a împlinit!

Pe când se petreceau aceste, iată s'aud scârțiind niște cară: bărbații veneau. Nevestele lor le ies întru întâmpinare și după sfătuirea celei mai tinere, dela poartă s'aruncă în gâtul bărbaților și încep a-i lua cu vorba și a-i desmierdă care de care mai măgulitor.

— Da ce face mămuca? întrebare cu toții deodată când dejugau boii.

— Mămuca, le luă cea mai tinăra vorba din gură, mămuca nu face bine, ce face; are de gând să ne lase sănătate sârmana.

— Cum? ziseră bărbații înspăimântați, scăpând resteele din mână.

— Cum? — Ia sunt vreo cinci-șase zile, decând a fost să ducă vițeeii la ruhat, și un vânt rău pe semne a dat peste dânsa, sârmana!... Ielele i-au luat gura și privirile.

Fiii se reped atunci cu toții în casă la patul mamei lor; dar biata babă eră umflată cât o bute și nici nu putea blești măcar din gură; simțirea nu și-o pierduse de tot. Și văzându-i își mișcă puțin mâna și arată la nora cea mare și la peretele despre răsărit, apoi arată pe nora cea mijlocie și peretele despre apus, pe urmă pe cea mai tinăra și jos în mijlocul casei; după aceea deabia putu aduce puțin mâna spre gură și îndată căzû într'un leșin grozav.

Toți plângeau și nu se puteau dumeri despre semnele ce face mama lor. Atunci nora cea tinăra zise: (prefăcându-se că plânge și ea).

— Dar nu înțelegeți ce vrea mămuca?

— Nu, ziseră feciorii.

— Biata mămuca lasă cu limbă de moarte: că frațele cel mare să iee locul și casa cea despre răsărit, cel mijlociu cea despre apus, iar noi ca mezini ce suntem să rămânem aici în casa bătrânească.

Că bine mai zici tu, nevestă, răspunse bărbatul său. Atunci ceilalți ne mai având ce șovăi, dieta rămasă bună făcută.

Baba muri chiar în aceea zi, și nurorile despletite o bocea de vuiă satul. Apoi peste două zile o îngropară cu cinste mare și toate femeile din sat și de prin meleagurile vecine vorbeau despre soacra cu trei nurori și ziceau: ferice de dânsa c'a murit, că știu că are cine-o bocl!..

H A Z.

Primar cuminte.

Într'o comună românească trăiau și câțiva nemți, și cum e românul prevenitor dela fire se înțelegeau de minune, și toate trebile comunei le puneau la cale împreună, în cea mai mare ordine și înțelegere bună, dar în luna lui maiu an de an se tulburau spiritele din cauza sfinților: Pongratz, Servacz și Bonifacz, căci atunci mai totdeauna îngheță fasolea și crastaveții.

Odată după o astfel de ispravă a sfinților, primarul convocă la sfătuire pe toți fruntașii satului între care special nemții trebuiau să fie de față toți, și după o scurtă introducere primarul zise nemților:

— Ei, jupânii mei, treaba asta nu-i bună, sfinții d-voastră prea multă pagubă ne fac, nu vedeți ce vreme și ce înghețuri ne aduc? Ce-i de făcut?

Din șirul nemților Sepi Gross eră cel mai de inimă, el scoase pipa din gură, scuipe și tuși una, apoi păși înaintea primarului și se închină cu respect. „Fi sănătos jupân Niculai, vedem și noi lucrul acesta, ne pare reu, dar ce se facem? Cum am putea ajuta la aceasta?..“

Primarul cu aer grav: Ce suferiți d-voastră ca sfinții aceștia înghețați să stee în calendar tocmai în luna când e

toiul lucrului? De ce nu-i puneți lângă ai noștri, că doară și noi avem trei sfinți, da le-am dat locul cuvenit în calendar, i-am pus atunci când nu-i lucru pe afară, ci putem sta cu pipa lângă foc. Puneți-i și d-voastră să-și țină ziua numelui iarna când nu-i lucru. Ce? Bine zic ori ba?

Nemții plini de însuflețire: Așa-i, bravo! Trăiască jupânul primar Niculai! Elen! (éljen!)

Primarul cu fâlă: Ei, un sfat bun venit la timp ajunge mult, dar asta n'are de-aface, ci trebuie să ne înțelegem acum și să punem lucru la cale așa cum ar fi mai bine:

Dintre nemți se aude murmur de admirație pentru înțelepciunea primarului, toți scot pipa din gură și pălăriile de pe cap și-l împuternicesc pe primar să facă toți pașii de lipsă pentru trecerea sfinților amintiți pe lunile de iarnă. Rămâne numai să afle primarul modalitatea.

După o scurtă pauză începe primarul a-și expune părerile și anume: „Vă mulțumesc dragii mei de cinstea și încrederea voastră, primesc să fiu eu acela, care aduce bine satului nostru, și de aceea vă spun, că iată cum gândesc eu, că ar fi bine să facem:

Se facem o rugare către popa vostru, că doară precum că bine știe fiecare ce pute.e are popa, așadară popa să facă să schimbe sfinții din calendar din luna lui maiu să-i mute pe decemvrie. ianuarie ori februarie la început, asta s'o lăsăm în voia popii. Bine zic?

Bine! Bravo! Elen! Și dacă popa vost n'a vrea?

Dacă n'a vrea? zic Nemții emoționați, dacă n'a vrea, noi ne lăpădăm de el și trecem la legea românească.

Cum a fost cum n'a fost, nu știu, destul, că deatunci în comuna aceea nu mai sunt nemți. *Ombra.*

*

In odaia moșului.

Ghiță: Tu ești un măgar mare, Toadere!

Toader: Și tu ești un măgar mult mai mare!

Moșul: Tăcere! Voi vă purtați așa, ca și când afară de voi n'ar mai fi nimeni în odaie! Aici eu is mai mare!

*

Scurtarea pedepsei.

Judecătorul: Ce-mi veniți cu satul întreg pe cap?

Țăranul: Nu venim cu satul întreg, domnule judecător, venim numai câți se cade. Domniata m'ai judecat la închisoare pe 30 de zile, acum fiind însă timpul sămănă-

turilor de primăvară, și vremea scumpă, mi-am adus cu mine încă 29 de inși, să ședem o zi, și să mergem acasă!

*

Curaj jidovesc.

— Ai vai Ițig, ce palmă ți-a tras craiul ăla de poduri, și tu nu-l provoci la duel?

— Wie haist duel? Dacă aș voi eu să mă bat cu toți craii de poduri care m'au pălmuit, aș trebui să fiu așa de tare ca Saul, care a omorât 10 mii de dușmani.

*

Displăcere cu plăcere.

Doamna: Iar miroasă friptura a arsă! Eu nu înțeleg unde-ți stă capul? — Să știi, că nu-mi mai placi Marie!

Bucătăreasa: De, mai știu eu cui să-i fac pe plac?! — Domnul mi-a zis ieri: Marie! tu din zi ce merge îmi placi tot mai mult!

*

Și-a mutat gardul.

Un țigan se băgă într'o viie să fure niște struguri. Vierul îl vede, se ia după el, îl prinde, îi dă o bătaie bună și-l svârle peste gard. Un drumeț vede pățania țiganului, și-i zice:

— Măi, da te-a aruncat vierul ca pe un nap!

— Așa o fi, răspunse Bolboacă voinicosul; da el n'a putut scăpa pânăce nu și-a mutat gardul din sus de mine!

*

Medicul sigur.

— Pe căldura asta am mereu dureri de cap, domnule doctor.

— Ai prea mult sânge, domnișoară dragă, și eu te sfătuiesc să te măriți.

— N'o să mai am atunci dureri de cap?!

— Nu — atunci le capătă bărbatul.

*

Strigoii.

Ițig intră spăriat, cu zulfii flușturând la rabi.*)

— Ai, vai, rabi leben! sunt mai mort de frică. Am văzut un strigoi în curtea sinagogei!**)

*) popă jidovesc.

**) biserică jidovească.

— Dar nu vorbi prostii. Taci din gură fricosule, că n'ai văzut nimic, răspunsă rabi.

— Da dacă-ți spun că l'am văzut eu cu ochii mei. Stătea strigoii tupilat lângă pereții sinagogei.

— Ș'apoi, cum era strigoii, Ițig?

— Rabi leben! Era tocmai ca o măimuță.

— Atunci să n'ai nici o teamă voinicosule, răspunse rabi, căci de sigur era numai umbra ta, Ițig.

*

Rugăciunea bunicii.

Un domn care venise în sat cu automobilul văzu pe o bunică bătrână cu ochelarii pe nas că frunzărește cu zor într-o carte de rugăciuni, se opri și o întreabă:

Ce frunzărești așa cu zor în cartea aceea bunico, ce vrei să afli?

Uite, domnule, răspunsă bunica — în carte la mine sunt rugăciuni multe, aici e rugăciunea pentru ca să ne apere Dumnezeu de foc, de potop, de coleră și ciumă, și așa vrea să văd, că oare nu stă scris o rugăciune, ca să ne apere Dumnezeu și *de automobile*.

*

Nici o schimbare.

Ei, cocoană, cum afli pe prietena d-tale pe care de 2 ani n'ai văzut-o? Așa-i că s'a înfrumusețit?

Cocoana strimbându-se: Are aceeași haină, aceeași pălărie și *același bărbat*.

*

Gentileța.

Cocoana: Azi iarăși mi-a presărat cărbunul treptele cu cărbuni. Domnule proprietar, acum te rog să intervieni d-ta.

La tot cazul, răspunse proprietarul, îi voi spune, că e un moșier murdar și un nemernic brutal și de va zice un cuvânt am să-l iau de gât să dau cu el de-adura pe trepte.

Cocoana: Ah, domnule proprietar fi atât de gentil!

ANECDOTE.

O rugăciune.

În o catedrală din Germania preotul și-a încheiat predica de Duminică așa: „Și te mai rugăm Doamne să ai îndurare de toți nebunii și de toți idioții și de toți netrebnicii, mai ales însă, — se ai îndurare de consiliul comunal al nostru!“

*

Un chirurg genial.

Un Sultan suferia de o ciudată iluziune a simțurilor. Își închipuia că i-se pusese o muscă pe nas, care nu putea fi îndepărtată prin nimic. Toți doctorii se sileau să-l scape de aceasta închipuire, dar înzădar. În fine unui doctor francez îi veni o idee bună în minte. El dete Sultanului pentru formă un medicament, apoi de mai multe ori îi trecu peste nas cu un instrument ascuțit și pe urmă arătă Sultanului o musculiță pe care o prinse de mai 'nainte pe fructe acre.

— Pe alah! strigă Sultanul: „acesta e demonul care atât de mult m'a torturat, și pe care toți iscusiții predindeau că nu-l pot zări.

El respiră ușurat și prin acest mijloc injurios fu leucuit de boală, iar doctorului isteț i-se deteră ranguri și averi și deveni un chirurg renumit.

*

Voda Caragea și mahalagivaicele.

Într'o Duminică stând Voda Caragea la fereastră, vede trecând pe pod un „Landauer“ — (o trăsură elegantă) de Viena trasă de 2 cai negri mai frumoși ca aceia pe cari îi avea Voda. În trăsură ședeau 2 femei cu testemele scumpe pe cap și îmbrăcate în mătasă grea albastră. Cunosând Voda ca acele femei nu erau din case boerești, trimise un servitor să le ajungă și să le aducă la palat. Erau nevestele a 2 cojocari. Vodă le dete jos din trăsura elegantă, și așa cum erau de elegant îmbrăcate le îndrumă pe poartă afară, să se ducă să-și vadă de casă și coplii. Trăsura rămasă la palat, și Voda trimise apoi după bărbații celor două femei cocorate și îi chemă la palat.

— Bine măi, sunteți voi baroni, prinți ori ce naiba? Măine, poimâne când vi-se trage polița dela Viena și

Moscva n'aveți cu ce eși din belea? Ce? Aveți să vindeți trăsura, cai și hainele de pe nevestele voastre, altfel e rău! Cât a-ți dat pe cai și trăsura?

Voda a dat cojocarilor prețul cailor și al trăsorii, zicându-le: Așa creștini! Dar să vă cunoașteți lungul nasului, că de vă mai văd pe pod cu lucruri de astea, vă pun la scară de vă plângeți zilele!

*

Doamne cât de binevenită ar fi o mână atât de tare și acum în timpurile noastre, când nu se mai caută cui ce se cuvine, numai se întrec unii pe alții în luxul nimicitor de averi și onoare, și tot părăsitul ajuns la stare mai bună, se crede competent la toate. Doamne mai trimite un așa Vodă.

Ombra.

*

Spre liniștire.

Ah domnișoară Reli te iubesc la nebunie. Fără d-ta vieața mea n'ajunge nimic, simt că nu mai pot trăi, fii soția mea și mă vei vindeca.

Liniștește-te domnule doctor, zestrea mea nu-i tocmai așa de mare....

*

Pe întrecute.

Auzi tată dragă, prietenei mele Vetei i-a cumpărat tatăl-seu moșia avocatului Neaga.

Nu-ți face griji fetița mea și ție îți voi cumpăra eu o moșie cu avocat cu tot.

*

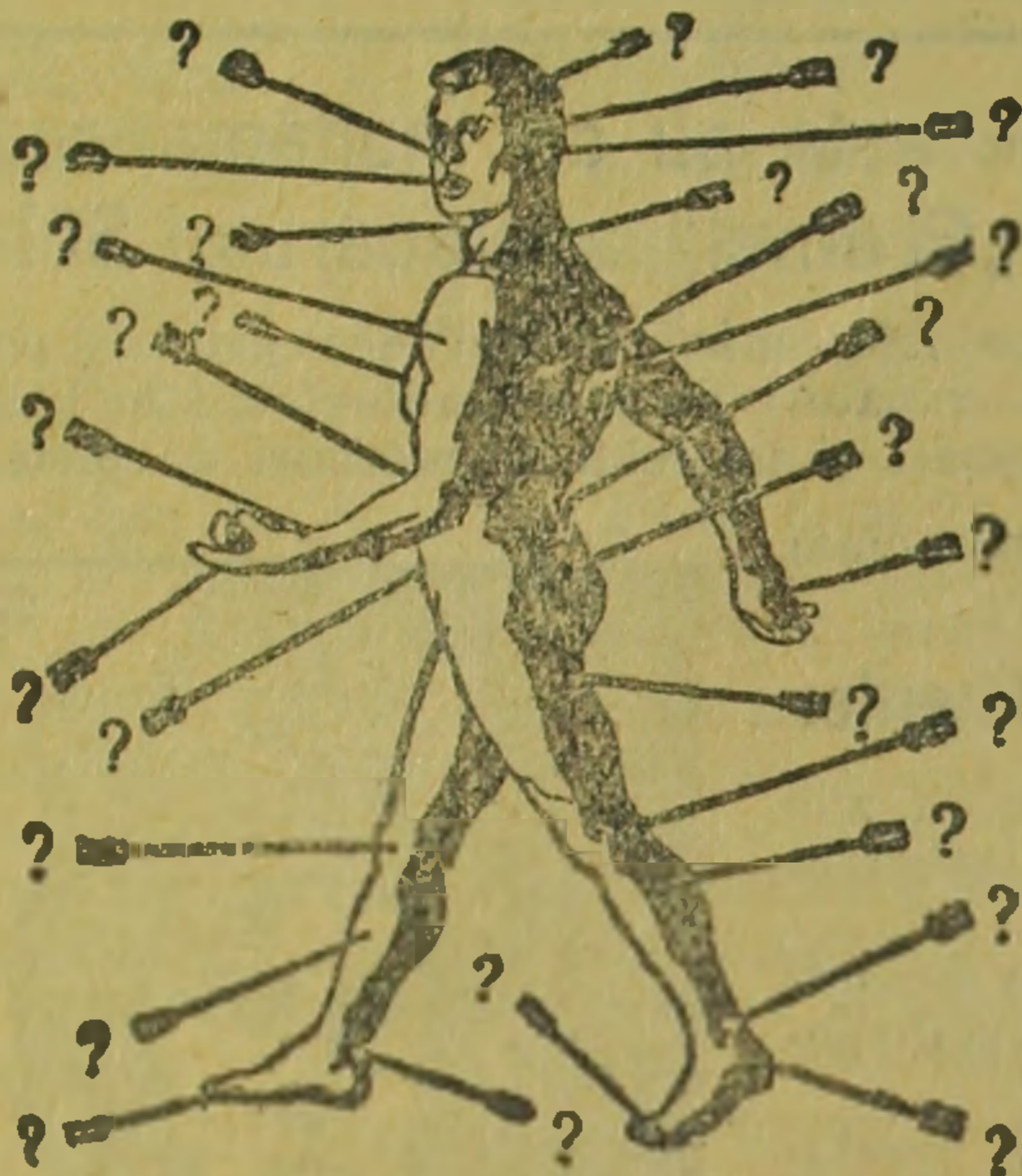
Medicină.

Ei, cum ai odihnit după medicina prescrisă de mine, — întreabă medicul de pacientul care nu putea dormi:

Pacientul: De minune domnule doctor, închipuește-ți, dau totdeauna soției mele medicina, și atunci sunt sigur, că mă odihnesc excelent și în pace.

Te doare ceva?

În acest caz folosește fluidul Elsa al lui Feller și pilulele Elsa ale lui Feller, de farmacistul de curte E. V. Feller în Stubica, Piața Târgului Nr. 258 (comitatul Agram).

I. Escelentul „Elsa-Fluid“ al lui Feller, care după cum ne-am convins, are efect de alină durerea, vindecă, înviorează, întărește musculatura și vinele, delătură slăbiciunea nervilor și lucră contra aprinderilor, — vindecă podagra, reuma, chiar și învechite, nervositatea, junghiurile din coaste, durerile de membre, scrintiturile, influența, durerile de mâni, de picioare, de cap, de dinți, de spate, de șele, căderea muschilor, paralizia, oboseala, slăbirea ochilor, migrena, are efect înviorător și ne face capabili de rezistență și ne eliberează de multe boale neamintite aci. — Elsa-Fluidul lui Feller se folosește cu succes și contra tusei, răgușelei, troacnei, durerilor de piept și de gât, acceselor de friguri, contra boalelor contrase din curent, răceală. Veritabil numai așa, dacă fiecare sticlă poartă numele de „Feller“. 12 sticle mici, 6 duple sau 2 sticle speciale franco 5 cor., 24 mici sau 12 duple sau 4 sticle speciale 8 cor 60 fil. și 48 mici sau 24 mari ori 8 sticle speciale 16 cor. franco.

II. Voim a Vă mai spune, că mii de oameni folosesc cu succes sigur de vindecare pilulele Elsa-Rhabarbare ale lui Feller, contra durerilor de stomac, sgârciuri, lipsă de apetit, arsuri în stomac, apăsare în stomac, iritație de vărsare, greață, răgăieli, vânturi, constipație și contra tuturor perturbațiilor de mistuire, hemoroide, rosături în burtă, simț de greață etc. 6 șatule franco 4 cor. și 12 șatule 7 cor. 60 fil. franco.

Să ne păzim însă de imitații dacă voim să căpătăm Fluidul-Elsa și pilulele Elsa ale lui Feller veritabile, să ne adresăm lămurit la

E. V. FELLER, farmacist de curte în Stubica, Piața Târgului 258
(comitatul Agram).

„Elsa-Fluid“ al lui Feller este într'adevăr cel mai bun!

Mai mult de un milion

de fete și neveste au se mulțamească „Săpunului“ și „Cremei“ apotecarului Schneider

că sau curățit pe față, mâni și gât de: pistrui, pete, crețe, arsură de soare, crepături de piele, mitesseri (coși), sgrăbunțe, orbanț, roșată și tot felul de morburi de piele.

Cine chiar și numai odată a folosit

„Crema“ Schneider

acela deja în câte-a zile obsearvă efectul minunat de înfrumusețare.

O mulțime de scrisori de mulțamită stă la dispoziția noastră.

Toți cetitorii acestui calendar la dorință capătă

g r a t u i t

cartea cu descrierea amănuntelor, e necesar numai însemnarea exactă a adresei, trimisă la **apoteca Schneider în Resicza.**

Tineri și bătrâni

deopotrivă toți folosesc cu plăcere alifia și săpunul „Schneider“, pentru că sunt siguri de succes. □□□□

Deplină garanță

despre nevinovăția acestor articli ofere fabrica, căci alifia nu e unsuroasă ca ă
facă fața să sclipească ca alte unsori. ▼▲▼▲▼▲▼▲▼▲▼▲▼▲▼▲

Prețul alifiei și săpunului Schneider:

1 burcan mic . 1 cor. | 1 burcan mare . 2 cor. | 1 bucată săpun . . 1 cor.
6 burcane mici 5 cor. | 6 burcane mari 10 cor. | 1 cutie pudră vioarele 1 cor.

La comande mai mari, preț mai scăzut.

Alifia și săpunul Schneider care a stârnit admirația și a făcut minuni se poate căpătă numai la apoteca:

Schneider József

Resicza, Főter 571. (Délmagyarország).

Ce năcaz ai?

Te doare stomachul?
Arăți rău?
Ai răgăială, sau
Te chinue arsura
de stomac?

Te doare capul?
N'ai apetit?
Amețești?
N'ai scaun?
Ai sgârciuri?

Dacă ai astfel de năcazuri, atunci numai decât se comanzi extract de ierburi mirositoare, veritabile de Ioanovics, pentrucă acest leac nunumai vindecă toate boalele de stomac, ci previne acelor morburi periculoase, ce se pot desvolta din aceste boale. O sticlă costă 1 cor 60 fil. Totdeauna să fie o sticlă în casă, pentrucă acest leac de casă uneori plătește mai mult, decât corurile.

Curățirea sângelui și a stomachului

e lucru de căpetenie pentru fiecine, pentrucă cele mai multe boale se nasc din sângele și stomacul rău și stricat. Cel mai bun leac contra boalelor de stomach, ficat, intestine și sânge sunt pilulele pentru curățirea sângelui și a stomachului, din care o cutie costă 1 cor. Extractul mirositor de ierburi și pilulele curățitoare de sângele să le procuri numai la preparatorul lor:

Joanovics T. Simon apot. în Torontál-Vásárheiy 1. sz.

Milioane de oameni folosesc în interesul și spre binele lor în contra răgușelii, catarului, sputului, (fllegmă), catar de gât, **tusă** cu sgârciuri și măgărească caramelele de piept de **Kaiser** cu „3 brazi“.

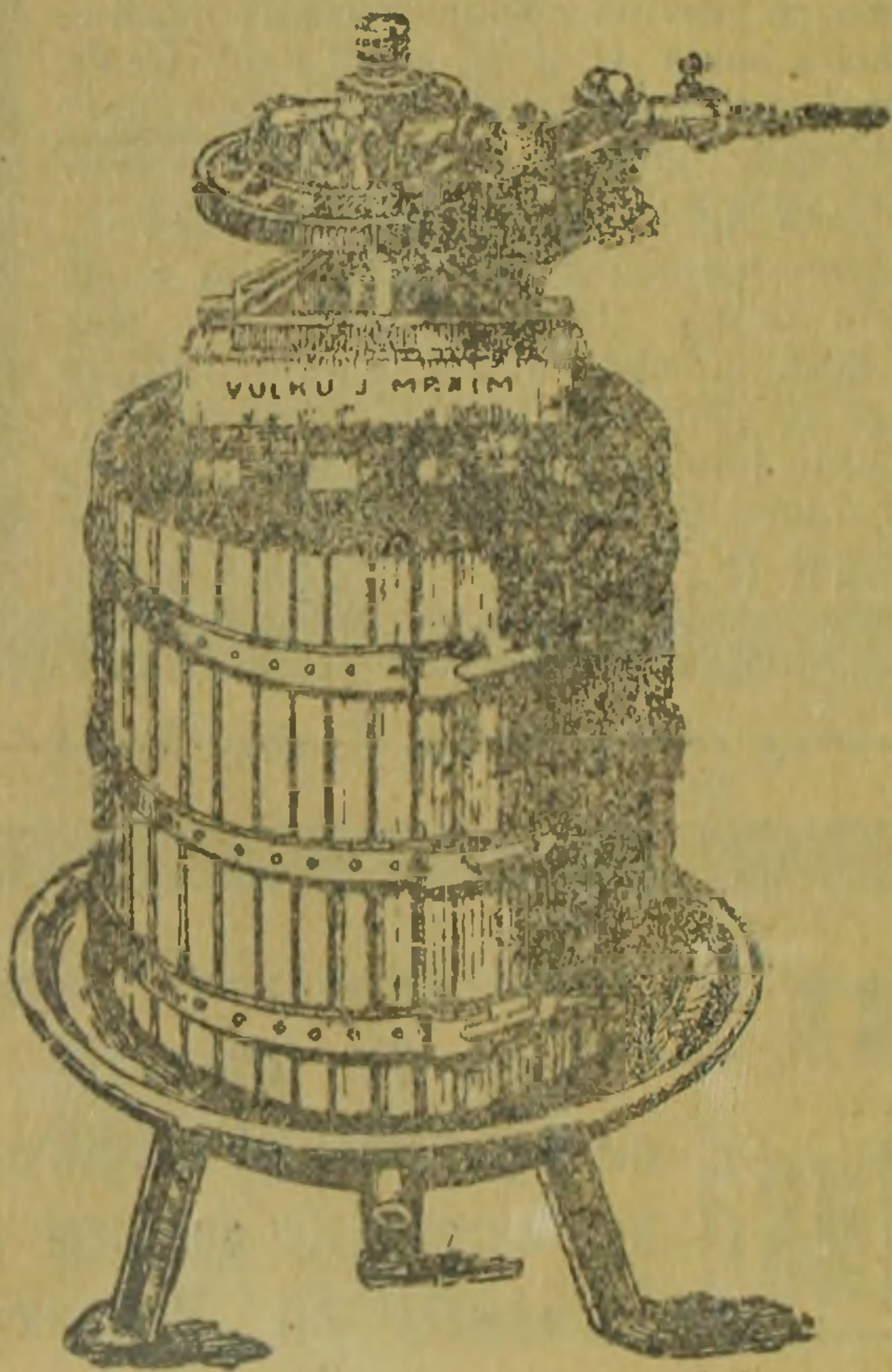
Caramelele
de piept
de Kaiser

6100 de atestate dela medici și privați, autenticate de notarul public, dovedesc mai bine efectul lor sigur și răspândirea lor. Nici un leac de felul acesta nu poate arăta un astfel de succes. ■■■■■

Sunt bomboane cu un gust foarte plăcut și bun. Numai cele prevăzute cu marca „3 brazi“ sunt veritabile, toate celelalte trebuie respinse. Se capătă în apoteci și cele mai multe drogerii, dar numai în pachete de 20 și 40 fileri și în cutii de 60 fileri.

Vuleu I. Maxim

inginer mecanic și singurul fabricant român de mașini în **Arad, Miksa utca Nr. 1—2** casa proprie vis-à-vis de direcțiunea tramvaiului, lângă gară.

Aduc prin aceasta la cunoștința On. public, că mi-am mutat fabrica mea din strada lemnului (Fa utca nr. 1) în **Miksa utca**, în casa proprie, asortându-mi magazinul meu cu tot felul de mașini economice pregătite din cel mai bun material, pe lângă prețuri foarte moderate.

În special fabric tot felul de: prese de struguri, mașini de sămănat, secerat, sfărâtoare de cucuruz, mașini de săpat, de tăiat nutreț la vite, ciururi, pluguri — pompe de apă și vin, precum și **tot felul de articole de pivniță.**

Provăd cu planuri și instalez tot felul de mașinării, mori, fireze, țigării,

băi de piatră, după sistemele cele mai practice și de bune recunoscute până acum.

Procur, mijlocind prețuri avantajoase, la mașini de abur, treerătoare sau mașini de călcat cu abur sau benzin, motoară de petrol, gaz sau spirt, garantând totodată, atât de construcțiunea mașilor, cât și de cel mai bun material.

Efectuez lucruri de lăcătușerie și tot felul de reparațiuni la ori și ce mașini, cu prețuri moderate și pe lângă nu serviciu prompt și cinstit.

Rog sprijinul Onoratului public român.

CE ÎNSĂMNEAZĂ SĂNĂTATEA?

Intregitatea, tăria și elasticitatea corpului. E sănătos acela, care se simte bine, care n'are dureri, doarme bine, mănă cu apetit și lucră cu voie. Omul se simte bine, dacă în organismul lui e stare normală, adică dacă mănă și bea numai atâta, de cât are lipsă organismul. Dacă organele dinlăuntru, adică stomachul și intestinele primesc ușor mâncările și organele de alegere, ca pielea, mațele și plămânile lapădă regulat și neconturbat din organism rămășițele.

Boala așa dară se ivește atunci, când funcționarea acestor organe de nutrire se conturbă. Acesta conturbare se naște foarte ușor, pentrucă în organele compuse din cele mai fine celule, se ivesc foarte adeseori simptoame, cari împiedecă funcționarea lor regulată. Orologiul de pildă poate fi impededat și prin un fir de prav, cu cât este mai fină conspirația rinichilor, a plămânilor și a pielii.

După toate aceste e consult să folosească tot insul pastilele de curățire (purgativ) *Sagrada Barber*, probate prin folosire în cele mai multe spitale și afară de țară și premiate de mai multe ori, pentrucă cine foloseșe *Sagrada Barber*, organismul aceluia funcționează regulat.

Funcționarea neregulată a organelor interne produce nu numai boale, ci strică și sângele și aceasta e pricina, că unii dintre medici țin de cauza tuturor boalelor sângele stricat și circulație defectuoasă a sângelui.

Sagrada Barber e un purgativ fără păreche, care nu numai curăță sângele și împiedecă urcarea sângelui în cap, amuțirea, bumbănitul urechilor și tremurarea inimii, ci vindecă organele de mistuire, promovează apetul și produce dispoziție bună.

Sagrada Barber să nu lipsească din nici o casă. O cutie 2 cor. 40 fil. O cutie de probă 70 fil. Să capată în toate apotecile. Locul unde se prepară este:

Apoteca „La Sfântul Duh“ (Apotheke „Zum heiligen Geist“)

Wien, 1. Operngasse 16, Depot 2.

Cea mai mică expediție postală e o cutie originală cu 2 cor. 60 fil. sau 4 cutii de probă cu 3 cor. Dacă se trimite prețul înainte expediția e franco.

Aradi Első Takarékpénztár

Prima Cassă de Păstrare Aradană

Arad, Str. Atzél Péter Nr. 1.

Edific'ul propriu ◆ Înființată la 1840.

Cercul de afaceri :

Escontează în modul cel mai favorabil cambii din patrie și străine și hârtii de valoare trase prin sorți. Ant cipează pe hârtii de valoare și pe mărfuri. Împrumuturi hipotecare proprietarilor de case și de pământ, deasemenea comunelor în bani gata sau în hârtii amanetare pe un timp mai îndelungat. Primește angajament de a cumpără sau a vinde hârtii de valoare la bursa din Budapesta, Viena sau la oricare bursă străină. Primește angajament de a încasa cambii din patrie și externe, cupoane și hârtii de valoare trase la sorți. Primește spre păstrare hârtii de valoare, documente și alte lucruri valoroase. Depuneri de bani primește cu cărticele de depuneri spre păstrare, sau în cont-curent și în acest caz din urmă, stă la dispoziție și cu chequeuri. Depunerile pe cari cassa e în stare a le plăti, se replătesc și fără abdicere.

**Direcțiunea primei bănci
de păstrare din A R A D.**

Cea mai mare comoară e

fără îndoială sănătatea omului. Datorința cea dintâi a omului e : să susțină sănătatea și dacă s'a bolnăvit să o repareze. In cele mai multe cazuri bolnăvirea omului o pricinuește stomacul rău, și tâmpirea organelor și aceasta stare bolnăvicioasă se arată prin mistuirea rea, lipsa de scaun, flegmă prea multă, gust rău, slăbire, durere de cap, insomnie și alte stări anormale. In primul loc deci trebuie să ne îngrijim de vindecarea acestor boale. O mulțime de scrisori de recunoștință dovedesc, că aceasta vindecare se poate ajunge mai sigur prin

picăturile de stomac de BRADY,

cunoscute mai 'nainte în cercuri largi sub numirea de „picături

de Mariacel“, cari de mult sunt recunoscute ca cele mai bune și cu efect leacuri de casă contra boalelor de stomac atât la tineri, cât și la bătrâni. Fiindcă aceste picături au fost însă foarte bine primite de cătră public, sau pus în circulație o mulțime de imitațiuni. Ca publicul să fie scutit de ele, picăturile Brady se vând de aici înainte în cutii roșii, pe cari se afla marca cu icioana „Maicii Domnului de Mariacel“ și subscrierea preparatorului *C. Brady*, o ice alta imitație trebuie respinsă. Se poate căpăta în farmacii în sticle mici cu 90 fileri, în sticle duble cu 1 cor. 60 fil. Mai bine e dacă se procură la fabricantul acestor picături, a cărui adresă e : ▶▶▶▶▶▶

C. BRADY, farmacie la „magyar király,

Wien, I., Fleischmark 2/4.

și care trimite direct acasă liber de porto poștal, pe lângă rambursă 6 sticle cu 5 cor. 40 fil., ori 3 sticle duble cu 4 cor. 80 fil. așa poate omul mai bine încunjura tot felul de imitații rele.

Hotelul și ospătăria

„Panonia“

Arad, Andrásy-tér.

Arangiat fiind din nou, cu odăi mobilate modern, conf. gustului și pretenziunilor marelui public.

— Serviciu prompt. — Bucătărie gustoasă. — Vinuri din podgoria Aradului. — Aici se află

□□□□□□ renumita bere de Pilsen. □□□□□□

Locul de întâlnire al inteligenței române.

Cu stimă, *Sebestyén Márton.*

Michael Herrling

Arad, Andrásy-tér Numărul 17.

Decorator de altare, auritor și lucrător de marmoră. Atelier întemeiat la 1876.

Execută tot felul de arangeri interne de biserici, iconostase, tronuri arhieresti și ale Preacuratei, ripizi, feșnice, prapore și tot felul de ornamente bisericesti.

Rog sprijinul onoratului public.

Motoarele lui Kállai Lajos n'au pereche!

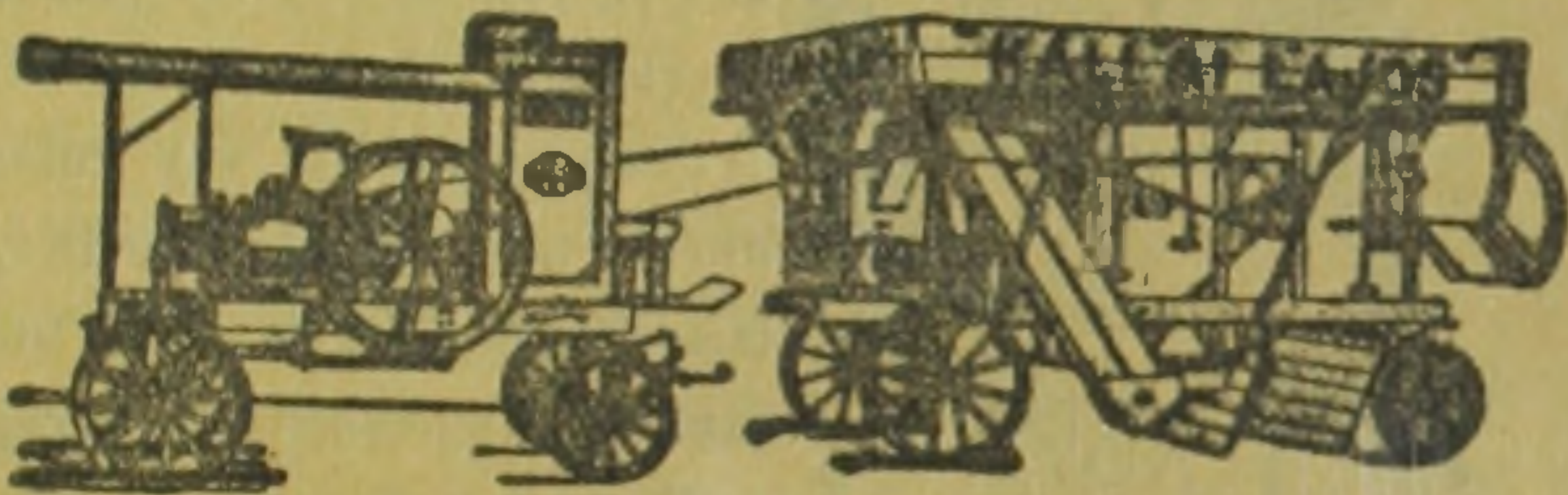
A intrat în opinia publică
că cele mai bune motoare pentru agricultura din Ungaria
sunt numai ale lui **KÁLLAI LAJOS** premiate
◀◀◀◀◀ cu 18 medalii de aur la locul întâiu. ▶▶▶▶▶

Kállai Lajos

◀◀◀◀ fabrică de motoare ▶▶▶▶▶

Budapest, VI. kerület, Gyár-utca Numărul 28.

Nou! Unica nouitate! Nou!

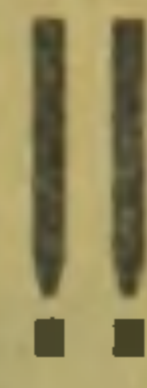
Garanță deplină pentru îmblătiri excelente.

Cel mai simplu și mai perfect aparat de benzin! Recomand economilor cele mai noi motoare de benzin și mașini de trierat provăzute cu locomobil de benzin, toate patent și cu aparate de control, cu 2 rânduri de aparate de curățit, etc. etc. Motoarele lui KÁLLAI LAJOS sunt extrem de simple, oricui econom le poate întrebuința foarte ușor, cu ele se poate triera și între case acoperite cu paie. Mașini de vapor se primesc în schimb!

Catalog ilustrat gratis și fără porto.

La cerere, fabrica trimite prospecte. Dela Motoarele de sine umblătoare și dela mașinile de trierat care s'au dovedit de cele mai bune — delă toate la dorință se trimite lista prețurilor. ◆◆◆◆

Peste 1000

de mașini de trierat cu motor vestesc în toată țara, că motoarele lui **Kállai Lajos** s'au dovedit de cele mai bune, de aceea se recomandă cu cea mai mare căldură. ○○○○○○○○○○○○

Exceleentele motoară alui Kállai și acalele legitimează, cari se expediază de probă.

Cele mai excelente motoară ale lui Kállai se expediază și de probă.

Cum pot fi tare și sănătos?

Acest titlu îl are o carte foarte interesantă, pe care trebuie să-o citească toți în interesul lor, ca să se apere de multe și felurite neplăceri, cari îl urmăresc

pe om pas de pas. Sănătatea trupească și spirituală nu e ușor a o susține până la adânci bătrânețe astăzi, când suntem siliți a ne câștiga cu sudoarea feții pâinea de toate zilele și când trebuie să luptăm, ca să putem cât de cât trăi. De aceea să citești cartea noastră și vei cunoaște din ea mijlocul de nutriție „Nutrigen“, renumit în toată lumea, care cu drept se numește **regele mijloacelor de nutriție.**

Nutrigen nu e medicină, nu e leac atâtor, care

are efect momentan, apoi urmări neplăcute, ci e preparat din materie de nutriție curate și cu totul nestricăcioase. La toată comanda alăturăm gratis o carte foarte interesantă, care conține principiile nutriției raționale ca să dăm însă ocaziune tuturor, de a gusta și cunoaște fără spese acest mijloc gustuos de nutriție ne-am decis să trimitem cetitorilor acestui calendar gratis și franco o porțiune de probă și o carte foarte instructivă, fără de nici o obligație ulterioară.

Să scrii îndată la adresa aceasta:

Nutrigen vállalat

TÖRÖK JÓZSEF, gyógyszerész,
Budapest, VI. Hajós-utca 3. sz. 306.

Correspondența în limba magiară și germană.

Onorată Doamnă!

**Dacă voiești să-ți fie fața curată
fragetă și grațioasă, folosește:**

Margit-Crema

alui FÖLDES KELEMEN

care este fără păreche și neîntrecută în efect, și a căre
putere constă în alegerea norocoasă a substantelor ne-
cesare pentru conservarea frumseții.

Deoarece **Margit-Crema** se falsifică adese-
ori Vă rugăm să binevoiți a grijă de stampila originală,
și numai cutii închise și sigilate cu sigilul propriu să
primiți, căci numai pentru acelea primim garanță.

Crema-Margit nu e stricăcioasă nici unsă
ci e preparație chimică curată, care în străinătate a
făcut senzație generală.

Prețul unui borcan mic 1 Coroană.

Săpun 70 fileri. ===== Puder 1'20 Cor.

Toate aceste se pot procura dela

Farmacia lui Földes Kelemen

===== **A r a d.** =====

Pentru dame e important

să știe că singura „**Cremă Grolich**” e menită să conserve și unde nu-i să producă frumsețea, căci chiar după o întrebuințare de abia 2—3 zile ori care damă se poate convinge despre efectul ei surprinzător. Cercurile cel mai distinse de dame o întrebuințază cu rezultat miraculos. E unicul ser cosmetic, ce înfrumsețază fața, de care primește o culoare trandafirie

Acest ser moaie pielea, netezește cutele bătrâneței, împrumutând inimii o expresie încântătoare. Chiar și dame mai în etate capătă de întrebuințarea „**Cremei Grolich**” piele fină și moale încât e cu neputință constatarea vârstei. Prețul unei cutiere de „**Cremă Grolich**” și „**Săpun Grolich**” laolaltă 2 Cor. (porto separat). 10 porții de acestea numai 16 cor. și se expediază farnecat.

Comandele se adresează la: **IOAN GROLICH, Drogeria înger Brünn 202 sz. (Moravia).**

!! CIREPAR ROMÂN !!

Am onoare a aduce la cunoștința On. public, că fiind român, în întreprindere de cireparit: rog prin aceasta p. t. domni preoți și comune bisericesti, că pe lângă garanță deplină, executare corectă și punctuală, îmi
◆◆◆ recomand serviciile mele la: ◆◆◆

acoperirea bisericilor, școlilor, etc.

pentru care serviciu rog. P. T. public român a mă spriginî, cu toată încrederea.

Cu stimă:

ILIE CUZMAN,

cirepar, Strada Választó Nr. 43.

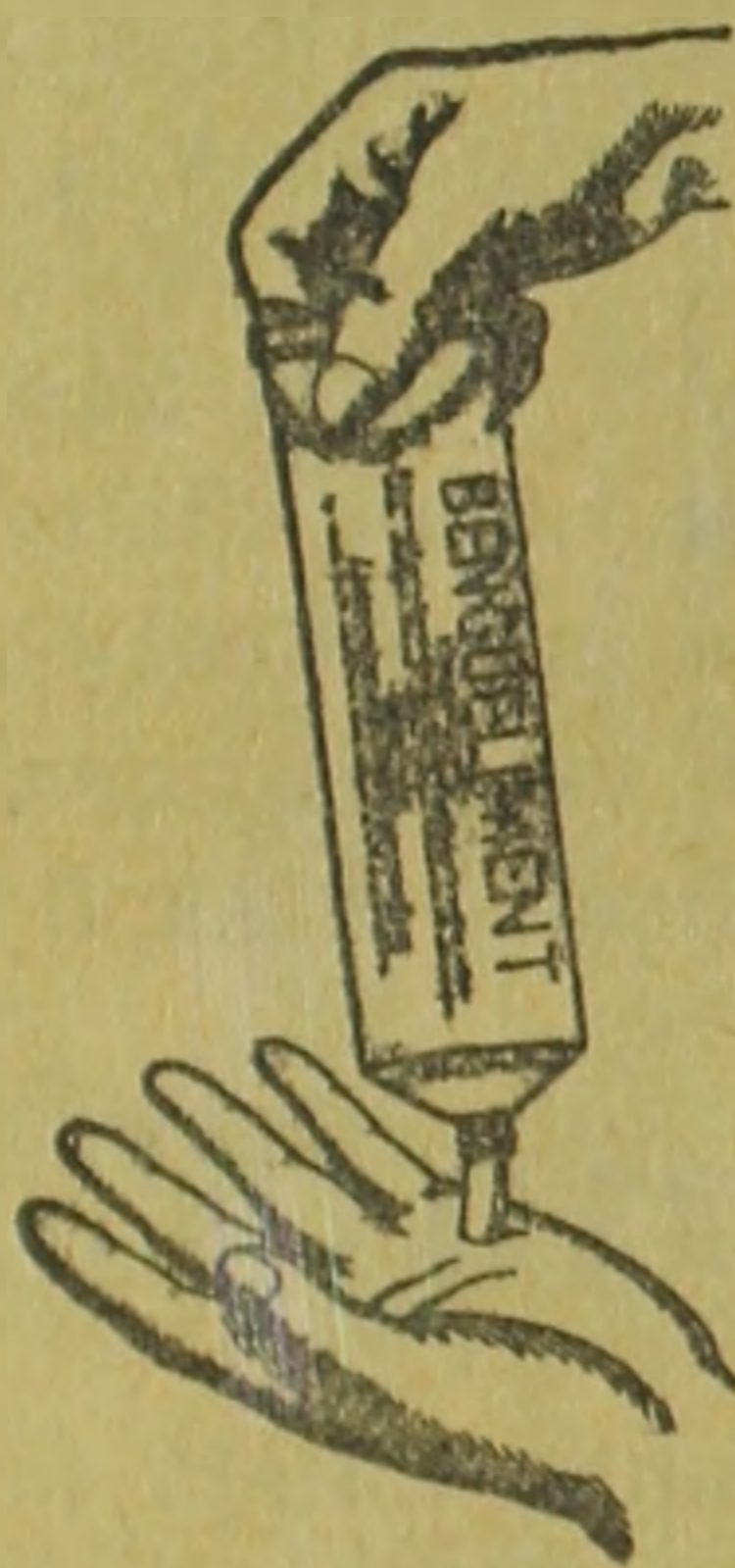
◆◆ Toți cetitorii ◆◆ acestui calendar

să țină acasă leacul „Bengueliment“ pentru masare (pe care), recomandat prin mai mulți profesori și medici „Bengueliment“ e fără îndoială cel mai bun pentru

≡≡≡ încetarea durerii ≡≡≡

„Benguelimentul“ e o medicină indispensabilă contra catarului, reumei,

durerii de cap,
față și tâmpă,
contra sclintirii
de vâni, contra
podragei, durerii
de dinți, împunsă-
turii și slăbirii.

■ Benguelimentul ■

încetează gutu-
raiul (n a t h a),
umflăturile din
inghiețare ș. a.

Se grijiți de nume.

Să cereți numai

„Bengueliment“ de Dr. Bengué.

Să capătă în cutii de metal cu 2 cor. 40 fil. în toate apotecile. Dacă nu se află să cereți direct dela centru, scriind la adresa:

Apotheke „zum heiligen Geist“

Wien, I., Operngasse 16., Depot 2.

Cea mai mică expediție e o cutie cu cor. 2.60.

Trimițându-se înainte prețul espedare e franco.

2 cutii 5 cor. 3 cutii 7.50 cor.

Cine amețește sau să simte slab să folosească

„Pastilele Gyula“

oooo 1 cutie coastă 1 coroană 20 fileri. oooo

„Fluidul Gyula“

ooooooooo costă 1 sticlă 2 coroane. oooooooooo

Nu este durere de cap, care să nu treacă în 5 minute, dacă folosim **„Tabletele Elen“** de Wajdits. 1 cutie costă 1 coroană 20 fileri.

Spiritul „Turul“ (Turul Sósorszesz) e cel mai bun dintre câte există, atât pentru folosirea internă cât și externă. Prețul unei sticle mici 44 fil., mijlocie 1 cor. 20 fil., o sticlă mare 2 cor. 50 fil. Dacă vrei să fi frumoasă folosește:

„Crema Wajdits“

de zi și de noapte. Curăță toate necurăteniiile și netezește fața și o face ca catifeaua, proaspătă și frumoasă. Prețul 1 coroană, 1 coroană 50 fileri, 2 coroane și 3 coroane. Pudră la ea 1 coroană 20 fileri. — Săpun 70 fileri și 1 coroană 20 fil.

Unicul preparator apoteca și laboratorul

GHEORGHE WAJDITS, Arad

colțul străzii Kápolna și Lipot.

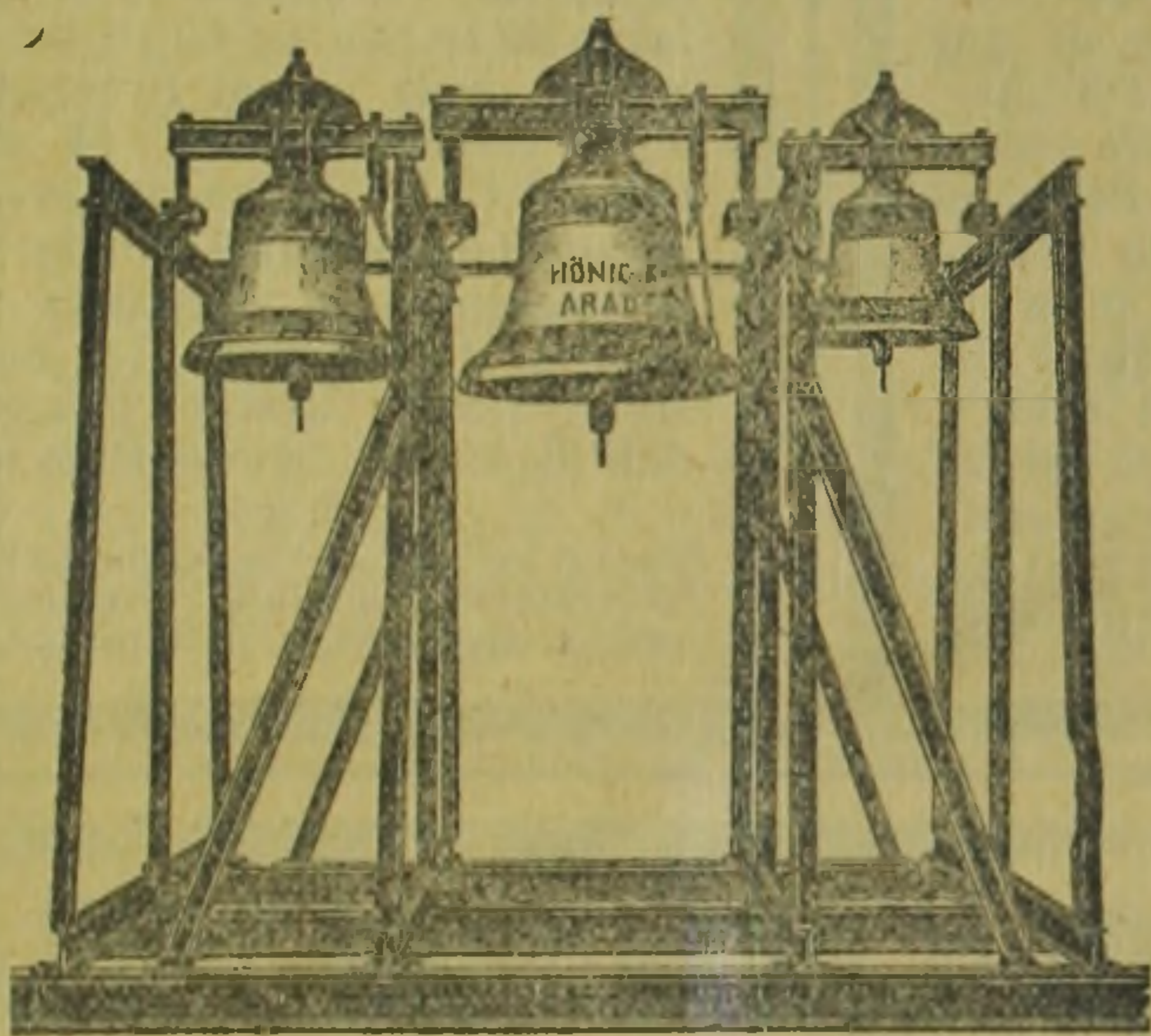
La comandă de peste 10 cor. se expediază franco.

Friderik Mönig

turnătorie, fabrică de clopote
și metal, aranjată cu motor.

ARAD, Strada Rákoczy Nr. 11—28.

Premiat la 1890 cu cea mai mare medalie de stat. S'a fondat la 1840.

Cu garanță pe mai mulți ani și pe lângă cele mai favorabile condiții de plătire recomandă clopotele sale cu patentă ces. și reg., invenție proprie, cari au avantajul, că față cu orice alte clopote la turnarea unui și acelu-

iași clopot tare și cu sunet adânc se face o economie de 20—30% la greutatea metalului.

Recomandă totodată clopote de fer, ce se pot învârti și postamentele de fer, prin a căror întreținere clopotele se pot scuti de crepat și chiar și cele mai mari clopote se pot trage fără ca să se clătine turnul.

Recomandă apoi transformarea clopotelor vechi în coroană de fier, ce se poate învârti, cum și turnarea din nou a clopotelor vechi, sau schimbarea lor cu clopote nouă pe lângă o suprasolvire neînsemnată.

Liste de prețuri și cu ilustrațiuni

◆ **la dorință se trimit gratis.** ◆

Petroleul meu de păr cosmetic.

Locuitorii din ținuturile izvoarelor naptaline și muncitorii cu petroleu nu au nicicând cap pleșuv. — Eu am prelucrat cel mai curat petroleu cosmetic de păr și l-am între-

buintat cu cel mai mare succes la căderea părului, — Petroleul acesta de păr se poate căpăta numai în drogeria mea la „Îngerul alb“ din Brunn Johannesgasse Nr. 5. 1 sticlă 1 Cor. 6 sticle 5 50 Cor. și 12 sticle 10 Cor. (Porto separat).

IOAN GROLICH,
Drogeria-îngerul Brunn 209 (Moravia)

Vrei rachiu ieftin,

fără cazan, cumpără-ți
dela negustorul Radovan Popovits
din Ujvidék

cartea ce conține îndrumări, din care poți învăța: cum trebuie făcut orice fel de rachiu și cum trebuie manipulat vinul. — Prețul numai 6 coroane. — Tot dela dînsul să pot cumpăra toate materiile trebuincioase la pregătirea rachiului; ele împreună cu prafurile cît trebuie la 100 litri de rachiu costă numai 8 coroane adică împreună costă 14 cor. toate. Toți să comandați cartea ce conține îndrumări și materiile trebuincioase la pregătirea rachiului. Comandându-le, nu o să-ți pară rău Urmând povețele date de carte, cu vremea te faci om bogat

Dacă-ți pare cartea și materiile scumpe întovărășește te cu altul sau cu mai mult; astfel pe fiecare îl va costa mai puțin.

Pene de pat din Boemia ieftine!

5 chile pene nouă, calitate bună, smulse libere de praf cor. 9.60; 5 chile de calitate mai bună cor. 12.—; 5 chile albe, pufoase, smulse cor. 18.—, 24.—; 5 chile albe ca zăpada, pufoase, smulse cor. 30.—,

36.—; 5 chile jumătate puf cor. 12.—, 14.40, 18.—. Pufuri cafenii à cor. 3.60, albe à cor. 5.40, albe ca zăpada à cor. 6.— câte 1/2 chilo. — —

Paturi gata din bettinlet roșu, bine umplute, 1 tuchent (pilotă) sau 1 saltea 180 cm. lungă și 116 cm. lată cor. 10.—, 12.—, 15.— și 18.—; de o lungime de 2 metri și 140 cm. lat cor. 13.—, 15.—, 18.—, 21.—. O perină lungime de 80 cm. lățime 58 cm. cor. 3.—, 3.50, 4.—. De 90 cm lungă și 70 cm. lată, cor. 4.50 și 5.50. Se pregătesc după orice măsură, matrațe din păr în trei părți pentru un pat cor. 27.—, calitate mai bună cor. 33.—. Trimiterea franco cu rambursă dela

Vestminte de pat dela 15 cor. în sus se espedează franco. 9 cor. în sus.

Impachetarea gratis. — 1 plapomă de flanel vărgată 190×140 cm. prețul: cor. 2.90, cu flori cor. 3.60. — 1 bucată de plapomă tigru ca 200×125 cm. cor. 2.40 — 1 acoperitoare de pat albă cu ciucuri care se poate spăla ca 200×150 cm. cor. 2.80 și 3.25, colorată cor. 2.0 și 3.20. — Cearceaf fără cusătură, de in ca 200×140 cm. cor. 2.20 și 2.40. — Cearceafuri militare neruinabile curat în 200×140 cm. cor. 2.70. — Marfa care nu convine se primește înderept și se schimbă ori redau bani înderept. Lista prețurilor se

espedează gratis și franco.

◆◆ ARTNUR WOLLNER Lobes Nr. 466, bei Pilsen (Böhmen). ◆◆

Vrei bărbatul,

pe fratele, fiul, muierea, sora, fiica sau pe rudenia de aproape să-i mântui din mocirla grozavă a beției, atunci să te adresezi către noi, și noi îți vom ajuta într'un mod ușor și ieftin.

Îți vom face cunoscut me-

todul nostru, care se poate aplica fără ca bețivul să observe cât de cât. În

cele mai multe cazuri nici nu poate

pricepe, pentruce nu biruie spirtul și crede, că aceasta o pricinuește gustarea fără măsură a beuturii, o mulțime de scrisori de recunoștință și mulțumită ne vin zilnic dela bărbați și femei, dela săraci și bogați, cărora le-am ajutat într'un mod sigur și minunat. Corespondența o continuăm pe lângă cea mai mare discuțiune și garantăm pentru succes. Fii bun și citește ce scrie domnul Francisc Unrein din Reșița :

Prea stimate Domnule !

Te rog să-mi trimiți de 20 coroane, cu rambursă, 2 cutie, am doi prietini, cari au aplicare mare spre beție și aș dori să-i vindec. Efectul leacului Kino l-am probat, pentrucă și eu am fost bețiv și nu mi-am putut ajuta. De când folosesc pravurile Kino, m'am făcut cu totul alt om, sum sănătos și trăesc bine cu familia. Pentru efectul Kinonului îți mulțumesc călduros și Te rog să-l trimiți momentan. Îl voi recomânda la mai mulți, pentrucă Kino e un leac cu efect mare contra beției.

Reșița, 1911 luna decemvrie.

Cu stimă :

Unrein Ferencz.

Preparatul nostru îl vindem numai cu prețul mic de 10 coroane, și îl trimitem sau cu rambursă sau după trimiterea prețului, fiecăruia, care scrie la adresa :

Kino-Institut, Kopenhagen, K. 726. (Danemarka).

Pe scrisori trebuie pusă o marcă de 25 fileri, o cartă postală

pentru străinătate costă 10 fileri.

◆ Arad-Csanádi ◆

Gazdasági Takarékpénztár

(Institut de credit și economii Arad-Csanád).

Filiaie: Makó, Pecica-maghiară - Magyar-Pécska-și Sân-Nicolaul-Mare-fi.-Szt-Miklós.

Capital social și fond de rezervă
7,000.000 Cor.

Primește depuneri spre fructificare, cari după starea casei la dorința clienților se solvesc și fără abdicere. Escomptează cambii. Dă avanse pe hârtii de valoare, pe produse brute și fabricate. Dă împrumuturi pe moșii cu întabulație, pe contracte legale ale comunelor și corporațiunilor pe lângă condițiuni favorabile.

Direcțiunea.

Cum vindeci beția, înainte ca bețivul să fie violat legea.

Salvează-l înainte ca alcoolul să fie distrus sănătatea lui, dorul lui de muncă și toată averea lui, sau înainte ca moartea să fi făcut cu nepuțință salvarea.

Coom este un surrogat pentru Alcool și are o astfel de influență, că bețivul prinde să urească băuturile alcoolice.

Coom e absolut nevătămător și are un efect atât de intensiv încât chiar persoanele cele mai viciate în beutură,

nu mai cad în beție îndată ce au luat **Coom**.

Coom e tot ce-i mai nou descoperit în această privință de știință și a scăpat până acum mii de oameni, din nevoie, sărăcie și ruină.

Coom este un preparat care se poate lesne dizolva, pe care femeia de pildă o poate amesteca în beutura de dimineața a soțului, fără ca el să observe cătuși de puțin. În cazurile mai dese bărbatul în chestiune nici nu înțelege de ce nu mai poate suferi spirtul, ci cred că numai prea marele consum, e pricina, cum se întâmplă și cu anume mâncăruri de le consumi prea des nu le mai poți suferi.

Coom ar trebui ca fiice părinte să o dea fiului său, studentului, înainte de a cădea la examen, căci dacă nu-i dedat cu totul beuturii, alcoolul slăbește totuși facultățile creierului său. În general toți acei cari nu au o voință destul de puternică ca să se abțină de la consumul beuturilor alcoolice, să iee o doză de „**Coom**“. Preparatul acesta e cu totul nevătămător. Și acel care face uz de el, își conservă sănătatea și economicește foarte mulți bani pe care altfel ar trebui să-i risipească pentru vin, bere, rachiu sau licheor.

Preparatorul **Coom** costă 10 coroane și se expediază după ce s'a trimis înainte sau cu rambursă, prin firma:

Coom Institut, Copenhagen 656.
Dänemark.

Scrisori se trimit cu marcă de 25 fileri, cărți postale cu 10 fileri.

Medicine bune de casă

Pentru susținerea sănătății toți să folosească

Purgativul de fiere (epehajtó) de Kárpáti.

**E dușmanul lui însuși acela,
care nu folosește** ♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦

Purgativul de fiere (epehajtó) de Kárpáti.

care e cel mai bun leac de casă pentru curățirea stomacului, pentru că curățește pe deplin stomacul fără nici o durere, spală și aruncă afară veninul superfluu, prin ce încetează dispozițiunea rea. Cine-l folosește în continuu își asigură sănătatea și buna dispoziție. Gustul e foarte plăcut și dulce, efectul sigur. ♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦

1 sticlă cu îndrumări costă 40 fileri.

In provincă trimițând banii înainte,
12 sticle, franco, 4 coroane 84 fileri.

Dacă te doare capul se folosești

Pastile de Kárpáti

cari în 5—10 minute te scapă de orice durere de cap și migrain. 1 sticlă cu 12 pastile și îndrumările de lipsă

♦♦ **1 Coroană.** ♦♦

Toate aceste se pot procura numai din
apoteca la „**SÂNȚA-MĂRIE**“ alui:

Kárpáti János, Arad

= Boros Béni-tér, casa Dengl. =

Fondată la 1870

ARADMEGYEI TAKARÉKPÉNZTÁR

INSTITUTUL DE CRED. ȘI ECONOMII COMIT. ARADAN
FILIALĂ ÎN BĂTANIA (BATONYA) ȘI ÎN ALETEA (ELEK).

Capital social și fond de rezervă peste 12,500.00 coroane.

Cercul de operații :

Escomptează cambii indigene și străine pe lângă cele mai favorabile condițiuni, hârtii de valoare, mandate și scrisuri fonciare. Dă avansuri pe hârtii de valoare. Dă împrumuturi hipotecare în bani sau în valorile sale hipotecare pe case și moșii, tot așa și pe obligațiunile legale ale comunelor. Primește în-sărcinări de a vinde și cumpără hârtii de valoare. Execută scrisuri fonciare de $4\frac{1}{2}\%$ pe baza împrumuturilor hipotecare și scrisurile ei fonciare se pot obține la cassă pe lângă prețul de zi. Primește depuneri spre fructificare, de depuneri, pe bilete de cassă. etc.

**Depunerile după starea cassei se sol-
:: vesc și fără abzicere. ::**

Cel mai mare dusman

care nu deodată, ci aproape pe neobservate intră în pieptul omului pe care-l mistuie, care lipsește femeia de bărbat și pe copii de mamă, este **boala de plumâni**. Boala aceasta cumplită vine încet, își trimite înainte crainicii, cari sunt **tusa ușoară**, răceala ușoară, **influența**, **durere de piept**, **sudoare în somn**, **insomnie** precum și **tusa înădușitoare**.

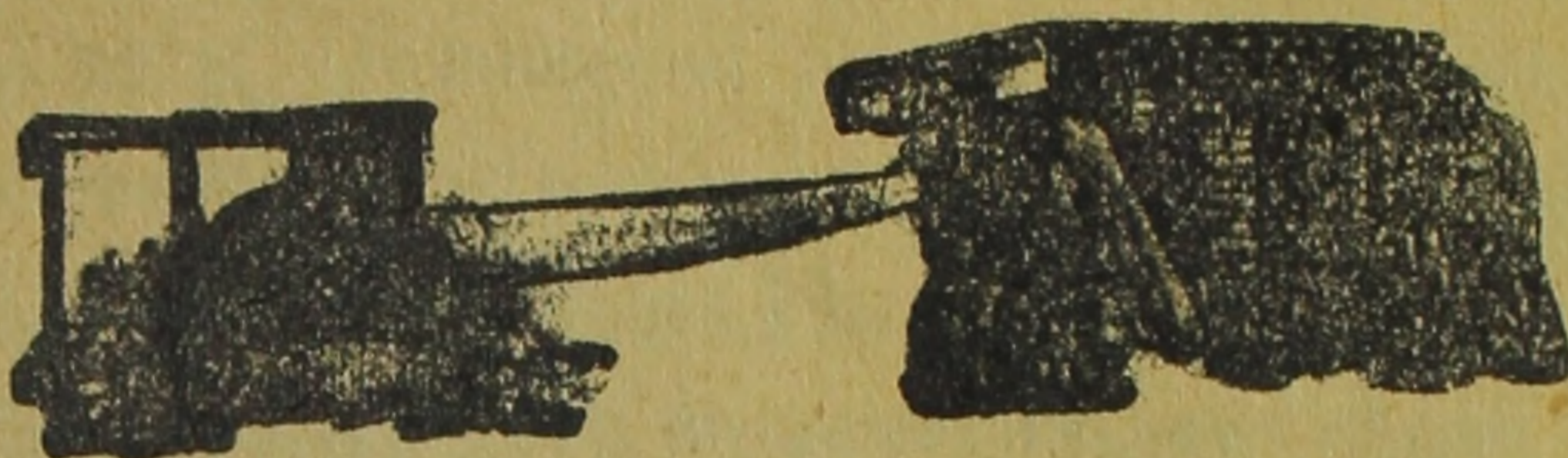
Facem atent pe oricine, că dacă **tușește**, e **răgușit fără apetit**, dacă **asudă noaptea** și se simie slab ori dacă observează aceasta la membrii familiei sale, se comande îndată **sirupul de teiu „Örkény“** și cu întrebuințarea lui să împiedece lățirea și dezvoltarea acestui morb. O sticlă de probă 3 Cor. una mare 5 Cor. ori 3 mari 15 Cor. fără spese cari se pot primi pe lângă rambursă ori trimițând banii înainte la singurul pregătitor:

ÖRKÉNY HUGÓ, farm. Budapest, Tököly-ut 28.
Központ 2. sz.

**Nu există
mai bune**

MOTOARE

**de benzin și oțet și
garnituri de trierat ca**

DIADAL

Prețuri ieftine, plățirea în rate ușoară. — Garanție deplină. Instruarea manuuării motorului gratis. Cereți preț-curent de motoare.

HERCZEG ARTHUR

BUDAPEST, VI-2., LEHEL-UTCA 10.

Singurul reprezentant al renumitei firme de motoare de oleiu engleze RUSTON PROKTOR & COMP.

Schimburi încheiem. — Reprezentanți încrezuți se caută.

DOUGAN și MAYER

**Decoratori și tapețieri în ARAD strada
Atzél Péter nr-ul 3 (în curte în dreptul porții).**

Primesc orice fel de lucru care cade în resortul acesta precum: mobile de salon englezești — mobile de piele dela cele mai fine până la cele mai simple, mai departe, primesc reparaturi cu mobile vechi precum și aranjarea locuințelor și totfelul de decoruri cu cele mai ieftine prețuri. Comande din provincă se împlinesc cu punctualitate. Avizat prin scrisori, numai decât ne prezentăm ori unde am fi chemați. Recomandându-ne în sprijinul onorabilului public am rămas cu toată stima:

DOUGAN și MAYER, decoratori și tapețieri

ARAD, Atzél Péter-utca 3.

Noi suntem

mulțamiți pentru că nu tușim

nu suntem răgușiți, nu ne chinue asudarea de noapte, respirarea grea, boala de catar, morburile de gât și de plămâni, durere de piept, împuns. în coaste ș. a., de când folosim sirupul de piept de zagoare contra tusei. 2 sticle franco 5 cor. Veritabil numa la **Eugen V. Feller**, apotecar în Stubica, Văsăr-tér Nr. 258. (Comitatul Zagrab).

Blastru de ochi de găină cu efect sigur și fără dureri 1 cor. Leac contra migrănilui la dureri mari de cap 80 fileri.

Alunite, pete de ficat și diferite necurătenii ale feții dispar iute și sigur cu Pomada pentru piele alui Feller, provăzută cu marca Elsa, a cărei borcan costă 2 coroane.

Săpun Borax bucata 1 coroană.

Săpun de lapte de erin bucata 1 coroană.

Pomada tano-chinesă pentru creșterea părului un borcan 3 coroane.

Pomada pentru mustețe un borcan 80 fileri.

Unsoarea universală de piele de Czerny

e cea mai bună dintre toate unsoarele existente pentru conservarea pielei. E de mare folos pentru toți aceia, cari vreau să cruțe încălțămintele, și cari umblă mult. E de mare folos pentru militari, gendarmi, finanți, pădurari, ingineri, vânători, turiști, economii, pentru fabrici, domeniu, magazineri, pentru celce călăresc, pentru cisme, ghete, piele de trăsuri, hamuri de cai, curele etc.

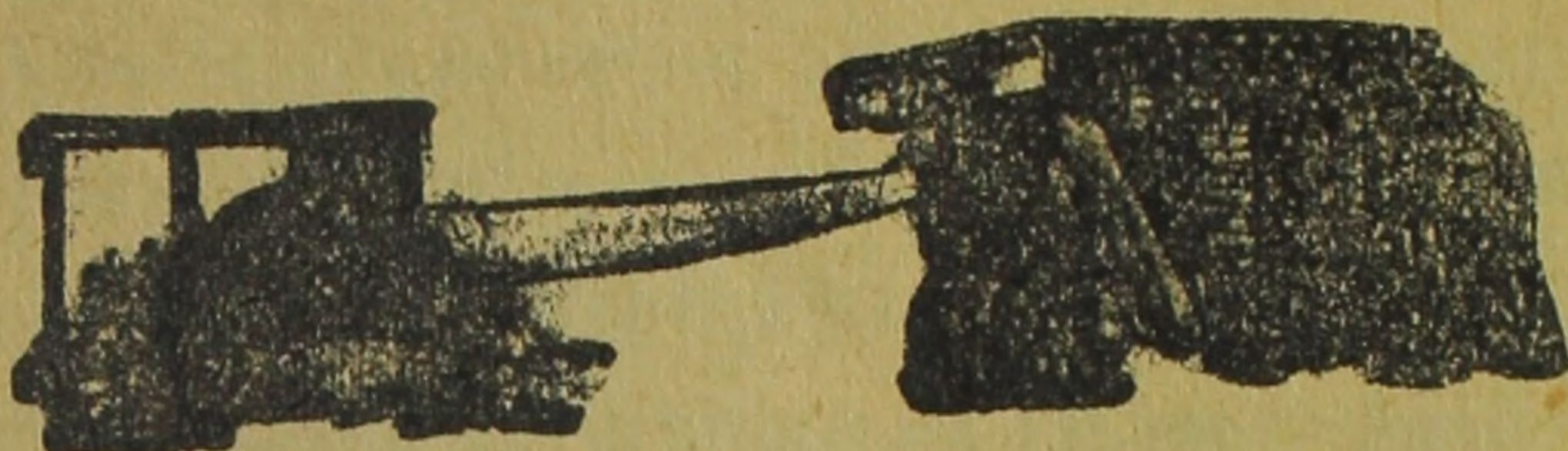
Unsoare universală de piele a lui Czerny străbate foarte ușor în piele, și după 1—2 ungeri e moale și elastică, scutită cu totul de apă și netedă, oricât de dură, crosată, uscată și sură a fost mai nainte. Te ferește de strângerea încălțămintelor, de umezeală și răceală, face umblarea ușoară și în cele mai rele cizme. O cutie de $\frac{1}{4}$ kg. 56 fil., $\frac{1}{2}$ kg. 98 fileri, 1 kg. 1 coroană 68 fil. La comenzi mai mari prospect gratuit.

ANTON I. CZERNY, Wien, XVIII. Carl Ludwigstrasse 71d.

Nu există
mai bune

MOTOARE

de benzin și oleu și
garnituri de trierat ca

DIADAL

Prețuri ieftine, plățirea în rate ușoară. — Garanție deplină. Instruarea manării motorului gratis. Cereți preț-curent de motoare.

HERCZEG ARTHUR

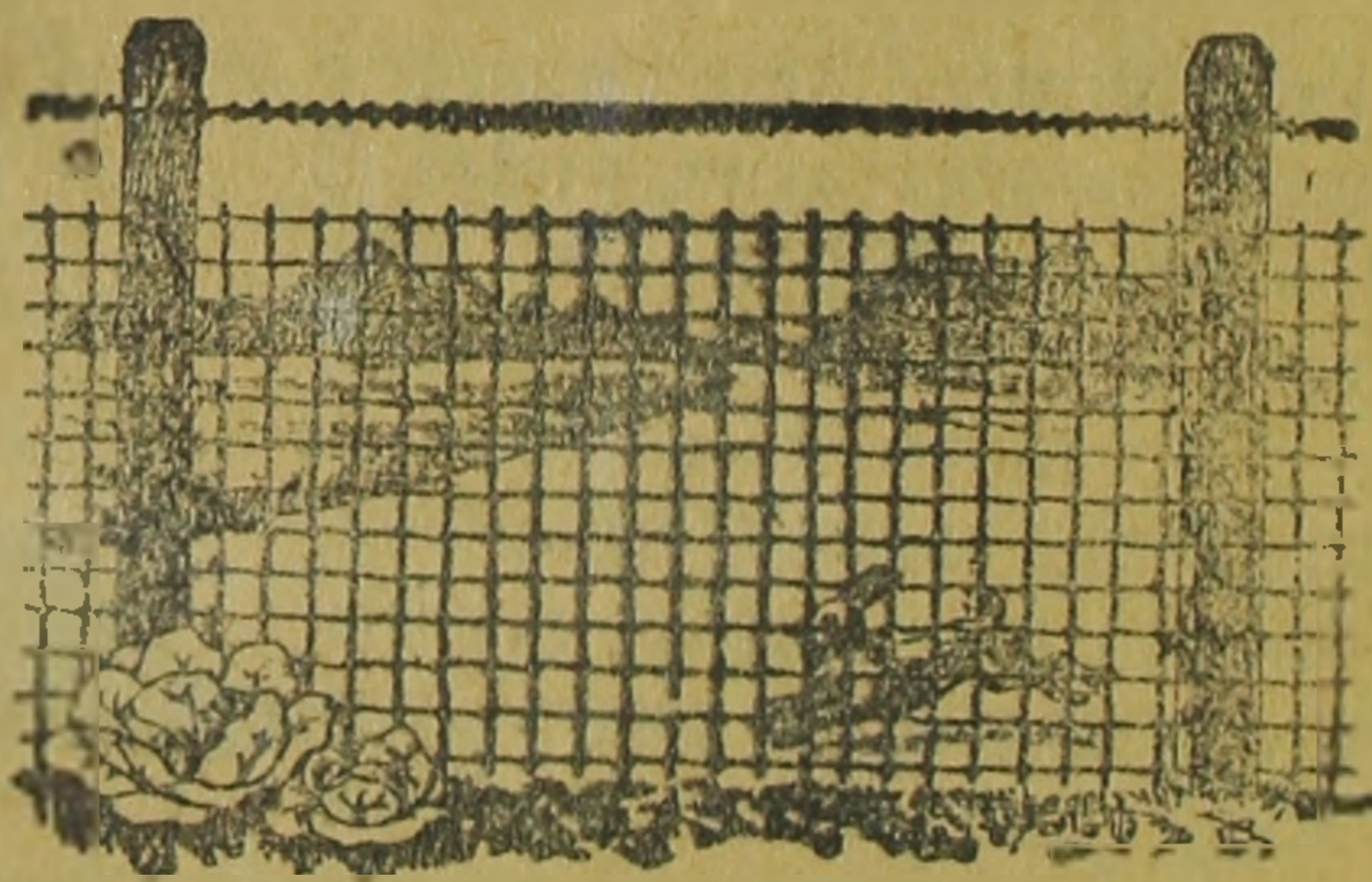
BUDAPEST, VI-2., LEHEL-UTCA 10.

Singurul reprezentant al renumitei firme de motoare de oleu engleze RUSTON PROKTOR & COMP.

Schimburi incheiem. — Reprezentanți încrezuți se caută.

Îngrăditură de mirat efțină!

Foarte cu scop!

Foarte ușor de manipulat!

Nenamăratele scrisori de recunoștință adevăresc cât de distinsă și neîntrecută e

împietitura de drot „Hungaria“

Se face din drot nichelat. — Prețul unui metru pătrat dela 30 fil. în sus.

A se comandă la singurul fabricant

ALEXANDRU HAIDEKKER,

fabrică de țăsături, funii și garduri de drot în

BUDAPESTA, VIII. Ūllői-ut nr. 48|101.

Serviciu carat, favorabil, repede. — Catalog ilustrat gratis și franco.

Noi suntem

mulțamiți pentru că nu tușim

nu suntem răgușiți, nu ne chinue asudarea de noapte, respirația grea, boala de catar, morburile de gât și de plumăni, durere de piept, împuns. în coaste ș. a., de când folosim sirupul de piept de zagoare contra tusei. 2 sticle franco 5 cor. Veritabil numa la **Eugen V. Feller**, apotecar în Stubica, Vászár-tér Nr. 258. (Comitatul Zagrab).

Blastru de ochi de găină cu efect sigur și fără dureri 1 cor.

Leac contra migrănului la dureri mari de cap 20 fileri.

Alunițe, pete de ficat și diferite necurățenii ale feții dispar iute și sigur cu Pomada pentru piele alui Feller, provăzută cu marca Elsa, a cărei borcan costă 2 coroane.

Săpun Borax bucata 1 coroană.

Săpun de lapte de erin bucata 1 coroană.

Pomada tano-chinesă pentru creșterea părului un borcan 3 coroane.

Pomada pentru mustețe un borcan 80 fileri.

Fondat în anul 1840.

Rosenblüh H. és Társa

Arad, în colțul pieții Szabadság și străzii Forray.

Atragem atențiunea on. public asupra marelui și bogat asortatului nostru magazin de materii pentru haine și specialități de mătăasă. Executăm și expedem trusouri complete, dela cele mai simple până la cele mai elegante pentru mirese. Atragem atențiunea on. preoți asupra atelierului de reverenzi, unde se pregătesc reverenzi dela 50 coroane în sus, brăuri pentru preoți dela 10 coroane în sus.

☐ Serviciu prompt și conștiințios. ☐

Gratis de tot!

NU COSTĂ BANI!

Ori cine cere, primește GRATIS o cutie de medicină cu efect contra reumei și podagrei.

Am suferit ani de-a rândul de reumă și podagră și nici un leac nu mi-a folosit; medicii au abzis de vindecarea morbului meu, când mi-a succes din întâmplare să pregătesc un medicament din 5 elemente nestricăcioase și leacul acesta m'a vindecat în timpul cel mai scurt. Am folosit apoi mijlocul meu la prieteni și cunoscuți, ba chiar și la bolnavi din spitale cu atâta efect, încât și cei mai renumiți medici au trebuit să recunoască, că leacul meu vindecă cu siguranță.

De atunci am vindecat sute de oameni neputincioși, cari nu puteau fără ajutor nici să mănânce, nici să se îmbrace, între cari mulți și de 60—70 ani, cari suferiau de peste 30 ani. Sunt atât de sigur de efectul vindecător al leacului meu, încât am hotărât să împart mai multe sute de cutii gratuite, ca și alții năcăjiți să se folosească de bunătățile acestui leac. Este acesta un mijloc vindecător de minune, încât se vor vindecă și de aceia pe cari medicii i-au declarat de incurabili.

Bine se vă însemnați, că eu nu cer bani, ci vă rog numai să-mi trimiteți adresa, ca să vă trimit o cutie gratuit. Dacă aveți lipsă de mai multe, prețul va fi foarte scăzut. — Nu vreau să mă îmbogățesc pe urma invenției mele, voiesc să ajut pe cei suferinzi. Adresați-vă deci pe o corespondență la următoarea adresă:

M. L. TRAYSER, 750. Baugor House, Shoe Lane, London, Anglia.

O corespondență pentru străinătate costă 10 fil., iar pe epistolă trebuie pus timbru de 25 fileri.

P. s. Dacă voiți să folosiți și după aceea acest medicament, îl puteți comanda la medici și farmacii.

George Jancoviciu

prăvălie de modă și galanterie, Arad
Strada Forray Numărul 2/a.

Mare magazin de stofe, mă-
tasă, batist, barheturi, pânză,
dantele, ciorapi, plapome, etc.
Materii de reverenzi preoțești,
ornate bisericeste, prapori. Se
pregătesc brîuri preoțești cu 10
coroane bucata.

Prețuri convenabile și exe-
cutare promptă.

Adresa: George Jancoviciu Arad, Str.
Forray Numărul 2/a.

Cel mai ieftin izvor de cumpărare

e bazarul de emulație de
sub teatru visavi de sta-
tua celor 13 martiri alui

REICH EL.

Onoratul public poate să cumpere la mine totdeauna mărfuri de vânzare ocazională. Spre orientare comunic acest mic extras și anume:

	cruceri.		cruceri.
Cămeși moderne p. domni	99	Manchete	16
Cămeși netede pt domni	75	Ploiere	90
Cămeși brodate pt. copii	90	Căciule	30
Pantaloni cu nasturi pentru Domni	58	Corsete	75
Gulere în toate formele .	12	Batiste de satin, 6 bucăți	35
Manchete albe și colorate	16	Ciorapi cu călcâi duplu .	13
Ploiere	90	Ciorapi moderni p. dame	28
Ciorapi bărbătești împlet.	15	Umbrele și ploere cu margini de otoman	170
Cravate fine de mătasă .	18	Bumbac pentru ciorapi .	15
Cămeși pentru lucrători.	45	Tașcă de mână pt. dame	20
Căciuli bărb. de stofă . .	25	Tașcă din piele americană	65
Ghete cu tală a două pentru domni și dame . . .	55	Cofer în forma unei harmonici	275
Cămeși pentru fete . . .	35	Corfe pentru piață . . .	25
Haine pentru fete . . .	55	Serviz de bere și vin p. 6 persoane	90
Ghete de piele cu baeri .	85	Cuțite și furcițe de oțel părechea	25
Șurte	30	Blid de majolica cu 6 farfurii	90
Cămăși pentru dame . . .	21		
Gulere	10		

Săpun, pieptene, perii de dinți, cap și haine. Obiecte de argint China cu prețurile cele mai moderate. Asortiment bogat și căruțe pentru copii dela 4 fl. 50 cr. Magazin separat și obiecte de suveniruri. Favor pentru fotografi cumpărătorilor.

Fabrică proprie de păpuși de probă cu 2.75 bucata.

REICH EL. ARAD,

BAZAR DE EMULAȚIE VISAVI DE STATUA CELOR 13 MARTIRI.

Dacă cumpără pânză și bumbac

imediat la fabricant, cruță fiecare stăpână a casei 40%. Ștergare, ciarciafuri (lepedeu) măsurite, pânze, zefire, flanele, barchete, mărâmi se trimit cu rambursă prin țăsătoria lui: **IOSIF MARTINEK**, Róth-Kostelec W/100 (Boemia). Prospecturi și modele gratuit. Ceeace nu corespunde reprimesc sau retrimite prețul. Corespondență ungurească.

+ Slăbia + se vindecă sigur numai prin pravul nutritor american al profesorului Dr. **WILLIAM HARTLEY**. Cei slabi capătă un corp plin și frumos, femeile un piept admirabil, în decurs de 6 săptămâni o îngrășare, pe lângă garanță de 20 kilograme. Un leac indispensabil pentru anemie, nervositate și boale de stomac. Premiat la Chicago, Berlin, Londra și Hamburg. Scrisori de recunoștință din toate părțile. O bucată cu îndrumare pentru folosire 2 coroane 20 fileri. Magazinul principal la: **BALÁZS L. MÖR**, Budapest VII. ker., István-ut, 11., II. I.

Dacă D-Ta vrei să cumperi **instrumente muzicale estine**, fabricații de Viena, atunci să ceri prospect, gratis și franco, dela

◆◆ STIASNY G. ◆◆

Wien, Kalvarienberggase, Nr. 34/B.

== Grammofoane dela 12 coroane în sus. ==

Câți români buni vă numiți
Firmele noastre iubiți

Dela români târguiți; —
Firmele lor sprijiniți.

„Infrățirea călțunarilor din Arad”

Szabadság-tér Nr. 14 (la cizma roșie) ◆ Nrul telefonului 274

Este așa zicând firmă românească pentru că și directorul ei e un român verde — și câți lucrători are toți vorbesc românește — se cuvine dar să-i sprijinim și să ne deprindem odată, ca banii nostri să nu meargă în mâni străine, când și așa la firma aceasta se capătă cele mai bune și mai ieftine încălțăminte, tot lucru de mână nu de fabrică. — **Comandele se execută prompt și la** dorință se trimit și ghete de probă.

Tot aici se află magazin mare de creme și lakkuri în diferite colori.

..... **Probați și veți vedea!**

Dela Librăria Diecezană

Arad, Str. Deák Ferencz Nr. 35, se pot procura următoarele cărți și recvizite.

Potir din sticlă frumos aurit 10 coroane.

Potire din bronz aurit de 23 $\frac{1}{2}$ cm. înalt cu disc 35 cor. din argint de alpaca cu discul aurit 60 cor., din bronz, paharul și discul din argint curat și aurit dela 90—150 cor., întreg din argint curat și aurit 200—300 cor.

Cutie pentru mir la sf. botez din argint de China 24 cor.

Cutie pentru sfânta cuminecătură la morboși din argint de China, 26 cor.

Linguriță la sf. cuminecătură din bronz aurit 4 cor., din argint aurit 10 cor.

Copie din bronz aurit cu ascuțiș de oțel 5 cor., argint aurit 14 coroane.

Candele din metal alb dela 5, 6·50, 7·50 până la 10 cor., din argint de China sau Alpaca 12, 20, 30, 40, 70 și 100 coroane bucata.

Cădelnițe după ritul ortodox din metal alb dela 14, 20, 25 cor. Argint China sau Alpaca 24, 30, 40 și 50 cor.

Feșnice înaintea altarului frumos lucrate din lemn, metal sau argint de China dela 22, 30, 60, 100 până la 200 coroane.

Cruci pe altar sau portative din lemn frumos lucrate 4 cor., din argint de China cu Domnul Hristos gravat în cruce și cu decoruri à 12·50, 16, 20, 40 cor., din argint de China cu Domnul Hristos în email și cu decoruri aurite à 15, 20, 30, 40 cor. bucata.

Steluțe din bronz aurit 6 cor., din argint aurit 10 cor.

Ripide din lemn, frumos lucrate și aurite à 20, 24 și 30 coroane bucata, din bronz dela 30, 40, 60 și 100 coroane bucata.

Vase pentru apă și vin cu tavă din argint de China 7 cor.

Vas pentru miruit 14 coroane.

Litier din argint de China sau Alpaca à 85, 120 și 150
coroane.

Chivot din lemn frumos lucrat dela 90 până la 150 cor.

Ornate (odăjdii) bisericesti în toate execuțiile dela 145
până la 400 cor.

Prapori în toate mărimile și culorile dorite cu rude sau
fără rude dela 70, 100, 200 până la 300 cor. bucata.

Pălării preoțesti, forma cea mai frumoasă à 10 coroane
bucata.

Brâne preoțesti în toate colorile metrul à 10, 15 coroane.

Prăznicare, execuție foarte frumoasă, pictate pe lemn de
teiu sau pleu cu rame 9 cor. bucata.

Clopoțele pentru altar 10 cor., cu 4 tonuri 24 cor.

Icoane sfinte pictate în oleu pe pânză în orișicare mărime
dela 10, 20, 30, 50 până la 100 coroane bucata.

Mormântul Domnului pe pânză frumos pictat dela 70 până
la 300 coroane.

Apostolul cu litere latine legat frumos 11.50 cor.

Evanghelie, legată în piele à 25 și 35 coroane, legată în
catifea și la colțuri cu cei 4 evangheliști în email 100,
125 coroane.

Molitvelnic cu litere cirile leg. 5 coroane.

Molitvelnic cu litere latine leg. 13.50 coroane.

Liturgier, leg. în piele 10 cor.

Mineile pe 12 luni, fiecare lună legată separat în piele
186 coroane.

Psaltirea bogată, legată 9 coroane.

Triodul cu strașnicul, leg. 27 coroane.

Cazania cu litere latine, legată 10 coroane.

**Catalogul Librăriei Diecezane complet la
cerere se trimite tuturor gratis și franco.**

In atențiunea
Onor. Public!

Cine dorește să aibă mobile trainice solide, elegante și frumoase, binevoiască a osteni până în atelierul de

I. FIBINGER, ARAJ
STRADA SINA, NUMĂRUL 1.

unde se vor convinge ce lucruri minunate vor afla. Cu deosebire de remarcate că lucrează la comanda și dorința on. public fel de fel de mobile sculptate cu motive românești după modele dorite. Preț. moderate. La dorință servește cu planuri și preliminare de spese.

Fiecare comerciant

care vrea să anunțe cu succes, să se adreseze la întreprinderea de anunțuri soc. de dep.

LEOPOLD GYULA

Bpest, Erzsébet-körut 41.

fiindcă aici inserațiunile în toate ziarele ai calendarele lumii se îngrijesc îndeosebi cu cunoștințe de specialitate, conștiințios, punctual și cu prețuri solide. Reprezentantă de la peste 265 calendare, birou central al foilor ungare provinciale, administrația mai multor ziare. — Orice informație se dă P. T. inserenților fără nici o cheluală. —

Scutite prin vamă.

300 feluri de harmonici

E mai bine să se procure direct dela fabrică. Pachetare și școală privată gratis. — Catalog în toate limbile gratis.

Bandonio, concertine, harmonice de gură, ocarine, violine, ghitare, mandoline, citere, fluere, gramofone și alte muzicalli în abundență și prețurile cele mai ieftine se pot procura dela

Wolf & Com. fabrică de
harmonice
Klingenthal Sa. Nr. 902.

Recomandăm în atențiunea Onoratului Public firma

Sárossi István

compacto

Arad, Str. Deák-Ferencz Nr. 38

unde se execută tot felul de lucrări ce cad în
bransa legătoriei de cărți.

==== Fabrică de cutii de carton. ====

Prețuri moderate

Serviciu prompt.

PRĂVĂLIE DE MOBĂ BĂRBĂTEASCĂ

PINTEA ȘI KLEIN

ARAD, DEÁK FERENC Nr. 4

VISAVI DE „LIBRĂRIA DIEC.”

Recomândă marele lor magazin de pălării pentru bărbați și copii, precum și tot soiul de încălțăminte pentru dame, domni și copii. Mare asortiment de cravate, cămeși colorate și albe pentru bărbați, mănuși, corturi, ghete umbrele și ciorapi.

Prețuri moderate. ♦ Comandele din provincă se execută prompt.

Recomândăm în atențiunea Onor. noastre preoțimi firmă

SZEIFERT JÁNOS

Arad, Magyar-utca 2

(Casa proprie)

Unde se pregătesc tot felul de reevizite bisericesti sculptate iconostase, chivoturi, ripizi, tronuri arhieresti, scaune sfeșnice, etc. etc.

Prețurile cele mai moderate.

Serviciu prompt

Dr. 4
MES.

entru
Axi-
anti-
ontra
rapi.

una

si firm

deza 2

prie.

propu

Fahi d

biseri

alplate

a, chiva

trouu

scau

etc. etc

promp